



Det Veterinære Sundhedsråds Årsberetning 2007



Kolofon

Det Veterinære Sundhedsråds årsberetning 2007

Denne vejledning er udarbejdet af Det Veterinære Sundhedsråd i 2010

Bidragyder(e): Ansvarshavende for redaktionen Anitta H. V. Henriksen og Lissi V. Karlsen

© Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Det Veterinære Sundhedsråd
Mørkhøj Bygade 19
2860 Søborg
Tlf.: 3395 6000
Fax: 3395 6001
Websted: www.dvs.foedevarestyrelsen.dk

Publikationsnummer 2010091

Det Veterinære Sundhedsråd:

Det Veterinære Sundhedsråd er oprettet ved kongelig resolution af 8. juni 1851 og er et uafhængigt og uvildigt organ, som afgiver veterinærfaglige udtalelser i enkeltsager på begæring og om generelle forhold enten på begæring eller af egen drift. Rådets opgaver og beføjelser er fastlagt i lov om dyrlægegerning m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af den 9. juni 2004.

Det Veterinære Sundhedsråd består af 5 medlemmer. Rådet nedsættes af ministeren. Ministeren skal ved sammensætningen af Rådet så vidt muligt sikre, at der blandt Rådets medlemmer er personer med indsigt i de faglige discipliner, der er af særlig betydning for løsning af de opgaver, der er henlagt til Rådet. Ministeren udpeger blandt Rådets medlemmer en formand og en næstformand.

Det Veterinære Sundhedsråd er et uafhængigt og uvildigt organ, som afgiver veterinærfaglige udtalelser i enkeltsager på begæring af offentlig myndighed og om generelle forhold enten på begæring eller af egen drift.

Rådet skal på begæring af de før nævnte myndigheder inden for disses ressort afgive udtalelser om særlige spørgsmål af principiel karakter vedrørende forhold af veterinær betydning. Endvidere afgiver Det Veterinære Sundhedsråd udtalelser om veterinærfaglige spørgsmål fra parter i borgerlige sager, hvorunder sådanne spørgsmål opstår.

Rådet udarbejder en årsberetning, hvor hovedparten af de sager som er forelagt Rådet fremgår.

Indholdsfortegnelse

1. Det Veterinære Sundhedsråd	2
1.1 Rådets virksomhed	2
1.2 Sager i Rådet i 2007	4
2. Svækkes tilliden til Det Veterinære Sundhedsråds udtalelser?	5
3. Afgørelser i tidligere refererede sager	9
4. Handelssager	18
4.1 Handelssager vedrørende heste	18
5. Ansvarssager	26
5.1 Ansvarssager vedrørende kvæg	26
5.2 Ansvarssager vedrørende svin	30
6. Dyreværnsager	33
6.1 Dyreværnsager vedrørende heste	33
6.2 Dyreværnsager vedrørende kvæg	46
6.3 Dyreværnsager vedrørende svin	99
6.4 Dyreværnsager vedrørende hunde og katte	175
6.5 Dyreværnsager vedrørende får og geder	207
6.6 Dyreværnsager vedrørende andre dyr	219
6.7 Dyreværnsager vedrørende blandede besætninger	226
7. Sager vedrørende dyrlægers virksomhed	249
8. Høringer	258
9. Andre sager	264
10. Rådets generelle udtalelser	265
11. Fødevarestyrelsens sager	275
11.1 Fødevarestyrelsens sager vedrørende svin	275
11.2 Fødevarestyrelsens sager vedrørende kvæg	286
Register	287

1. Det Veterinære Sundhedsråd

1.1 Rådets virksomhed

Det Veterinære Sundhedsråd er oprettet ved kongelig resolution af 8. juni 1851. Rådets opgaver og beføjelser er fastlagt i lov om dyrlægegerning m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af den 9. juni 2004.

Medlemmer for året 2007:

Formand: Professor Ove Svendsen, 1. januar - 11. september.

Konstitueret formand: Fagdyrlæge Carl K. Svendsen, 12. september - 31. december.

Næstformand: Fagdyrlæge Carl K. Svendsen

Professor, dr. med. vet., Eiliv Svalastoga

Fagdyrlæge Svend Kargo Jensen

Klinikchef, Ph.d. dip. ECEIM, Susanne Nautrup Olsen

Sekretariatet:

Faglig sekretær: Dyr læge Lissi Vestergaard Karlsen

Adresse: Mørkhøj Bygade 19

2860 Søborg

Tlf.: 33 95 60 00

Præparater og andet materiale bør inden fremsendelse af sagen til Det Veterinære Sundhedsråd have været sendt til undersøgelse, således at obduktionsattest medfølger sagen. Præparatet sendes efter aftale med professor Henrik Elvang på tlf.: 35 33 31 00 eller elvang@life.ku.dk til:

Københavns Universitet

Det Biovidenskabelige Fakultet for Fødevarer, Veterinærmedicin og Naturressourcer

Institut for Veterinær Patobiologi

Büløvej 17

1870 Frederiksberg C

Det bør fremgå af det indsendte, at man bl.a. ønsker en vurdering af lidelsens karakter og alder.

Det Veterinære Sundhedsråd består af 5 medlemmer. Rådet nedsættes af ministeren. Ministeren skal ved sammensætningen af Rådet så vidt muligt sikre, at der blandt Rådets medlemmer er personer med indsigt i de faglige discipliner, der er af særlig betydning for løsning af de opgaver, der er henlagt til Rådet. Ministeren udpeger blandt Rådets medlemmer en formand og en næstformand.

Det Veterinære Sundhedsråd afgiver veterinærfaglige udtalelser i sager, der forelægges Rådet af ministeren. Ministeren kan fastsætte regler om, hvilke myndigheder der over for Rådet kan fremsætte begæring om en udtalelse fra Rådet, og i hvilke sager dette kan ske.

Rådet skal på begæring af de i før nævnte myndigheder inden for disses ressort afgive udtalelser om særlige spørgsmål af principiel karakter vedrørende forhold af veterinær betydning.

Rådet kan indhente udtalelser hos særligt sagkyndige eller anmode sådanne sagkyndige om at deltage i sagens behandling eller i behandlingen af det forelagte spørgsmål, når behandlingen af en for Rådet forelagt sag eller et forelagt spørgsmål forudsætter en sagkundskab, som Rådets medlemmer ikke i tilstrækkeligt omfang er i besiddelse af.

[Lov om dyrlæger](#)

[Bekendtgørelse om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen](#)

1.2 Sager i Rådet i 2007

Rådet har i beretningsåret 2007 behandlet 1 handelssag, 3 ansvarssager, 107 dyreværnssager, 6 sager vedrørende dyrlægers virksomhed, 18 høringer og 12 generelle udtalelser og andre sager. I alt 147 sager, hvoraf hovedparten er med i denne årsberetning.

Handels-, ansvars- og dyreværnssager fordeler sig efter dyreart således:

	HANDELSSAGER	ANSVARSSAGER	DYREVÆRNSSAGER	IALT
HESTE	1	1	7	9
KVÆG		1	25	26
SVIN		1	38	39
HUNDE OG KATTE			20	20
FÅR OG GEDER			6	6
ANDRE DYR			6	6
BLANDEDE BE- SÆTNINGER			5	5
I ALT	1	3	107	111

2. Svækkes tilliden til Det Veterinære Sundhedsråds udtalelser?

Det Veterinære Sundhedsråd har til opgave at afgive udtalelser om veterinære spørgsmål på begæring af en offentlig myndighed eller af parter i straffesager og borgerlige sager, hvorunder sådanne spørgsmål opstår. Rådet er i sin funktion sammenligneligt med retslægerådet.

På foranledning af spørgsmål fra Fødevarestyrelsen er Rådet fremkommet med to udtalelser vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt landmænd skulle gives adgang til selv at behandle køer med intravenøse kalk-injektioner og - i tilfælde af tilbageholdt efterbyrd – tilladelse til at anbringe lægemidler i børen på køer. (Begge udtalelser kan ses i deres helhed ved at klikke på nedenstående link.)

[Udtalelse af 22. december 2006 om lægmands behandling af kvæg ved intravenøs injektion af lægemiddel samt anbringelse af lægemiddel i børen](#)

[Udtalelse af 15. maj 2009 om intravenøs indgift af kalk foretaget af besætningsejere til behandling af kælvningsfeber hos kvæg](#)

Fra Rådets udtalelse af 22. december 2006 skal citeres følgende:

”Spørgsmål 1:

Er det veterinærfagligt forsvarligt at en besætningsejer foretager injektion af lægemiddel direkte i en blodåre på kvæg eksempelvis som led i behandlingen af kælvningsfeber hos egne dyr?

Svar ad 1:

Rådet finder, at injektion af et lægemiddel direkte i en blodåre er et indgreb, der for at kunne udføres forsvarligt forudsætter viden dels om fysiologi og patofysiologi og dels om de farmakologiske og farmakodynamiske forhold vedrørende det pågældende lægemiddels art, mængde, indgivningshastighed og virkemåde. Herudover kræves der anatomisk kendskab samt et vist håndelag for at udføre indgrebet. En sådan samlet indsigt finder Rådet ikke, en besætningsejer besidder.

Disse egenskaber opnår en dyrlæge under sin uddannelse, så indgrebet kan foretages under hensyntagen til, at risikoen for, at dyret påføres smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe minimeres.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at det ikke vil være veterinærfagligt forsvarligt, at en besætningsejer foretager injektion af lægemiddel direkte i en blodåre på kvæg eksempelvis som led i behandlingen af kælvningsfeber hos egne dyr.

Spørgsmål 2:

Er det veterinærfagligt forsvarligt at en besætningsejer foretager anbringelse af lægemidler i

livmoderen på voksent kvæg eksempelvis som led i behandlingen af post partem børbetændelse hos egne dyr?

Svar ad 2:

Rådet finder, at anbringelse af lægemidler i livmoderen på voksent kvæg forudsætter viden dels om de hunlige kønsorganers anatomiske forhold, dels om fysiologi og patofysiologi og dels om de farmakologiske og farmakodynamiske forhold vedrørende det pågældende lægemiddels art, mængde og virkemåde. Herudover kræves der et vist hånddelag for at udføre indgrebet. Rådet finder ikke, at en besætningsejer har en sådan samlet indsigt.

Disse egenskaber opnår en dyrlæge under sin uddannelse, så indgrebet kan foretages under hensyntagen til, at risikoen for, at dyret påføres smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe minimeres.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at det ikke vil være veterinærfagligt forsvarligt, at en besætningsejer foretager anbringelse af lægemidler i livmoderen på voksent kvæg eksempelvis som led i behandlingen af post partum børbetændelse hos egne dyr.”

I forbindelse med veterinærforliget blev Rådet ved skrivelse af 16. marts 2009 fra Fødevarestyrelsen anmodet om at besvare et spørgsmål vedrørende intravenøs indgift af kalk til behandling af kælvningsfeber hos kvæg. Fra Rådets udtalelse af 15. maj 2009 skal citeres følgende:

”Rådet finder som Fødevarestyrelsen, at kælvningsfeber kræver indledning af adækvat behandling relativt hurtigt efter at sygdommen observeres, da sygdommen ubehandlet kan udvikle sig til en for koen livstruende tilstand. Det er Rådets opfattelse, at en sådan indsats med det nuværende regelsæt med tilkald af en dyrlæge tilgodeses på en veterinærfaglig god og dyrevelfærdsmæssig betryggende måde, og således også er en måde, kvægbrugerne stort set er godt tilfredse med.

Rigtig mange kører med truende mælkefeber bliver initialt kureret ved, at koens ejer behandler dem oralt med et af de utallige calciumpræparater, der findes på markedet og som af lægmand kan indgives uden problemer. Disse præparater vil også indgivet til en ko med begyndende parese altid kunne stabilisere sygdommen, indtil en tilkaldt dyrlæge når frem.

Vedrørende dyrevelfærd i relation til lægmands indgivelse af intravenøs kalk:

Rådet finder, at infusion af farmaka i en blodåre på en ko er et operativt indgreb, der kræver et indgående kendskab dels til koens anatomi, præparatets virkninger og bivirkninger samt en grundig monitorering af koens reaktion under infusionen for at muliggøre adækvat indgriben, hvis der skulle udvikle sig kritiske symptomer. Sådanne kunne være udvikling af fatale tilfælde af shock ved for hurtig infusion eller mere latente bivirkninger i form af større hæmatomer eller stærkt ømme og ubehagelige flegmoner efter en utilsigtet perivenøs indgift.

Rådet finder, at disse krav ikke kan opfyldes af lægmand under en besætningsdiagnose under Ny Sundhedsrådgivning. Det vil efter Rådets opfattelse medføre en del tilfælde af dyreværns mæssigt uacceptable behandlinger.

Vedrørende lægmands udvælgelse af behandlingsegne køer i relation til indgivelse af intravenøs kalk:

I sin klassiske form frembyder lidelsen normalt ikke diagnostiske vanskeligheder, men mange atypiske tilfælde medfører vanskelige differentialdiagnostiske udredninger. Lidelsen kan opstå før kælvning og derved medføre komplikationer til selve fødslen – maternel dystoki eller vesvækkelse – ligesom udviklingen af begyndende mælkefeber sammen med opblødningen af diverse ligamenter og led kan medføre ledscred eller luksation. Forekomst af brud af knogler i bækken eller lemmer samt større muskelsprængninger og ruptur af større sener ses relativt ofte som komplikation til den paretiske ko. Klovlidelser, universelle lidelser samt udviklingen af akutte lidelser som f.eks. mastitis, løbe-tarmkatarrh og løbedrejning kan ligeledes komplicere mælkefebers kliniske udtryk.

Rådet finder det betænkeligt at undlade at tilkalde dyrlægehjælp til en ko med enten begyndende eller fulminant parese ved i stedet at tillade, at ejeren får adgang til at indgive calciumpræparater intravenøst. Betæneligheden begrundes, udover det tidligere anførte også med, at en sådan infusion er et indgreb, der som det vigtigste kræver indgående kendskab til udelukkelse af det relativt store spektrum af differentialdiagnoser, der er i spil netop ved tilstande med lammelse af koen. Hvis en sådan differentialdiagnose bliver overset, får koen ikke den adækvate behandling, hvorved den påføres en unødvendig og høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og/eller væsentlig ulempe.

Konklusion:

Rådet finder ikke, at sygdommen kælvningsfeber kan håndteres som de øvrige besætningsdiagnoser i en Ny Sundhedsrådgvingsordning, men at indførelse af den skitserede model uvægerligt vil føre til adskillige dyreværns-mæssigt kritisable forhold.

Rådet er således ikke enige med Fødevarestyrelsen i, at den foreslåede model med autorisation af besætningsejeren til intravenøs indgift af kalk til behandling af kælvningsfeber hos kvæg kan anvendes til sikring af køernes velfærd.”

Af de i udtalelserne anførte mange grunde finder Rådet det således ikke dyreværns-mæssigt forsvarligt, at en besætningsejer eller dennes ansatte får adgang til at foretage disse behandlinger i forbindelse med indførelse af Ny Sundhedsrådgvning i kvægbesætninger.

Rådet erfarer nu efterfølgende, at det indgår i reglerne for Ny Sundhedsrådgvning i kvægbesætninger foreslået af Fødevarerministeren, at der skal være en udvidet adgang for besætningsejere til behandling af egne dyr, herunder adgang til intravenøs indgift af kalk og anbringelse af medicin i livmoderen på nykælvede køer. Denne udvidede adgang gives til besætningsejere, der vælger modul 2.

Rådet finder dette dyreværns-mæssigt meget betænkeligt, som fremført i de angivne udtalelser.

Rådet forstår således ikke, at Fødevarestyrelsen i præsentationen af forslagene til udmøntning af Veterinærforliget anfører en forventning om, at dyrevelfærd gennem de foreslåede ændringer vil øges betydeligt.

Indholdet af Rådets udtalelser i denne sag ser således ud til at blive tilsidesat, og Rådet frygter, at dette kan føre til en svækkelse af tilliden til de vurderinger og besvarelser, som Rådet fremkommer med.

Der er endvidere efter Rådets opfattelse fare for, at diskrepansen mellem Rådets veterinærfaglige vurdering og Fødevarestyrelsens vurdering af tiltaget vil føre til, at udfaldet af konkrete sager påvirkes. Rådet vil sandsynligvis ved en konstatering af fejlbehandling af lammede kreaturer og køer med tilbageholdt efterbyrd udført af lægmand vurdere behandlingen som mindst dyreværnsmæssigt uforsvarlig, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Det Veterinære Sundhedsråd januar 2010

3. Afgørelser i tidligere refererede sager

2003-20-09-00045

I forbindelse med udbrud af Newcastle Disease (ND) i Danmark, hvor sygdommen spredte sig fra besætning A til andre via salg herunder besætning B. Side 350 i Årsberetningen 2003.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

0634-36.01

Hundeejer havde efterladt flere hunde uden aftale med andre om at passe dem, samt manglende pasning og behandling af en syg hund. Side 137 i Årsberetningen 2001.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2002-20-04-00001

Smitteoverførsel med ondartet lungesygge. Side 71 i Årsberetningen 2002.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

0611-15.02

Erstatningskrav mod dyrlæge, som ved en handelsundersøgelse ikke opdagede, at hesten havde en stor ledmus. Side 25 i Årsberetningen 2002.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2004-20-052-00076

Drægtig ko på mark ude af stand til at rejse sig. Side 132 i Årsberetningen 2004.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2005-20-03-00047

Køb af hest, hvor hesten havde spat i venstre glideled. Lidelsen var indføjjet i købskontrakten. Side 17 i Årsberetningen 2005.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2005-20-051-00035

To heste havde opholdt sig i udendørs indhegning under kritisable forhold. Den ene hest var halt og den anden havde forvoksede hove. Side 67 i Årsberetningen 2005.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2005-20-051-00040

Hest led af traumatisk forfængenhed grundet fejlagtig beskæring af hovene. Side 78 i Årsberetningen 2005.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2005-20-053-00219

2 søer med grad 3 skulderrår, 13 søer med grad 2 skulderrår samt 4 søer med grad 1 skulderrår. Side 185 i Årsberetningen 2005.

Påtale blev opgivet.

2005-20-053-00214

Kritisable forhold i en svinebesætning. Side 246 i Årsberetningen 2005.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2005-20-053-00218

Levering af grise med flænger, blødninger og brud. Side 253 i Årsberetningen 2005.

Se udtalelse nr. 2007-20-053-00283.

2005-20-053-00224

Kritisable forhold i sobesætning. Side 257 i Årsberetningen 2005.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2005-20-054-00053

Spørgsmål vedr. hundens pasning i forbindelse med en sag mod et større hundehold. Side 268 i Årsberetningen 2005.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2005-20-056-00033

Gentagne tilfælde af overlæs af kyllinger ved transport til slagteri. Side 302 i Årsberetningen 2005.

Vognmandsfirmaet vedtog en udenretlig bøde på 50.000 kr.

Der blev i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2 besluttet at opgive påtale mod de resterende sigtede personer, da videre forfølgning ikke kunne ventes at føres til straf.

2005-20-057-00040

Stærkt kritisable forhold i et større fårehold og kvæghold, samt kritisable forhold blandt et mindre hold af geder. Side 338 i Årsberetningen.

Tiltalte blev frifundet, da retten ikke fandt det tilstrækkeligt godtgjort, at tiltalte havde behandlet sine besætninger groft uforsvarligt.

2005-20-07-00022

3 forskellige dyrlæger tilså en hest med dages mellemrum og 2. dyrlæge stillede diagnosen "senestyltefod". Den 3. dyrlæge opererede hesten. Hesten blev til sidst aflivet.

Siden 343 i Årsberetningen 2005.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2005-20-09-00062

Kat opereret for et brækket forben og herefter aflivet, da der var udsigt til kronisk smerte eller funktionsnedsættelse af benet. Ejeren havde før operationen pointeret, at katten ikke skulle behandles, hvis der var udsigt til kronisk smerte eller funktionsnedsættelse af benet. Klage vedr. dyrlægen. Side 387 i Årsberetningen 2005.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2005-20-293-00318

Transport af springhalt gris, der under transporten ikke var adskilt fra de andre grise. Side 412 i Årsberetning 2005.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2005-20-293-00332

I en besætning fandtes syv søer med skulderrår, der blev kategoriseret som grad 3 (eventuelt grad 4). Side 413 i Årsberetning 2005.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2006-20-03-00059

Den nye ejer ville hæve handel vedr. en hest grundet forandringer i venstre forbens hovseneben. Efter handlen havde dyrlægen fundet forandringer såvel på egne optagelser, som på de, der var optaget i forbindelse med handelen. Side 13 i Årsberetning 2006.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2006-20-03-00060

Handel af hest med skade på gaffelbåndet på venstre bagben og en lettere seneskade på det diagonale ben, højre forben. Køber ønskede at hæve handlen. Side 16 i Årsberetning 2006.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2006-20-04-00043

En hest blev kastreret hos ejeren og der opstod efterfølgende komplikation i forbindelse hermed, idet hesten fik en sædstrengfistel. Hesten blev hospitaliseret herfor 3 gange. Ved hospitaliseringen 3. gang faldt hesten død om efter intravenøs injektion med sulfa/TMP præparat. Side 20 i Årsberetning 2006.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2006-20-04-00047

En hest blev kastreret liggende i et ridehus. Der opstod efterfølgende komplikationer. Hesten havde tarmfremfald på størrelse med en håndbold samt misfarvning, som følge af cirkulationsforstyrrelse. Hesten blev kastet og tarmprolapset reponeret. Dagen efter blev hesten aflivet, idet tarmene gik i stå og hesten gik i chok. Side 21 i Årsberetning 2006.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2006-20-04-00046

7 heste på fold blev sløve efter at have indtaget wraphø/silage. Hestene havde vist symptomer i varierende grad, forenelige med diagnosen botulisme. Flere heste døde. Side 25 i Årsberetning 2006.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2006-20-04-00044

25 ud af 55 kalve døde. Forinden var de blevet undersøgt af 3 forskellige dyrlæger fra samme praksis. Dyrlæge A stillede diagnosen broncho-pneumoni og behandlede med antibiotika. Senere genudleveredes antibiotika pr. telefon af dyrlæge B. En tredje dyrlæge stillede diagnosen lungeormsinfektion. Side 34 i Årsberetning 2006.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2006-20-051-00052

I et hestehold bestående af en pony, en unghest og en hoppe blev der konstateret dyreværnsmæssigt kritisable forhold. Side 42 i Årsberetning 2006.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2006-20-052-00150

Ved det levende syn konstateredes en ko at have afkortede horn. Den kontrollerende dyrlæge rejste tvivl om, hvorvidt afhorningen var foretaget lege artis. Dyrlægen mente at koen var blevet påført unødigt smerte, lidelse og angst ved at være blevet efterlade den med to åbne sår på hornene. Side 58 i Årsberetning 2006.

Det blev i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 2 besluttet, at indstille efterforskningen i sagen, da der ikke var rimelig formodning om, at et strafbart forhold var begået.

2006-20-052-00152

En SDM ko vurderedes efter slagtning til at være drægtig i sidste 10. del af drægtighedsperioden. Side 62 i Årsberetning 2006.

Sigtede vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.

2006-20-052-00155

Ved den rutinemæssige kødkontrol vurderedes en ko at være drægtig i sidste tiendedel af drægtigheden. Endvidere blev det vurderet, at kalven havde været død i mindst 12-24 timer, idet hårene var løse og der var løsning af fosterhinderne. Side 65 i Årsberetning 2006.

Der blev i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2 besluttet at opgive påtale mod sigtede, da videre forfølgning ikke kunne ventes at føres til straf.

2006-20-052-00157

12 limousinekvier var blevet transporteret til slagtning. Ved udtagning af bughuleorganer fandtes 3 af kvierne at være drægtige. Veterinærkontrollen vurderede, at den ene kvie var i sidste tiendedel af drægtigheden og at de to øvrige kvier kunne have været det. Side 68 i Årsberetning 2006.

Der blev i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 2 besluttet at indstille efterforskningen, da der ikke var rimelig formodning om, at et strafbart forhold var begået. Der blev lagt vægt på Rådets udtalelse.

2006-20-052-00168

En ko skulle slagtes og ved den rutinemæssige veterinærkontrol blev det konstateret, at koen var drægtig i sidste tiendedel af drægtighedsperioden. Side 73 i Årsberetning 2006.

Der blev i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2 besluttet at opgive påtale mod sigtede, da videre forfølgning ikke kunne ventes at føres til straf.

2006-20-052-00172

Ved slagtning af en SDM ko blev det konstateret, at koen var drægtig i sidste 10.del af drægtighedsperioden. Side 76 i Årsberetning 2006.

Tiltalte fik tilkendt en advarsel.

Tiltalte skulle betale den beskikkede forsvarer 3000 kr.

2006-20-052-00159

Ved et tilsyn konstateredes flere uacceptable forhold i en kvægbesætning. Flere dyr blev pålagt aflivet. Side 80 i Årsberetning 2006.

Tiltalte blev straffet med en bøde på 18.000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 12 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2006-20-052-00160

Ejeren af en mindre kvægbesætning anmeldtes for overtrædelse af dyreværnsloven, da der udenfor hans ejendom fandtes flere afmagrede døde kreaturer samt andre kritisable forhold. Side 84 i Årsberetning 2006.

Tiltalte blev straffet med en bøde på 35.000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 14 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2006-20-052-00176

Kritisable forhold på en landejendom med kreaturer. Side 95 i Årsberetning 2006.

Tiltalte blev straffet med en bøde på 5000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2006-20-053-00233

Kritisable forhold hos en større svineproducent. Ejer oplyste, at tilstandene i besætningen startede efter en PRRS-infektion. Side 101 i Årsberetning 2006.

Tiltalte blev straffet med fængsel i 14 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i 1 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2006-20-053-00237

Kritisable forhold i en svinebesætning, der var overgået til kreditorerne. Side 105 i Årsberetning 2006.

Tiltalte blev straffet med en bøde på 20.000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 14 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2006-20-053-00248

I en svinebesætning, der blev angivet at være under afvikling, blev der ved et kontrolbesøg fundet flere kritisable forhold. Side 111 i Årsberetning 2006.

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 15.000 kr.

2006-20-053-00255

Ved et kontrolbesøg af en fedesvinebesætning konstateredes flere kritisable forhold. Side 115 i Årsberetning 2006.

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.

2006-20-053-00256

Hos en landmand konstateredes 12 kritisable forhold hos søerne i staldene. Side 117 i Årsberetning 2006.

Dyrlægen blev straffet med en bøde på 4000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Der blev i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2 besluttet at opgive påtale mod landmanden, da videre forfølgning ikke kunne ventes at føres til straf.

2006-20-053-00273

Der fandtes kritisable forhold i en stald med svin, hvoraf 5 ud af 8 svin var døde. Side 136 i Årsberetning 2006.

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes hvis tiltalte overholdte følgende betingelser:

- 1) Tiltalte måtte ikke begå noget strafbart i 2 år fra endelig dom.
- 2) Tiltalte skulle i 1 år være under tilsyn af Kriminalforsorgen.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med produktionsdyr i 5 år fra endelig dom.

2006-20-053-00234

Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse af slagtekroppen på en so fandtes et skuldersår på højre side af slagtekroppen. Skuldtersåret var grad 4. Side 138 i Årsberetning 2006.

Påtale blev opgivet.

2006-20-053-00244

Ved læsning af en gris var denne faldet af vognladet. Grisen var ved ankomsten til slagteriet lammet i bagparten og var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Grisen havde fået flere skader. Side 144 i Årsberetning 2006.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2006-20-053-00274

Ved transport af 278 grise var vognen overlæsset med mindst 30 %. Under transporten brød ventilationsanlægget i transportvognen ned. Over 100 grise døde og nogle grise undslap. Endvidere deltog en anden lastvogn i den samlede transport af svin. Denne var også overlæsset med ca. 36 %. Side 158 i Årsberetning 2006.

Chaufføren for den 1. lastvogn blev straffet med en bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale 6875 kr. af sagens omkostninger. Statskassen skulle betale resten.

Chaufføren for den 2. lastvogn vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.

Transportvirksomheden vedtog en udenretlig bøde på 35.000 kr.

Den ansvarlige administrative leder for virksomheden og herved for chaufførerne vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.

2006-20-053-00251

Akut Ap infektion (ondartet lungesygge) i en større besætning. Dyrlægen havde anvendt Marbocyl, selv om det ikke ved en aktuel laboratoriemæssig undersøgelse var dokumenteret, at andre registrerede antibiotika- og kemoterapeutikaholdige lægemidler ikke var anvendelige, og selv om betingelserne i bekendtgørelsen ikke var opfyldt. Side 237 i Årsberetning 2006.

Tiltalte dyrlæge blev af byretten straffet med en bøde på 4.000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagen omkostninger

Dommen blev anket til Landsretten.

Landsretten stadfæstede byrettens dom, med den ændring, at bøden blev nedsat til 1.500 kr. og forvandlingsstraffen blev nedsat til fængsel i 6 dage.

2006-20-054-00079

En mand luftede en hund ved at køre med den fastspændt til anhængertrækket af sin bil. Hunden kunne ikke følge med bilen og fik dybtgående slid- og slæbeskader på alle fire poters trædepuder med stærke blødninger til følge. Side 172 i Årsberetning 2006.

Tiltalte blev straffet med fængsel i 80 dage.

Tiltalte skulle betale i alt 32.330,82 kr. i forbindelse med behandlingen og afhentningen af hunden.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2006-20-054-00080

En hundeejer blev sigtet for at have tildelt sin hund en række knytnæveslag og slag med flad hånd og spark samt løftet den op i halsbåndet og kastet den på gulvet, hvorved hunden pådrog sig hævelse, hudafskrabbinger og svær halthed på venstre bagben. Afstraffelsen stod på i ca. 20 minutter. Side 173 i Årsberetning 2006.

Tiltalte blev straffet med fængsel i 1 år.

Tiltalte blev endvidere straffet med en bøde på 12.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden blev fastsat til fængsel i 10 dage.

Tiltalte fik frakendt retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele personligt beskæftige sig med dyr i et tidsrum på 3 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Straffen blev også givet for andre forhold end mishandling af hunden.

2006-20-054-00081

En hundehvalp på 52 dage og således yngre end 8 uger blev importeret til Danmark af en privatperson. Side 174 i Årsberetning 2006.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2006-20-054-00070

En mand skød en kat med luftgevær, mens katten befandt sig i hans have. Han var irriteret over, at andres katte færdedes inde på hans grund. Katten blev efterfølgende bragt til dyrlæge og opereret, men blev senere aflivet pga. komplikationer af sine kvæstelser. Side 181 i Årsberetning 2006.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2006-20-054-00078

En kattekillling på ca. 2½ mdr. blev kastet mod et trådhegn til en tørregård. Side 182 i Årsberetning 2006.

Tiltalte, der på domstidspunktet var 17 år, var tiltalt for 14 anklagepunkter af forskellig art, hvoraf han blev fundet skyldig i alle 14. Et af anklagepunkterne omfattede mishandlingen af kattekillingen. Dommens pålydende afspejler derfor meget mere end mishandlingen af kattekillingen.

Tiltalte skulle:

- i 2 år undergive sig tilsyn af kommunen og efter kommunens nærmere bestemmelse undergive sig socialpædagogisk behandling
- i indtil 12 måneder anbringes på døgninstitution eller godkendt opholdssted
- i øvrigt efterkomme pålæg fra de sociale myndighed om opholdssted, herunder overførsel til sikret afdeling eller døgninstitution/godkendt opholdssted inden for længstetider, fastsat i straffelovens § 74 a, stk. 2, 2. pkt.

Endvidere skulle tiltalte betale erstatning, hvilket dog for denne sag er uvedkommende.

2006-20-055-00016

Kritisable forhold på en ejendom med får. Side 196 i Årsberetning 2006.

Begge tiltalte blev straffet med en bøde på 4000 kr. til hver.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage pr. bøde.

De tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2006-20-056-00042

Kritisable forhold på en minkfarm. Side 200 i Årsberetning 2006.

Tiltalte blev straffet med fængsel i 20 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale en tillægsbøde på 100.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden blev fastsat til fængsel i 35 dage.

Tiltalte skulle betale halvdelen af sagens omkostninger. Den anden halvdel skulle betales af statskassen.

2006-20-056-00043

Dyrehandler diagnosticerede og medicinerede 2 marsvin. Den ene blev ugen efter meget syg og måtte aflives. Side 201 i Årsberetning 2006.

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 7.500 kr.

2006-20-056-00050

Test af skælshampoo på akvariefisk. 12 fisk døde. Side 211 i Årsberetning 2006.

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

4. Handelssager

4.1 Handelssager vedrørende heste

2007-20-03-00061

Skrivelse af 15. marts 2007 fra sagsøgers advokat:

Ejer købte i september 2004 en pony af sælger. Ejeren ønskede i december 2004 at hæve handlen, da hesten kort efter købet var urent gående og da den efter genoptræning fortsat var urent gående.

Rådet udtalte:

Radiologisk Vurdering:

Der er forelagt 5 sæt røntgenoptagelser – de 3 første som egentlige røntgenbilleder og de 2 sidste sæt som CD.

Første sæt er optaget 31.5.02 i et andet europæisk land med 16 billeder.

Andet sæt er optaget 28.5.04 på dyrehospital A af dyrlæge B med 14 billeder (sagsøgte 2).

Tredje sæt er optaget 15.12.04 af dyrehospital B med 12 billeder.

Fjerde sæt er en CD med 5 optagelser optaget 15.2.05 af hesteklinik C.

Femte sæt er en CD optaget 8.2.06 af hestehospital D med 11 optagelser.

Beskrivelse:

På samtlige sæt ses den forreste øverste kant af VF kodeben sæde for en mindre men glat kontureret og regelmæssig struktureret knogle nydannelse, som ikke er ændret i form eller størrelse fra billederne optaget i 2002 til og med sidste optagelse i 2006. I HF ses tilsvarende og ligeledes uændret i alle optagelser en mindre nydannelse beliggende ca. 1 cm længere nede på kodebenet.

Radiologisk diagnose: Ældre, afhelet knoglenydannelse på begge forbens kodeben.

Da knoglenydannelsernes kontur og struktur er regelmæssige, glatte og uændrede i hele forløbet fra maj 2002 frem til 8.2.2006, må de anses for at være reaktionsløse og afhelede.

Spørgsmål af 20. juni 2006 fra sagsøgers advokat:

Spørgsmål 1a:

Kan de på røntgenoptagelserne af 28. maj 2004, beskrevet i bilag 3, røntgenundersøgelse og klinisk undersøgelse, dateret 13.9.05 i visse tilfælde være halthedsudløsende?

Svar ad 1a:

I betragtning af at hesten på undersøgelsestidspunktet var i fuld træning og samme lette forandring er iagttaget maj 2002, må man anse sådanne afglattede og regelmæssige konturer for at være så afhelede, at de ikke vil blive til gene for hesten senere.

Spørgsmål 1b:

få betydning for hestens fremtidige brug, når det tages i betragtning at hesten fortsat skal bruges til dressur på topplan og hestens alder er 13 år?

Svar ad 1b:

Nej.

Spørgsmål 2:

Kan det generelt forekomme at røntgenforandringer i eller omkring et kodeled, som her i sagen beskrevet ved handelsundersøgelsen, kan være "halthedsudløsende i hestens senere liv". Hestens alder bedes taget i betragtning ved besvarelse af spørgsmålet.

Svar ad 2:

Nej. Se svar ad 1 a).

Spørgsmål 3:

Der vedlægges xx antal røntgenbilleder af 8.12.2004 af venstre for og højre for. Det Veterinære Sundhedsråd bedes beskrive de røntgenologiske forandringer, sammenligne disse med optagelserne den 28. maj 2004 og eventuelt beskrive om der er sket forandringer fra røntgenoptagelsen den 28. maj 2004 og 31. maj 2002 samt beskrive eventuelle forandringer fra den første optagelse i 2002 til den seneste optagelse af 8.12.2004, samt oplyse om de røntgenologiske forandringer der findes på optagelserne den 8.12. 2004 kan tilbagedateres til før købstidspunktet 13.9.2004.

Svar ad 3:

Se indledningen, der viser at der ikke er nogen ændring af de røntgenologiske forhold fra 31. maj 2002 til 8. februar 2006.

Spørgsmål 4:

Kan det Veterinære Sundhedsråd udtale sig om haltheden, som er konstateret efter købsdatoen skyldes en skjult fejl som har været til stede på handelstidspunktet den 13.9.2004?

Svar ad 4:

Nej – specielt ikke uden at vurdere de i sagen omtalte ultrasonografiske billeder.

Spørgsmål 5:

Hvor stor sandsynlighed er der for at de røntgenforandringer konstateret ved handelsundersøgelsen den 13.9.2004 vil blive halthedsudløsende?

Svar ad 5:

Meget, meget lille.

Spørgsmål 6:

Mener Det Veterinære Sundhedsråd, at der ved gennemgangen af røntgenbillederne i sagen er andre omstændigheder, der kan antages at give halthed hos ponyen? Hvis ja, kan disse så tilbagedateres til før købstidspunktet?

Svar ad 6:

Nej.

Spørgsmål 7:

I skønsrapport af 10.2.2006 konstaterer dyrlæge A, at hestens dragter på nuværende tidspunkt er relativt lave og understillede. Der spørges: Må det antages at dragterne var lave og understillede på handelstidspunktet? Hvis ja spørges der: Burde dyrlæge B i sin handelsundersøgelse have anført dette?

Svar ad 7:

Herom kan intet udtales, idet dragternes højde på meget kort tid kan variere meget afhængig af beskæring og slitage. Enkelte heste går bedst med en for den enkelte hest bestemt tåvinkel. Generelt bør dog anføres at den lige tåakse som regel er den, som heste klarer sig bedst med (dragten ca. halv så høj som tådelen af hoven).

Spørgsmål 8:

Hvis dragterne var lave og understillede spørges der: Hvilken betydning dette har, når man tager de røntgenologiske forandringer i betragtning for hestens mulighed for at gå skoleridning på topplan?

Svar ad 8:

Se svar på spørgsmål 7, men generelt bliver kodevinklen mere ret, hvis dragterne er lave og det giver en lidt anden belastning i kodeleddet, men det kan godt være en fordel at ændre på tå og kode vinklen, hvis en hest har problemer i kodeleddet, idet slitagen flyttes lidt frem eller tilbage ved en sådan ændring. I sådanne tilfælde kan dragterne enten skæres ned (dragterne gøres lave) eller der kan lægges kiler imellem hov og sko (dragterne gøres høje).

Spørgsmål 9:

Vil dragternes tilstand, hvis det bevises under vidneafhøringen at disse var lave og understillede på handelstidspunktet, være medvirkende til at hesten har større sandsynlighed for at blive halt og derfor ikke kan gå høj dressur på topplan - sandsynligheden bedes angivet. Herudover bedes det oplyst, om understillede dragter burde have været angivet i handelsundersøgelseskemaet og i bekræftende fald hvor?

Svar ad 9:

Se svar ad 7 og 8. Det mest naturlige sted er under inspektion af hovene (11 c).

Spørgsmål 10:

Bør en dyrlæge forklare indholdet og betydningen af de forandringer, der er anført handelsundersøgelsen samt oplyse hvad de latinske betegnelser betyder?

Svar ad 10:

Ja – latinske udtryk bør ikke benyttes alene i en handelsattest.

Spørgsmål 11:

Burde dyrlæge B have rådgivet køber om at der ved den endelige handelsundersøgelse burde være taget nye røntgenbilleder.

Svar ad 11:

Nej – hestens alder og trænings tilstand/konkurrence deltagelse sammenholdt med den kliniske undersøgelse i handelsøjeblikket er vigtigere end nye røntgenbilleder, når tidligere billeder ikke er ældre end i dette tilfælde.

Spørgsmål 12:

Er det dyrlægefagligt korrekt at sammenholde røntgenoptagelser foretaget den 28.5.2004 med en handelsundersøgelse foretaget den 13.9.2004?

Svar ad 12:

Ja - se svar ad 11.

Spørgsmål 13:

Er det dyrlægefagligt korrekt at meddele, at det ikke er nødvendigt at tage nye billeder ved handelsundersøgelsen, når der er optaget billeder 2½ måned før handelsundersøgelsen?

Svar ad 13:

Ja - Se svar ad 10 og 12.

Spørgsmål 14:

Hvordan burde dyrlæge B have grupperet røntgenfundene af 28.05.2004 i handelsundersøgelsen:

Gruppe I: Der er ikke fundet røntgenologiske forandringer.

Gruppe II: De røntgenologiske forandringer (pkt.____) anses ikke for at få betydning for hestens fremtidige brug.

Gruppe III: De røntgenologiske forandringer (pkt.____) anses på baggrund af den kliniske undersøgelse og den påtænkte anvendelse af hesten at ____ _ få betydning ____ _ ikke få betydning.

Gruppe IV: De røntgenologiske forandringer (pkt.____) er af så omfattende karakter, at de anses at få betydning for hestens fremtidige brug.

Gruppe V: Betydningen af de røntgenologiske forandringer (pkt. kan ikke vurderes uden klinisk undersøgelse og oplysning om den påtænkte anvendelse af hesten.

Svar ad 14:

Gruppe 2.

Spørgsmål 15:

Hvilken rubrik burde dyrlæge B have udfyldt i handelsundersøgelsen under "Konklusion" hvis hesten havde lave og understillede dragter på handelstidspunktet og hvis hesten havde normale dragter?

Svar ad 15:

Se svar ad 7 og 8 – rubrik 11c.

Spørgsmål 16:

Finder Rådet det sandsynligt, at hesten kan have haft en gaffelbåndsbetændelse med corelesion som nævnt ved undersøgelse den 10.11.2004, som ikke har været synlig ved scanning den 19.11.2004 og 26.11.2004 i samme ben, som kort efter den 10.11.2004 blev diagnosticeret ved klinisk undersøgelse, bedøvelser og røntgen at have en halthed med sæde i kodeled?

Svar ad 16:

Det er vanskeligt at udtale sig om uden, at vurdere de før omtalte ultrasonografiske fund, men de kliniske iagttagelser plejer at være signifikant forskellige for de to lidelser.

Spørgsmål 17:

Er beskrivelsen i røntgenundersøgelsen (bilag 3) i overensstemmelse med røntgenbillederne optaget den 28.5.2004?

Svar ad 17:

Ja – se svar ad 3 samt indledningen.

Spørgsmål 18:

Hvorledes vurderer Det Veterinære Sundhedsråd hestens fremtidige atletiske funktioner og muligheder for hesten til at deltage i dressur på topplan?

Svar ad 18:

Dette kan være særdeles vanskeligt at vurdere, men det er meget sjældent en fordel for en atlet at være ude af træning i så lang en periode som i dette tilfælde. Kun genoptræningen kan vise, om det er muligt at komme tilbage på topplan igen.

Sagsøgernes fælles spørgetema af 5. januar 2007:

Spørgsmål 1:

De foreliggende røntgenbilleder bedes beskrevet med hensyn til antal, optagelser, vinkler (projektioner) og røntgenologiske fund.

Svar ad 1:

Se indledningen.

Spørgsmål 2:

Er dyrlæge B's beskrivelse i røntgenundersøgelsen fremlagt som sagens bilag 3 i overensstemmelse med de røntgenologiske fund, der fremgår af røntgenbillederne optaget den 28. maj 2004?

Svar ad 2:

Næsten og konklusionen er rigtig.

Spørgsmål 3:

Kan det generelt forekomme, at røntgenforandringer i eller omkring et kodeled, som her i sagen beskrevet ved handelsundersøgelsen, kan være "halthedudløsende i hestens senere liv"? Hestens alder bedes taget i betragtning ved besvarelse af spørgsmålet.

Svar ad 3:

Når forandringerne, som her beskrevet er uændrede efter mere end 2 år, er dette næppe sandsynligt.

Spørgsmål 4:

Idet det lægges til grund, at hesten i perioden 31. maj 2002 – 13 sept. 2004 har deltaget i internationale dressurstævner, herunder Dansk Mesterskab, Nordisk Mesterskab og Europæisk Mesterskab, og at hesten i perioden 31. maj 2002 – 13 sept. 2004 ikke har haft bevægelsesforstyrrelser, bedes det oplyst, om det er sandsynligt, at de røntgenologiske fund er årsag til haltning på venstre forben.

Svar ad 4:

Nej.

Spørgsmål 5:

Hvilke forhold har betydning for, om en hest har lave og understillede dragter?

Svar ad 5:

Generelt er den lige tåakse som regel den, som heste klarer sig bedst med (dragten ca. halv så høj som tådelen af hoven). Generelt bliver kodevinklen mere ret, hvis dragterne er lave og det giver en lidt anden belastning i kodeleddet, men det kan godt være en fordel at ændre på tå og kode vinklen, hvis en hest har problemer i kodeleddet, idet slidtagen flyttes lidt frem eller tilbage ved en sådan ændring. I sådanne tilfælde kan dragterne enten skæres ned (dragterne gøres lave) eller der kan lægges kiler imellem hov og sko (dragterne gøres høje). Det er således primært beskæringen, der bestemmer disse forhold.

Spørgsmål 6:

I det lægges til grund, at lave og understillede dragter ikke tidligere er blevet konstateret hos hesten, bedes det oplyst, om det må antages, at dragterne var lave og understillede på handels-tidspunktet.

Svar ad 6:

Da forholdet ikke direkte er omtalt i handelsundersøgelsen, har problemet næppe været udtalt.

Spørgsmål 7:

Såfremt spørgsmål 6 besvares bekræftende, bedes det oplyst om dyrlæge B burde have anført dette i skemaet i handelsundersøgelsen?

Svar ad 7:

Hvis problemet har været udtalt, burde det have været omtalt.

Spørgsmål 8:

Såfremt spørgsmål 6 besvares bekræftende, og idet det lægges til grund, at hesten i perioden 31. maj 2002 – 13 sept. 2004 har deltaget i internationale dressurstævner, herunder Dansk Mesterskab, Nordisk Mesterskab og Europæisk Mesterskab, og at hesten i perioden 31. maj 2002 – 13 sept. 2004 ikke har haft bevægelsesforstyrrelser, og at hesten 10. nov. 2004 fremstod overvægtig og muskelfattig bedes det oplyst, om lave og understillede dragter, når man tager de røntgenologiske fund i betragtning, har betydning for hestens mulighed for at gå skoleridning på topplan?

Svar ad 8:

Nej, se svar på spørgsmål 5.

Spørgsmål 9:

Idet det lægges til grund, at skønsmanden under besvarelsen af sit spørgsmål 4 har anført, at der ikke har været udvikling i de røntgenologiske fund på røntgenbillederne optaget den 31. maj 2002 sammenlignet med røntgenbillederne optaget den 28. maj 2004, bedes det oplyst om det er dyrlægefagligt korrekt, at der i forbindelse med handelsundersøgelsen den 13. sept. 2004 ikke blev optaget nye røntgenbilleder?

Svar ad 9:

Ja.

Spørgsmål 10:

Det bedes oplyst, hvorledes dyrlæge B burde have grupperet de røntgenologiske fund af 28. maj 2004 i skemaet for røntgenundersøgelse:

Gruppe 1: Der er ikke fundet røntgenologiske forandringer.

Gruppe 2: De røntgenologiske forandringer (pkt.____) anses ikke for at få betydning for hestens fremtidige brug.

Gruppe 3: De røntgenologiske forandringer (pkt.____) anses på baggrund af den kliniske undersøgelse og den påtænkte anvendelse af hesten at _____ få betydning _____ ikke få betydning

Gruppe 4: De røntgenologiske forandringer (pkt.____) er af så omfattende karakter, at de anses at få betydning for hestens fremtidige brug.

Gruppe 5: Betydningen af de røntgenologiske forandringer (pkt. kan ikke vurderes uden klinisk undersøgelse og oplysning om den påtænkte anvendelse af hesten.

Svar ad 10:

Gruppe 2.

Spørgsmål 11:

Det bedes oplyst, hvilken rubrik dyrlæge B burde have udfyldt i skemaet for sundhedsundersøgelse side 1 under rubrikken ”dyrlægeerklæring”

Svar ad 11:

Man kunne godt mene, at dyrlægen burde sætte kryds i dyrlægeerklæringen, men det har jo vist sig, at de røntgenologiske forandringer ikke har ændret sig over den forløbne 4 årige periode, så det var korrekt, når der er krydset af i 1. rubrik.

Spørgsmål 12:

Idet der henvises til

- scanningsbilleder, optaget af dyrlæge B den 10. nov. 2004
- den som bilag B fremlagte redegørelse 13. april 2005 fra dyrlæge B til et forsikringssselskab, og

- skønsmandens besvarelse af spørgsmål 7, hvoraf fremgår, at den konstaterede halthed var uden sammenhæng med den subakutte gaffelbåndsbetændelse, som blev diagnosticeret af dyrlæge B den 10. nov. 2004

og idet

- scanningsbillederne af 10. nov. 2004 blev sendt til vurdering i England ved et firma, der vurderede hesten som mulig kandidat til stamcellebehandling, da den opfyldte kriterierne om akut til subakut seneskade med ret velafgrænset skade,

bedes det oplyst, om det den 10. nov. 2004 var muligt at diagnosticere subakut gaffelbåndsbetændelse?

Svar ad 12:

Ja.

Spørgsmål 13:

Det bedes oplyst, om ændret træning, ændret fodring, ændret pasning, hestens skoning, hestens alder m.v. kan influere på hestens fremtidige atletiske funktioner og muligheder for at deltage i konkurrencer på topplan.

Svar ad 13:

Ja.

Spørgsmål 14:

Hvorledes vurderer Det Veterinære Sundhedsråd hestens fremtidige atletiske funktioner og muligheder for hesten til at deltage i dressur på topplan.

Svar ad 14:

Dette kan være særdeles vanskeligt at vurdere, men det er meget sjældent en fordel for en atlet at være ude af træning i så lang en periode som i dette tilfælde. Kun genoptræningen kan vise, om det er muligt at komme tilbage på topplan igen.

Spørgsmål 15:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 15:

Nej.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

5. Ansvarssager

5.1 Ansvarssager vedrørende kvæg

2007-20-04-00049

Skrivelse af 21. december 2006 fra et advokatfirma.

En besætningsejer købte endnu en ejendom medio februar 2004, hvortil der blev indkøbt nye dyr i samme måned. Den 10. – 12. marts 2004 blev de 2 ejendommers dyr beskåret af 2 klovbeskærere – bestillingen skete til A, der efter aftale med sagsøger anmodede om assistance fra sagsøgte B. Efter beskæringen blev en del af besætningen straks halte, hvorfor sagsøger den 13. marts 2004 kontaktede A, der den 14. marts besigtigede besætningen, hvor han vurderede, at der var klovbeskæringsfejl på 23 dyr, der blev undersøgt, hvoraf flere fik pålagt klovsko og forbindinger i klovbeskæringsboks. Den 16. marts 2004 undersøgte sagsøgers dyrlæge en del af de beskårne dyr. Den 17. marts 2004 besigtigede de to klovbeskærere besætningen og undersøgte flere køer og anlagde klovsko og forbindinger. Den 25. marts 2004 undersøgte A og den praktiserende dyrlæge 70 køer i klovbeskæringsboksen. Den 29. marts blev 15 køer sendt til nødslagtning, hvorfra en del af benene blev frosset ned og opbevaret hos sagsøger. Den assisterende klovbeskærer sagsøgte for ikke fagmæssig korrekt klovbeskæring. Der blev rejst et erstatningskrav på ca. 400.000 kr.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes kort beskrive, hvorledes en fagmæssig korrekt klovbeskæring skal udføres. Det bedes oplyst, om der skal tages særlige hensyn ved klovbeskæringen af a) nyindkøbte køer, b) højdrægtige køer, c) nykælvede køer samt d) køer i en ”ikke BVD-fri besætning”. Det bedes oplyst, om klovbeskæreren inden klovbeskæring bør anmode om oplysninger om besætningen.

Svar ad 1:

Rådet skal udtale, at der før enhver beskæring bør indhentes oplysninger om hvert enkelt dyrs status, herunder produktionsdata, drægtighed og kælvningstidspunkt m.v., som bør indgå i en generel vurdering af en ko, som inden klovbeskæring bør iagttages både stående og gående. Herunder bemærkes koens benstilling og klovenes indbyrdes afstande, der ofte kan være forskellige, når dyret går, og når det står. Det iagttages endvidere om koen halter, ligesom koens almentilstand samt eventuelle trykninger, sår og lignende vurderes. Afhængigt af de konstaterede fund anbringes koen normalt i en klovbeskæringsboks selvom beskæring også kan finde sted uden anvendelse af en sådan. Under den almindelige beskæring fjernes det trådede horn fra klovenes nederste sideflader såfremt klovranden står frem over sålefladen. Herefter beskæres sålefladen indtil sålen har en passende tykkelse, der kan bestemmes ved visitering f.eks. med visiteringstang af sålefladen. Efter beskæringen er det vigtigt at sålefladen er plan, hvilket evt. sikres med en rasp eller lignende ligesom de ellers skarpe klovrande brydes med et passende instrument. Afslutningsvis foretages en let udhulning af sålehornet, dels på det typiske sålek nusningssted, dels langs klovenes indvendige begrænsning. Såfremt der efter den passende beskæring og tilretning af klovrande findes mørkfarvede, forrådnede partier i hornet, renses disse, ligesom konstaterede beskadigelser afhjælpes.

Når det anses for nødvendigt at beskære højdrægtige og nykælvede dyr samt dyr, der efter en forudgående vurdering er fundet belastet af forskellige årsager, skal dette ske med passende forsigtighed. I øvrigt henvises til relevant lærebogsmateriale på fagområdet.

Spørgsmål 1a:

Kan kloveskæring af nyindkøbte og højdrægtige køer, nyligt transporteret samt nykælvede køer have haft indflydelse på køernes sundhedstilstand, herunder lemmernes sundhed under og efter kloveskæringen?

Svar ad 1a:

Rådet skal udtale, at formålet med enhver kloveskæring er, at fremme dyrets generelle sundhedstilstand samt klovenes sundhedstilstand i særdeleshed.

Spørgsmål 1b:

Ville en faguddannet kloveskærer beskære anderledes evt. undlade at kloveskære køer, hvis han får oplyst, at dyrene er højdrægtige eller nykælvede?

Svar ad 1b:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 1c:

Kan det lastes kloveskærerne, at køerne under punkt a blev kloveskåret, såfremt sagsøger ikke har oplyst, som under punkt b?

Svar ad 1c:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 2:

Er den kloveskæring, der blev udført på besætningen den 10. – 12. marts 2006 udført fagmæssigt korrekt? Svaret skal begrundes. Det bedes oplyst, om det har betydning for besvarelsen, om kloveskærerens havde fået oplysninger om besætningen. Det bedes oplyst, om det har betydning for besvarelsen, at klovene på de frosne ben måtte være beskadiget og/eller fremstår med renskårne såleknusninger, og derefter oplyst, om beskadigelsen med overvejende sandsynlighed skyldes ikke fagmæssig kloveskæring udført 10. – 12. marts 2006.

Svar ad 2:

Det fremgår af dyrlægeerklæringen af den 25. marts 2004, at dyrlægen ved undersøgelsen den 16. marts 2004 konstaterede, at ud af 17 undersøgte køer var 8 køer ømbenede, hvor ømheden skyldtes, at sålefladen var beskåret så kraftigt, at ømheden kunne fremkaldes ved et tryk med en tommelfinger på sålefladen i klovspidserne. I erklæringen er det oplyst, at kloveskærer A den 14. marts 2004 pålagde klovsko på 23 køer og anlagde 10 klovsforbindinger samt efterfølgende den 17. marts 2004 yderligere anlagde et antal klovsko og forbindinger, alle med begrundelse i en for tæt beskæring. Af dyrlægeattesten af den 16. juni 2004 fremgår, at dyrlægen og kloveskærer A den 25. marts 2004 undersøgte 73 køer og kælvekvier med henblik på en vurdering af omfang og skader på klovene. Af disse fandtes 39 at være i orden, medens de resterende 34 (19 malkekøer, 8 kælvekvier og 7 goldkøer) havde tegn på klovsbeskæringsrelaterede lidelser. Hos 15 af dyrene havde fejlene ikke givet anledning til haltheder. 5 goldkøer og 8 kælvekvier var fejlbeskåret ved, at en eller flere klovspidser var afhugget lodret, således at læderhuden i mange tilfælde var blottet.

Lægges ovennævnte til grund, skal Rådet udtale, at beskæringer, hvor sålefladerne er beskåret så tyndt, at der kan frembringes ømhed ved tryk med en tommelfinger samt hvor klovspidserne er afhugget lodret, hvorved læderhud er blottet, ikke er udført fagmæssigt korrekt. Se endvidere svar ad 1.

Spørgsmål 3a:

Hvis kreaturerne i månederne forud for beskæringen har været påvirket af BVD-virus, ville det da give problemer med klovsundheden, således at den omtalte klovsbeskæring kan have fået et for klovsbeskærerne og sagsøger uventet udfald?

Svar ad 3a:

Rådet finder ikke, at en følge af påvirkning af BVD-virus i al almindelighed skulle kunne give anledning til specifikke problemer med klovsundheden. Se endvidere svar ad 1.

Spørgsmål 3b:

Vil en faguddannet klovsbeskærer forholde sig anderledes i forbindelse med klovsbeskæringen eventuelt at undlade en sådan, såfremt han havde fået oplysning om, at en besætning havde status som "ikke-BVD-fri besætning/ BVD-fri", ligesom han eventuelt kunne have taget andre forholdsregler i betragtning?

Svar ad 3b:

Rådet finder, at alle kreaturer kan have behov for klovsbeskæring i større eller mindre grad uanset besætningens BVD-status. En faguddannet klovsbeskærer vil sædvanligvis forholde sig til en besætnings sundhedsmæssige status, herunder også BVD-status, med henblik på at undgå at medvirke til overførsel af smitte fra besætning til besætning.

Spørgsmål 4:

Når det lægges til grund, at mange køer straks efter klovsbeskæringen blev halte og havde svært ved at støtte på benene, bedes det oplyst, om dette forhold med overvejende sandsynlighed kan skyldes andre primære årsager end klovsbeskæringen?

Svar ad 4:

Det fremgår af dyrlægeerklæringerne samt billedmaterialet og sagens akter, at mange køer blev halte i tilslutning til klovsbeskæringen den 10. – 12. marts 2004. Rådet finder det overvejende sandsynligt, at de opståede haltheder skyldes en ikke fagmæssigt korrekt udført klovsbeskæring.

Spørgsmål 5:

Kan Rådet vurdere, om den udførte klovsbeskæring måtte indebære en for klovsbeskæreren indlysende fare for, at besætningen blev halt/ømbenet? I bekræftende fald bedes Rådet fremkomme med sin vurdering, som skal begrundes. Det bedes oplyst, om det har betydning for besvarelsen, om klovsbeskæreren havde fået oplysninger om besætningen.

Svar ad 5:

Det er ikke oplyst for Rådet med hvilken metode klovsbeskæringen er foretaget, f.eks. om beskæringen er udført med håndværktøjer eller med mekaniske værktøjer. Udført korrekt er der ingen fare for, at en klovsbeskæring medfører, at de beskårede dyr bliver halte eller mere end kortvarigt let ømbenede. Idet der henvises til besvarelse ad 1 finder Rådet, at det er af stor vigtighed, at det under forløbet af beskæringen af en klov til stadighed kontrolleres, at sålefladerne ikke beskæres for tyndt, ligesom der bør drages omsorg for, at afretning af klovrande og klovspidser ikke medfører en blottelse af læderhud. Rådet finder vigtigheden af løbende kontrol uafhængig af, hvilke oplysninger klovsbeskæreren måtte have fået om det enkelte dyr og besætningen.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 6:

Nej.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

5.2 Ansvarssager vedrørende svin

2007-20-04-00051

Skrivelse af 3. september 2007 fra advokaterne

Ejeren af en sobesætning, hvis besætning var fri for sygdommen PRRS-DK, sagsøgte et vognmandsfirma, idet dette firma under afhentning af grise fra sagsøgers ejendom havde parkeret en anhænger fuldt læsset med PRRS-DK positive slagtesvin fra 2 andre besætninger. Parkeringen fandt sted tidligt om morgenen lige ud for staldanlægget i vindretningen og der havde stået en synlig tåge fra anhængerens og ind over staldene. Placeringen varede ca. 45 minutter og foregik på offentlig vej. Besætningsejeren ringede straks til slagteriet og klagede over placeringen p. g. a. den store risiko for at få overført en eventuel smitte fra de fremmede slagtesvin til sin besætning.

Dagen efter fik han taget blodprøver af sin besætning og disse viste, at besætningen var negativ for sygdommen PRRS-DK. Opfølgende prøver udtaget ca. 1½ måned senere viste, at besætningen nu var smittet med PRRS-DK og der var problemer med døde søer omkring farings-tidspunktet og en overdødelighed og et øget foderforbrug efter fravæning. Herudover var der øgede medicinomkostninger og tab i form af lavere pris for grisene, idet grisene nu var PRRS-DK smittede og den faste aftager opsagde sin kontrakt.

Der blev anlagt sag imod vognmandsfirmaet, idet det vurderedes, at firmaet var ansvarlig for, at besætningen var blevet smittet med sygdommen PRRS-DK. De samlede tab blev opgjort til tæt på 1.200.000 kr. Vognmandsfirmaet og dets forsikringsselskab fandt det ikke bevist, at firmaet var erstatningsansvarligt, idet anhængerens var placeret på offentlig vej.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Idet det for besvarelsen af nærværende spørgsmål kan lægges til grund, at en producent A af smågrise på et tidspunkt, hvor sobesætningen hos denne er registreret positiv for svinesygdommen Dansk PRRS sælger smågrise til en fedesvineproducent B, jfr. sagens bilag 15, ønskes følgende spørgsmål besvaret:

- A) Hvor stor er sandsynligheden for, at de solgte smågrise helt eller delvist tillige er sygdomsbehæftede, respektiv smittebærende?
- B) Hvor stor er sandsynligheden for, at smågrisene efter flytning fra A til B måtte smitte hinanden, respektiv smitte en eventuel yderligere besætning hos B?
- C) Det ønskes oplyst, om de ovenfor nævnte smågrise efter opfodning til fedesvin må anses for at være smittebærende?

Ved besvarelsen af spørgsmål A og spørgsmål B ønskes oplyst, hvilke faktorer der måtte indgå i den skønsmæssige vurdering af de sandsynligheder, der indgår i de to nævnte spørgsmål.

Svar ad 1A:

Da det ikke af sagsakterne fremgår, hvorvidt der på tidspunktet for levering af grise fra A til B's besætninger var tale om aktiv PRRS sygdom blandt smågrisene, går Rådet ud fra, at dette ikke var tilfældet.

Lægges dette til grund, vurderer Rådet sandsynligheden for, at de solgte smågrise var sygdomsbehæftede, altså klinisk syge af PRRS, som værende minimal, om end en sådan mulighed

absolut kan have været til stede. Hvis sygdommen har været til stede i en besætning gennem længere tid (måneder) indtræder der oftest en balance, hvor de fleste dyr er immuniserede og derfor fremstår klinisk raske, medens virus smitten i besætningen holdes ved lige blandt ungdyrene, der løbende påføres infektionen. Denne smitte blandt ungdyrene i en kronisk smittet besætning foregår oftest uden symptomer selvom virus cirkulerer blandt grisene.

Rådet vurderer sandsynligheden for, at grisene var smittebærende, som værende meget stor.

Svar ad 1B:

Rådet vurderer, at sandsynligheden for, at smågrisene efter flytningen måtte smitte hinanden, var meget stor. Vurderingen begrundes med det forhold, at der blandt grise i kronisk PRRS smittede besætninger erfaringsmæssigt findes både smittede virusudskillende grise og ikke smittede grise. Når disse flyttes og sammenblandes under transport og i den nye stald udveksles der smitstof mellem grisene.

Det fremgår af sagsakterne, at alle dyrene i begge besætninger var indkøbt fra samme PRRS-DK positive besætning, hvorfor Rådet finder spørgsmålet om, hvorvidt og i hvor høj grad smågrisene kan smitte fra gård til gård ligegyldigt, da alle grisene således må anses for smittede med sygdommen.

Svar ad 1C:

Ja.

Spørgsmål 2:

Såfremt Det Veterinære Sundhedsråd måtte vurdere, at der måtte være en sandsynlighed for, at en del af de under spørgsmål 1 anførte grise efter opfodning til fedesvin måtte være smittebærende, ønskes nedennævnte spørgsmål besvaret:

- A) Hvorledes smitter svinesygdommen Dansk PRRS fra svin til svin?
- B) Kan smitte spredes fra smittebærende fedesvin koncentreret lastet på lastvogn holdende i vindretningen ud for driftsbygninger med rask sobesætning?

I givet fald ønskes oplyst, hvor stor sandsynligheden måtte være herfor samt hvilke faktorer der måtte indgå i den sagkyndiges vurdering?
- C) Såfremt en sobesætning smittes med svinesygdommen Dansk PRRS ønskes oplyst, hvorledes sådan smitte med efterfølgende sygdom i udbrud måtte give sig til kende?
- D) Det ønskes oplyst, om smitte respektiv sygdomsudbrud måtte påvirke den økonomiske drift af nævnte sobesætning, f.eks. i form af påvirkning på drægtighed, foderindtagelse, dødelighed, tilvækst, adfærd, renlighed m.v. og i givet fald da på hvilken måde?

Svar ad 2A:

Virussygdommen PRRS er en luftvejssygdom, der smitter dels direkte ved sammenblanding af smittede og ikke smittede dyr, dels ved indirekte kontakt via redskaber, personer, gødning m.m. Herudover smitter sygdommen via luften, idet aerosoler fra smittede grisens åndedrætssystem indeholdende PRRS virus efterfølgende inhaleres af andre grise, der derved pådrager sig

smitten. Denne overførsel kan ske over lange afstande. For PRRS virus angives smitte på afstande op til 2 km.

Svar ad 2B:

Ja. Rådet anser sandsynligheden herfor som værende stor. Smitterisikoen er påvirket af afstand, eksponeringstid, luftfugtighed, temperatur, vindretning og mængden af smitstof.

Svar ad 2C:

Sygdomsforløbet varierer meget fra besætning til besætning. Der kan ses voldsomme symptomer med store tab i en periode på normalt 1-4 måneder, men sygdommen kan også indføres i en besætning uden tydelige symptomer og opdages kun ved at grisene pludselig i blodprøver viser antistoffer mod PRRS virus. Ved udbrud af sygdommen i en sobesætning ses vekslende grader af mælkemangel og sene aborter/tidlige fødsler med stigning i antal svagfødte og dødfødte grise og dødsfald blandt søerne. Der kan ses for mange søer, der ikke bliver drægtige. Der ses en nedsat tilvækst og et øget foderforbrug hos grisene.

Ved udbrud af sygdommen i en slagtesvinebesætning ses oftest vekslende grader af luftvejsinfektion med feber, hoste og pusten. Der vil være en nedsat tilvækst og en højere dødelighed.

Svar ad 2D:

Ved sygdomsudbrud med PRRS-DK i en sobesætning vil dette påvirke det økonomiske resultat af driften negativt afhængig af sygdommens voldsomhed og varighed. Vedrørende årsager til driftstabet henvises til svar ad 2C.

Spørgsmål 3:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes vurdere sandsynligheden for smitte fra en nærtliggende nysmittet besætning i forhold til smitte fra en eventuelt smittet grisetransport placeret som angivet i bilag B i ca. 45 minutter.

- A) Ved besvarelsen af ovennævnte spørgsmål bedes angivet i hvilket omfang smitterisikoen måtte være påvirket af henholdsvis afstanden til den på bilag B placerede grisetransport, den tid grisetransporten har været placeret som angivet på bilag B og antal smittede svin i grisetransporten.
- B) Såfremt smitterisikoen måtte være påvirket af andre faktorer end ovenfor anførte, ønskes dette nærmere oplyst og belyst.

Svar ad 3A:

Afstanden og mængden af smitstof er vigtige faktorer i luftbåren smitte med PRRS virus. Rådet finder derfor, at en grisetransport indeholdende PRRS smittede fedesvin placeret en kølig og fugtig morgen i 45 minutter i vindretningen 20-40 meter fra et staldanlæg vil udgøre en meget stor potentiel smitekilde.

En nærtliggende nysmittet besætning vil også altid udgøre en potentiel risiko for smitteoverførsel. Risikoen øges med aftagende afstand og øget besætningsstørrelse.

Svar ad 3B:

Se svar ad 2A og 2B.

Afgørelse:

Sagen blev forliget.

6. Dyreværnssager

6.1 Dyreværnssager vedrørende heste

2007-20-051-00055

Skrivelse af 21. december 2006 fra fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 11. oktober 2006 og 23. februar 2007 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Efter at have modtaget en anonym anmeldelse anmodede en dyreværnsorganisation en praktiserende dyrlæge om at tilse en pony, der muligvis led af forfängenhed. Dyrlæge A tilså sammen med politiet hesten, der var en 7 år gammel pony, vallak, der opholdt sig på en afgnavet græsfold med hårdt underlag. Ponyen var overvægtig og udtalt forfängen. Den kunne kun bevæge sig ved at kaste sig over på højre forben og med understillede bagben. Hesten var springhalt på venstre forben, og når den stod stille flyttede den konstant vægten fra side til side. Alle 4 hove var forvoksede med bred hvid linie samt med tendens til snabelsko. Dyrlægen vurderede, at hesten var kraftigt smertepåvirket og fandt, at hesten var behandlet uforsvarligt, at forholdet var groft og ikke kunne rettes, da lidelsen var uhelbredelig og at det ville medføre unødigt lidelse at lade ponyen leve. Dyrlægen påbød aflivning af ponyen i henhold til dyreværnslovens § 20, stk. 3. Politiet modsatte sig dette, da ejeren ikke var til stede. Dagen efter tilså dyrlægen sammen med politiet atter ponyen, som havde været tilset af en vagtdyrlæge B aftenen forinden. Den var da blevet smertebehandlet, havde fået påsat styroformklodser på begge forben og var blevet bragt på blød bund. Dyrlægen skønnede, at ponyen var uændret smertepåvirket samt at der ikke var mulighed for helbredelse, idet lidelsen var kronisk, hvorefter ponyen, efter drøftelse med ejeren, blev aflivet.

Ejeren oplyste til politiet, at ponyen havde været forfängen de sidste tre somre, men var hver gang kommet over det. Han havde hvert forår besøg af sin praktiserende dyrlæge C, der ikke havde haft bemærkninger, da han tilså dyrene i maj. Til politiet oplyste dyrlæge C, at han havde haft med ponyen, der led af forfängenhed, at gøre et utal af gange. Sidste gang var ultimo juni 2006, hvor ejeren igen havde ringet, idet ponyen igen havde problemer med forfängenhed. Dyrlæge C havde vejledt ejeren, hvad han skulle gøre, og det havde efterhånden vist sig, at det var nok såfremt ponyen blev flyttet og fik specialfoder. Dette havde også været rådet, at ejeren skulle flytte hesten og ændre foderet, når ponyens tilstand var så slem, at ejeren skønnede det rimeligt. Dyrlæge C understregede, at han ikke så ponyen omkring anmeldelsestidspunktet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er den i sagen omtalte hest med hensyn til den nævnte sygdom (forfängenhed), som hesten tilsyneladende har gået med i så lang tid, at en dyrlæge vurderede, at den skulle aflives på stedet, blevet beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlæge A's erklæring, at den 7-årige pony vallak ved undersøgelsen den 14. juli 2006 var overvægtig og udtalt kronisk forfängen. Ponyen gik på en afgnavet græsmark, der udgjorde et hårdt underlag. Alle 4 hove var forvoksede med en bred hvid linie og med tendens til dannelse af snabelsko. Ponyen kunne, idet den var springhalt på venstre forben, kun bevæge sig ved at kaste sig over på højre forben samt med understillede bagben. Når den stod stille flyttede den konstant vægten fra side til side. Ponyen var kraftigt smertepåvirket. Dyrlæge A påbød aflivning af ponyen i henhold til dyreværnslovens § 20, stk. 3., idet hun fandt, at den blev behandlet uforsvarligt samt at forholdet var

groft og ikke kunne rettes, idet lidelsen var uhelbredelig og det ville medføre unødigt lidelse at lade den leve.

Ponyen blev om aftenen den 14. juli 2006 tilset af en vagtdyrlæge B, der beskrev ponyen som meget smertepåvirket og med tydelige tegn på kronisk forfangenhed. Den blev smertebehandlet, samt fik påsat styroformklodser på begge forben, og der blev udleveret smertelindrende medicin til ejerens fortsatte behandling af ponyen.

Den 15. juli 2006 tilså dyrlæge A sammen med politiet atter ponyen. Den var fortsat meget i smerte og dyrlægen så ingen muligheder for helbredelse, da lidelsen var kronisk. Efter drøftelse med ejeren aflivede dyrlægen ponyen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at ponyen ved at være holdt på den beskrevne måde har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret og vandet og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Er den i sagen omtalte hest med hensyn til den nævnte sygdom (forfangenhed), som den ansvarlige for hesten ikke har ladet dyrlægebehandle, blevet behandlet omsorgsfuldt, herunder at den huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 2000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 6 dage.

Tiltalte skulle betale 2/3 af sagens omkostninger

2007-20-051-00056

Skrivelse af 9. januar 2007 fra Nordjyllands Politi

Dyrlæge A kom lørdag den 2. september i privat ærinde forbi en ejendom, udenfor hvilken han så en hest, der virkede afmagret og sløv. Dyrlægen anmeldte forholdet til politiet. Den anmeldende dyrlæge tilbød politiet sin assistance og ledsagede politiet på et tilsyn af hesten samme dag. Dyrlægen konstaterede, at hesten var en gammel gråskimlet hoppe, der gik i en græsfold adskilt med en enkelt tråd fra nogle andre heste i en nabofold. Hesten havde adgang til rigeligt grønt græs og vand. Hesten var langpelset, afmagret og slimhinderne virkede blege. Den havde en forceret vejrtrækning, men der blev ikke observeret hoste, flåd eller eng-

brystighedsfure. Hesten bevægede sig kun, når den blev trukket med. Dyr lægen anbefalede politiet, at ejeren blev givet påbud om at hesten skulle tilses af en dyrlæge og tages under behandling eller alternativt straks aflives. Ejeren tilkaldte sin praktiserende dyrlæge, dyrlæge B, der samme eftermiddag aflivede hesten og foretog obduktion af den. Dyr læge B oplyste at have undersøgt hesten månedligt siden april 2006 med hensyn til trivsel, huld og tandstatus mhp. at træffe et valg for aflivning af hesten pga. alderdom og havde estimeret, at det kommende efterår ville være det rigtige tidspunkt. Dyr læge B vurderede at hestens udseende ikke var usædvanligt af en hest på den alder (37 år), samt at den havde problemer med at optage væske i musklerne, hvorfor den så mager ud. Ved dyrlæge B's obduktion fandtes hesten i ringe huld. Tarmsættet fandtes fyldt med velfordøjet, normalt udseende hesteafføring. Muskulaturen blev fundet i normal konsistens og fedtvævet var af normal farve. Dyr læge B vurderede, at hesten uden velfærdsproblemer kunne have klaret sig sommeren over med fortsat daglig fôdertildeling og græs.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Var den i sagen omhandlede hest den 2. september 2006 og/eller i perioden frem til nævnte dato i en tilstand som medførte smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, såfremt det lægges til grund, at hesten var i tilstand som ovenfor beskrevet og som vist på billederne?

Svar ad 1:

Det fremgår af sagens akter samt de medsendte foto, at en dyrlæge (dyrlæge A) ansat i en fødevareregions kontrolafdeling i privat ærinde havde passeret en ejendom, hvor han havde observeret en tilsyneladende afmagret og sløv hest. Han anmeldte forholdet til politiet, der efterfølgende sammen med dyrlægen aflagde besøg på ejendommen. Dyr læge A beskrev hesten som en gammel afbleget gråskimlet hoppe. Hesten var langpelset og fremstod pjusket. Den var afmagret med tydeligt markerede ribben, hoftehjørner, skulderbladskam og rygsøjlenstap. Slimhinderne virkede blege og dyrlæge A beskrev vejrtrækningen som forceret uden observation af hoste eller flåd fra næsebor, ligesom der ikke kunne påvises engbrystighedsfure i bugmuskulaturen. Hesten bevægede sig kun, når den blev trukket og virkede for dyrlæge A som værende påfaldende inaktiv. Hesten gik alene på en græsmark med rigeligt græs adskilt med en enkelt tråd fra nogle andre heste. Ejeren oplyste, at hesten var 37 år og havde fri adgang til vand og foder. Den var adskilt fra de andre heste, der var lidt for voldsomme for skimlen. Hesten havde tilhørt familien i 20 år og familien havde planlagt, at hesten gik på sit sidste år og at den skulle nyde sit otium inden den ca. 2 måneder senere skulle aflives. Desuden var hesten siden april 2006 én gang om måneden tilset af en praktiserende dyrlæge (dyrlæge B), der til politirapporten oplyste, at hesten var gammel og at dens tilstand og udseende var normal i forhold til alderen. Dyr læge B aflivede hesten samme dag og konstaterede ved obduktionen, at hesten var i ringe huld, men som forventelig for en hest på 37 år. Tarmsættet var fyldt med velfordøjet, normalt udseende hesteafføring og muskulaturen blev fundet i normal konsistens ligesom fedtvævet var af normal farve. Dyr læge B vurderede, at hesten uden velfærdsproblemer kunne have klaret sig sommeren over med fortsat daglig fôdertildeling og græs.

De medsendte foto viser en stærkt afmagret afbleget skimmel med et unaturligt langt og krøllet hårlag. Hesten har tydeligt markerede ribben, skulderkam og hofteparti og mangelfuld muskulatur. På foto nr. 3 og 9 står hesten med udspilede næsebor.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og skal behandles omsorgsfuldt, herunder fodres, vandes og passes

under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov. Når heste bliver gamle vil der kunne opstå en lang række lidelser associeret til det at blive en "gammel hest" eksempelvis haltheder, væggtab, manglende fældning og mangelfuldt tandsæt. Flere af disse lidelser kan forebygges eller behandles.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at der ikke er blevet draget omsorg for, at hesten blev sikret et passende huld. Den har herved ikke været passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov og har derfor været udsat for betydelig grad af lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet finder, at hesten herved har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Har hesten været behandlet omsorgsfuldt, under hensyn til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, såfremt det lægges til grund, at hesten var i en tilstand som ovenfor beskrevet og som vist på billederne?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Foreligger der uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, såfremt det lægges til grund, at hesten var i en tilstand som ovenfor anført?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Under henvisning til hestens tilstand den 2. september 2006 burde den i sagen omhandlede hest have været aflivet eller behandlet straks eller var det forsvarligt at vente med aflivning til senere på året uden behandling?

Svar ad 4:

De til sagen givne oplysninger herunder den sparsomme kliniske undersøgelse af hesten yder ikke Rådet mulighed for at vurdere, hvorvidt den 37 år gamle hoppes tilstand kunne afhjælpes ved behandling eller om den skulle aflives straks. Rådet finder ikke, at det var forsvarligt at vente med aflivningen til senere på året uden yderligere undersøgelse og behandling.

Spørgsmål 5:

Hvis spørgsmål 4 besvares med, at aflivning burde være sket, har dyrlægen så udvist den omhu og samvittighedsfuldhed, som han efter loven er forpligtet til?

Svar ad 5:

Bortfalder, se svar ad 4.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 6:

Det fremgår af sagens akter, at ejeren har næret stor omsorg for sin hest og netop af denne grund har søgt månedlig rådgivning. Hvorvidt dette er en formildende omstændighed må imidlertid bero på en juridisk vurdering.

Afgørelse:

Påtale mod hestens ejer blev opgivet, da videre forfølgning ikke ventedes at føre til straf.

Tiltalte dyrlæge B blev straffet med bøde på 5000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-051-00058

Skrivelse af 31. maj 2007 fra politimesteren i Randers

Efter en anmeldelse om misrøgt i et hestehold aflagde politiet besøg i hesteholdet efterfulgt af endnu et besøg sammen med en embedsdyrlæge. Der blev konstateret uordentlige forhold i staldområdet, hvor det flød med diverse affald i hestenes opholdsarealer og de 13 heste fremstod med et mat og langt hårlag, der var indsmurt i gødning på ben, bagpart, hale og bug som følge af at de stod i fugtige bokse og spiltov uden tilstrækkelig strøelse. Hestene havde ikke umiddelbart adgang til vand eller grovfoder. Hestene blev fodret med valset korn og hvidt brød. Nogle heste blev vurderet som magre, idet ryg og ribben tydeligt kunne mærkes gennem den lange pels og huden. Nogle heste var bundet så stramt op, at de havde begrænset bevægelsesfrihed til at lægge og rejse sig. Ejeren blev pålagt at sørge for adgang til tørt og rent leje til hestene, sørge for bedre vandingsmuligheder, tilpasse grimer og kæder til bedre bevægelsesfrihed, at rense og fjerne indtørrede gødningskager fra hestene og fjerne diverse affald, der kunne være til fare for hestene samt øge fodringen. Ved 2 opfølgende besøg konstaterede embedsdyrlægen nogen forbedring af forholdene, men fortsat visse mangler vedr. fodring, vandning samt strøelsen og rengøringen i hestenes opholdsarealer.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har dyrene været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe eller mangel på omsorgsfuld behandling.

I bekræftende fald forespørges, om der for nogle forhold har været tale om uforsvarlig, eller grovere uforsvarlig behandling af dyr eller mishandling af dyr.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 8. marts 2007 samt de ledsagende fotos, at der ved besøget i hesteholdet den 2. marts 2007 ikke var tilstrækkelig adgang til drikkevand, idet vandingen af såvel løse som opbundne heste bestod i tildelingen af vand i et gammelt badekar, hvor der blev tilledt vand 2 gange dagligt. Hestene blev ikke fodret efter deres behov med tilstrækkelig mængde og sammensat foder, herunder grovfoder. Hestene stod i fugtige bokse med gødningsrester uden tilstrækkelig strøelse og i hestenes opholdsarealer lå der diverse affald bestående af aviser, plastikposer, -dunke og -spande, dæk, flasker, gammelt brød, brædder. Hestene var indsmurt i gødningsrester på krop, ben og hale, idet de var unddraget mulighed for at finde hvile på tørre og rene lejer. Nogle af hestene var opbundne i stramme grimer og kæder, der ikke gav hestene den fornødne bevægelsesfrihed eller mulighed for hvile.

Af embedsdyrlægens erklæring af den 26. marts 2007 og de ledsagende fotos fremgår, at der ved det opfølgende besøg i besætningen den 9. marts 2007 blev konstateret, at underlaget var strøet med strøelse ovenpå de større gødningsmængder, så hestene stod tørt og kunne ligge tørt. Hestene stod alle opbundne i spiltove eller stod i bokse, hvor der stadig lå affald og de havde ikke umiddelbar adgang til vand, idet vandingen tilsyneladende foregik ved, at hestene blev sluppet løse, når de skulle drikke. Hestene var stadig indsmurte i gødning på krop, ben, hove og haler.

Ved endnu et opfølgende besøg den 16. marts 2007 blev det konstateret, at forholdene generelt var uændrede i forhold til det beskrevne ved besøget den 9. marts 2007.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at hestene ved at være unddraget muligheder for at finde tørt leje, ved ikke at have haft passende adgang til vand og tilstrækkeligt og sufficient foder samt ved at være opbundne så stramt, at bevægelsesfriheden har været indskrænket under forhold, hvor uvedkommende affald har udgjort en fare for dyrene, igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og ikke været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret og vandet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor hestene har været holdt har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder sikret hestene fornøden bevægelsesfrihed. Hestene har igennem længere tid været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen Rådet anledning til yderligere bemærkninger

Svar ad 2:

Nej

Afgørelse:

Tiltalte afgik ved døden og sagen bortfaldt.

2007-20-051-00059

Skrivelse af 19. juni 2007 fra Østjyllands Politi

Ejeren af 3 heste anmeldtes for misrøgt, idet specielt den ene hest var stærkt afmagret. Ved gennemgang af besætningen fandtes 2 af hestene gående i en mudret fold uden mulighed for tørt leje og med udrangerede landbrugsmaskiner i folden, så de kunne komme til skade på disse. Begge hestenes foderstand vurderedes til under middel. I et aflukke i et læskur fandtes en hest, der vurderedes sygelig afmagret, sløv og dehydreret i middelsvær grad. Denne aflivedes

og der blev udtaget organer til undersøgelse på laboratorium. Der fandtes områder med kronisk bughindebetændelse og der var store mængder sand i tyktarmen. På laboratoriet konkluderedes, at hesten var kakektisk.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Jeg skal herefter forespørge om de 3 heste har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentlig ulempe eller mangel på omsorgsmæssig behandling.

Svar ad 1:

Det fremgår af sagsakterne vedrørende den mørkebrune hoppe (A) og den røde vallak (B):

Hestene gik i en mindre fold, hvor græsset var totalt nedbidt. Der var mudret og hestene havde ikke adgang til tørt leje. Der var et badekar med drikkevand og en bigballe med halm. Herudover fandtes ikke på undersøgelsestidspunktet andet foder. Der stod i folden en del gamle landbrugsmaskiner. Begge heste vurderedes i en foderstand under middel og med uforstyrret almenbefindende, men de gik begge og søgte efter noget at æde.

Hoppe A havde en noget forceret respiration og burde efter anmeldende dyrlæges vurdering tilses af en dyrlæge.

Det fremgår af sagsakterne vedrørende den ældre brune hoppe (C):

Hesten gik i et aflukke i et læskur med halvtag adskilt fra de andre heste. Hesten gik på en tykgødningstilblandet halmmadras strøet med så meget halm, at det vurderedes, at den havde et tørt leje. Der var fri adgang til drikkevand og hø. Hoppen var sløv, nedstemt og reagerede langsomt på stimuli. Hoppen var sygeligt afmagret uden muskelfylde i bringen, begge hoftehjørner stak frem som på en ko, alle ribben trådte tydeligt frem trods et tykt, mat og stridt hårlag. Alle halshvirvlerne kunne tydeligt mærkes gennem hestens hud. Hesten var dehydreret i middelsvar grad. Hesten blev vurderet til at være kronisk uhelbredelig syg. Den var ikke blevet tilset af en dyrlæge. Hesten blev beordret aflivet.

Dyrlægen, der aflivede hesten, betegnede hesten som stærkt afmagret med markant fremstående hoftehjørner og ryghvirvler. Der fandtes i bughulen områder med lokal bughindebetændelse og sammenvoksninger mellem tarm og bughinde og i tyktarmen fandtes store mængder sand. Ved den patoanatomiske undersøgelse på laboratorium fandtes hesten patologisk afmagret med serøs fedtatrofi.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses.

Vedrørende hestene A og B:

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at hestene A og B ved gennem længere tid ikke at være fodret efter deres fysiologiske behov, så de fremstod med en foderstand under middel, og ved at have opholdt sig i en mudret fold uden mulighed for at finde et tørt leje og sammen med udrangerede landbrugsmaskiner med risiko for at komme til skade, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Vedrørende hesten C:

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at hest C ved gennem længere tid at have været syg uden at være behandlet, tilset af en dyrlæge eller aflivet, således, at den fremstod sygeligt afmagret, gennem måneder har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Spørgsmål 2:

I bekræftende fald forespørges om der for nogen forholds vedkommende har været tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr eller mishandling af dyr.

Svar ad 2:

Rådet vil karakterisere forholdene for hestene A og B som uforsvarlig behandling af hestene, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 samt bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 7 og 8.

Rådet vil karakterisere forholdene for hesten C som groft uforsvarlig behandling af hesten, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2, stk. 1 samt bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Spørgsmål 3:

Giver sagen Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Svar ad 3:

Nej.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-051-00061

Skrivelse af 21. september 2007 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters politi

På baggrund af civil anmeldelse foretog politiet 16. april besøg på en landejendom hos en hestehandler. Ved besøget konstateredes generelt uhygiejniske forhold med bunker af muggent brød i staldarealet, gødning og urin på gangene. Specielt 2 af hestene tiltrak sig politiets opmærksomhed: en grå pjusket hest og en sort hest, der kun nødtigt rejste sig og for politiet fremstod som halt. Politiet aflagde efterfølgende d. 17. april besøg med Fødevarekontrollens dyrlæge. Hun konstaterede, at de fleste af de cirka 16 heste var i passende foderstand, med undtagelse af nogle af de unge heste, der ikke var fodret i henhold til deres behov. En grå, angiveligt nyindkøbt, pony fremstod i alt for dårlig foderstand og en brun plag med dårligt bagben tilrådedes tilset af dyrlæge. Svinene på besætningen havde ikke permanent adgang til vand, flere dyr blev fodret fra gulvet og ikke i trug/krybbe og generelt fremstod stedet rodet, med ringe belysning og uhygiejniske forhold. Ved et opfølgende besøg 15. maj fandtes flere af forholdene rettet op, dog var der fortsat meget rodet og uhygiejnisk.

Rådet udtalte:

Rådet skal indledningsvis anføre, at Rådet kun har kompetence til at udtale sig om forhold af veterinærfaglig karakter. En vurdering af, hvorvidt der er sket overtrædelse af regler i lovgivningen, ligger uden for Rådets kompetence, idet det beror på juridiske overvejelser.

Spørgsmål 1:

Kan det forhold, at en 3-årig plag af Welsh Mountain-typen er meget mager med dårlig pels og tydeligt fremstående hoftehjørner samt meget tynd hals, og som er meget sky og svær at komme til indebære en uforsvarlig behandling eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28 stk.1?

Svar ad 1:

Det fremgår af sagsakterne, at den tilkaldte dyrlæge observerede en grå hingsteplag af Welsh Mountain-typen, efter det af ejeren (denne dag) oplyste 3 år gammel. Ponyen beskrives som meget mager med dårlig pels og fremstående hoftehjørner samt meget tynd hals. Hesten var sky og meget svær at komme til.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og skal behandles omsorgsfuldt, herunder fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at plagen ikke er passet omsorgsfuldt og Rådet finder, at hesten herved har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Kan det forhold, at en 1-årig mellemstor hingsteplag af pony/travertypen er mager med hævede haser på begge bagben og bevæger sig ustabilt på bagbenene, indebære en uforsvarlig behandling eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk.1?

Svar ad 2:

Det fremgår af sagsakterne, at den tilkaldte dyrlæge observerede en brun 1-års hingsteplag, mellemstor, pony/travertyper der var mager. Plagen havde hævede haser på begge bagben og bevægede sig ustabilt på bagbenene. Det blev indstillet, at plagen skulle tilses af dyrlæge med henblik på en vurdering af, om tilstanden var smertevoldende og om der var mulighed for bedring. Sagsakterne indeholder ikke yderligere oplysninger om plagen, idet ejeren oplyste at have solgt hesten til Jylland til slagting umiddelbart efter dyrlægens besøg.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at plagen ved at have opholdt sig i besætningen med hævede bagben og med ustabil gang uden dyrlægetilsyn ikke er passet omsorgsfuldt og Rådet finder, at hesten herved har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Kan det forhold, at en plag er mager, formentlig som følge af, at den bliver fodret sammen med en anden plag, som muligvis er stærkere, og derfor får mest foder, indebære en uforsvarlig behandling eller eventuelt en mishandling eller en grovere uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stik. 1?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Kan det forhold at svin ikke har permanent adgang til vand, indebære en uforsvarlig behandling eller eventuelt en mishandling eller en grovere uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stik. 1?

Svar ad 4:

Det fremgår af sagsakterne, at den tilkaldte dyrlæge observerede et par bokse med i alt ti grise. Der var et væltet og beskidt vandtrug i en af boksene. Grisene virkede tørstige, idet de fleste straks drak, da der blev hældt vand i trug. Ejeren oplyste, at grisene blev fodret i strølsen. Svineboksene var beskidte, men tørre.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at dyrene ved at gå i mørke og uhygiejniske omgivelser uden fri adgang til vand ikke er passet omsorgsfuldt og Rådet finder, at de derved har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3.

Spørgsmål 5:

Kan det forhold, at en so med grise befinder sig i en boks i den bagerste del af en stald, hvor der er meget mørkt, og forholdene generelt er uhygiejniske, indebære en uforsvarlig behandling eller eventuelt en mishandling eller en grovere uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stik. 1?

Svar ad 5:

Det fremgår af sagsakterne, at den tilkaldte dyrlæge, i den bagerste del af stalden, hvor ejeren havde oplyst, der ikke var dyr, observerede en so med syv grise. Udenfor boksene lå en labradortæve med 8 to-dage gamle hvalpe. I et mindre spiltov stod en pony og en mager et-års hoppeplag. Den bagerste del af stalden blev beskrevet af den tilkaldte dyrlæge som mørk og uhygiejnisk og ikke egnet til opstaldning af dyr, med mindre disse er ude på fold eller lignende det meste af døgnet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at dyrene ved at gå i mørke og uhygiejniske omgivelser ikke er passet omsorgsfuldt og Rådet finder, at de derved har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3.

Spørgsmål 6:

Kan det forhold, at to ponyer står i spiltov i den bagerste ende af en stald, hvor der er meget mørkt og forholdene generelt uhygiejniske, indebære en uforsvarlig behandling eller eventuelt en mishandling eller en grovere uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stik. 1?

Svar ad 6:

Se svar ad 5.

Spørgsmål 7

Giver sagen i øvrigt rådet anledning til at komme med bemærkninger?

Svar ad 7:

Af sagsakterne fremgår det, at den omtalte brune 1 års plag 17. april var mager, med hævede ben og ustabil på bagparten og det indstilledes, at den tilses af dyrlæge. Den 24. april oplyser ejeren til politiet, at plagen er transporteret til Jylland, til slagtning, samt at plagen ikke er tilset af dyrlæge.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Dette gælder også under transport.

Rådet finder, at såfremt plagen er transporteret, har den været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og har derved været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnsloven §§ 1, 2 og 3.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-051-00062

Skrivelse af 14. november 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 22. august 2007 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

En transport med to shetlandsponyer (en hoppe og en hingst) fra Thy til Sjælland blev efter anmeldelse til politiet standset af en politipatrulje. Transporten blev foretaget i en åben pick-up varevogn, der var forsynet med sider af spånplader på et chassis opbygget af trælægter. Ponyerne, der var bundne i reb, var transporteret uden overdækning af nogen art. Ladbunden var flere steder gennemtæret med huller på 2 til 5-6 cm. Hingsten havde forvoksede hove på begge bagben, som efterfølgende af en beslagsmed og en praktiserende dyrlæge blev betegnet som umulige at beskære til en normal benstilling. Hingsten blev af dyreværnsråds årsager straks aflivet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er det muligt at klarlægge, hvor længe ponyen har gået med for lange hove? Uger, måneder eller år?

Svar ad 1:

Det fremgår af det ledsagende billedmateriale og den praktiserende dyrlæges udtalelse af den 17. juli 2007, at han efter en beslagsmeds anmodning den 26. juni 2007 blev tilkaldt til en shetlandspony hingst, som denne var anmodet om at beskære. Ved undersøgelsen konstateredes, at begge bagbens hove var deforme og monstrøst forvoksede. Ponyen gik på ballerne og hovvæggen havde proptrækkerform og undersiden af hoven (sålen) vendte fremad/opad. Dyr-

lægen vurderede, at ponyen ikke havde fået beskåret hove i årevis, og skønnede ikke, at der var mulighed for, at dens hove kunne rettes ved beskæring. Ponyen blev aflivet på stedet.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at ponyen har gået med forvoksede hove i adskillige måneder til år.

Spørgsmål 2:

Har den været udsat for smerte og har den kunnet bevæge sig rundt normalt?

Svar ad 2:

Det fremgår af den praktiserende dyrlæges udtalelse af den 17. juli 2007, at shetlandsponyhingsten gik på ballerne af bagbenenes hove, ligesom det af sagens akter fremgår, at beslagmeden vurderede, at ponyens hove var så forvoksede og betegnet som snabelhove, at han ikke kunne beskære disse, således at ponyen kunne gå normalt. Han udtalte, ”hesten ville aldrig få sin førlighed igen”.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at ponyen ikke har kunnet bevæge sig normalt, hvorved den igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 3:

Er der tale om uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af hesten?

Svar ad 3:

Se svar ad 2.

Spørgsmål 4:

Giver spørgsmålene i øvrigt Rådet anledning til yderligere?

Svar ad 4:

Nej.

I forbindelse med transporten af hestene udbedes svar på følgende:

Spørgsmål 5:

Var omhandlede pony overhovedet transportegnet?

Svar ad 5:

Af ovennævnte fremgår, at shetlandsponyhingstens baghove var forvoksede i en grad, der gjorde, at den kun støttede og gik på ballerne. Lægges dette til grund finder Rådet, at hingsten ikke var egnet til transport.

Spørgsmål 6:

Anses transportmåden for egnet til at transportere heste?

Svar ad 6:

Af sagens akter fremgår, at ponyerne blev transporteret i en ikke dertil indrettet åben ladvogn af pickup typen. Køretøjets lad var gennemtæret flere steder og de to ponyer var transporteret fra Thy til Sjælland uden overdækning. Rådet finder, at den beskrevne transportmåde var uegnet til transport af dyr. Ved at transportere de to ponyer på den beskrevne måde har ponyerne været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 7:

Er der tale om uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af hestene?

Svar ad 7:

Se svar ad 6.

Spørgsmål 8:

Giver spørgsmålene i øvrigt Rådet anledning til yderligere?

Svar ad 8:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte, der havde transporteret de 2 ponyer på ladet af en pickup, vedtog en udenretlig bøde på 2000 kr.

Tiltalte, der havde undladt at beskære en ponys hove, vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.

6.2 Dyreværnssager vedrørende kvæg

2007-20-052-00179

Skrivelse af 20. december 2006 fra Sydsjælland og Lolland-Falster Politi

Den 23. juli 2006 om formiddagen blev en kvie fundet siddende fast i noget mudder på en eng. Kvien blev trukket op og lagt i brystleje op af en halmballe. Kvien kunne, uanset ejerens forsøg på at drive den dertil med elektrisk støder, ikke rejse sig. Ejeren forlod herefter stedet. Politiet blev først på aftenen tilkaldt til stedet, hvor kvien blev fundet liggende på højre side uden afskærmning i direkte sol. Der var ikke sat vand eller foder frem til kvien. Ejeren blev ringet op, men ønskede ikke at tale med politiet, hvorefter en dyrlæge blev tilkaldt. Denne konstaterede efter en undersøgelse af kvien, at den havde feber og led af en voldsom lungebetændelse samt at den var døende. Dyrlægen aflivede kvien på stedet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er det en normal fremgangsmåde at tildele et større dyr, som ikke vil stå af sig selv, strøm med en strømpistol i håb om, at det rejser sig?

Svar ad 1:

Rådet skal udtale, at anvendelse af elektrisk støder til rejsning af syge og tilskadekomne kreaturer kun må ske under en dyrlæges overvågning og ansvar. Rådet anser ikke tildeling af elektrisk strøm fra en strømpistol til et større dyr, der ikke vil stå af sig selv, som en forsvarlig fremgangsmåde.

Spørgsmål 2:

Når det er konstateret, at dyret ikke vil stå op, er det så forsvarligt at overlade det til sig selv og forlade stedet?

Svar ad 2:

Det fremgår af sagens akter, at kvien om formiddagen den 23. juli 2006 blev trukket fri efter at have siddet fast i mudderet ved et vandløb på en eng. Kvien kunne efterfølgende ikke rejse sig, hvorefter den blev anbragt liggende på brystet med en halmballe som støtte på den ene side. Herefter forlod dyrets ejer stedet angiveligt med håbet om, at kvien nok ville rejse sig.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at det er uforsvarligt at forlade et dyr, der ikke kan rejse sig, uden at sørge for passende vand og foder samt drage omsorg for at tilkalde yderligere faglig hjælp og assistance.

Spørgsmål 3:

Engen er beliggende i en skov og derved omkranset af træer. Danner disse træer tilstrækkelig beskyttelse for vind og vejr?

Svar ad 3:

Af sagens akter fremgår det, at kvien blev efterladt uden afskærmning liggende i direkte sol ved en temperatur på 28 – 30 °C. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal desuden sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov. Engen, hvor kvien blev fundet, var beliggende i en skov og omkranset af træer. Lægges dette til grund, finder Rådet, at de omgivende træer i den givne situation ikke har ydet kvien, der var liggende ude af stand til at rejse sig i direkte sol ved en temperatur på 28 – 30 °C, en passende beskyttelse mod vejrliget.

Spørgsmål 4:

Er dyret blevet behandlet forsvarligt, uforsvarligt, grovere uforsvarligt eller er der tale om mishandling?

Svar ad 4:

Det fremgår af sagens akter, at kvien om formiddagen den 23. juli 2006 blev trukket fri af mudder og anbragt liggende på brystet med støtte af en halmballe. Kvien blev derefter af ejeren efterladt uden foder og vand, hvorefter en tilkaldt praktiserende dyrlæge ved 18-tiden samme dag konstaterede, at kvien havde feber med forceret og besværet vejrtrækning med rallelyde over samtlige lungefelter samt blege øjen- og mundslimhinder. Næseslimhinden var højrrød med store mængder slim i begge næsebor. Kvien havde moderat væskemangel, reagerede kun svagt på ydre stimuli og fremstod døende. Dyrlægen konstaterede, at dyret led af en svær kredsløbsforstyrrelse og skønnede, at det var svært lidende med yderst ringe mulighed for at overleve, hvorfor han aflivede kvien på stedet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, skal Rådet udtale, at kvien ved at være drevet med elektrisk støder uden at kunne rejse sig og efterfølgende efterladt liggende i direkte sol i stærk varme uden foder og vand har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Rådet vil betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. Dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Rådet skal henlede opmærksomheden på Udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd om anvendelse af løfteramme og elektrisk drivstav til kvæg af 21. november 1996.

Supplerende skrivelse af 16. februar 2007 fra politimesteren i Nykøbing

Spørgetema fra sigtedes advokat:

Rådet udtalte:

Spørgsmål A:

Spørgsmål 2 (Når det er konstateret, at dyret ikke vil stå op, er det så forsvarligt at overlade det til sig selv og forlade stedet?) ønskes tillige besvaret under følgende forudsætninger:

- At den periode, hvor kvien ville være overladt til sig selv, højest ville være ca. 7 timer fra kl. 11.00 til 18.00
- At der var indgået aftale med tredjemand om at tilse kvien i løbet af eftermiddagen.

Svar ad A:

Det fremgår af sagens akter, at kvien om formiddagen den 23. juli 2006 blev trukket fri efter at have siddet fast i mudderet ved et vandløb på en eng. Kvien kunne efterfølgende ikke rejse sig, hvorefter den blev anbragt liggende på brystet med en halmballe som støtte på den ene side. Herefter forlod dyrets ejer, jf. forsvarerens skrivelse, angiveligt stedet med et skøn om, at kvien nok ville rejse sig af sig selv eller ved hjælp fra den kvieflok, den var i.

Rådet skal udtale, at en kvie, der, efter at have siddet fast i mudder i kortere eller længere tid, bliver trukket fri og efterfølgende findes i en tilstand, hvor den ikke kan rejse sig, hurtigst muligt skal undersøges af en veterinærfaglig sagkyndig med henblik på diagnosticering af kviens tilstand og en vurdering af muligheder for helbredelse. Rådet finder, at det er uforsvarligt at forlade et dyr, der ikke kan rejse sig, i flere timer uden at sørge for passende vand og foder samt at drage omsorg for at tilkalde faglig hjælp og assistance.

Spørgsmål B:

Har en udmattet kvie bedst af at blive i flokken for at komme til hægterne igen eller at blive transporteret væk med det samme.

Svar ad B:

Se svar ad A.

Spørgsmål C:

Er det forsvarligt at lade en kvie, der er udmattet, blive i flokken, selvom den ikke umiddelbart kan rejse sig.

Svar ad C:

Se svar ad A.

Spørgsmål D:

Er det forsvarligt, at lade en kvie, der ikke vil rejse sig, blive i en flok, den hører til f.eks. et døgn tid med henblik på at konstatere, om den ved egen og/eller flokkens hjælp kan komme på benene igen.

Svar ad D:

Se svar ad A.

Spørgsmål E:

Er det forsvarligt under de givne omstændigheder for kviens ejer at skønne, at hans tilstedeværelse hos kvien kunne afvente, at han fik færdigmalket sin malkekvægsbesætning på ca. 150 stk.

Svar ad E:

Se svar ad A.

Spørgsmål F:

Kan der være risiko ved at vande en kvie, der ligger ned ved at hælde vand i den, eksempelvis ved at vandet dermed kommer i kviens lunger?

Svar ad F:

Såfremt en kvie ikke kan eller vil drikke vand af sig selv, vil der ved forsøg på at hælde vand i den kunne opstå en risiko for fejlsynkning, hvorved der kan komme vand i kviens lunger.

Spørgsmål G:

Kan den af dyrlægen observerede besværede vejrtrækning med rallelyde fra lungerne skyldes, at der er kommet vand i lungerne?

Svar ad G:

Det fremgår af sagens akter, at nogle forbipasserende ryttere kl. ca. 16.30 havde forsøgt at give kvien vand fra nogle små drikkeflasker. Af den praktiserende dyrlæges erklæring fremgår det, at kvien ved undersøgelsen kl. 18.20 havde en voldsom forceret og besværet vejrtrækning med rallelyde over samtlige lungefelter. Sammenholdt med den øvrige beskrivelse af kviens tilstand finder Rådet det usandsynligt, at de konstaterede symptomer skulle være forårsaget af udefra kommende vand i lungerne.

Spørgsmål H:

Er en temperatur på 39,2 °C en sådan stigning i forhold til normal legemstemperatur hos en kvie, at det i sig selv skulle give anledning til særlige foranstaltninger?

Svar ad H:

Rådet finder, at en temperaturmåling på 39,2 °C hos en kvie i sig selv ikke nødvendigvis behøver at skulle give anledning til særlige foranstaltninger, men målingen af denne ene kliniske parameter skal sammenholdes med de øvrige kliniske fund på dyret.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.

Det skal dog bemærkes at bødeforlægget med bødetaksten på 5000 kr. er givet på grundlag af den erklæring, som dyrlægen, der blev tilkaldt af politiet og tilså kvien, gav. Her fremgik det, at der var tale om uforsvarlig behandling.

Det var først senere, da tiltaltes advokat ville have sagen ført for retten, at politiet anmodede Rådet om en udtalelse i sagen. Ud fra Rådets erklæring fremgik det, at der var tale om grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling.

Herefter anmodede tiltaltes advokat Rådet om, at besvare supplerende spørgsmål til sagen. Efter Rådet havde besvaret disse spørgsmål, vedtog tiltalte bødeforlægget på de 5000 kr.

Politiet sendte bødeforlægget ud, inden de modtog Rådets udtalelser, og er derfor bundet af påtalen. Bøden kan ikke ændres når tiltalte vedtager bøden. Straffen kan derfor ikke forhøjes, som den ellers ville have blevet, hvis sagen var kommet for retten og tiltalte blev fundet skyldig, da der er tale om grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling i stedet for uforsvarlig behandling af kvien, som bødeforlægget var givet på grundlag af.

2007-20-052-00180

Skrivelse af 8. februar 2007 fra Fødevarerstyrelsen jf. skrivelse af 2. februar 2007 fra politimesteren i Sydøstjylland

En ko af racen Simmentaler var i besætningen d. 14. august 2006 blevet nødslagtet og derefter transporteret til slagteriet, hvor videre slagtemæssig behandling blev foretaget. Af nødslagteattesten fremgik det, at koen havde 38.9 °C og at højre bagbens klovkapsler var faldet af 4-5 dage før nødslagtningen efter betændelse i benet. Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse af slagtekroppen med tilhørende organer fandtes underhuden og fedtet at være væskedrivende, muskulaturen var mørk og tør og i yveret fandtes en indkapslet byld på størrelse med en håndbold. Hoftegrenslymfeknuderne var på størrelse med en knytnæve. Begge klovkapsler manglede på højre bagben og knogleenderne var dækket af sårhelingsvæv af ældre dato. Koen var mager. Leverandøren oplyste, at koen havde kælvet den 6. maj 2006 og at dyrlægen var blevet tilkaldt samme dag, idet yveret var hævet og kalven havde svært ved at die. Koen blev behandlet med antibiotika og dyrlægen konstaterede, at koen havde beskadiget det ene ben. Koen var blevet behandlet i perioden d. 6. maj til d. 17. maj, hvor den igen var blevet tilset af dyrlægen, som havde ordineret yderligere behandling af højre bagben. Koen havde, p.g.a. benet, gået isoleret over sommeren i en dybstrøelsesboks sammen med to kalve. I starten af august bemærkede leverandøren, at koen havde betændelse i højre bagben, idet den ene klovkapsel var faldet af. Der var ikke åbent sår, men koen var tydeligt irriteret. Den 11. eller 12. august mistede koen den anden klovkapsel og dyrlægen ankom den 13. august og anbefalede nødslagtning. Leverandøren mente, at han havde handlet forsvarligt. Dyrlægen bekræftede det af leverandøren oplyste.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan behandlingen af koen karakteriseres som forsvarlig, uforsvarlig eller groft uforsvarlig?

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte ko og ladet det obducere på KVL. Ved undersøgelse af nederste del af benet fra koen kunne klovene og den udvendige biklov ikke erkendes. Benets nederste ende var dækket af et område på ca. 12 x 20 cm, hvor huden manglede og var erstattet af sårhelingsvæv. Efter gennemsavning af benet på langs kunne klovbenene, klovsenebenene og det udvendige kronben ikke erkendes. Det midterste klovleds ledhule kunne erkendes som en hule indeholdende dødt materiale. Sårhelingsvævet var ca. 30 mm tykt på det tykkeste sted. Det indeholdt spredte knoglestykker af varierende størrelse, der må antages at repræsentere dels rester af de nederste knoglestrukturer, dels nydannet knoglevæv. Der fandtes knoglevævsnydannelser på overfladen af kodebenene og indvendige kronben. Disse nydannelser var 15 mm på det tykkeste sted. Koen havde således en højgradig kronisk, nekrotiserende og deformerende betændelse i klovens læderhud og i knoglevævet med efterfølgende sårhelingsvæv og knoglenydannelser. Mængden af sårhelingsvæv og knoglenydannelser tyder på en udviklingstid, der er mindst 2 måneder.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at det for længst ved de daglige tilsyn burde have været erkendt, at de foretagne behandlinger ikke havde den ønskede effekt og at koens situation således ikke var afhjulpet. Koens tilstand burde således på et langt tidligere tidspunkt have været afhjulpet hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halvhed.

Under sygdomsforløbet i besætningen har den været udsat for høj grad af smerte, lidelse og angst og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger ?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-052-00181

Skrivelse af den 12. februar 2007 fra Fødevarerstyrelsen jf. skrivelse af den 6. november 2006 fra politimesteren i Herning

På to ejendomme drevet af 2 brødre i fællesskab blev der på en mark observeret flere køer med dårlige ben. Ejendommen var tidligere besøgt af Fødevarerregionen i anledning af et velfærdsbesøg, hvilket havde givet anledning til en indskærpelse. Fødevarerregionen besøgte med bl.a. de oplyste observationer atter besætningen, først som et opfølgende besøg til indskærpelsen, men da ejer ikke var til stede, sammen med politiet. Ved besøget den 5. juli 2005 blev der konstateret flere meget halte køer, hvoraf 2 blev aflivet med efterfølgende indsendelse af relevant materiale til patologisk anatomisk undersøgelse fra en af køerne. Fødevarerregionen af lagde igen et uanmeldt besøg den 28. april 2006, hvor der blev konstateret 3 køer, der på grund af benlidelser enten ikke kunne rejse sig eller havde meget svært ved dette samt flere, der også på grund af benlidelser var meget halte. 3 køer blev påbudt aflivet af dyreværnsmyndighederne straks og det blev indskærpet, at 4 køer enten skulle aflives eller tilses af en dyrlæge straks. Materiale fra 2 køer blev indsendt til nærmere patologisk anatomisk undersøgelse. Besætningen har en aftale om sundhedsrådgivning med en dyrlæge, der kom ca. en gang om ugen, hvor problemer blev forelagt. Dyrlægen rådgav og ordinerede medicin. I politisagen indgik også levering af en højdrægtig ko til slagtning og forhold omkring anvendelse af veterinærmedicin.

Rådet udtalte:

Sag nr. 1

Spørgsmål 1:

Har de konstaterede lidelser hos køerne A, B, C og D været erkendelige for besætningsejer?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 13. juli 2005, at der var observeret flere køer med dårlige ben på en mark. Besætningen var tidligere besøgt i forbindelse med et såkaldt velfærdsbesøg, der havde givet anledning til en indskærpelse. Fødevarerregionen aflagde besøg i besætningen den 4. juli 2005, men besætningsejeren var imidlertid på ferie, hvorfor embedsdyrlægen kontaktede politiet med henblik på med politiets hjælp at få lovlig adgang til at se på de omtalte dyr. Ved besøget den 5. juli 2005 sammen med politiet blev der i en fenne konstateret 4 halte køer. I sagens akter indgår foto- og videooptagelser af hhv. ko A og ko B.

Ko D havde en klovbrandbyld på højre bagben, hvilket bevirkede en lettere støttehalthed.

Ko C havde en klovbrandbyld på venstre bagben, som gjorde koen kraftigt støttehalt.

Ko A havde en voldsom hævelse i og omkring højre haseled strækkende sig fra 10 cm over til 20 cm under leddet. Koen var mager og tydeligt springhalt samt ude af stand til at sætte højre bagben til jorden. Når den bevægede sig foregik det på 3 ben. Den havde et sår på 10 cm i diameter på højre lår, hvor der endvidere sås muskelsvind.

Ko B vægrede sig voldsomt ved at rejse sig, og da den kom på benene havde den vanskeligt ved at holde sig oprejst og bevægede sig kun med stort besvær. Koen var mager med indfaldne flanker og med muskelsvind i venstre lår, hvor der endvidere var en trykning med sårdannelse. Det var tydeligt, at det var forbundet med store smerter for koen at skulle støtte på bagbenene.

Af notater i besætningen fremgik, at ko A var behandlet for tyk has den 23.-26. juni 2005 og ko D var behandlet for klovbrandbyld i 3 dage fra den 3. juni 2005. Det fremgik ikke, at køerne C og B havde været behandlet for deres lidelser.

Køerne A og B blev efterfølgende aflivet og højre has fra ko A blev indsendt til KVL. Ved obduktionen, jf. udtalelse af den 16. oktober 2006, blev der konstateret en kronisk sekvesterende (afsondrende) osteomyelitis (benmarvsbetændelse) i talus (hælben) med affektion af de omkringliggende led og markant periartikulær (omkring leddet) fibrose. Læsionerne blev skønnet til at være mindst af ugers varighed.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at køerne ved den manglende passende pleje og ikke tilstrækkelig veterinærfaglig assistance samt de beskrevne lidelser igennem længere tid (uger) har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og varigt men og væsentlig ulempe. Lidelserne har været tydeligt erkendbare igennem perioden. Rådet skal udtale, at køerne har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

I bekræftende fald, har det været erkendeligt igennem en længere periode?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Hvilken grad af lidelse har køerne været udsat for?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Giver denne sag i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Sag nr. 2

Spørgsmål 1:

Har de konstaterede lidelser hos køerne E og F været erkendelige for besætningsejer?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 5. maj 2006, at der ved et uanmeldt kontrolbesøg den 28. april 2006 i besætningen blev konstateret flere overtrædelser af dyreværnsbestemmelserne; 3 køer blev aflivet af dyreværnsmæssige årsager, ligesom det blev indskærpet, at 4 køer enten skulle aflives eller straks tilses af en dyrlæge og 2 køer skulle opstaldes på blødt underlag samt om nødvendigt tilses af en dyrlæge.

Af akterne og de vedhæftede fotos fremgår det, at der ved undersøgelsen blev fundet en ko (E) liggende fladt på siden i en boks med halmstrøelse og vurderet ude af stand til at rejse sig. Koen var afmagret med tydeligt fremstående hoftehjørner, torn- og tværtappe samt med hudafskrabbinger på højre lår ud for hofte, knæ og haseled. Der var udtalt svind af lårmusklene på højre bagben. Koen var nedstemt med stærkt påvirket almenbefindende. Bag koen sås en større mængde gødning som tegn på, at koen havde ligget på samme sted i mindst 1 døgn. Ved højre bagbens haseled fandtes en byld med fistelåbning både på yder- og inderside af hasen, og området var meget ømt ved berøring og manipulation. På ryggen havde den en byld med fistelåbning ud for sidste brysthvirvel. Koen blev påbudt aflivet straks, hvorefter højre haseled blev skåret ud til nærmere undersøgelse.

Det udtagne materiale blev undersøgt på KVL, hvor der jf. udtalelse af den 16. oktober 2006 ved obduktionen blev konstateret en kronisk sekvestrerende (afsondrende) osteomyelitis (benmarvsbetændelse) i tuber calcanei (hasespidsen) med afrivning af senetilhæftninger og fisteldannelser til ulcerationer (sårdannelser) lateralt (udvendigt) og medialt (indvendigt) på hasen. Læsionerne blev skønnet at have været af ugers varighed.

I en blød boks lå ko F fladt på siden, mager, tydeligt nedstemt og ude af stand til at rejse sig. På venstre bagbens yderklov var påsat en klovsko, angiveligt af ejeren efter dennes egenhændige klovsbeskæring af koen. Koen udviste tydelige tegn på smerte og angst ved inspektion og berøring af kloven. Klovkapselens bagerste del var tydeligt løsnet ca. 6-8 cm ind under sålefladen, hvor der kunne ses overrevne sener. Koen blev påbudt aflivet straks, hvorefter venstre bagben med kløve blev udtaget til videre undersøgelse og indsendt til KVL. Obduktionen diagnosticerede jf. udtalelse af den 16. oktober 2006 en kronisk nekrotiserende osteomyelitis (benmarvsbetændelse) i klovbenet med en drejning af dette. Den dybe bøjesene var rumperet med kronisk granulerende tendinitis (senebetændelse) og kronisk fibrinøs tendovaginitis (seneskedebetændelse). Endvidere var der en kronisk purulent (pusdannende) arthritis (ledbetændelse) i klovleddet. Klovkapslen var partielt løsnet med granulationsvævsvæddannelse (såræv). Læsionerne blev skønnet til at være af ugers varighed.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at køerne E og F ved de beskrevne lidelser igennem længere tid (uger) og ved i den samme periode ikke at have fået tilstrækkelig og veterinærfaglig passende behandling har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lidelserne har været tydeligt erkendbare igennem perioden, hvor lidelserne har udviklet sig. Rådet skal udtale, at køerne har været udsat for groft ufor-svarlig behandling med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

I bekræftende fald, har de været erkendelige gennem en længere periode?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

I hvilken grad af lidelse har køerne været udsat for?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

På baggrund af notat af 2. maj 2006 omhandlende flere dyr, giver beskrivelsen af disse Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Det fremgår af embedsdyrlægens notat af den 2. maj 2006, at der ved kontrolbesøget den 28. april 2006 udover de i spørgsmål 1 omhandlede køer blev undersøgt bl.a. yderligere følgende køer:

Ko G var opstaldet i en blød boks i sygeafdelingen. Koen var tydeligt springhalt på venstre bagben og vægrede sig mod bevægelse. Koen var mager og lettere nedstemt. Omkring koens kloved og kronrand på venstre bagben var der en kraftig hævelse med rødlig misfarvning og ømhed ved berøring. På ydersiden af klovranden var der en fistelåbning, hvorfra det flød med gulligt pus. Koen tog ikke støtte på benet, hverken i hvile eller ved bevægelse. Koen havde muskelsvind af lårmuskulaturen på venstre bagben. Koen var ifølge besætningsdyrlægens anvisningsseddel og besætningsejerens optegnelser behandlet fra den 12. – 15. april med antibiotika. Koen blev påbudt aflivet straks.

Ko H fandtes støttehalt på venstre bagben med en tydelig varm og øm hævelse i klovranden. Koen var ifølge besætningsdyrlægens anvisningsseddel og besætningsejerens optegnelser behandlet fra den 12 – 15. april med antibiotika for en klovbrandbyld.

Ko I havde en haseledsbetændelse på højre bagben, hvilket gjorde koen kraftigt halt, men den kunne dog støtte på benet. Omkring hasen fandtes en 20x20 cm stor hævelse med tegn på opbrud på indersiden af leddet. Koen var ifølge besætningsdyrlægens anvisningsseddel og besætningsejerens optegnelser behandlet fra den 9. – 12. marts med antibiotika for en tyk has.

Ko J var opstaldet i en blød boks. Den var mager med fremstående hoftehjørner, ribben og torn- og tværtappe og havde klovbrandbyld på begge bagben med fistelåbninger. Koen var moderat støttehalt på begge bagben. Koen var ifølge besætningsdyrlægens anvisningsseddel

og besætningsejerens optegnelser behandlet fra den 9. – 12. marts med antibiotika for klovbrandbyld.

Ko K var opstaldet i en boks i sygeafdelingen, havde en kraftig hævelse omkring højre bagbens klovrand med tydelig misfarvning og ømhed for berøring. Koen støttede nødigt på benet. Koen havde en klovbrandbyld med tegn på begyndende opbrud til overfladen. I hvile stod koen og aflastede benet mest muligt. Koen var ifølge besætningsdyrlægens anvisningsseddel og besætningsejerens optegnelser behandlet fra den 20. – 23. april med antibiotika for en klovbrandbyld.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de omhandlede køer ikke har fået passende og tilstrækkelig veterinærfaglig behandling, herunder opfølgninger på allerede foretagne behandlinger, hvorved køerne har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og har dermed ikke været beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og har ligeledes ikke været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder, at køerne har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 5:

Giver denne sag i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmessigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 23.000 kr.
Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 14 dage.
Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-052-00189

Skrivelse af 30. august 2007 fra politimesteren i Hobro

Ud af 8 kreaturer leveret fra en besætning til et slagteri havde 7 dyr stærke haltheder som følge af kroniske betændelsestilstande i distale led og klove, manglende klovpleje eller medfødt lidelse. Embedsdyrlægen anmeldte leverandøren og transportøren og optog levende billeder af flere af dyrene. Der blev udtaget materiale fra 3 af dyrene, der på Rådets foranledning blev obduceret på KU, Life.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvor lang tid antages sygdommene at have været under udvikling for de enkelte kreaturer?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 16. marts 2007 samt den ledsagende DVD, at der ved det levende syn før slagtingen den 24. oktober 2006 af 8 kreaturer på slagteriet blev konstateret følgende forhold hos 7 kreaturer:

1. Vedrørende SDM ungtyr A. Ungtyren var springhalt på venstre forben, og støttede kun med klovspidsen på benet, når den stod. Den bevægede sig meget nødigt. Der sås en hævelse omkring kodeleddet på venstre forben. Rådet anmodede Laboratorium for veterinær Patologi om at undersøge præparatet fra venstre forben, der blev udtaget efter slagtingen. Ved obduktionen fandtes begge klove stærkt forvoksede i ballen, og i kodeleddet var der en omfattende fast hævelse. En gennemsavning viste, at begge klovben var deforme og et normalt kodeben og kodeled kunne ikke erkendes. Området mellem piben og kronleddet bestod af uregelmæssige knoglestrukturer og bindevæv. Flere steder kunne kompakt knoglevæv med overliggende, nydannet, spongiøs knoglevæv erkendes. Det nydannede knoglevæv var op til 20 mm tykt. Obduktionen diagnosticerede en kronisk fraktur af kodebenet med sequelae i form af trykatrofi af klovbenene og mangelfuldt slid af ballehornet. Mængden af bindevævs- og knoglenydannelse vurderedes at have en udviklingstid på mindst 6 uger.
2. Krydsningsungtyr B havde forvoksede klove på begge bagben, der bevirkede, at dyret tog støtte på ballehornet og under gang rørte biklovene underlaget. Af DVD'en fremgår det, at de beskrevne klove har en størrelse og udformning, der har været uger/måneder om at udvikle sig.
3. SDM ko C var springhalt på venstre bagben. Ved kronranden på benets yderklov sås opbrud af en byld. Når dyret stod stille, blev venstre bagben vedvarende holdt løftet få mm over underlaget. Rådet anmodede Laboratorium for veterinær Patologi om at undersøge præparatet fra venstre bagben, der blev udtaget efter slagtingen. Ved obduktionen fandtes proksimalt for yderkloven en omfattende hævelse samt en fistelåbning i huden. Ved gennemsavning fandtes fistlen at kommunikere med det udvendige klovled, der indeholdt store mængder nekrotisk knoglevæv og pus. Normale ledstrukturer kunne ikke erkendes i klovleddet, der var omgivet af en 10 mm tyk bindevævskapsel. På begge klove fandtes dobbeltsål. Obduktionen diagnosticerede en kronisk sekvestrerende, purulent ledbetændelse og knoglebetændelse i og omkring yderklovens klovled med sekundær fisteldannelse, der har haft en udviklingstid på mindst 4 uger.
4. SDM ungtyr D støttede ikke på venstre forben. I ro holdtes benet bøjet uden støtte på underlaget. På DVD optagelsen ses nogen atrofi af benets muskulatur. Alene på denne baggrund skønnes lidelsen at have varet i uger.
5. SDM kvie E gik stærkt bevægelsehæmmet med meget krumme forben angiveligt på grund af seneforkortelser af bøjeseener på begge forben. Begge forknæ var hårløse med fortykket hud, hvilket indikerede, at dyret ofte havde stået på forknæene i stedet for på klovene. Under gang gik kvien med understillede bagben og rystende forben, der hele tiden var ved at ekse under den. I DVD optagelsen oplyser dyrlægen, at kvien antageligt er en såkaldt spastikerkalv, hvilket som oftest er en medfødt lidelse.
6. SDM ko F var springhalt på højre bagben. Når den stod stille, blev kloven holdt løftet fra underlaget. Når koen blev drevet bevægede den sig hoppende på 3 ben, hvilket ses tydeligt på DVD'en. Koen led af kronisk ledbetændelse i tåleddet på højre bagben. Rådet finder ikke, at de til rådighed værende beskrivelser kan danne baggrund for en bedømmelse af, hvor lang tid lidelsen har stået på.
7. SDM ko G var springhalt på højre bagben. Koen var afmagret og havde bylder i begge lår. Højre bagbens yderklov var deformeret som følge af en kronisk infektion. Rådet anmodede Laboratorium for Patologi om at undersøge præparatet fra højre bagben, der

blev udtaget efter slagtingen. Ved obduktionen fandtes begge klove, men især yderkloven, at være stærkt forvoksede i sålen. Sålehornet på henholdsvis yder- og inderklov var henholdsvis 20 og 30 mm tykt. I yderklovens sålehorn fandtes flere gødningsholdige kaverner, der gik ind i læderhuden, der var fortykket og dækket af fibrinøst eksudat. Obduktionen diagnosticerede en kronisk diffus, fibrinøs pododermatitis i yderklovens læderhud. Tykkelsen på sålehornet af yderkloven tydede på en udviklingstid på mindst 4 uger.

Spørgsmål 2:

Hvorledes burde tilstanden for hvert enkelt kreatur have været afhjulpet?

Svar ad 2:

De beskrevne tilstande hos hvert enkelt dyr burde på et langt tidligere tidspunkt i tilstandenes opståen have medført tilkaldelse af en dyrlæge med henblik på en sufficient undersøgelse, diagnose, prognose og behandling eller aflivning.

Spørgsmål 3:

I hvilket omfang skønnes transporten for hvert enkelt kreatur at have indvirket på hvert enkelt dyrs tilstand ved ankomst til slagteriet?

Svar ad 3:

Af embedsdyrlægens erklæring og den ledsagende DVD fremgår det tydeligt, at de beskrevne dyr var plaget af smerter ved at stå og gå. Tilstanden har været lignende før transporten, hvorfor dyrene ikke har været egnede til transport. I stedet burde de med henblik på slagting have været aflivet i besætningen. Transporten af dyrene har påført disse yderligere smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Spørgsmål 4:

I hvilken grad af uforsvarlighed/mishandling skønner Sundhedsrådet på baggrund af de foreliggende oplysninger landmanden har udsat dyrene for, dels i besætningen og dels ved at lade dyrene transportere?

Svar ad 4:

Det fremgår af sagens akter og den ledsagende DVD, at de beskrevne kreaturer igennem længere tid havde lidt af kroniske og smertefulde lidelser, der medførte stærke gener ved at stå samt tydelige haltheder og bevægelsehæmninger ved bevægelse.

Dyr skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og skal behandles omsorgsfuldt, herunder fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Ved ikke at sørge for, at de syge dyr blev behandlet, tilset af en dyrlæge eller aflivet samt ved at lade dyrene transportere levende til slagting har ejeren udsat kreaturerne for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og ikke passet dem omsorgsfuldt.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 .

Spørgsmål 5:

Hvilken grad af uforsvarlighed/mishandling skønner Sundhedsrådet på baggrund af de foreliggende oplysninger transportøren har udsat kreaturerne for ved at lade dyrene transportere til slagteriet?

Svar ad 5:

Se svar ad 4.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 6:

Nej

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 35.000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til 15 dage.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-052-00191

Skrivelse af 6. juni 2007 fra politimesteren i Hjørring

En ko havde ligget nogle dage afmagret på en mark og forholdet blev anmeldt. Koen, en 5 års SDM malkeko, lå den 4. maj 2007 på højre side ude af stand til at rejse sig. En dyrlæge blev tilkaldt til stedet. Dyrlægen fandt koen mager og ude af stand til at rejse sig ved egen hjælp. Den havde en temperatur på 39° C. Den havde friske, overfladiske hudafskrabninger på højre hoftehjørne og lår. Koens almenbefindende var påvirket og ved den kliniske undersøgelse fandtes den at have en højresidig løbedrejning. Kredsløb og yver var uden anmærkninger. Koen blev aflivet, idet dyrlægen ikke fandt, at koen var egnet til operation. Dyrlægen fandt ingen tegn på vanrøgt af koen. Ejeren oplyste, at koen den 06. april 2007 havde kælvet. Den havde straks givet meget mælk og havde derfor ikke været i stand til at holde vægten. Dette havde stået på i 2-3 uger, hvor koen var blevet tyndere og tyndere. På et tidspunkt kunne koen ikke længere på grund af afmagring rejse sig. Falck var blevet tilkaldt og koen lagt ud på marken. Her blev den fodret 2 x dagligt med A-blanding og havre og græsinsilage, og den fik vand af en spand morgen-middag og aften. Koen havde fået det bedre og koen var begyndt at skifte side, så den ikke lå på den samme side. Det var hans opfattelse, at når de begyndte at skifte liggestilling var der ingen fare på færde, idet dette var tegn på bedring i koens tilstand. Koen vedblev med at blive livligere, men den 3. maj 2007 var koen kommet til at ligge i en agerende, således at benene pegede opad. Koen havde brugt mange kræfter i forsøg på at komme op, hvilket han havde kunnet se på græsset omkring koen. Han havde, ved hjælp af reb og en traktor, trukket koen op til flad mark, hvor han ville lade den komme til kræfter. Den 4. maj kunne han se, at den ikke var i bedring, og besluttede at nødslagte koen. Han havde forsøgt at få fat i hjemmeslagteren om formiddagen uden held og havde besluttet at aflive koen samme dag med boltpistol, hvis det ikke lykkedes at få fat i slagteren. Inden han nåede at foretage sig noget, kom politiet til stede i anledning af anmeldelsen. Han havde ikke haft mistanke om, at den skulle have pådraget sig højresidig løbedrejning på marken.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

1. Har koens ejer ved behandling af koen fra kælvningstidspunktet den 6. april 2007 og frem til koens aflivning den 4. maj 2007

- a) udsat koen for unødvendige lidelser
 - b) ikke behandlet koen omsorgsfuldt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, og
2. kan denne adfærd i givet fald i dyreværnmæssigt henseende betegnes som
- a) uforsvarlig behandling af dyr
 - b) grov uforsvarlig behandling af dyr
 - c) mishandling af dyr

Svar:

Det fremgår af sigtedes forklaring, at koen efter kælvning den 6. april 2007 magrede af og at dette, efter sigtedes vurdering, skyldtes at koen havde en høj ydelse og ikke var i stand til at indtage nok næring i forhold til den store ydelse. På et tidspunkt kunne koen ikke længere rejse sig, sigtede fandt at dette skyldtes afmagring. Falck var blevet tilkaldt og koen lagt ud på marken. Her blev den fodret 2 x dagligt med A-blanding og havre – og græsinsilage og den fik vand af en spand morgen-middag og aften. Sigtede vurderede efterfølgende, at koen var i bedring, idet den var begyndt at skifte side, så den ikke lå på den samme side. Den 3. maj 2007 lå koen fast i en agerrende. Koen havde brugt mange kræfter i forsøg på at komme op, hvilket kunne ses på græsset omkring koen. Ved hjælp af reb og en traktor var koen blevet trukket op til flad mark. Den 4. maj 2007 blev koen aflivet af den af politiet tilkaldte dyrlæge, som fandt, at koen var mager og havde højresidig løbedrejning. Dyrlægen fandt ikke tegn på vanrøgt.

Rådet finder, at koens situation tidligere burde have været afhjulpet, hvilket burde være sket ved, at en dyrlæge var blevet tilkaldt med henblik på en klinisk udredning af koen og behandling eller aflivning senest, da den ikke længere kunne rejse sig. Rådet finder, at koen derved ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske og sundhedsmæssige behov samt har været udsat for lidelse, angst, væsentlig ulempe og smerte.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen, fra den ikke kunne rejse sig, har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Supplerende skrivelse af den 9. april 2008 fra Nordjyllands Politi

Rådet udtalte:

Spørgsmål 3:

Sundhedsrådet anmodes om at oplyse, hvorvidt det er sædvanlig praksis, at køer, som efter kælvning bliver afmagret og mister vægt og som følge deraf ikke kan rejse sig, behandles af landmanden uden tilkaldelse af dyrlæge, såfremt følgende forudsætninger er opfyldt:

1. at koen ingen skader har.
2. at koen ikke har sygdomme.
3. at koen æder normalt.
4. at koen kan vende sig og flytte sig selv.

Svar ad 3:

Rådet skal udtale, at der i tilfælde, hvor en ko igennem en længere periode magrer af i en sådan grad, at den sluttelig ikke er i stand til at rejse sig, forekommer en alvorlig situation for koen. Af hensyn til såvel prognosen for koen samt af dyreværnmæssige hensyn skal koens sygdom udredes på et tidligt tidspunkt i forløbet af en dyrlæge. De i spørgsmålet angivne forudsætninger anser Rådet for ikke at være opfyldte i det konkrete tilfælde, hvorfor spørgsmålet alene er rent hypotetisk og uden relevans for den omhandlede ko.

Spørgsmål 4:

I forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 3 bedes Sundhedsrådet oplyse hyppigheden af at køer efter kælvning får de beskrevne problemer.

Svar ad 4:

Rådet har ikke kendskab til undersøgelse, der specifikt oplyser om hyppigheden af de beskrevne symptomer.

Spørgsmål 5:

Sundhedsrådets besvarelse af 18. september 2007 kan give indtryk af, at en landmand altid skal tilkalde en dyrlæge, såfremt en ko, der har kælvnet og som følge af afmagring nogle dage senere lægger sig uden at kunne rejse sig. Fastholder Sundhedsrådet, at dette ubetinget er tilfældet?

Svar ad 5:

Rådet finder, at der tidligere burde være draget omsorg for koen i perioden, hvor den magerede af. En situation, hvor en ko ikke kan rejse sig, er alvorlig for koen og Rådet fastholder, at koens situation alene af dyreværns-mæssige hensyn ubetinget burde have været udredt af en dyrlæge på et tidligere tidspunkt.

Spørgsmål 6:

I forudsætningerne for Sundhedsrådets besvarelse af 18. september er anført noget, der betegnes som "havre- og græsensilage". Sundhedsrådet opfordres til at oplyse, hvorvidt der rettelig menes grønhavreensilage.

Svar ad 6:

Det forespurgte udtryk er citeret fra politiets afhøringsrapport af den 16. maj 2007, hvortil ejeren oplyser om, hvad der gik forud for anmeldelsestidspunktet for den i sagen omhandlede ko.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 5000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Sagen er anket til Landsretten

2007-20-052-00200

Skrivelse af 12. oktober 2007 fra politimesteren i Hillerød

En besætningsejer anmeldtes for misrøgt, idet der blev fundet en død kalv, der havde henligget et stykke tid i kanten af en mark. Kalven havde bidmærker omkring halsen og der var gået mider i den. Ifølge et vidne lå en anden kalv under noget plastik, og den gjorde nogle spjæt, da en af vidnets hunde gik hen til den.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Indebærer det beskrevne en uforsvarlig behandling af dyrene eller eventuelt mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 2, § 28, stk.1 og § 29, stk.1?

Svar ad 1:

Af anmeldernes advokats anmeldelse fremgår, at en kalv var bidt halvt ihjel enten af ræve eller hunde og en anden kalv var lagt ind under noget plastik for at den kunne dø, idet den var forladt af moderen. Til politirapporten har en af anmelderne udtalt, at der lå en død kalv ved kanten af et hegn. Den havde ligget et stykke tid og der var bidmærker omkring halsen, og der var gået mider i den. Samme anmelder oplyste, at der udenfor folden lå en kalv, der ikke var død, under noget plastik. Ifølge anmelderen var kalven ikke helt død, idet den gjorde nogle spjæt, da en af hendes hunde gik hen til den.

Rådet finder, at der savnes mere konkrete oplysninger – herunder kliniske - og patoanatomiske undersøgelser af de omhandlede kalve og de nærmere omstændigheder, hvorfor Rådet ikke anser det muligt at udtale sig i sagen.

Spørgsmål 2:

Giver det beskrevne i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Afgørelse:

Der blev i medfør af RPL § 749, stk. 2 besluttet, at indstille efterforskningen, da der ikke var rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, var begået.

2007-20-052-00183

Skrivelse af 15. marts 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 7. marts 2007 fra Nordjyllands Politi

Efter en anonym anmeldelse om misrøgt af kreaturer aflagde politiet den 18. december 2006 besøg på en ejendom, hvor der blev konstateret ca. 30 voksne kreaturer og 5-10 løsgående kalve. Kreaturerne blev skønnet afmagrede, hvorfor politiet oplyste ejeren om, at man ville vende tilbage sammen med en dyrlæge. Dagen efter den 19. december 2006 aflagde politiet besøg i besætningen sammen med en embedsdyrlæge. Denne konstaterede, at ud af 28 voksne kreaturer i stalden var 2 ældre køer afmagrede med fremstående hofter, ribben og rygrad. Nogle få var i delvis acceptabel foderstand medens øvrige var magre. Nogle kalve i en boks gik i et 15-20 cm lag af fugtig gødning uden adgang til tørt leje. 6 magre ungdreager gik udendørs for enden af stalden, hvor de havde adgang til læ og delvis tørt leje. På en anden græsmark gik 8 magre ungdreager uden adgang til læ og tørt leje. En af de 2 ejere oplyste, at dyrene blev fodret 2 gange dagligt med ensilage og halm. De var løbet tør for korn og kraftfoder ca. 10 dage forinden.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har dyrene været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, såfremt det lægges til grund, at forholdene har været som beskrevet?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring samt det ledsagende billedmateriale, at der ved besøget den 19. december 2006 i besætningen, blev konstateret 2 ældre køer, der var afmagrede med fremstående hofter, ribben og rygrad. Nogle få af de 28 voksne kreaturer var i delvis acceptabel foderstand, medens de øvrige var magre. I en boks for enden af stalden gik 3-4 magre kalve i et 15-20 cm lag af fugtig gødning uden adgang til tørt leje. Udendørs bag stal-

den gik 6 magre ungkreaturer med adgang til læ og delvis tørt leje. På en anden mark gik 8 magre ungkreaturer på en græsmark uden adgang til læ og ly på tørt leje. En af ejerne oplyste, at dyrene blev fodret 2 gange daglig med ensilage og halm. Det blev endvidere oplyst, at man var løbet tør for korn og kraftfoder ca. 10 dage forinden, men at nyt kraftfoder var bestilt.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte og sagens akter til grund, finder Rådet, at fodringen af dyrene igennem længere tid har været utilstrækkelig, ligesom kalvenes boks ikke har været passende strøet, således at dyrene kunne finde tørt leje. Endvidere har de under vinterlige forhold udegående ungkreaturer ikke været sikret imod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Ved gennem længere tid at være passet og fodret på den beskrevne måde har dyrene i besætningen været påført smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og fodret under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Endvidere har rum og arealer, hvor besætningen har været holdt, ikke været indrettet på en måde, der tilsikrede fornøden bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. De udegående dyr har ikke været sikret imod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov. Rådet skal udtale, at besætningen har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Er dyrene behandlet omsorgsfuldt under hensyn til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, såfremt de under spørgsmål 1 anførte omstændigheder og de i sagen øvrige oplysninger lægges til grund?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Er de arealer, hvor dyrene befandt sig, indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov tilgodeses, såfremt de anførte omstændigheder lægges til grund?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Finder Rådet, at der foreligger uforsvarlig behandling af dyr, grovere uforsvarlig behandling af dyr eller grovere uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, såfremt de anførte omstændigheder lægges til grund?

Svar ad 4:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Nej.

Afgørelse:

Byrettens dom:

Begge tiltalte blev straffet med en bøde på 20.000 kr. hver.

Forvandlingsstraffen blev for begge tiltalte fastsat til fængsel i 14 dage.

De tiltalte skulle i fællesskab betale sagens omkostninger således, at hver af de tiltalte skulle betale omkostninger for egen advokat.

Landsrettens dom:

Byrettens dom blev stadfæstet for så vidt angik forpagteren som også var medejer af ejendommen.

Den anden ejer af ejendommen, men som ikke var med i driften, fik nedsat straffen til en bøde på 5000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage.

Statskassen skulle betale sagsomkostninger for landsretten.

2007-20-052-00184

Skrivelse af 22. marts fra Østjyllands Politi

Plantedirektoratet havde forgæves forsøgt at aflægge kontrolbesøg i en besætning, hvorefter sagen blev oversendt til Fødevarerstyrelsen ved den stedlige Fødevareregion. Da Fødevareregionens kontrolafdeling tidligere af ejeren var nægtet adgang til besætningen, blev politiet anmodet om at bistå ved gennemførelsen af kontrolbesøget. Herunder blev det konstateret, at de opbundne køer stod i en del våd og smattet gødning iblandet rester af halm. Dyrene blev vandet med vandslange i foderkrybben. I et tilstødende staldafsnit stod køer og ungdyr samt en tyr ligeledes opbundet i båse, hvor der var en del våd og smattet gødning samt mangelfuld strøelse under dyrene.

Nogle af de opbundne køer havde fastsiddende lårkager af indtørret gødning på bagparten. En del af især de ældre køer var under middel af foderstand.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er der tale om uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling jf. dyreværnslovens § 1, jf. § 28, stk. 1, ved at have ladet kreaturerne stå opstaldet tæt og mørkt og uden rent og tørt leje med en del våd og smattet gødning og mangelfuld strøelse under sig.

Det ønskes tillige oplyst, om køerne har befundet sig i en sådan tilstand, at de var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 13. december 2006, at der ved kontrolbesøget i besætningen den 6. december 2006 blev konstateret, at hhv. 34 køer og 15 kreaturer var opbundne i båse uden rene og tørre lejer, hvor der var en del våd og smattet gødning iblandet rester af halm under dyrenes bagparter samt mangelfuld strøelse under dyrene. En del af køerne havde fastsiddende lårkager af indtørret gødning på bagparten.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de opbundne dyr ikke har været beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt og huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyrene jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Er der tale om uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling jf. dyreværnslovens § 1, jf. § 28, stk. 1, ved at lade kreaturerne vande med vandslange i foderkrybben 2 gange dagligt, således at der ikke er kontinuerlig tilførsel af vand til dyrene.

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 13. december 2006, at dyrene i to staldafsnit blev vandet ved tildeling af vand fra vandslange i foderkrybben.

Rådet skal udtale, at dyr skal have permanent adgang til drikkevand af god kvalitet. Idet det ikke fremgår, om der konstant var vand til stede i foderkrybberne, kan Rådet ikke udtale sig om den anvendte vandingsmetode har været tilstrækkelig.

Spørgsmål 3:

Er der tale om uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling jf. dyreværnslovens § 1, jf. § 28, stk. 1, af de ældre køer, der fremtrådte med en foderstand under middel; der henvises i forbindelse hermed til vedlagte bilag 6, foto 7, 8 og 9.

Det ønskes tillige oplyst, om køerne har befundet sig i en sådan tilstand, at de var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe i forbindelse med den ringe foderstand.

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 13. december 2006 samt af ledsagende fotos, at især de ældre køer fremtrådte under middel af foderstand og som værende afmagrede.

Det fremgår af Bilag 3, at besætningsdyrlægen ved besigtigelse af besætningen ikke mente, at foderstanden hos dyrene var unormal i forhold til dyrenes alder. Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet det ikke muligt at bedømme forsvarligheden eller graden af en evt. lidelse påført de ældre køer ved at de fremstod i den beskrevne foderstand.

Spørgsmål 4:

Er der tale om uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling jf. dyreværnslovens § 1, jf. § 28, stk. 1, af den på foto nr. 8 afbildede ko, der havde udviklet tryksår på venstre lår. Er der alene på baggrund af billedmaterialet grundlag for at udtale sig noget om sårets karakter, herunder udvikling.

Har koen befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe i forbindelse med tryksåret på venstre lår.

Svar ad 4:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 13. december 2006 og ledsagende fotos, at en ko havde et tryksår på venstre lår. Rådet finder, at såret er fremkommet på det karakteristiske sted for et tryksår, der er fremkommet ved at ligge på et ikke passende strøet underlag eventuelt samtidigt med, at koen af en eller anden årsag har ligget ned i længere tid end normalt. Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen under udviklingen af tryksåret har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og huset og passet under hensyntagen til den fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Det rum eller areal, hvor koen har været holdt, har ikke været indrettet på en sådan måde, der har tilgodeset koens behov, herunder, at det har været sikret, at koen havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af koen, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1.

Spørgsmål 5:

Er der tale om uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling jf. dyreværnslovens § 1, jf. § 28, stk. 1, af nogle af de opbundne køer jf. bilag 6 foto nr. 1 og 5, der havde fastsiddende lårkager af indtørret gødning på bagparten.

Det ønskes tillige oplyst, om køerne har befundet sig i en sådan tilstand, at de var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 5:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 6:

Er der tale om uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling jf. dyreværnslovens § 1, jf. § 28, stk. 1, ved at have undladt at behandle kalv A selv om den havde lungebetændelse, og selvom den virkede nedstemt med symptomer på luftvejslidelser.

Det ønskes tillige oplyst, om kalven har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 6:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 13. december 2006, at der ved kontrolbesøget den 6. december 2006 blev konstateret, at to kalve, A og B, virkede nedstemte med symptomer på luftvejslidelser. Af politirapporten af den 19. januar 2007 fremgår det, at en praktiserende dyrlæge den 6. december 2006 kl. 17.30 havde tilset kalvene, hvoraf kalv B havde

lungebetændelse, som blev behandlet medicinsk. Der blev endvidere udleveret medicin til ejers fortsatte behandling af kalven. De øvrige kalve i besætningen blev undersøgt uden fund af sygdom.

På det foreliggende grundlag kan Rådet ikke afgøre, om kalv B har været udsat for uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 7:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Svar ad 7:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-052-00185

Skrivelse af 2. marts 2007 fra politimesteren i Randers

En besætning med kreaturer blev efter en anmeldelse til Fødevarerregionen og videresendelse til politiet besøgt af politi og embedsdyrlæge. Besætningen indeholdt flere magre dyr, der endvidere manglede en del af hårlaget samt manglede muligheder for tørt og rent leje, hvilket medførte massive gødningskager på bagpart, hale, lemmer og bug. En del kreaturer led af mangelfuld klovbeskæring og enkelte havde følger efter opbinding i stramme grimer. Der blev aflagt 4 besøg i besætningen, der hver gang gav anledning til påtale af kritisable forhold. Den sigtede anvendte tilsyneladende ikke dyrlæge uden stærkt opfordret hertil.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

På ejendommen fandtes 7 udegående kreaturer, der gik på en mark. Et af kreaturerne, en ko af racen Jersey, var kun dækket af et sparsomt hårlag. I hovedet, på hals, på lårene og under maven, var den hårløs. Dette antages at skyldes infektion med parasitter og/eller svampe i huden sammenholdt med, at der tidligere havde siddet massive gødningsrester på dyret. Der sad stadig gødningsrester på dele af bagben og hale. Koen var afmagret (huldkarakter 1) og kunne kun bevæge sig med besvær, hvilket antages, at skyldes forvoksede klove på alle 4 ben. Koen virkede svag og bange for de øvrige dyr på marken.

På baggrund af disse oplysninger ønskes der en udtalelse om, koen har været behandlet uforsvarligt, groft eller uforsvarligt eller evt. mishandlet jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om koen har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 18. april 2006 og de ledsagende fotos, at der ved besøget i besætningen den 12. april 2006 blev konstateret, at en jerseyko var afmagret i huldkarakter 1. Koen havde et sparsomt hårlag og var hårløs på hals, lår og på bug. Den kunne kun bevæge sig med besvær, antageligt på grund af forvoksede klove på alle fire ben.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen ved ikke at have været fodret tilstrækkeligt samt ved ikke have fået passende hud- og klovpleje igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Ved besigtigelse af kreaturerne på marken fandtes endvidere en anden ko uden øremærke (farve sort), der var mager (begyndende huld 2), manglede hår og havde gødningsrester på hale, lår og yver. Koens klove var forvoksede.

På baggrund af disse oplysninger ønskes det oplyst, om koen har været i en sådan tilstand, at det indebar en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling af koen, jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1. Det ønskes tillige oplyst, om koen har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 18. april 2006 og de ledsagende fotos, at der ved besøget i besætningen den 12. april 2006 blev konstateret, at en ko uden øremærke (sort) var mager (huldkarakter 2) og havde gødningsrester på hale, lår og yver. Koens klove var forvoksede.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen ved ikke at have været fodret tilstrækkeligt samt ved ikke have fået passende hud- og klovpleje igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

På marken var en ko af racen Jersey. Denne ko havde ekstremt forvoksede klove (snabelsko). De forvoksede klove gav kun koen mulighed for at gå på den bagerste del af forklovene og den var derfor stærkt bevægelseshæmmet. Koen manglede hår på størstedelen af kroppen, men var i normal foderstand (begyndende huld 3).

På baggrund heraf ønskes der en udtalelse om, hvorvidt koen har været i en sådan tilstand, at det indebar en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller evt. en mishandling, jf. dyreværnslovens § 1, jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om koen har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 18. april 2006, at der ved besøget i besætningen den 12. april 2006 blev konstateret, at en jerseyko med et ikke erkendeligt nummer i øremærket havde ekstremt forvoksede klove (snabelsko), hvilket gjorde koen stærkt bevægelsehæmmet. Koen manglede hår på størstedelen af kroppen.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen ved ikke at have fået passende hud- og klovpleje igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

På baggrund af sagens oplysninger ønskes der en udtalelse om, hvorvidt opstaldningen af kreaturerne var af en sådan karakter, at det indebar en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling ved at lade dem stå i mangelfuld strøelse med massive mængder dyregødning og uden mulighed for at ligge i tørt og strøet leje, samt ved ikke at have adgang til vand kontinuerligt jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om dyrene har befundet sig i en sådan tilstand at de var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 4:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 18. april 2006 og de ledsagende fotos, at der ved besøget i besætningen den 12. april 2006 blev konstateret, at ca. 30 kreaturer var opstaldet – nogle opbundne og andre løse – i sengebåse med stangbindsler. Inventaret i stalden var i dårlig stand og dele med skarpe kanter og rør, der stak ud, blev vurderet til at udgøre en fare for dyrene. I stalden var der massive gødningsmængder overalt, hvori der sås sparsomme rester af halmstrøelse. I båsene, hvor dyrene var opbundne, var der fordybninger, hvor dyrene stod. Bag dyrene var gødningen toppet op i en sådan grad, at dyrene var nødsaget til at stå i ufysiologiske stillinger med understillede bagben. I de tomme båse var der dybe huller i gødningen efter dyr, der havde været opbundet i disse. Enkelte dyr havde adgang til vand i krybbe, medens andre ikke havde adgang til vand. Vandkopperne var ikke funktionsdygtige eller gav kun meget lidt vand.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at kreaturerne i stalden ved at være unddraget rent og tørt leje og ved ikke at have været vandet passende igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov har været tilgodeset - herunder sikret, at dyret har haft den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og

ved hvile. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 5:

Der fandtes på foderbordet, området foran båsene, hvor dyrene tildeles foder, et ungdyr, hvor der var tydelige tegn på, at den havde båret en grime, der bundet for stramt. Lige under øjenområdet sås en afhelet indsnøringsfure. Det omgivende væv hvælvede ind mod arret. Dyret havde altså varige mén efter en grime, der havde siddet for stramt.

På baggrund heraf ønskes der en udtalelse om, hvorvidt ungdyret har været udsat for en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling i forbindelse med opbinding i grime, jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om ungdyret har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe i forbindelse med opbinding.

Svar ad 5:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 18. april 2006 og de ledsagende fotos, at der ved besøget i besætningen den 12. april 2006 blev konstateret, at et ungdyr tydeligvis havde båret en grime, der var bundet for stramt, idet der under øjet var en afhelet indsnøringsfure, hvor det omgivende væv hvælvede ind mod arret.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at ungkreaturet ved at have været opbundet i en for stram grime igennem længere tid har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 6:

Ved besigtigelsen fandtes endvidere en jerseyko stående i en sengebås. Koen var fastgjort i båsen med et stangbindsel og bar et halsbindsel af jern. Halsbindslet sad ikke korrekt, da det på venstre side af koens hoved var gledet ud over øret og dermed var lejret mellem koens øre- og hornbasis. Bindslet sad stramt og havde dannet et ca. 4 cm dyb og 17 cm langt sår i koens hud. Bindslet havde dannet en fure i den underliggende muskulatur og var i berøring med knoglevæv. Det væskede fra såret, som var betændt. Det omgivende hudområde var hævet og virkede meget ømt. Der kunne ses begyndende arvævsdannelse i sårrandene, som strakte sig ind over bindslet og næste omslutede dette. Bindslet var fastskruet i huden på koen og kunne ikke fjernes uden meget store smerter til følge for koen. Koen satte sig til modværge, når området blev berørt. Den undlod helst at bevæge hovedet og stod med det sænket. Koen var mager.

På baggrund af disse oplysninger ønskes der en udtalelse om koen har været behandlet uforsvarligt, groft uforsvarligt eller evt. mishandlet jf. dyreværnslovens §§ 1, jf. 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om koen har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 6:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 18. april 2006 og de ledsagende fotos, at der ved besøget i besætningen den 12. april 2006 blev konstateret, at en jerseyko uden øremærke var opbundet i stangbindsel samt i et halsbindsel af jern. Halsbindslet sad ikke korrekt,

idet det på venstre side var gledet ud over øret og dermed lejret mellem koens øre- og hornbasis. Bindslet sad stramt og havde dannet et ca. 4 cm dyb og 17 cm langt sår i den underliggende hud, ligesom der var dannet en fure i den underliggende muskulatur og det havde berøring med underliggende knoglevæv. Såret væskede og var betændt, ligesom det omgivende hudområde var hævet og ømt. Bindslet var fastgroet i huden og koen satte sig til modværge, når området blev berørt. Koen blev aflivet.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen ved at have været opbundet i et ikke korrekt fastgjort bindsel igennem længere tid har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 7:

En sort tyr stod opbundet. Denne tyrs forben var deformerede. Begge forben var krumme. Det højre forben var også meget fortykket over forknæet. Tyren antog en ufysiologisk stilling med sænket overkrop. Muskelfylden i hele forpartiet var unormalt lille og tyren var mager. Den virkede nedstemt. Tyren blev efterfølgende aflivet.

På baggrund heraf ønskes der en udtalelse om, hvorvidt tyren har været i en sådan tilstand, at det indebar en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling af tyren jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om tyren har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 7:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 18. april 2006, at der ved besøget i besætningen den 12. april 2006 blev konstateret, at en sort tyr havde deforme og krumme forben. Højre forben var fortykket over forknæet. Tyren antog en ufysiologisk stilling med sænket forkrop. Muskelfylden i forpartiet var unormal lille og tyren var mager. Tyren blev aflivet.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at tyren på grund af sin lidelse med krumme og deforme forben igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 8:

I en beskidt bås var opbundet en afmagret tyr (huld 0-1) med rødt hårlag og horn. Den havde intet fedtlag under huden. Dermed var alle knoglestrukturerne skarpt aftegnet under huden. Tyren havde massive kager af gødning siddende på bagparti, bug, ben og klove. Klovene var meget lange og tyren stod med understillet bagben som for at aflaste benene. Dyret virkede meget svækket og lidende og havde ikke ædt det foder, som den var tildelt. Tyren blev aflivet på stedet.

På baggrund heraf ønskes der en udtalelse om, hvorvidt tyren har været i en sådan tilstand, at det indebar en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling af tyren jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om tyren har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 8:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 18. april 2006 og de ledsagende fotos, at der ved besøget i besætningen den 12. april 2006 blev konstateret, at en afmagret tyr (huld karakter 0-1) med skarpt aftegnede knoglestruktur under huden stod opbundet i en beskidt bås. Tyren havde massive kager af gødning siddende på bagparti, bug, ben og klove. Klovene var meget lange, hvilket bevirkede, at tyren stod med understillede bagben. Tyren virkede svækket og lidende, og den havde ikke ædt det foder, den var tildelt. Tyren blev aflivet.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at tyren ved ikke at have været fodret passende og ved ikke at have haft mulighed for rent og tørt leje, hvorved den havde pådraget sig massive kager af gødning siddende på bagparti, bug, ben og klove igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 9:

Ved besigtigelsen fandtes endvidere 2 dyr, der stod opbundet ved hornbasis. Reb var surret rundt om det område øverst på dyrenes hoveder, hvorfra hornene udgår. Reben var surret om flere gange og sad meget stramt. Det ene dyr var en mager ungtyr. Hos ham havde rebet beskadiget huden og dannet et sår ved hornbasis i højre side. Det vurderes, at over- og underhuden var beskadiget. Rebet kunne ikke umiddelbart løsnes, men måtte skæres op, idet det sad stramt. Ungtyren var i en dårlig forfatning og virkede meget nedstemt. På store dele af dens krop manglede hårlaget, antageligvis på grund af en parasitær hudlidelse. Der sad massive kager af gødning på den ben, hale og bug. Den rystede og stod og aflastede det højre bagben.

På baggrund heraf ønskes der en udtalelse om, hvorvidt ungtyren har været i en sådan tilstand, at det indebar en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling af ungtyren jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om ungtyren har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Det andet dyr der stod opbundet ved hornbasis, var en kvie. Rebet kunne her løsnes uden brug af kniv. Huden under rebet havde ikke taget skade. Kvien stod i en bås, hvor den ikke havde mulighed for at ligge sig på et tørt og rent leje, idet der ikke var muget ud meget længe og der heller ikke var strøet.

På baggrund heraf ønskes der en udtalelse om, hvorvidt kvien har været i en sådan tilstand, at det indebar en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling af kvien jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1

Det ønskes tillige oplyst, om kvien har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 9:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 18. april 2006 og de ledsagende fotos, at der ved besøget i besætningen den 12. april 2006 blev konstateret, at to dyr var opbundne i reb omkring hornbasis. Hos det ene dyr, en ungtyr, havde rebet beskadiget huden og der sås et

sår ved hornbasis i højre side. Ungtyren var i dårlig forfatning og virkede nedstemt. Store dele af dens krop manglede hårlag medens der sad massive kager af gødning på dens ben, hale og bug. Det andet dyr, en kvie stod i en bås, hvor den ikke havde mulighed for at lægge sig på et tørt og rent leje, idet der igennem længere tid ikke havde været muget ud eller strøet.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de to dyr ved at have været opbundne med reb omkring hornbasis og ved ikke at have haft mulighed for rent og tørt leje, hvorved de havde pådraget sig massive kager af gødning siddende på bagparti, bug, ben og klove igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov har været tilgodeset - herunder sikret, at dyrene har haft den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 10:

Det fremgår videre, at der ved besigtigelsen fandtes en Jersey ko. Koen var mager og havde intet fedtlag under huden. Dermed var alle knoglestrukturerne skarpt aftegnede under huden. Koen manglede hår på bug, lår og forben. Koen gik med en kalv ved siden.

På baggrund heraf ønskes der en udtalelse om koen har været udsat for en uforsvarlig, grovere uforsvarlig eller en evt. mishandling jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om koen har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 10:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 18. april 2006, at der ved besøget i besætningen den 12. april 2006 blev konstateret, at en jerseyko gik løs i stalden. Koen havde intet fedtlag under huden, hvorved alle knoglestrukturer under huden stod skarpt aftegnede. Koen manglede hår på bug, lår og forben.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen ved ikke at have været fodret tilstrækkeligt samt ved ikke have fået passende hudpleje igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 11:

Ved besigtigelse den 19. april 2006 fandtes endvidere i henhold til kontrolrapport af 14. juni 2006 fra en fødevareregion at en mager kvie på venstre bagben havde en stor fast hævelse på lårbensknoglen. Dette var et brud af ældre dato, som var helet skævt. Det kunne ses, at kvien på grund af bruddet antog en skæv holdning. Det vurderes, at kvien ikke længere havde store smerter som følge af bruddet, men sikkert stadig ubehag.

Sigtede udtalte, at han godt var klar over, at benet var brækket, da kalven var spæd.

På baggrund af disse oplysninger ønskes der en udtalelse om, hvorvidt kvien har været behandlet uforsvarligt, groft uforsvarligt eller evt. mishandlet i forbindelse med bruddet, der ikke har været behandlet jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om kvien har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe

Svar ad 11:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 14. juni 2006 og de ledsagende fotos, at der ved besøget i besætningen den 19. april 2006 blev konstateret, at en mager kvie havde en stor fast hævelse på venstre lårbensknogle som følge af et brud af ældre dato, som var helet skævt. Kvien antog pga. bruddet en skæv holdning. Sigtede oplyste, at benet var brækket, da kvien var spæd som kalv.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at kvien ved ikke at have fået passende veterinærfaglig undersøgelse og behandling ved pådragelsen af benbruddet som kalv igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Der henvises i øvrigt til Rådets udtalelse vedrørende behandling af lemmefrakturer hos kalve/unge kreaturer af den 16. marts 2006.

Spørgsmål 12:

Ved besigtigelse den 2. juni 2006 fandtes en tyr i meget dårlig forfatning. Den stod op ved besøgets begyndelse, men lagde sig ned og kunne ikke gennes på benene igen. Tyren stod med meget understillet bagben. Tyren var afmagret og manglede hårlaget på store dele af kroppen. Tyren var dehydreret og nedstemt. Der kunne konstateres liggesår flere steder på tyren og indtørret gødningsrester på halen. Tyren var tildelt foder, men havde kun ædt en smule. Endvidere var der ikke foretaget klovsbeskæring på tyren.

På baggrund heraf ønskes det oplyst, om tyren har været behandlet uforsvarligt, groft uforsvarligt eller evt. mishandlet jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om tyren har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 12:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 14. juni 2006 og de ledsagende fotos, at der ved besøget i besætningen den 2. juni 2006 blev konstateret en tyr, som var i dårlig forfatning. Tyren havde meget lange klove og stod med understillede bagben og var afmagret med manglende hårlag på store dele af kroppen. Tyren var dehydreret og nedstemt. Den havde liggesår flere steder. Tyren lagde sig ned under besøget og kunne ikke gennes på benene igen. Tyren åd lidt og havde adgang til vand. Tyren blev aflivet dagen efter.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at tyren i den beskrevne situation og ved ikke at have fået passende klovspleje igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 13:

Ved kontrolbesøg den 8. september 2006 på sigtedes ejendom fandtes følgende forhold: I en boks lå en tyr i brystleje og kunne ikke rejse sig. Det blev gentagne gange forsøgt at genne tyrene på benene uden resultat. Tyren var meget svag og sygeligt afmagret. Huden var tør og øjnene indfaldne, som tegn på væskemangel. Tyren havde kun et sparsomt hårlag tilbage. Der var en vandkop i boksen, hvor dyrene selv skulle trykke vandet frem, mens de stod

op. Vandkoppen var defekt, så vandet løb kun meget langsomt og var meget lang tid om blot at fylde koppen op til kanten. Der var ikke tildelt dyrene vand på anden vis. Den liggende tyr, har slet ikke haft adgang til vand, idet den ikke kunne stå på benene og dermed nå vandkoppen. Tyren blev efterfølgende aflivet.

På baggrund herfra anmodes der en udtalelse om, hvorvidt tyren har været behandlet uforsvarligt, groft uforsvarligt eller evt. mishandlet ved ikke at have haft adgang til vand, idet vandkoppen ikke gav tilstrækkelig vand og tyren efterfølgende var så afkræftet, at den ikke kunne nå vandkoppen.

Det ønskes tillige oplyst, om tyren har befundet sig i en sådan tilstand, at den var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 13:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 8. september 2006 og de ledsagende fotos, at der ved besøget i besætningen den 8. september 2006 blev konstateret, at en tyr lå i en boks uden at kunne rejse sig. Tyren var svag og sygeligt afmagret. Huden var tør og øjnene indfaldne. Vandkoppen i boksen var defekt, således at vandet kun løb langsomt og var lang tid om at fylde koppen. Idet den liggende tyr ikke kunne rejse sig havde den ingen umiddelbar adgang til vand.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at tyren i den beskrevne tilstand og ved ikke at have haft adgang til drikkevand har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 14:

Ved besigtigelsen fandtes endvidere en kvie og en tyr, der stod opbundet i stangbindslet. Begge dyr var magre og let dehydrerede og gav indtryk af at være utrivelige. De var forholdsvis små med store hoveder og strittende hårlag. Der var vandkopper til dyrenes rådighed, men sigtede mente ikke, at de kunne finde ud af at benytte dem. Dette vidnede dyrenes væskemangel også om. Der lå kraftfoder og hø til dyrene i krybben, men dette var af ældre dato og virkede ikke længere indbydende for dyrene.

På baggrund heraf ønskes det oplyst, om dyrene har været i en sådan tilstand, at det indebar en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om dyrene har befundet sig i en sådan tilstand, at de var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 14:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 8. september 2006, at der ved besøget i besætningen den 8. september 2006 blev konstateret, at en kvie og en tyr stod opbundne i stangbindsler. Begge dyr var magre og let dehydrerede og gav udtryk af at være utrivelige, forholdsvis små med store hoveder og strittende hårlag. Der var vandkopper til rådighed for dyrene, men sigtede mente ikke, at dyrene kunne finde ud af at bruge dem.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de omhandlede dyr ved ikke at være fodret og vandet passende har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og

væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 15:

Det fremgår videre af besigtigelsen, at de udegående dyr ved siden af ejendommen ikke havde adgang til vand. Begge de opstillede vandkar var tørre. Da der blev fyldt vand i det ene kar begyndte de straks at drikke. Tildeling af kraftfoder og hø foregik på jorden ved siden af indhegningen. Der var meget pløret ud for ædepladsen, og når dyrene skulle række ud under hegnstråden efter foder, kunne de ikke undgå at få stød. Køerne gik med diende kalve og 2 af køerne vurderes som magre. Der var sparsom græs til afgræsning i indhegningen.

På baggrund af disse oplysninger, herunder om vand og foderforhold, ønskes der en udtalelse om, hvorvidt der var tale om en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller en evt. mishandling af kreaturerne jf. dyreværnslovens § 1 jf. § 28 stk.1.

Det ønskes tillige oplyst, om kreaturerne har befundet sig i en sådan tilstand, at de var udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe.

Svar ad 15:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 8. september 2006 og de ledsagende fotos, at der ved besøget i besætningen den 8. september 2006 blev konstateret, at de udegående dyr ikke havde adgang til vand, idet de opstillede kar var tørre. Da karrene blev fyldte med vand begyndte dyrene straks at drikke. Der var sparsomt med græs i indhegningen. Tildelingen af kraftfoder og hø foregik på jorden ved siden af indhegningen. Ædepladsen var pløret og dyrene kunne ikke undgå at få stød fra hegnstråden, når de skulle række ud efter foder under tråden. To af køerne, der gik med diende kalve, blev vurderet som magre.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de udegående kreaturer ved ikke at være fodret og vandet passende igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov har været tilgodeset - herunder sikret, at dyrene har haft den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 16 (oprindeligt kaldet spørgsmål 13):

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Svar ad 16 (oprindeligt kaldet svar ad 13):

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-052-00188

Skrivelse af 11. april 2007 fra politimesteren i Aalborg

Efter en anmeldelse om, at nogle kreaturer ikke blev passet som de burde, aflagde politiet besøg i en kvægbesætning. Herefter blev en dyrlæge fra fødevareregionen anmodet om at besigtige forholdet. De udegående kreaturer (15 kreaturer og 1 nyfødt kalv) kunne søge ly og læ i et læskur, der imidlertid havde en størrelse, der var utilstrækkelig til, at de alle kunne opholde sig der samtidigt og bunden var fugtig, hvorved de ikke kunne finde tørt leje. I stalden opholdt sig 2 køer og 1 kalv. De 2 køer havde rigelige mængder gødningskager på lår og sider, hvilket indikerede, at der ikke eller sjældent blev strøet med halm. Kalven gik i et 40-60 cm tykt lag af gødning, urin og andet og havde derved ikke adgang til tørt leje. Alle dyr havde adgang til foder og vand. Kreaturerne var magre og to blev betegnet som værende afmagrede med fremstående ribben, rygsøjle og bækkenknogler.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har det beskrevne efter Rådets opfattelse indebåret en uforsvarlig behandling af dyrene eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår af sagens akter, de ledsagende fotooptagelser samt af embedsdyrlægens erklæring af den 12. marts 2007 og dennes supplerende oplysninger af den 29. marts 2007, at der ved besøget i kvægbesætningen den 7. marts 2007 sammen med politiet blev konstateret, at 15 kreaturer og en nyfødt kalv opholdt sig udendørs. Dyrene havde adgang til et læskur, der imidlertid havde en størrelse, der var utilstrækkelig til, at alle de udegående kreaturer kunne opholde sig der samtidigt. Læskuret havde en fugtig bund, hvorved kreaturerne ikke havde adgang til tørt leje. De udegående kreaturer, hvoraf 2 blev betegnet som værende afmagrede med fremstående ribben, rygsøjle og bækkenknogler, blev i øvrigt beskrevet som værende magre i varierende grader

I staldbygningen opholdt sig 2 køer i normal foderstand og en kalv. Der var lige muget ud under køerne, men køerne havde rigelige mængder gødningskager på lår og sider, hvilket indikerede, at der ikke eller kun sjældent blev strøet med halm under dem. Kalven gik i et 40-60 cm tykt lag af gødning, urin og andet uden adgang til tørt leje.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de udegående kreaturer samt kalven i stalden har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse

med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder sikret dem fornøden bevægelsesfrihed såvel under optagelse af foder og drikke samt ved hvile. Dyrene har endvidere ikke været sikret mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Rådet vil betegne forholdet som værende uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.

2007-20-052-00196

Skrivelse af 27. juli 2007 fra politimesteren i Svendborg

På baggrund af henvendelse fra praktiserende dyrlæge besøgte politiet og Fødevareregionen en malkekvægsbesætning bestående af ca. 30 køer og 13 ungdyr/kalve opstaldet i en ældre lavloftet kostald. Dyrene var gødningsindsmurte og generelt opstaldet under utilstrækkelige forhold, med manglende strøelse i båse, manglende udmugning i bokse og manglende bevægelsesfrihed. Kalvene var opstaldet under kummerlige vilkår, på så store gødningsmåtter at loftshøjden begrænsede dem i at stå oprejst eller resulterede i at der kunne trædes ud over forværket. Mange køer trængte til klovbeskæring. 2 køer lå ovenpå hinanden i grebningen, den ene beskrives som syg, helst liggende. Sigtede har tidligere modtaget 2 domme for overtrædelse af dyreværnsloven.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvorvidt indebærer de nævnte forhold:

Dyreholdet på ejendommen bestod af en malkekvægsbesætning på ca. 30 RDM-køer (RDM-krydsninger) og ca. 13 ungdyr/kalve.

Af dyrlægens udtalelse 29. juni 2007 fremgår det at der på ejendommen blev konstateret følgende faktiske forhold:

- 19 af besætningens 43 dyr havde ikke permanent adgang til vand.
- 6 dyr trængte i høj grad til beskæring.
- 2 dyr var bundet op på gangareal med bomme og jernstænger og i kort tøjle uden fornøden bevægelsesfrihed.
- 1 syg ko lå delvis i grebningen ovenpå en anden ko. Koen kom ved hjælp fra dens ejer på benene, men måtte umiddelbart efter lægge sig igen samme sted.
- Der manglede mulighed for tørt leje til samtlige dyr.

– såfremt de lægges til grund – en uforsvarlig behandling/ groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 -3 og § 29?

Svar ad 1:

På baggrund af en henvendelse fra en praktiserende dyrlæge, efter dennes besøg i besætningen, aflagde politi og fødevareregionens dyrlæge besøg i en malkekvægsbesætning bestående af ca. 30 køer og 13 ungdyr/kalve.

Det fremgår af sagsakterne, herunder de optagne fotos: Dyrene var opstaldet i en ældre lavloftet kostald opdelt i 3 staldafsnit. De 28 køer/kvier stod bundet i gammeldags bindestald, flere køer stod opbundet uden mulighed for den fornødne bevægelsesfrihed. Køerne var i middel til

godt huld, men generelt meget tilsmudsede af gødningskager på bug og lår og opstaldet uden tørt leje grundet meget sparsom strøelse.

Flere køer trængte til klovbeskæring, 6 køer havde stærkt forvoksede klove.

I grebningen, delvist liggende ovenpå en anden ko, lå en syg ko. Denne kom ved hjælp kortvarigt på benene, men lagde sig umiddelbart efter samme sted. Koen var tilset af dyrlæge dagen inden besøget af politi og fødevareregion.

2 kviekalve stod opbundet på mellemgangen uden fornøden bevægelsesfrihed, den ene kvie med bagbenene tværs over en bom. 2 kalve, ældre end 8 uger, var opstaldet i enkeltdyrbokse, gødningsmåtten under kalvene var ca. 70 cm høj, resulterende i at den ene kalv kunne træde ud over forværket i boksen. 3 kalve var opstaldet i et aflukke, hvor gødningsmåtten var så høj, at loftshøjden begrænsede kalvene i at stå naturligt oprejste. Kalvene var tilsmudsede af gødning.

19 af besætningens 43 dyr havde ikke permanent adgang til vand.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at der gennem længere tid (uger) har hersket dyreværns-mæssigt uacceptable tilstande i besætningen. Ved ikke at sørge for den fornødne bevægelsesfrihed og tørt leje til dyrene, ved ikke at give permanent adgang til drikkevand og ved ikke at have fået foretaget den fornødne klovbeskæring af sine køer samt ved ikke at have sørget for passende behandling af den syge ko har dyrene været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet vil samlet karakterisere behandlingen af kreaturerne som uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. og 2. punktum.

Spørgsmål 2:

Det ønskes endvidere oplyst, om sagens fakta giver Rådet anledning til yderligere bemærkninger?

Svar ad 2:

Oplysningerne i sagsakterne, herunder at sigtede 2 gange tidligere har modtaget bøder for overtrædelse af dyreværnsloven, peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-052-00186

Skrivelse af 29. marts 2007 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Ved ankomsten til slagteriet fandtes en ko at være opkneben, dehydreret og den savlede. På slagtegangen fandtes koen at være drægtig med et dødt foster som blev vurderet til at være fuldbårent, idet det vurderedes at der var fuldt tandfrembrud af fortænder samt kindtænder og pelsen var lang og veludviklet. Ved yderligere undersøgelse af fostret blev det vurderet at fostret havde været dødt i minimum 2-3 dage, idet fostret var i forrådnelse og havde generelt væskeansamling under huden. Endvidere fremgik det at koen havde akut bør- og bughindebetændelse. Fra 4.1.06 – 11.01.06 undersøgtes koen flere gange af inseminør og dyrlæge, begge erklærede koen ikke drægtig, muligvis bærende på et stenfoster.

Rådet udtalte:

Spørgsmål A:

Om koens tilstand og symptomer

- 1) Kan børbetændelse og bughindebetændelse medføre symptomer som beskrevet med savlen, opknebethed og dehydrering ?
- 2) Er disse symptomer normalt af en sådan karakter, at det er kendeligt, at der er tegn på sygdom?
- 3) Kan de af embedsdyrlægen beskrevne kliniske symptomer være opstået under transporten til slagteriet, eller har de utvivlsomt allerede været tilstede før transporten blev påbegyndt ?
- 4) Såfremt symptomer var tilstede før transporten, er det da rådets opfattelse, at koens tilstand kan være blevet forværret under transporten ?
- 5) Såfremt symptomerne må antages at have været tilstede før transporten, er det så rådets opfattelse, at koen var syg i en sådan grad, at transporten har påført koen unødigt lidelse.

Svar ad A:

- 1) Savlen, opknebethed og dehydrering er uspecifikke symptomer på ubehag eller sygdom og ses ved en lang række lidelser hos kvæg. De vil således også kunne optræde ved børbetændelse og bughindebetændelse.
- 2) Overdreven savlen, pludselig opstået opknebethed samt kraftig dehydrering vil være kendelige symptomer, hvorimod lettere grader af disse symptomer vil kunne overses.
- 3) Rådet finder det sandsynligt at de beskrevne symptomer har været tilstede inden transporten og at symptomerne sandsynligvis er forværret som følge af transporten, som har indebåret pålæsning, transport og aflæsning.
- 4) Se svar ad A.3.
- 5) Ja.

Spørgsmål B:

Om dyrlægens undersøgelse af koen den 11. januar 2006

- 1) Kan de af embedsdyrlægen beskrevne kliniske symptomer (udover drægtighed) antages at have været tilstede allerede ved dyrlægens undersøgelse den 11. januar 2006 ?
- 2) Kan koen den 11. januar 2006 antages at have udvist symptomer, der indikerede, at en fødsel var nært forestående ?
- 3) Kan en ko fremstå mager og med slapt yver, selvom den er højdrægtig ?

- 4) Foretages drægtighedskonstatering normalt gennem en rektalundersøgelse ?
- 5) Såfremt det ved rektalundersøgelsen konstateres, at koen muligvis bærer et dødt foster (stenkalv), bør en dyrlæge så iværksætte yderligere undersøgelser med henblik på konstatering af, om der er tale om et dødt foster, og bør dette i bekræftende fald ske ved en vaginalundersøgelse, jf. herved ansvarsnormen i dyrlægelovens § 8 ?

Svar ad B:

- 1) Det fremgår af anmelders skrivelse af 26. januar 2006, at koen den 16. januar 2006 savlede, var opkneben og dehydreret, samt at der efter slagting blev konstateret akut bør – og bughindebetændelse. Rådet finder det ikke sandsynligt, at de af embedsdyrlægens beskrevne kliniske symptomer var tilstede ved dyrlægens undersøgelse den 11. januar 2006, idet den bør- og bughindebetændelse, der konstateredes den 16. januar 2006 i så fald ville være af kronisk ikke akut karakter.
- 2) Rådet finder ikke grundlag for at udtale sig om hvorvidt det kan antages, men kan ikke udelukke det.
- 3) Ja.
- 4) Ja.

Rådet finder, at såfremt det ved rektalundersøgelse konstateres, at en ko muligvis bærer et dødt foster (stenkalv), bør dette, hvis en endelig diagnose ønskes tilvejebragt, afføde, at en dyrlæge henviser koen til en fornyet rektalundersøgelse 2-3 uger senere. På dette senere tidspunkt vil det under normale forhold være muligt at stille en eksakt diagnose.

Unormale forhold i bughulen som eksempelvis bughindebetændelse vil kunne vanskeliggøre palpationen væsentligt.

Rådet finder ikke, at en vaginalundersøgelse ville kunne bidrage yderligere til at verificere diagnosen stenkalk/dødt foster.

Afgørelse:

Der blev i medfør af RPL § 721, stk. 1, nr. 2 besluttet at opgive påtale mod landmanden og dyrlægen, da videre forfølgning ikke kunne ventes at føre til straf.

2007-20-052-00190

Skrivelse af 2. maj 2007 fra politimesteren i Holstebro

En ko, der den 16. marts 2007 blev transporteret levende til slagting, fandtes ved den rutinemæssige kødkontrol at være drægtig. Ved nærmere undersøgelse vurderedes det at kalvefosteret, som var af racen SDM, havde fremskredent tandfrembrud og dets pels var lang og tæt som et foster tæt på fødsel. Leverandøren oplyste, at han havde overtaget gården den 1. oktober 2006 og at omhandlede ko var blevet insemineret den 6. november 2006 og kontrolleret den 10. januar 2007 med forventet kælving den 12. august 2007 og der burde således ikke have været problemer med den pågældende transport af koen. Han kunne derfor ikke erkende at have handlet i strid med reglerne.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er transport til et slagteri i en afstand af ca. 20 km af en ko med et foster på et tilsvarende udviklingsstrin som ovenfor beskrevet at anse for uforvarselig behandling eller eventuelt grovere uforvarselig behandling i dyreværnslovens forstand?

Svar ad 1:

Rådet finder, at transport af en ko/kvie i sidste tiendedel af drægtigheden kan udgøre en belastning for moderdyret. For at vurdere forsvarligheden af en sådan transport, finder Rådet det nødvendigt, at der foreligger kliniske observationer af koens almenbefindende ved ankomsten til slagteriet for at danne grundlag for en sådan vurdering. Rådet finder det således ikke muligt at vurdere, hvorvidt koen har været udsat for uforsvarlig behandling eller eventuelt grovere uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.

2007-20-052-00193

Skrivelse af 9. juli 2007 fra politimesteren i Haderslev

Ved den levende kontrol på et slagteri fandtes 2 køer at være bevægelseshæmmede.

Ko nr. 1 fandtes at være mager, øm i bevægelse og havde haseledsbetændelse. Ved nærmere undersøgelse fandtes denne at have dybtgående kroniske tryksår på begge lår samt både udvendigt og indvendigt udfor begge haseled. På højre lår og hofteknude fandtes friske sår. Koen havde svært ved at bevæge sig og havde slingrende gang. Ved den efterfølgende veterinærkontrol af slagtekroppen fandtes koen at have udbredt tryknekrose i begge lår og på ryggen samt sår på højre hofteknude. I begge haseled fandtes deformerende ledbetændelse. Kødet var misfarvet og der sås henfald af fedt samt muskeldegeneration.

Ko nr. 2 fandtes at være mager med trykninger og sår på bagkroppen. Den havde voldsom haseledsbetændelse med fistelopbrud i venstre bens has. Ved nærmere undersøgelse af ko nr. 2 fandtes den at have diffus dybtgående trykningssår på højre lår samt på begge haseled udvendigt. Ved den efterfølgende veterinærkontrol af slagtekroppen fandtes udbredt tryknekrose i højre lår samt sår på højre hofteknude strækkende sig ind til knoglen. Den havde deformerende ledbetændelse i begge haseled. Endvidere havde den et gammelt ribbensbrud, var mager, havde henfald af fedtvævet og havde godartede tumorer i nervebanen. Leverandøren mente ikke at køerne havde været syge, men kun gamle og slidte. Han kunne ikke erkende sigtelsen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Til sagens videre behandling anmodes Det Veterinære Sundhedsråd om en udtalelse angående, hvorvidt de konstaterede forhold efter Rådets opfattelse har karakter af uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1 og § 28, stk. 1, og § 29.

Svar:

Rådet har rekvireret materiale fra de i sagen omtalte køer og ladet det obducere på Institut for Veterinær Patologi.

Ved undersøgelse af materiale, begge haseled uåbnede uden hud, 2 stk. muskulatur m. underliggende knoglefremspring(hofteknuder) og 2 stk. nervevæv, fra ko nr. 1, fandtes på begge haser store mængder nydannet bindevæv udvendigt. Åbning af leddene afslørede ingen forandringer. I begge muskelstykker, ud for knoglevævene, fandtes runde bindevævsdannelser med en diameter på ca. 5 cm, indeholdende små mængder fibrin. I nervevævet fandtes ingen forandringer. Koen havde således kronisk bilateral bindevævsdannende inflammation omkring leddet samt falske bursaer (hygromer) ud for hofteknuderne.

Ved undersøgelse af materiale, begge haseled uåbnede uden hud samt 2 stk. muskulatur, fra ko nr. 2, fandtes på begge haser store mængder nydannet bindevæv og op til 8 mm tykke knogleaflejringer udvendigt på haseleddet. Ved åbning af leddene fandtes ingen forandringer. I muskulaturen fandtes overfladiske lyse og mørke områder. Koen havde således kronisk bilateral bindevævsdannende og knoglevævsdannende inflammation omkring haseleddene samt lokal intramuskulær fibrose.

Forandringerne på de indsendte knogler tyder på en inflammatorisk reaktion i vævet omkring haseleddene, men karakteren af og årsagen til denne reaktion lader sig ikke afsløre ud fra materialet. Mængden af nydannet bindevæv og knoglevæv på de to køers haser tyder på en udviklingstid, der er flere uger.

Flere af de af anmelder nævnte forandringer har ikke kunne påvises ved undersøgelsen, enten som følge af, at de pågældende præparater, f.eks. huden, ikke har været indsendt eller fordi læsionerne ikke har været til stede. Det sidstnævnte gælder for de beskrevne forandringer i haseleddene (haseledsbetændelse og deformerende arthrose). Rådet finder, at den patoanatomiske undersøgelse, der er foretaget på slagteriet uden at åbne haseleddene har været yderst mangelfuld. Her blev der stillet diagnosen haseledsbetændelse i begge bagben på ko nr. 1 og voldsom haseledsbetændelse med fistuløs opbrud i venstre has ko nr. 2 samt deformerende arthrose i begge haseled (begge køer).

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet det ikke muligt på det foreliggende grundlag at udtale sig om, hvorvidt køerne har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1 og § 28, stk. 1, og § 29.

Afgørelse:

Påtalen blev opgivet mod sigtede, da videre forfølgning ikke kunne ventes at føre til straf.

2007-20-052-00195

Skrivelse af 19. juli 2007 fra politimesteren i Løgstør

Ejeren af en knap 5 mdr. gammel SDM-kalv transporterede kalven i en påhængstrailer efter sin personbil fra Løgstør til Kolding. Traileren var en almindelig trailer og under transporten var kalven overdækket af en fastsurret presenning.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har kalven ud fra de foreliggende oplysninger i forbindelse med transporten været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 1:

En dyrlæge ved Eksportcenteret bemærker kl. 9.30 en kalv, der ankommer i en trailer (højde x bredde x længde = 75 cm x 260 cm), overdækket med fastsurret presenning. Kalven var på læsset samme dags morgen kl. 6.45 i Løgstør og var transporteret i påhængstrailereren efter en personvogn af kalvens ejer. Trailerens gulv var dækket af rigelig tør strøelse og kalven havde adgang til foder under transporten. Ved aflæsningen findes kalvens almenbefindende vel.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet finder, at ejeren ved at lade kalven transportere på den beskrevne måde har udvist manglende omsorgsfuldhed, idet trailerens udformning, herunder den ringe ståhøjde, ikke har givet kalven mulighed for at stå oprejst og har begrænset dens naturlige bevægelser, ligesom kalven har været i risiko for at komme til skade ved at falde ud af transportvognen under forsøg på at rejse sig. Rådet finder, at ejeren ikke har beskyttet kalven bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet vil karakterisere behandlingen af kalven som uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej

Afgørelse:

Tiltalte modtog en bøde på 5000 kr.

2007-20-052-00197

Skrivelse af 1. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 4. januar 2007 fra Nordjyllands Politi

En ko, som var meget mager, støttehalt på venstre bagben og ømhenet på højre bagben, blev transporteret levende adskilt fra de andre dyr under transporten. I ro hang koen med hovedet, var fjern i blikket og stillede sig meget krumrygget med meget understillede bagben. Koen havde gamle trykninger på venstre baglår, omkring venstre knæ ud for højre has og hen over ryggen. Der sås stase af den store halsvene og dyret virkede nedstemt og smertepåvirket. Koen flyttede vægten mellem bagbenene, som tegn på ømhed. Den havde en kropstemperatur på 38,2 °C. Overladt til sig selv lagde den sig hurtigt ned. På sålen af venstre yderklov sås et rødt glinsende område, som umiddelbart lignede såleknusning. På grund af dyrets tilstand fandtes det ikke egnet til konsum og blev aflivet. Leverandøren oplyste, at koen var lidt mager som han fandt det naturligt for en malkeko. Han fandt ikke, at koen havde haft skavanker eller

skader, da koen blev afhentet, og han ønskede sagen forelagt for retten. Chaufføren oplyste, at han ikke så nogen skade på koen, men havde adskilt den på grund af et lille sår på en af klovvene.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt forholdet må betragtes som uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller hvorvidt forholdet evt. har karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1.

Svar:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte ko og ladet det obducere på Institut for Veterinær Patobiologi. Ved undersøgelse af venstre bagben inklusive nederste 1/3 del af piben, fandtes yderkloven at være stærkt hævet i ballen, hvor der fandtes en fistelåbning omgivet af verrukøse (vorteformede) dannelser af granulationsvæv (primitivt sårhelingsvæv). Granulationsvævet var 15 mm tykt på det tykkeste sted og dækkede over et 4 x 4 cm stort område, hvor klovkapslen var destrueret. Ved gennemsavning af kloven viste fistlen sig at kommunikere med bursa podotrochlearis som var fyldt med pus og nekrotisk (dødt) væv. Rester af klovsenenbet kunne erkendes som nekrotiske knoglestykker og den dybe bøjesene var bristet ved tilhæftningen på klovbenet. Klovleddet indeholdt store mængder fibrin, bruskstrukturerne var intakte. Underhuden var i hele præparatet sæde for højgradig ødem og bindevævsdannelse. I bøjesenernes seneskede sås moderate mængder fibrin. Forandringerne i og omkring bursa podotrochlearis er sandsynligvis opstået som følge af såleknusning, der har udviklet sig i voldsom grad. Graden af fibrosering og mængden af granulationsvæv tyder på, at forandringerne har haft en udviklingstid, der er mindst en måned. Forandringerne i klovleddet, seneskeden og underhuden er sekundære.

Det fremgår endvidere af skrivelse af 16. oktober 2006 fra anmeldende embedsdyrlæge, at koen under transporten var adskilt fra de andre dyr og da den gik ned fra bilen, fandtes den at være meget mager og stærkt støttehælt på venstre bagben samt ømhenet på det højre bagben. Da den blev trukket til side, stillede den sig straks med meget understillede bagben, meget krumrygget, med hovedet hængende og fjern i blikket. Omkring venstre baglår og omkring venstre knæ sås gamle trykninger, som tegn på, at den havde ligget ned i længere tid. Endvidere fandtes et rødt glinsende område på sålen af venstre yderklov, som umiddelbart lignede en såleknusning, samt trykninger hen ad ryggen. Den store halsvene fandtes at være staset og koen nedstemt samt smertepåvirket. Overladt til sig selv flyttede koen vægten mellem de to bagben, som tegn på ømhed. Koen lagde sig hurtigt ned.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen ikke burde have været transporteret levende til slagtning. Det er endvidere Rådets vurdering, at koens nødlidende situation på et tidligere tidspunkt ved de daglige tilsyn i besætningen burde have været erkendt og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den.

Under det længerevarende sygdomsforløb i besætningen samt afsendelsen til slagtning har koen været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet vil karakterisere forholdet for koen i besætningen og ved afsendelsen som groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 3.

Under transporten har koen været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet vil karakterisere forholdet for koen under transporten som uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlige bøde på 45.000 kr.

2007-20-052-00198

Skrivelse af 10. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 13. november 2006 fra politimesteren i Randers

En kvie, der gik løs under transport sammen med 6 andre dyr, var faldet og var under en vejkontrol af dyretransport blevet fundet, tilsyneladende uden at kunne rejse sig. Transporten var derefter fortsat (ca. 70 km) til et kreaturslagteri, hvor kvien rejste sig efter aflæsning af de øvrige dyr.

Kvien var slinger og usikker på benene og stod usikker med krum ryg og sænket hoved og begge ører hang slappe ned fra hovedet. Kvien var våd og indsmurt i gødning og virkede meget dårligt almenbefindende. På flere steder af kroppen var hårlaget skrabet af og nogle steder inddragende huden og med blødninger i denne. Ud for højre albue sås en stor ca. 15 cm i diameter fast hævelse. Embedsdyrlægen, der foretog levende syn ved ankomsten til slagteriet, beskrev, at kvien rejste sig uden besvær. Kvien var dog sølle og forslået at se på ligesom den pustede og havde et hængende hoved. Den blev aflivet på rampen og ført til slagtemæssig behandling. Ved den slagtemæssige kødkontrol konstateredes en kraftig fortykkelse af ribbenene ved brystbenet, der viste sig at indeholde en betændelse af ældre dato i knoglerne.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har kvien forud for den 24. maj 2006 som følge af betændelsestilstanden i brystbenet været i en sådan tilstand, at det indebar en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling af kvien eller evt. mishandling, jf. dyreværnslovens § 28. stk. 1 jf. § 1?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 31. maj 2006, at en kvie ved vejkontrol den 24. maj 2006 af en dyretransport blev iagttaget liggende tilsyneladende ude af stand til at rejse sig blandt 6 andre kreaturer, der alle blev transporteret ubundne i et vognrum. Transporten blev efterfølgende fortsat til et kreaturslagteri, hvor kvien rejste sig, da de øvrige dyr var drevet ud. Kvien var dog slinger og usikker på benene og stod usikker med krum ryg og sænket hoved og begge ører hang slappe ned fra hovedet. Kvien var våd og indsmurt i gødning og virkede med stærkt påvirket almenbefindende. På flere steder af kroppen var hårlaget skrabet af og nogle steder inddragende huden og med blødninger i denne. Ud for højre albue sås en stor ca. 15 cm i diameter fast hævelse. Embedsdyrlægen, der foretog levende syn ved ankomsten til slagteriet, jf. erklæringen af den 31. maj 2006, beskrev, at kvien rejste sig uden besvær. Kvien var dog sølle og forslået at se på ligesom den pustede og havde et hængende hoved. Den blev aflivet på rampen og ført til slagtemæssig behandling. Ved den slagtemæssige kødkontrol konstateredes en kraftig fortykkelse af ribbenene ved brystbenet, der viste sig at indeholde en betændelse af ældre dato i knoglerne.

Idet der ikke foreligger en nærmere beskrivelse herunder en nøjere patoanatomisk beskrivelse af betændelsestilstanden med angivelse af omfang og hvilke(n) knogle(r), der var inddraget i processen finder Rådet det ikke muligt at udtale sig om kviens tilstand forud for den 24. maj 2006.

Spørgsmål 2:

Har betændelsestilstanden været synlig for lægmand?

Svar ad 2:

Af embedsdyrlægenes beskrivelse og de ledsagende fotos fremgår, at hævelsen havde en størrelse på ca. 15 cm i diameter ud for højre albue – en hævelse, der sandsynligvis har været synlig for lægmand.

Spørgsmål 3:

Har kvien været udsat for smerter, lidelse, angst eller væsentlig ulempe ved at have ovennævnte betændelsestilstand?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Var kvien den 24. maj 2006 i en sådan tilstand, at den var egnet til transport?

Svar ad 4:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 5:

Var kvien, der ikke var adskilt fra de øvrige 6 ungtyre og kvier, som alle vejede væsentligt mere end kvien, den 24. maj 2006 i en sådan tilstand, at transporten indebar en uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling eller evt. mishandling, jf. dyreværnslovens § 28 stk.1 jf. § 1?

Svar ad 5:

Af den kødkontrollerende embedsdyrlæges erklæring af den 31. maj 2006 fremgår, at kvien havde en slagtevægt på 195 kg, hvoraf det estimeredes, at kviers levende vægt var på ca. 460 kg. De øvrige tyrekalve i vognrummet vejede fra 430 – 584 og en ko vejede 616 kg. Rådet finder ikke, at de angivne vægtangivelser alene burde have medført en adskillelse af kvien fra de øvrige dyr. Uanset dette finder Rådet, at kvien blev transporteret på en måde, der medførte, at den var væltet og derved forulempet af de øvrige dyr i vognrummet, hvorfor Rådet skal udtale, at kvien ved at være transporteret i en situation, hvor den ikke har kunnet rejse sig blandt øvrige løse dyr har været udsat for betydelig smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet vil karakterisere transporten som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 6:

Har kvien under transporten været udsat for smerte, lidelse, angst eller væsentlig ulempe?

Svar ad 6:

Se svar ad 5.

Afgørelse:

Der blev i medfør af RPL § 721, stk.1, nr. 2 besluttet at opgive påtale mod chaufføren, da chaufføren var afgået ved døden.

2007-20-052-00199

Skrivelse af 12. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 17. januar 2007 fra Fyns politi

Sagen vedrørte transport af 3 køer.

Ved modtagelsen på slagteriet konstateredes, at ko A havde ligget på ladet af bilen og havde svært ved at rejse sig. Den havde endvidere skum om munden; den var opkrummet og rystede. På begge lår og udvendigt på begge haseled var der dybtgående trykninger. Koen havde svært ved at bevæge sig og havde en slingrende gang. Efter slagtning blev der ved veterinærkontrollen konstateret, at koen havde udbredte tryknekroser (dødt væv) i begge lår, en trykning i højre side af brystet samt purulent henfald i livmoderen. Slagtekroppen var misfarvet og væskedrivende. Koen blev kasseret.

Ko B havde ved aflæsningen på slagteriet vanskeligt ved at bevæge sig og den havde skum om munden og var opkrummet. Den havde desuden en kronisk pusdannende yverbetændelse med pattetråd samt trykninger på venstre haseled og lår. Ved den efterfølgende veterinærkontrol konstateredes dybtgående trykninger i begge lår og en kronisk deformerende ledbetændelse i haseleddet på venstre bagben. Koen var mager og slagtekroppen var misfarvet og væskedrivende, hvorefter koen blev fundet uegnet til konsum.

Ko C havde ved aflæsningen på slagteriet vanskeligt ved at bevæge sig og den havde skum om munden og var opkneben. Den havde desuden sår på venstre hofteben og fremstod svag og mager (huldvurdering under 2,5) samt med væskemangel. Ved den efterfølgende veterinærkontrol konstateredes udbredt pusdannende muskelbetændelse på venstre side af hofteben med et omfang på 30-45 cm med dødt væv samme sted. Koen var afmagret og slagtekroppen var misfarvet og væskedrivende. Koen havde lungebetændelse samt en akut blodprop i lungearterien, hvorefter koen blev fundet uegnet til konsum.

Rådet udtalte:

Ad anmeldelse af den 12. september 2006

Ko A:

Spørgsmål 1:

Vil det være muligt for sigtede eller vognmanden, som forestod afhentningen, at være uvidende om, at koen ved afhentning til slagtning havde salivation og var opkrummet samt rystende?

Svar ad 1:

Rådet kan ikke på det foreliggende grundlag udtale sig om, hvorvidt koen ved afhentningen til slagteriet havde salivation og var opkrummet samt rystede.

Spørgsmål 2:

Vil det være muligt for sigtede og dennes dyrlæge, at være uvidende om, at koen havde dybtgående trykningssår på begge lår samt deformerende trykningssår udvendigt på begge haseled?

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 11. september 2006, at denne ved modtagelsen på slagteriet konstaterede, at ko A, SDM, havde ligget på ladet af bilen og havde svært ved at rejse sig. Den havde endvidere skum om munden; den var opkrummet og rystede. På begge lår og udvendigt på begge haseled var der dybtgående trykninger. Koen havde svært

ved at bevæge sig og havde en slingrende gang. Efter slagtning blev der ved veterinærkontrollen konstateret, at koen havde udbredte tryknekroser (dødt væv) i begge lår, en trykning i højre side af brystet samt purulent henfald i livmoderen. Slagtekroppen var misfarvet og væske-drivende. Koen blev kasseret.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at trykningerne på begge lår og de deformerende trykninger udvendigt på haseleddene har fremstået tydelige ved de daglige tilsyn.

Spørgsmål 3:

Vil det være muligt for sigtede og dennes dyrlæge at være uvidende om, at uterus var med purulent henfald af karunkelbelægning, som efter en fødsel for 2-3 uger siden, hvor koen havde kælvet med en dødfødt kalv?

Svar ad 3:

Der foreligger ikke i sagens akter en nærmere beskrivelse af mængde af purulent henfald i livmoderen samt om dette har givet anledning til flåd fra skeden. Rådet kan derfor ikke udtale sig om, hvor åbenbar lidelsen har været i besætningen. Såfremt koen var undersøgt regelret af en dyrlæge, ville det være muligt at konstatere koens gynækologiske status.

Spørgsmål 4:

Har koen været behandlet forsvarligt og herunder beskyttet mod smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens regler herom samt reglerne om beskyttelse af dyr under transport?

Svar ad 4:

Jf. svar ad 2 fremgår det af embedsdyrlægens anmeldelse, at koen ved ankomsten havde svært ved at rejse sig og bevæge sig ligesom den havde tryknekroser i lår og på haser. En svækket ko, der transporteres sammen med andre dyr, er i risiko for at lide yderligere overlast, hvorfor Rådet finder, at enhver tvivl om, hvorvidt en ko kan tåle en transport, skal komme koen til gode.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at koen under opholdet i besætningen og under transporten har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske og sundhedsmæssige behov. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 5:

Kan det i benægtende fald beskrives, hvor manglerne består?

Svar ad 5:

Beskrivelserne af koen i embedsdyrlægens anmeldelse af den 11. september 2006 angiver, at koen under opholdet i besætningen har været lidende af tryksår på lår og haser. Disse læsioner kan forebygges ved omsorgsfuld pasning og pleje, ligesom behandling af sådanne læsioner er mulig, alternativt kan aflivning komme på tale. Idet der henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadekomne dyr, finder Rådet, at koen ikke burde være transporteret levende til slagtning.

Ad anmeldelse af den 10. oktober 2006.

Ko B:

Spørgsmål 1:

Vil det være muligt for sigtede eller vognmanden, som forestod afhentning, at være uvidende om, at koen ved afhentning til slagtning havde salivation og var opkrummet?

Svar ad 1:

Rådet kan ikke på det foreliggende grundlag udtale sig om, hvorvidt koen ved afhentningen til slagteriet havde salivation og var opkrummet.

Spørgsmål 2:

Vil det være muligt for sigtede og dennes dyrlæge at være uvidende om, at koen havde kronisk yverbetændelse med pattetråd?

Svar ad 2:

En kronisk yverbetændelse med pattetråd vil normalt fremstå tydeligt ved de daglige malkninger og det daglige tilsyn og ved en dyrlæges regelrette undersøgelse.

Spørgsmål 3:

Vil det være muligt for sigtede og dennes dyrlæge at være uvidende om, at koen havde tryksår på venstre haseled både indvendig og udvendig samt tryksår i låret på samme ben?

Svar ad 3:

Tryksår i lår og på has vil normalt fremstå tydeligt ved det daglige tilsyn og ved en dyrlæges regelrette undersøgelse.

Spørgsmål 4:

Vil det være muligt for sigtede og dennes dyrlæge at være uvidende om, at koen havde kronisk dybtliggende tryksår i begge lår samt kronisk ulcerativ haseledsbetændelse i venstre ben, der var deformerende, hvorved koen havde svært ved at bevæge sig og var halt på venstre bagben?

Svar ad 4:

Kroniske dybtliggende tryksår i lår og haseledsbetændelse med halthed til følge vil fremstå tydeligt ved det daglige tilsyn og ved en dyrlæges regelrette undersøgelse.

Spørgsmål 5:

Var det muligt for sigtede og dennes dyrlæge at være uvidende om, at koen var mager, misfarvet og ødematøs (væskedrivende)?

Svar ad 5:

Koens foderstand, herunder at den beskrives som værende mager, vil fremstå tydeligt ved det daglige tilsyn og ved en dyrlæges regelrette undersøgelse. En misfarvet og væskedrivende slagtekrop fremstår først tydeligt efter slagtning.

Spørgsmål 6:

Har koen været behandlet forsvarligt og herunder beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens regler herom?

Svar ad 6:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 9. oktober 2006, at koen ved aflæsningen på slagteriet havde vanskeligt ved at bevæge sig og den havde skum om munden og var opkrummet. Den havde desuden en kronisk pusdannende yverbetændelse med pattetråd samt trykninger på venstre haseled og lår. Ved den efterfølgende veterinærkontrol konstateredes dybtgående trykninger i begge lår og en kronisk deformerende ledbetændelse i haseleddet på venstre bagben. Koen var mager og slagtekroppen var misfarvet og væskedrivende, hvorefter koen blev fundet uegnet til konsum.

Efter anmodning fra Rådet blev præparatet af venstre bagbens haseregion efterfølgende indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Institut for Veterinær Patobiologi. Ved sektionen konstateredes en udbredt kronisk bindevævsnydannelse omkring haseleddene, stedvist med områder domineret af mere markant bindevævsnydannelse og eventuelt sårdannelse. Læsionen vurderedes at være af ugers varighed.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at koen med de beskrevne lidelser igennem uger i besætningen har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 7:

Kan det i benægtende fald beskrives, hvori manglerne består?

Svar ad 7:

Beskrivelserne af koen angiver, at koen under opholdet i besætningen har været lidende af kronisk yverbetændelse med pattetråd, tryksår på lår og haser samt haseledsbetændelse. Disse lidelser kan forebygges ved omsorgsfuld pasning og pleje, ligesom behandling af lidelserne er mulig, alternativt kan aflivning komme på tale.

Spørgsmål 8:

Har koen været behandlet forsvarligt og herunder beskyttet mod smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens regler herom samt reglerne om beskyttelse af dyr under transport?

Svar ad 8:

Jf. svar ad 6 fremgår det af embedsdyrlægens anmeldelse af den 9. oktober 2006, at koen ved ankomsten havde svært ved at bevæge sig ligesom den havde kronisk yverbetændelse og trykninger i lår og på has. En svækket ko, der transporteres sammen med andre dyr, er i risiko for at lide yderligere overlast, hvorfor Rådet finder, at enhver tvivl om, hvorvidt en ko kan tåle en transport, skal komme koen til gode.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at koen under transporten har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske og

sundhedsmæssige behov. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 9:

Kan det i benægtende fald beskrives, hvori manglerne består?

Svar ad 9:

Se svar ad 8.

Ko C:

Spørgsmål 1:

Vil det være muligt for sigtede eller vognmanden, som afhentede koen til slagtning, at være uvidende om, at koen havde salivation (skum) i munden og samtidig var opkneben?

Svar ad 1:

Rådet kan ikke på det foreliggende grundlag udtale sig om, hvorvidt koen ved afhentningen til slagteriet havde salivation og var opkneben.

Spørgsmål 2:

Vil det være muligt for sigtede og dennes dyrlæge at være uvidende om, at koen havde tryksår på venstre tuber coxae (hofteben)?

Svar ad 2:

Tryksår af en vis størrelse vil uanset placering fremstå tydeligt ved det daglige tilsyn og ved en dyrlæges regelrette undersøgelse.

Spørgsmål 3:

Vil det være muligt for sigtede og dennes dyrlæge at være uvidende om, at koen var svag og mager samt dehydreret?

Svar ad 3:

Koens foderstand, herunder at den beskrives som værende mager, dens almentilstand og væskebalance vil fremstå tydeligt ved et omhyggeligt dagligt tilsyn og ved en dyrlæges regelrette undersøgelse.

Spørgsmål 4:

Vil det være muligt for sigtede og dennes dyrlæge at være uvidende om, at koen havde et udbredt purulent myositis (muskeltbetændelse) samt tryknekrose (dødvæv) på venstre side af hofteben med omfang på ca. 30 – 45 cm i diameter?

Svar ad 4:

De beskrevne læsioner er jf. embedsdyrlægens anmeldelse af den 9. oktober 2006 konstateret ved den efter slagtningen gennemførte veterinærkontrol. Jf. svar ad 2 vil tryksår og i et vist omfang en purulent muskeltbetændelse være tydeligt ved et dagligt tilsyn.

Spørgsmål 5:

Vil det være muligt for sigtede og dennes dyrlæge at være uvidende om, at koen havde lungebetændelse samt akut tromboserende arteritis i lungen?

Svar ad 5:

De beskrevne lidelser er konstateret ved den efter slagtingen gennemførte veterinærkontrol. Da der ikke foreligger nærmere beskrivelser af lidelsernes omfang og udbredelse er det ikke muligt for Rådet at vurdere, i hvilket omfang lidelserne har været åbenbare i besætningen.

Spørgsmål 6:

Har koen været behandlet forsvarligt og herunder beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens regler herom?

Svar ad 6:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 9. oktober 2006, at koen ved aflæsningen på slagteriet havde vanskeligt ved at bevæge sig og den havde skum om munden og var opkneben. Den havde desuden sår på venstre hofteben og fremstod svag og mager (huldvurdering under 2,5) samt med væskemangel. Ved den efterfølgende veterinærkontrol konstateredes udbredt pusdannende muskelbetændelse på venstre side af hofteben med et omfang på 30-45 cm med dødt væv samme sted. Koen var afmagret og slagtekroppen var misfarvet og væske drivende. Koen havde lungebetændelse samt en akut blodprop i lungearterien, hvorefter koen blev fundet uegnet til konsum.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at koen med de beskrevne lidelser igennem uger i besætningen har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 7:

Kan det i benægtende fald beskrives, hvori manglerne består?

Svar ad 7:

Beskrivelserne af koen angiver, at koen under opholdet i besætningen har været lidende af lungebetændelse samt tryksår på hofteben med pusdannende muskelbetændelse i et omfang på 30-45 cm. Disse lidelser forebygges ved omsorgsfuld pasning og pleje, ligesom behandling er mulig, alternativt kan aflivning komme på tale.

Spørgsmål 8:

Har koen været behandlet forsvarligt og herunder beskyttet mod smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens regler herom samt reglerne om beskyttelse af dyr under transport?

Svar ad 8:

Jf. svar ad 6 fremgår det af embedsdyrlægens anmeldelse, at koen ved ankomsten havde svært ved at bevæge sig ligesom den havde trykninger på hofteben. En svækket ko, der transporteres sammen med andre dyr, er i risiko for at lide yderligere overlast, hvorfor Rådet finder, at enhver tvivl om, hvorvidt en ko kan tåle en transport, skal komme koen til gode.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at koen under transporten har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske og sundhedsmæssige behov. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 9:

Kan det i benægtende fald beskrives, hvori manglerne består?

Svar ad 9:

Se svar ad 8.

Spørgsmål 10:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 10:

Nej.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-052-00201

Skrivelse af 26. oktober 2007 fra Nordjyllands Politi

En ko fandtes ved ankomsten til slagteriet at have tydelige tegn på dobbeltsidigt brud af underkæben, som hang ned med en vinkel på 45 °. Koen var velnæret og ikke synligt påvirket. Den blev transporteret adskilt fra de andre dyr. Det blev af chaufføren oplyst, at bruddet skulle være sket 2 døgn tidligere og at tilkaldt dyrlæge havde accepteret, at koen kunne vente med at blive kørt til slagtning mandag. Ved kødkontrollen efter slagtning fandtes et kompliceret brud af højre underkæbe med flere bensplinter. I venstre underkæbe fandtes en tværgående fraktur. Der var en let forrådnelseslugt fra bruddet. Leverandøren oplyste, at koen gik i løsdrift og at han om lørdagen kl. ca. 09.00 rensede fodertrugene for uspist foder med en gummiged, som han gjorde dagligt. Under dette arbejde stak koen hovedet ud gennem fanggitteret og blev ramt af gummigedens skovl, på den ene side af hovedet, således at hovedet kom i klemme mellem skovl og fanggitter. Han undersøgte koen og kunne konstatere at, at den havde pådraget sig skade omkring kæben, idet det blødte noget. Dyrlægen, som var tilkaldt i anden anledning, havde udtalt, at koen kunne vente med at komme til slagtning om mandagen. Leverandøren oplyste endvidere, at koen drak vand normalt fra et kar og at den spiste lidt. Dyrlægen oplyste, at hun huskede koen, men var kaldt der ud i anden anledning. Hun havde opfattet leverandørens forespørgsel til koen, som et spørgsmål om et godt råd. Hun havde ikke rørt koen, men kunne godt se hvad der var galt med koen, idet hun mente at tungen var blevet flænset. Dyrlægen havde af leverandøren fået oplyst, at koen drak. På dette grundlag havde hun vejledt leverandøren om, at han kunne vente med at sende koen til slagtning om mandagen. Havde leverandøren bedt hende undersøge koen, havde hun gjort det.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har koen ud fra de foreliggende oplysninger hos landmanden frem til leveringen og i forbindelse med leveringen været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller evt. mishandling?

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte ko og ladet det obducere på Institut for Veterinær Patobiologi. Ved undersøgelse af underkæben fandtes i en afstand af 8 cm fra fortænderne en tværfraktur af underkæben i venstre side. I højre side fandtes underkæben at være sæde for en splintringsfraktur, som fandtes i en udstrækning af 5 cm, idet der samtidig var brudlinier mellem 2. og 3. og mellem 3. og 4. fortand. I brudområdet kunne i alt identificeres 5. knoglefragmenter. Bløddelene perifert for bruddene var sæde for sønderrivning og blødning. Alle læsioner fremstod akutte og uden tegn på heling. Endvidere blev der medsendt to stykker hudbeklædt væv, som blev identificeret som kindslimhinden, som begge var sæde for sønderrivning og blødning, herunder dannelse af et egentligt hæmatom. Også disse fremstod akutte og uden tegn på heling. Ved histologi af bløddelene fandtes tegn på reparation. Det kan konkluderes, at der foreligger en akut fraktur af både højre og venstre underkæbe. Ud fra de histologiske forandringer i muskelcellerne, har læsionen en alder på 1-2 døgn, altså mindst 24 timer. Koens situation burde straks læsionerne opstod have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. Under sygdomsforløbet i besætningen samt ved at blive sendt levende til slagteriet har den været udsat for høj grad af smerte, lidelse, varigt mén, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen ved skadens opståen samt under sygdomsforløbet og ved at blive transporteret levende har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Har den praktiserende dyrlæge ved sin handlemåde medvirket til behandlingen, jf. foranstående spørgsmål?

Svar ad 2:

Rådet forstår spørgsmålet således, at der spørges til, om dyrlægen ved sin handlemåde har medvirket til en uforsvarlig behandling, groft uforsvarlig behandling eller evt. mishandling af koen. Det fremgår af sagens akter, at dyrlægen under sin tilkaldelse til besætningen i anden anledning blev udspurgt om koen og fik oplyst at koen drak. Dyrlægen kunne godt se, at der var noget galt med koen, men undersøgte den ikke nærmere.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at en dyrlæge, der bliver adspurgt og oplyst om en ko, der tilsyneladende er noget galt med, bør udvise omhu og samvittighedsfuldhed og undersøge koen regelret. Rådet vil karakterisere forholdet som medvirkende til groft uforsvarlig behandling af koen.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej.

Afgørelse:

Landmanden vedtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.
Dyrlægen vedtog en udenretlig bøde på 20.000 kr.

2007-20-052-00202

Skrivelse af 13. november 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 15. juni 2007 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

En praktiserende dyrlæge udstedte en nødslagtningsattest (temperatur 38,8 og puls 60) for en ko, der havde lidt af dårlige klove. Koen blev 3 dage senere transporteret til slagteriet sammen med andre kreaturer. Ved ankomsten var den svækket og kunne dårligt rejse sig. Den havde trykninger på hoftehjørner, haser og lår samt friske trykninger på ryggen. Koen blev aflivet og ved kødkontrollen påvistes de nævnte trykninger og trykningsnekroser i lår.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

På baggrund af Fødevareregionens anmeldelse og de vedlagte billeder er det da Rådets opfattelse, at koen med slagtenummer 7202 var egnet eller uegnet til transport den 29. september 2006?

Svar ad 1:

Det fremgår af sagens akter, herunder de medsendte foto, at den omhandlede ko den 29. september 2006 blev transporteret sammen med andre kreaturer til slagteriet. Ved ankomsten til slagteriet konstaterede embedsdyrlægen, at koen var liggende blandt de øvrige kreaturer. Koen havde svært ved at rejse sig, var ømbenet og nedstemt. Koen havde trykninger på hoftehjørner, begge haser og lår samt friske trykninger på ryggen – angiveligt opstået ved, at de andre kreaturer havde trådt på den. På de medsendte fotos af koen efter transporten til slagteriet fremstår koen mager med muskelatrofi af lårmuskulaturen og talrige både ældre og nyere trykninger. Den 26. september havde den praktiserende dyrlæge udfærdiget en slagteattest, hvoraf det fremgår, at koen havde lidt af dårlige klove nogen tid samt at koens temperatur-, puls- og respirationsfrekvens var henholdsvis 38,8, 60 og 10 (indenfor normalområdet). Der er ikke yderligere beskrivelser af koens tilstand. Det angives i slagteattesten, at koen bør transporteres til slagteriet som ”sygetransport”. Tre dage senere gennemføres transporten til slagteriet. Koen transporteres ikke som anvist af den praktiserende dyrlæge, herunder adskilt fra andre kreaturer i transportvognen til slagteriet.

Lægges ovenstående til grund finder Rådet ikke, at koen var egnet til den beskrevne transport 29. september 2006.

Spørgsmål 2:

Såfremt Rådet finder, at koen var uegnet til transport, vil Rådet da betegne transporten som uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af koen?

Svar ad 2:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1. Ved at være transporteret på den beskrevne måde har koen været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, hvorfor Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 3:

Kan nogle af koens skader være blevet pådraget denne i perioden fra den 26. til den 29. september 2006 – altså i perioden mellem udstedelsen af slagteattest og transporten?

Svar ad 3:

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at koen ved det levende syn havde trykningssår på hoftehjørner, lår og på haser. På ryggen var friske trykninger sammenlignelige med at være opstået under transporten. Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse konstateredes muskelnekroser grundet trykninger i højre lår samt friske trykninger (blødninger) på kroppen. Det konstateredes desuden, at løben har dilateret. Hvorvidt koen har pådraget sig en dilateret løbe, samt hvorvidt koens trykninger/muskelnekrose er forværret i tidsrummet mellem slagteattesten udstedelse og transporten, kan Rådet ikke udtale sig om med sikkerhed på det foreliggende grundlag. Rådet finder det dog sandsynligt, at de beskrevne trykninger/muskelnekrose er forværret under opholdet i besætningen, samt at de beskrevne friske trykninger og den dilaterede løbe er opstået efter udstedelse af attesten.

Spørgsmål 4:

Hvis spørgsmål 3 besvares bekræftende, hvilke skader kan da være påført koen, og burde disse have givet besætningsejeren anledning til at anmode om fornyet dyrlægetilsyn?

Svar ad 4:

Det fremgår af sagsakterne, at koen ved ankomst til slagteriet var liggende blandt de andre køer. Koen havde svært ved at rejse sig, var ømbenet og nedstemt. Rådet finder, at såfremt koen i besætningen fremstod som nedstemt, ømbenet og generelt svækket, burde den ikke være transporteret levende til slagting, men burde have været aflivet på stedet.

Spørgsmål 5:

Kan koen have været transportegnet på det tidspunkt (den 26. september 2006), hvor dyrlægen udstedte slagteattest/foretog sin vurdering heraf?

Svar ad 5:

Af den praktiserende dyrlæges attest fremgår det, at koen gennem nogen tid har lidt af dårlige klove. Det oplyses, at koen har normal temperatur, puls- og respirationsfrekvens. Det fremgår af attesten, at koen ventes ført til slagtehuset som ”sygetransport”.

Idet Rådet henviser til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge og tilskadekomne dyr vurderer Rådet, at koen kan have været transportegnet til ”sygetransport” på det tidspunkt, hvor slagteattesten blev udfærdiget.

Spørgsmål 6:

Burde dyrlægen have foranlediget koen aflivet ved tilsynet den 26. september 2006 eller burde han eventuelt have iværksat andre tiltag?

Svar ad 6:

Se svar ad 5.

Spørgsmål 7:

På baggrund af Fødevarerregionens anmeldelse og de vedlagte billeder er det da Rådets opfattelse, at koen havde lidelser/skader af ældre dato, som besætningsejeren burde have fået koen behandlet for på et tidligere tidspunkt? - og hvis ja, vil Rådet da betegne forholdet som uforvarlig behandling eller grovere uforvarlig behandling af koen?

Svar ad 7:

Af slagteattesten fremgår, at koen igennem nogen tid havde lidt af dårlige klove. Rådet finder, at dette forhold er foreneligt med udviklingen af de beskrevne trykninger, idet koen på grund af de ikke nærmere beskrevne klovlidelser har haft hyppigere og længere liggetid end normalt. Rådet finder, at koen på et tidligere tidspunkt burde være undersøgt og behandlet for disse lidelser. Idet lidelserne imidlertid ikke er nøjere beskrevet, har Rådet ikke mulighed for at vurdere en eventuel grad af uforsvarlighed ved den eventuelt manglende behandling.

Spørgsmål 8:

Giver sagen Rådet anledning til andre bemærkninger?

Svar ad 8:

Nej.

Afgørelse:

Det blev besluttet at opgive påtale mod dyrlægen jf. retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2, da videre forfølgning ikke kunne ventes at føre til straf.

Der er endnu ikke afgivet afgørelse vedr. besætningsejeren og chaufføren.

2007-20-052-00194

Skrivelse af 12. juli 2007 fra Statsadvokaten for Nord- og Østjylland

Statsadvokaten for Nord- og Østjylland anmodede Rådet om at besvare et spørgsmål vedrørende fortolkning af udtrykket ”udegående dyr”, som det er anvendt i Det Veterinære Sundhedsråds og Dyreværnsrådets fællesudtalelse af 14. december 2001 om udendørs hold af dyr i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Under hovedforhandlingen af ankesag for Vestre Landsret, hvor tiltale er rejst for overtrædelse af dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 1, jf. § 1, 2 og 3, stk. 1, er opstået spørgsmål om forståelsen af udtrykket ”udegående husdyr”, som anvendt i Det Veterinære Sundhedsråds og Dyreværnsrådets fælles udtalelse af 14. december 2001 om udendørs hold af dyr i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr.

Derfor anmodes om, at følgende spørgsmål besvares.

“I sagen kan det lægges til grund, at tiltaltes kvægbesætning i vinterperioden var ude i dagtimerne uden fri adgang til læskur eller stald og uden konstant opsyn, og at besætningen i døgnets øvrige timer var i stald.

Herefter spørges, om udtrykket ”udegående husdyr” i udtalelsen alene omfatter dyr, der er udegående hele døgnnet, eller om udtalelsen også omfatter dyr, der er ude i dagtimerne, men i øvrigt er i stald.

Svar:

Formålet med den fælles udtalelse af 14. december 2001 var at sikre forholdene for permanent udegående dyr i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr.

Rådet finder således, at udtrykket ”udegående husdyr” i udtalelsen alene omfatter husdyr, der er udegående hele døgnet, medens dyr, der er ude i dagtimerne, men i øvrigt er i stald om natten, således ikke er omfattet af udtalelsen.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet

6.3 Dyreværnssager vedrørende svin

2007-20-053-00276

Skrivelse af 21. december 2006 fra Advokaten og politimesteren i Frederikshavn

En so blev leveret til et slagteri, hvor veterinærkontrollen konstaterede, at soen var leveret med skuldarsår. Der var i sagen ikke vedlagt sagsakter om den konkrete påvisning. Forsvareren havde til sagen udfærdiget et ”Notat om skuldarsår hos søer”, hvor han behandler emnet og bl.a. foretog konklusioner ud fra Mogens Lunds specialeopgave om samme emne.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er de fundne skuldarsår korrekt karakteriseret som grad 4?

Svar ad 1:

Rådet har ikke fået forelagt oplysninger om skuldarsåret hos soen, hvorfor Rådet ikke kan udtale sig om det/de konkrete sår.

Spørgsmål 2:

Er der tale om groft uforsvarlig behandling af dyr, og har dyret været udsat for betydelig smerte, lidelse, varigt mén og væsentlig ulempe i forbindelse med den fundne skade?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Kan det, ud fra oplysningerne i sagen, med nogen sikkerhed fastslås, hvor længe dyret har gået med den konstaterede skade?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Såfremt spørgsmål 3 besvares bekræftende, burde så såvel besætningsindehaveren, som den tilsynsførende dyrlæge, have opdaget skaden, og dermed have iværksat medicinsk behandling af dyret eller aflivning?

Svar ad 4:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger

Svar ad 5:

Rådet har med henblik på en fyldestgørende besvarelse af sagen behov for fremlæggelse af alle relevante oplysninger i den konkrete sag

Forsvarets spørgsmål

Generelt:

Spørgsmål A:

Kan det bekræftes, at Det Veterinære Sundhedsråds retlige klassificering af skuldersår med grad 3 og 4 i henhold til meddelelse af 18. november 2003, som omtalt i bilag A, er baseret på daværende veterinærstuderende Mogens Lunds speciale under vejledning af professor Henrik Elvang Jensen?

Svar ad A:

Bilag A består af Fødevaredirektoratets ”Meddelelse vedr. skuldersår hos søer” til fødevarechefer og veterinærchefer af den 20. november 2003, hvori Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af den 18. november 2003 er citeret. Rådets udtalelse indeholder en patologisk anatomisk gennemgang af årsager til - og følger af længerevarende trykning af hud og mellemliggende væv imod et hårdt underlag. I udtalelsen anvender Rådet ikke en gradsinddeling, hvorfor Rådet ikke kan bekræfte det fremsatte spørgsmål.

Spørgsmål B:

Er Det Veterinære Sundhedsråd enige i de konklusioner, der er citeret og refereret med numrene 1-6 i min ekstraktskrift (bilag D) af Mogens Lunds rapport (bilag C)?

Svar ad B:

Bilag D består af ”Notat om skuldersår hos søer” forfattet af forsvareren. Rådet besvarer spørgsmålet opdelt efter en gennemgang af de i notatet nummererede citater fra specialeopgave udarbejdet af Mogens Lund og de dertil hørende af forsvareren fremsatte konklusioner:

Ad citat 1:

(resumé (iii))

”Formålet med dette speciale var at synliggøre og karakterisere lidelsen skuldersår hos søer. Registreringer og indsamling af materiale fra 14 dages slagtninger af søer på Danish Crown slagteriet i Skærbæk danner grundlag for specialet. Skuldersårene inddeles efter 4 makroskopiske gradueringer og en prævalens beregnes, ligesom der ekstrapoleres ud fra årligt antal slagtede søer i Danmark”.

Forsvareren konkluderer ” Det fremgår således, at inddelingen er baseret på makroskopiske gradueringer”.

Rådet er enig i denne konklusion.

Ad citat 2:

(side 11)

”En forensisk aldersvurdering baseres ofte på granulationsvævets udseende, dets overgang i et arvæv, på mængden af disse to strukturer og typen af granulationsvævet. Der er dog stor spredning på granulationsvævets udvikling”.

Forsvareren konkluderer ”Denne spredning må alt andet lige være udtryk for en usikkerhed i vurderingen af aldersbestemmelsen”.

Rådet skal udtale, at en aldersvurdering generelt afhænger af flere faktorer herunder også udseende af granulationsvævet og dets overgang til arvæv. Alle makroskopisk synlige faktorer indgår i den makroskopiske aldersvurdering, der kan bestemmes indenfor visse grænser.

Ad citat 3:

(side 26)

”Som det fremgår af bilag II, er der stor uenighed om klassificeringen af tryksår. Et sår klassificeret som grad 1 i ét system, kan efter andre systemer rubriceres som grad 2 og vice versa. Ved en visuel vurdering kan det endvidere være vanskeligt at erkende hvilken vævstype, der er præsenteret i såret, og hvorvidt granulationsvæv dækker for en involvering af dybere vævsstrukturer. Denne uenighed på det humane felt, som længe har anvendt Sheas system, ser ud til at resultere i en gradinddeling, som i praksis er vanskelig at anvende (eksemplificeret af Stirlingsystemet, se bilag II), og som kræver indgående kendskab til klassificeringskriterierne.

.....

til sidstnævnte (en dyreværnsmæssig afgørelse) vil en supplerende post mortem dissektion og/eller histologisk vurdering måske være nødvendig for at kunne rubricere tvivlstilfælde.

.....

Det vil give problemer ved en graduering, som primært bygger på en visuel makroskopisk vurdering”

Forsvareren konkluderer ”Dette må forstås således, at en post mortem dissektion er nødvendig for en korrekt klassificering, og selv med denne vil der være tvivl”.

Det er Rådets opfattelse, at det ved vurdering af skuldarsår hos søer stort set altid er muligt makroskopisk at vurdere, om kun huden alene er inddraget, om huden er gennembrudt, om en læsion går ned i underliggende væv eller om underliggende knoglepartier er inddraget og eventuelt synlige. I tvivlstilfælde f.eks. ved mere eller mindre ophelede sår vil en efterfølgende nærmere undersøgelse ved dissektion og histologisk undersøgelse kunne understøtte en makroskopisk undersøgelse. Rådet er således ikke enig i forsvarerens konklusion, der fremstår som draget ud fra en diskussion i specialeopgaven af bl.a. rubriceringssystemer, som anvendes ved bedømmelse af liggesår hos mennesker.

Til støtte for Rådets opfattelse, at en makroskopisk vurdering stort set altid er muligt ved grad 3 og 4 skuldarsår, skal henvises til specialeopgave udarbejdet af veterinærstuderende Jens Strathe med professor Jens Peter Nielsen som vejleder (Shoulder lesions in danish sows, 2007, p. 3). Undersøgelsens formål var at beskrive mulige sammenhænge mellem kliniske fund og post mortem patoanatomisk graduering baseret på materiale fra 14 dages slagtninger af søer på et dansk soslagteri. Det konkluderes i undersøgelsen, at alle anmeldeligtige skuldarsår (Grad 3 og 4) blev fundet ved den kliniske undersøgelse, og de var beskrevet med stort set de samme symptomer (hudforandring, fast og adherent hævelse). Der blev endvidere fundet en høj sensitivitet og specificitet ved sammenligning mellem kødkontrollens påvisning af anmeldeligtige skuldarsår og en detaljeret pato-anatomisk undersøgelse post-mortem, når der var tale om grad 3 og 4 skuldarsår.

Ad citat 4:

(side 32)

” Det? er i denne undersøgelse valgt at definere et skuldarsår som en læsion, der kan graderes efter nedenfor anførte graderingskriterier

Gradinddelingen af skulderlæsionerne har udgangspunkt i en makroskopisk vurdering af læsionerne på slagtekroppen efter modificerede kriterier i forhold til den tidligere omtalte metode, bestemt af Shea.

.....

(side 37)

De første fotooptagelser, som fandt sted i denne 14 dages registreringsperiode, blev suppleret af standard og digital fotografering på slagteriet den 22. maj for at supplere billedmaterialet. Samme dag blev der indsamlet et repræsentativt materiale til makroskopisk fotografisk præsentation og karakteristik af skulderlæsionerne. Disse skuldere blev på Laboratoriet for Veterinær Patologi gennemset for at kunne præsentere læsionernes profunde omfang”.

Forsvareren konkluderer ”Det synes at fremgå, at en sikker vurdering af gradueringen kun kan baseres på en opskæring med båndsav”

Jf. svar ad citat 3 er Rådet ikke enig i denne konklusion.

Ad citat 5:

(side 60)

”En af årsagerne til vanskeligheder med en hurtig og entydig graduering skal nok også findes i det faktum, at søernes decubitale ulcera er ubehandlede og ofte har et forløb, som medfører en massiv granulationsvævsvækst og en begyndende opheling, før det så atter eventuelt følges op af en ny iskæmisk trykpåvirkning.

.....

Gennemsvningen af skuldere giver grundlag for en diskussion af, hvorvidt man alene ved en makroskopisk præsentation af skuldere på slagtekroppen kan gradinddele læsionerne optimalt”.

(side 61)

”Den histologiske undersøgelse understøtter generelt den makroskopiske graduering, men ved evaluering af dybereliggende strukturer af gennemskårne ulcera må enkelte af de graduerede skuldere eventuelt omplaceres til en sværere grad. Tilsvarende kan histologien afsløre knoglenydannelse, som ikke umiddelbart erkendes makroskopisk”.

(side 63)

”Årsagen til en højere skulderefrekvens i nærværende undersøgelse, sammenlignet med andre studier, kan forklares med en differentiering af kriterier for manifestationen af skuldere i de forskellige undersøgelser. En sådan vil give udsving i den laveste gradueringskategori. Sæsonvariationer og dagsvariationer, som ses på veterinærkontrollens registreringer, samt manglende information om eventuelt korrektion for orner forklarer formodentlig ikke hele forskellen mellem de respektive studier.

I nærværende undersøgelse udgør grad 1 skuldere 55 % af alle registrerede, mens de øvrige grader 2, 3 og 4 fordeler sig på henholdsvis 22, 17 og 6 %. Til sammenligning fandtes der i en tilsvarende undersøgelse, at 25 % af registrerede skuldere kunne rubriceres i højeste kategori. Før en direkte sammenligning af forskellige studiers prævalenser kan det konkluderes, at gradueringskriterier nødvendigvis må tages i betragtning”.

Forsvareren konkluderer ”Der synes således at være tvivl om gradueringen indenfor forskellige studier”.

Rådet er enig i, at forskellige studier ikke anvender ens definitioner for gradueringer af skuldere, hvorfor der ved sammenligninger på tværs af flere studier skal tages hensyn til dette. Det er Rådets opfattelse, at denne forskel i gradueringskriterier oftest gør sig gældende ved sammenligning mellem undersøgelser foretaget før og efter efteråret 2003.

Ad citat 6:

(side 68)

”På grundlag af denne opgaves makroskopiske og histologiske fund ved skuldarsår må som minimum skuldarsårene af grad 4 være en klar overtrædelse af dyreværnsloven. Ligeledes vurderes flere af skuldarsårene af grad 3, med involvering af knoglen i form af nydannelser, periostitis og osteomyelitis, at være uacceptable”.

Forsvareren konkluderer ”Med ordene ”flere af skuldarsårene af grad 3” er det tilkendegivet, at afgrænsningen i denne gruppe og dermed til den straffri gruppe 2, ikke er klar”.

Idet der henvises til svar ad citat 3 og til Rådets udtalelse af den 18. november 2003 finder Rådet, at optræden af skuldarsår (ulcera i region scapularis), der har en udstrækning med inddragende subkutis alene eller subkutis og dybereliggende strukturer som muskulatur og skulderbladsknogle, er dyreværnsmæssigt stærkt kritisabel, jf. dyreværnslovens §1, § 2 og § 3, stk. 1. Rådet er ikke enig i, at afgrænsningerne imellem gradueringerne ikke er klar.

Spørgsmål C:

I hvilket omfang kan transporten og behandlingen på slagteriet fra modtagelsen og indtil slagtingen medføre, at et ophelet skuldarsår springer op.

Svar ad C:

Rådet har ikke mulighed for at afgøre i hvilket omfang transporten, behandlingen på slagteriet fra modtagelsen og indtil slagtingen kan medføre, at et ophelet skuldarsår springer op.

Spørgsmål D:

Er det muligt, at et skuldarsår efter opskæringen på slagteriet fremstår visuelt anderledes end skuldarsåret gjorde på det tidspunkt, hvor den led heraf?

Svar ad D:

Ja.

Spørgsmål E:

Med hvilken grad af sikkerhed kan det slås fast, at et skuldarsår af grad 3 eller 4, konstateret ved en opskæring af skulderen på slagteriet efter slagting, også kan være til stede i besætningen med en tilsvarende klassificering?

Svar ad E:

Rådet finder, at et skuldarsår af grad 3 eller 4, som er konstateret ved en opskæring på slagteriet efter slagting, også har været til stede i besætningen med en tilsvarende klassificering.

Spørgsmål F:

Idet det forudsættes, at der er leveret en so til slagting uden synlige tegn på skulderen, men et sådant er konstateret af grad 3 eller 4 ved opskæring af skulderen efter slagting bedes det angivet, om dette er udtryk for, at skuldarsåret er blevet helet i besætningen og i bekræftende fald om dette indicerer, at soen har fået en forsvarlig behandling.

Svar ad F:

Rådet finder, at uanset en so er leveret uden synlige tegn på skulderen, men der ved opskæring af skulderen efter slagting konstateres et skuldarsår af grad 3 eller 4 og uanset at dette er blevet helet i besætningen, har en sådan so under udviklingen til den påviste grad været ud-

sat for en dyreværnsmæssig stærkt kritisabel behandling, jf. Rådets udtalelse af den 18. november 2003. Rådet kan ikke alene ud fra en forudsætning om, at en so leveres uden synlige tegn på skuldersår af skulderrør, medens et sådan påvises i grad 3 eller 4 ved slagting, afgøre, om soen har fået en forsvarlig behandling.

Spørgsmål G:

Med hvilken grad af sikkerhed kan en svineproducent eller dennes medhjælper fastslå, at et skulderrør hos en so i levende live, d.v.s. i besætningen, kan rubriceres som henholdsvis grad 2, 3 eller 4, og kan det visuelt være en "glidende overgang" mellem de angivne grader for en person, der forudsættes at have erfaring med pasning af søer, men er uden veterinær uddannelse.

Svar ad G:

Rådet kan ikke udtale sig om, med hvilken grad af sikkerhed en svineproducent eller dennes medhjælper kan rubricere skulderrør hos en so i levende live. Rådet skal med henvisning til konklusionerne i undersøgelsen nævnt i svar ad citat 3 dog understrege, at en svineproducent eller den ansvarlige for en besætnings pasning er pligtige til at tilkalde veterinærfaglig assistance ved opståen af sygdomme og lidelser, der kræver en dyrlæges indsigt.

Spørgsmål H:

Kan et skulderrør af grad 3 eller 4, konstateret ved opskæring af skulderen efter slagting, tidsfæstes til dets tilstedeværelse i besætningen, og i bekræftende fald hvorledes?

Svar ad H:

Skulderrør af grad 3 eller 4 udvikles over dage eller uger, hvorfor sår af disse grader også har været tilstede i besætningen, idet det forudsættes, at søer leveret til slagting på et slagteri slagtes på leveringsdagen eller i sjældne tilfælde den følgende dag.

Spørgsmål I:

Hvad er den anbefalede behandling ved konstatering af skulderrør i besætningen af henholdsvis 1, 2, 3 og 4?

Svar ad I:

Behandlingen af skulderrør består udover en primær fjernelse af de disponerende faktorer, herunder et hårdt underlag og en begrænset bevægelsesfrihed, af en konservativ sårbehandling samt eventuelt af en understøttende medikamentel behandling.

Tiltaltes forhold:

Spørgsmål J:

Hvis det Veterinære Sundhedsråd i nærværende sag vurderer, at der har været tale om et skulderrør af grad 3 eller 4 i besætningen, bedes tilstedeværelsen heraf tidsfæstet.

Svar ad J:

Se svar ad H og svar ad 1.

Spørgsmål K:

Vurderer Det veterinære Sundhedsråd, at det forhold, at skulderrøret var helet ved leveringen er udtryk for, at soen har været underkastet behørig behandling?

Svar ad K:

Der er ikke for Rådet fremlagt oplysninger om, hvilken behandling, der har været ydet til soen, hvorfor Rådet ikke har mulighed for at udtale sig om, hvorvidt soen har været underkastet behørig behandling.

Supplerende skrivelse af 20. februar 2007 fra politimesteren i Frederikshavn

En so blev leveret til et slagteri, hvor veterinærkontrollen konstaterede, at soen var leveret med skuldersår af grad 4, hvorfor ejeren blev anmeldt. Rådet anmodedes af politiet om besvarelse af et spørgetema ligesom forsvareren til sagen havde udfærdiget et ”Notat om skuldersår hos søer”, hvor han behandlede emnet og bl.a. foretog konklusioner ud fra Mogens Lund’s specialeopgave om samme emne. Der var i sagen ikke vedlagt sagsakter om den konkrete påvisning. Rådet besvarede det tilsendte uden at være i stand til at give en fyldestgørende besvarelse, da sagens akter manglede.

Disse blev efterfølgende tilsendt med anmodning om en fornyet besvarelse til sagen.

Det fremgik af Fødevarestyrelsens anmeldelse af soen, at der på slagteriet var nedfrosset materiale fra soen, hvilket Rådet efterfølgende havde rekvireret og ladet obducere på Laboratorium for Patologi. Sektionsjournal herfra blev vedlagt sagsakterne.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er de fundne skuldersår korrekt karakteriseret som grad 4?

Svar ad 1:

Det konkluderes i svaret fra Laboratorium for Patologi, at soen havde sår på begge skuldre. Der var i begge sår tydelige forandringer af knoglen og tegn på arvævsretraktion af sårrandene. Begge sår kunne klassificeres som grad 4. Forandringerne skønnedes at være flere uger gamle.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at de fundne skuldersår er karakteriseret korrekt som grad 4.

Spørgsmål 2:

Er der tale om groft uforsvarlig behandling af dyr, og har dyret været udsat for betydelig smerte, lidelse, varigt mén og væsentlig ulempe i forbindelse med den fundne skade?

Svar ad 2:

Under udvikling af de omhandlede skuldersår med gennembrud af huden over skulderbladskammen, sår dannelse og udvikling af granulationsvævsvæv dannelser og knoglenydannelser har soen i forløbet været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe. Lægges dette til grund, finder Rådet, at soen har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Kan det, ud fra oplysningerne i sagen, med nogen sikkerhed fastslås, hvor længe dyret har gået med den konstaterede skade?

Svar ad 3:

Rådet finder jf. obduktionsresultatet, at skuldersårene har været til stede i flere uger.

Spørgsmål 4:

Såfremt spørgsmål 3 besvares bekræftende, burde så såvel besætningsindehaveren, som den tilsynsførende dyrlæge, have opdaget skaden, og dermed have iværksat medicinsk behandling af dyret eller aflivning?

Svar ad 4:

Det er Rådets vurdering, at besætningsejeren, der har pligt til at lade alle sine dyr tilse dagligt, har ansvaret for at følge udvikling af eventuelle sår og sygdomme og deres behandling. Rådet anser udvikling af kroniske skuldarsår hos søer for en tilstand, der kan forebygges eller afhjælpes tidligt i forløbet ved tilstrækkelig opmærksomhed og rettidig indgriben fra staldpersonalets side. Straks det ved de daglige tilsyn observeres, at et skuldarsår er under udvikling, skal soen tilbydes et blødt underlag at ligge på samt en sufficient sårbehandling, inden tilstanden udvikler sig til et forhold af dyreværnsmæssigt uforsvarlig karakter.

Rådet finder, at aflivning på grund af skuldarsår kan være aktuel, når et skuldarsår grundet en utilstrækkelig opmærksomhed og rettidig indgriben og behandling har udviklet sig til en dyreværnsmæssig uforsvarlig grad.

Rådet finder ikke, at besætningsdyrlægen har noget ansvar for, hvorvidt en so udvikler eller får behandlet et dyreværnsmæssigt uforsvarligt skuldarsår med mindre en sådan so, af den ansvarlige for besætningen, præsenteres for besætningsdyrlægen.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger

Svar ad 5:

Nej.

Forsvarets spørgsmål

Generelt:

Spørgsmål A:

Kan det bekræftes, at Det Veterinære Sundhedsråds retlige klassificering af skuldarsår med grad 3 og 4 i henhold til meddelelse af 18. november 2003, som omtalt i bilag A, er baseret på daværende veterinærstuderende Mogens Lunds speciale under vejledning af professor Henrik Elvang Jensen?

Svar ad A:

Bilag A består af Fødevaredirektoratets ”Meddelelse vedr. skuldarsår hos søer” til fødevarechefer og veterinærchefer af den 20. november 2003, hvori Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af den 18. november 2003 er citeret. Rådets udtalelse indeholder en patologisk anatomisk gennemgang af årsager til - og følger af længerevarende trykning af hud og mellemliggende væv imod et hårdt underlag. I udtalelsen anvender Rådet ikke en gradsinddeling, hvorfor Rådet ikke kan bekræfte det fremsatte spørgsmål.

Spørgsmål B:

Er Det Veterinære Sundhedsråd enige i de konklusioner, de er citeret og refereret med numrene 1-6 i min ekstraktskrift (bilag D) af Mogens Lunds rapport (bilag C)?

Svar ad B:

Bilag D består af "Notat om skulderrør hos søer" forfattet af forsvareren. Rådet besvarer spørgsmålet opdelt efter en gennemgang af de i notatet nummererede citater fra specialeopgave udarbejdet af Mogens Lund og de dertil hørende af forsvareren fremsatte konklusioner:

Ad citat 1:

(resumé (iii))

"Formålet med dette speciale var at synliggøre og karakterisere lidelsen skulderrør hos søer. Registreringer og indsamling af materiale fra 14 dages slagtninger af søer på Danish Crown slagteriet i Skærbæk danner grundlag for specialet. Skulderrørene inddeles efter 4 makroskopiske gradueringer og en prævalens beregnes, ligesom der ekstrapoleres ud fra årligt antal slagtede søer i Danmark".

Forsvareren konkluderer "Det fremgår således, at inddelingen er baseret på makroskopiske gradueringer".

Rådet er enig i denne konklusion.

Ad citat 2:

(side 11)

"En forensisk aldersvurdering baseres ofte på granulationsvævs udseende, dets overgang i et arvæv, på mængden af disse to strukturer og typen af granulationsvæv. Der er dog stor spredning på granulationsvævs udvikling".

Forsvareren konkluderer "Denne spredning må alt andet lige være udtryk for en usikkerhed i vurderingen af aldersbestemmelsen".

Rådet skal udtale, at en aldersvurdering generelt afhænger af flere faktorer herunder også udseende af granulationsvævet og dets overgang til arvæv. Alle makroskopisk synlige faktorer indgår i den makroskopiske aldersvurdering, der kan bestemmes indenfor visse grænser.

Ad citat 3:

(side 26)

"Som det fremgår af bilag II, er der stor uenighed om klassificeringen af tryksår. Et sår klassificeret som grad 1 i ét system, kan efter andre systemer rubriceres som grad 2 og vice versa. Ved en visuel vurdering kan det endvidere være vanskeligt at erkende hvilken vævs-type, der er præsenteret i såret, og hvorvidt granulationsvæv dækker for en involvering af dybere vævsstrukturer. Denne uenighed på det humane felt, som længe har anvendt Sheas system, ser ud til at resultere i en gradinddeling, som i praksis er vanskelig at anvende (eksemplificeret af Stirlingsystemet, se bilag II), og som kræver indgående kendskab til klassificeringskriterierne.

.....

til sidstnævnte (en dyreværnsmæssig afgørelse) vil en supplerende post mortem dissektion og/eller histologisk vurdering måske være nødvendig for at kunne rubricere tvivlstilfælde.

.....

Det vil give problemer ved en graduering, som primært bygger på en visuel makroskopisk vurdering"

Forsvareren konkluderer "Dette må forstås således, at en post mortem dissektion er nødvendig for en korrekt klassificering, og selv med denne vil der være tvivl".

Det er Rådets opfattelse, at det ved vurdering af skuldarsår hos søer stort set altid er muligt makroskopisk at vurdere, om kun huden alene er inddraget, om huden er gennembrudt, om en læsion går ned i underliggende væv eller om underliggende knoglepartier er inddraget og eventuelt synlige. I tvivltilfælde, f.eks. ved mere eller mindre ophelede sår, vil en efterfølgende nærmere undersøgelse ved dissektion og histologisk undersøgelse kunne understøtte en makroskopisk undersøgelse. Rådet er således ikke enig i forsvarerens konklusion, der fremstår som draget ud fra en diskussion i specialopgaven af bl.a. rubriceringssystemer, som anvendes ved bedømmelse af liggesår hos mennesker.

Til støtte for Rådets opfattelse, at en makroskopisk vurdering stort set altid er mulig ved grad 3 og 4 skuldarsår, skal henvises til specialopgave udarbejdet af veterinærstuderende Jens Strathe med professor Jens Peter Nielsen som vejleder (Shoulder lesions in danish sows, 2007, p. 3). Undersøgelsens formål var at beskrive mulige sammenhænge mellem kliniske fund og post mortem patoanatomisk graduering baseret på materiale fra 14 dages slagtinger af søer på et dansk soslagteri. Det konkluderes i undersøgelsen, at alle anmeldte skuldarsår (Grad 3 og 4) blev fundet ved den kliniske undersøgelse og de var beskrevet med stort set de samme symptomer (hudforandring, fast og adherent hævelse). Der blev endvidere fundet en høj sensitivitet og specificitet ved sammenligning mellem kødkontrollens påvisning af anmeldte skuldarsår og en detaljeret patoanatomisk undersøgelse post-mortem, når der var tale om grad 3 og 4 skuldarsår.

Ad citat 4:
(side 32)

”Der er i denne undersøgelse valgt at definere et skuldarsår som en læsion, der kan gradueres efter nedenfor anførte gradueringskriterier

Gradinddelingen af skulderlæsionerne har udgangspunkt i en makroskopisk vurdering af læsionerne på slagtekroppen efter modificerede kriterier i forhold til den tidligere omtalte metode, bestemt af Shea.

.....
(side 37)

De første fotooptagelser, som fandt sted i denne 14 dages registreringsperiode, blev suppleret af standard og digital fotografering på slagteriet den 22.maj for at supplere billedmaterialet. Samme dag blev der indsamlet et repræsentativt materiale til makroskopisk fotografisk præsentation og karakteristik af skulderlæsionerne. Disse skuldarsår blev på Laboratoriet for Veterinær Patologi gennemset for at kunne præsentere læsionernes profunde omfang”. Forsvareren konkluderer ”Det synes at fremgå, at en sikker vurdering af gradueringen kun kan baseres på en opskæring med båndsav”

Jf. svar ad citat 3 er Rådet ikke enig i denne konklusion.

Ad citat 5:
(side 60)

”En af årsagerne til vanskeligheder med en hurtig og entydig graduering skal nok også findes i det faktum, at søernes decubitale ulcera er ubehandlede og ofte har et forløb, som medfører en massiv granulationsvævsdannelse og en begyndende opheling, før det så atter eventuelt følges op af en ny iskæmisk trykpåvirkning.

.....

Gennemsvningen af skuldereårene giver grundlag for en diskussion af, hvorvidt man alene ved en makroskopisk præsentation af skuldereåret på slagtekroppen kan gradinddele læsionerne optimalt”.

(side 61)

”Den histologiske undersøgelse understøtter generelt den makroskopiske graduering, men ved evaluering af dybereliggende strukturer af gennemskårne ulcera må enkelte af de graduerede skuldereår eventuelt omplaceres til en sværere grad. Tilsvarende kan histologien afsløre knogledannelse, som ikke umiddelbart erkendes makroskopisk”.

(side 63)

”Årsagen til en højere skuldereårsfrekvens i nærværende undersøgelse, sammenlignet med andre studier, kan forklares med en differentiering af kriterier for manifestationen skuldereår i de forskellige undersøgelser. En sådan vil give udsving i den laveste gradueringskategori. Sæsonvariationer og dagsvariationer, som ses på veterinærkontrollens registreringer, samt manglende information om eventuelt korrektion for orner forklarer formodentlig ikke hele forskellen mellem de respektive studier.

I nærværende undersøgelse udgør grad 1 skuldereår 55 % af alle registrerede, mens de øvrige grader 2, 3 og 4 fordeler sig på henholdsvis 22, 17 og 6 %. Til sammenligning fandtes der i en tilsvarende undersøgelse, at 25 % af registrerede skuldereår kunne rubriceres i højeste kategori. Før en direkte sammenligning af forskellige studiers prævalenser kan det konkluderes, at gradueringskriterier nødvendigvis må tages i betragtning”.

Forsvareren konkluderer ”Der synes således at være tvivl om gradueringen indenfor forskellige studier”.

Rådet er enig i, at forskellige studier ikke anvender ens definitioner for gradueringer af skuldereår, hvorfor der ved sammenligninger på tværs af flere studier skal tages hensyn til dette. Det er Rådets opfattelse, at denne forskel i gradueringskriterier oftest gør sig gældende ved sammenligning mellem undersøgelser foretaget før og efter efteråret 2003.

Ad citat 6:

(side 68)

”På grundlag af denne opgaves makroskopiske og histologiske fund ved skuldereår må som minimum skuldereårene af grad 4 være en klar overtrædelse af dyreværnsloven. Ligeledes vurderes flere af skuldereårene af grad 3, med involvering af knoglen i form af nydannelser, periostitis og osteomyelitis, at være uacceptable”.

Forsvareren konkluderer ”Med ordene ”flere af skuldereårene af grad 3” er det tilkendegivet, at afgrænsningen i denne gruppe og dermed til den straffri gruppe 2, ikke er klar”.

Idet der henvises til Rådets udtalelse af den 18. november 2003 finder Rådet, at optræden af skuldereår (ulcera i region scapularis), der har en udstrækning medinddragende subkutis alene eller subkutis og dybereliggende strukturer som muskulatur og skulderbladsknogle, er dyreværnsmæssigt stærkt kritisabel, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1. Rådet er ikke enig i, at afgrænsningerne imellem gradueringerne ikke er klar.

Spørgsmål C:

I hvilket omfang kan transporten og behandlingen på slagteriet fra modtagelsen og indtil slagtingen medføre, at et ophelet skuldersår springer op.

Svar ad C:

Rådet har ikke mulighed for at afgøre i hvilket omfang transporten og behandlingen på slagteriet fra modtagelsen og indtil slagtingen kan medføre, at et ophelet skuldersår springer op.

Spørgsmål D:

Er det muligt, at et skuldersår efter opskæringen på slagteriet fremstår visuelt anderledes end skuldersåret gjorde på det tidspunkt, hvor den led heraf?

Svar ad D:

Ja.

Spørgsmål E:

Med hvilken grad af sikkerhed kan det slås fast, at et skuldersår af grad 3 eller 4, konstateret ved en opskæring af skulderen på slagteriet efter slagting, også kan være til stede i besætningen med en tilsvarende klassificering?

Svar ad E:

Rådet finder, at et skuldersår af grad 3 eller 4, som er konstateret ved en opskæring på slagteriet efter slagting, også har været til stede i besætningen med en tilsvarende klassificering.

Spørgsmål F:

Idet det forudsættes, at der er leveret en so til slagting uden synlige tegn på skulderen, men et sådant er konstateret af grad 3 eller 4 ved opskæring af skulderen efter slagting bedes det angivet, om dette er udtryk for, at skuldersåret er blevet helet i besætningen og i bekræftende fald om dette indicerer, at soen har fået en forsvarlig behandling.

Svar ad F:

Rådet finder det som udtryk for, at et sådant skuldersår er afhelet i besætningen. Rådet finder, at en sådan so under udviklingen til den påviste grad har været udsat for en dyreværnsmæssig stærkt kritisabel behandling jf. Rådets udtalelse af den 18. november 2003. Rådet kan ikke alene ud fra en forudsætning om, at en so leveres uden synlige tegn på skulderen af skuldersår, medens et sådan påvises i grad 3 eller 4 ved slagting, afgøre, om soen, efter udviklingen af skuldersårene, har fået en forsvarlig behandling.

Spørgsmål G:

Med hvilken grad af sikkerhed kan en svineproducent eller dennes medhjælper fastslå, at et skuldersår hos en so i levende live, d.v.s. i besætningen, kan rubriceres som henholdsvis grad 2, 3 eller 4, og kan det visuelt være en "glidende overgang" mellem de angivne grader for en person, der forudsættes at have erfaring med pasning af søer, men er uden veterinær uddannelse.

Svar ad G:

Rådet kan ikke udtale sig om med hvilken grad af sikkerhed en svineproducent eller dennes medhjælper kan rubricere skuldersår hos en so i levende live. Rådet skal med henvisning til konklusionerne i undersøgelsen nævnt i svar ad citat 3 dog understrege, at en svineproducent

eller den ansvarlige for en besætnings pasning er pligtige til at tilkalde veterinærfaglig assistance ved opståen af sygdomme og lidelser, der kræver en dyrlæges indsigt.

Spørgsmål H:

Kan et skuldersår af grad 3 eller 4, konstateret ved opskæring af skulderen efter slagtning, tidsfæstes til dets tilstedeværelse i besætningen, og i bekræftende fald hvorledes?

Svar ad H:

Skuldersår af grad 3 eller 4 udvikles over dage eller uger, hvorfor sår af disse grader også har været tilstede i besætningen, idet det forudsættes, at søer leveret til slagtning på et slagteri slagtes på leveringsdagen eller i sjældne tilfælde den følgende dag.

Spørgsmål I:

Hvad er den anbefalede behandling ved konstatering af skuldersår i besætningen af henholdsvis 1, 2, 3 og 4?

Svar ad I:

Behandlingen af skuldersår består udover en primær fjernelse af de disponerende faktorer, herunder et hårdt underlag og en begrænset bevægelsesfrihed, af en konservativ sårbehandling samt eventuelt af en understøttende medikamentel behandling.

Tiltaltes forhold:

Spørgsmål J:

Hvis det Veterinære Sundhedsråd i nærværende sag vurderer, at der har været tale om et skuldersår af grad 3 eller 4 i besætningen, bedes tilstedeværelsen heraf tidsfæstet.

Svar ad J:

Se svar ad H og svar ad 1.

Spørgsmål K:

Vurderer Det veterinære Sundhedsråd, at det forhold, at skuldersåret var helet ved leveringen er udtryk for, at soen har været underkastet behørig behandling?

Svar ad K:

Der er ikke for Rådet fremlagt oplysninger om, hvilken behandling, der har været ydet til soen, hvorfor Rådet ikke har mulighed for at udtale sig om, hvorvidt soen, efter at have udviklet skuldersår af grad 4 på begge skuldre, hvor soen under udviklingen til den påviste grad har været udsat for groft uforsvarlig behandling, efterfølgende har været underkastet behørig behandling.

Supplerende skrivelse af 10. juli 2007 fra politimesteren i Frederikshavn

Rådet er 2 gange tidligere fremkommet med en udtalelse i denne sag. Rådets sidste besvarelse indeholdt både en besvarelse af et spørgetema udfærdiget af anklagemyndigheden og et spørgetema udfærdiget af forsvareren i sagen. Rådet er efterfølgende af forsåret anmodet om at besvare et omformuleret og suppleret spørgetema til erstatning for det tidligere fremsendte. Denne omformulering er begrundet i, at der på det seneste er fremkommet en række nye rapporter vedrørende skuldersår baseret på empiriske undersøgelser på slagterierne.

Rådet udtalte:

Forsvaret for den tiltalte i sagen har fremsendt følgende spørgsmål til Det Veterinære Sundhedsråd til besvarelse:

Indledning.

Der inddrages følgende yderligere oplysninger:

- Bilag E – uddrag af rapport om "Shoulder Lesions in Danish Sows", udarbejdet af veterinærstuderende Jens Strathe under supervision af professor Jens Peter Nielsen, KVL, hvor det under Summery/Sammendrag på hhv. side 2 og 3 konkluderes, at søer med skuldersår grad 3 og 4 kan konstateres i 97% af de tilfælde, hvor der er foretaget opskæring (de sidste 3% er falsk positive), mens der ved en kontrol der foretages i levende live, dvs. alene visuelt, viser undersøgelsen, at søer med skuldersår af grad 3 og 4 er fundet ved en sådan undersøgelse i 80% af tilfældene, dvs. der skal en opskæring til for at "fange" de sidste 17%.
- Bilag F – "Pilotprojekt vedr. undersøgelse af skulderbladet hos søer med og uden skuldersår" udarbejdet af Michael Agerly, Swinevet, Haderslev, Peter Høgedal, Pigvet Consult, Jens Lyhne Christensen, Danish Crown, Skærbæk, samt Birthe Pedersen, Danish Crown, Randers – hvori det under "Diskussion" blandt andet anføres, at

"Skuldertrykningen kan formentlig udvikles skjult med en gradvis forværring over tid for til sidst at "blomstre" i et åbent sår, hvilket betyder at i det mindste nogle skuldersår starter som dybe skjulte skulderskader".

Og under Konklusion at

"skuldersår udvikles formentlig i det skjulte" og at det "kunne være relevant at gennemføre en undersøgelse af flere klinisk normale søer dels for at bestemme prævalensen af "interne skader" hos tilfældigt udvalgt normale søer og dels for at komme patogenesen et skridt nærmere".

- Bilag G – Dom fra Retten i Randers den 5. marts 2007 i sag Anklagemyndigheden mod NN, hvor der henvises til dyrlægens (det offentliges kontrollant på slagteriet) forklaring side 2, hvorefter "Hun kan ikke med sikkerhed konstatere, om såret er grad 3 eller 4 før gennemskæring af knoglen."

Generelt:

Spørgsmål A:

Kan det bekræftes, at Det Veterinære Sundhedsråds retlige klassificering af skuldersår med grad 3 og 4 i henhold til meddelelse af 18. november 2003, som omtalt i bilag A, er baseret på daværende veterinærstuderende Mogens Lunds speciale under vejledning af professor Henrik Elvang Jensen?

Svar ad A:

Bilag A består af Fødevarerdirektoratets "Meddelelse vedr. skuldersår hos søer" til fødevarerchefer og veterinærchefer af den 20. november 2003, hvori Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af den 18. november 2003 er citeret. Rådets udtalelse indeholder en patologisk anatomisk gennemgang af årsager til og følger af længerevarende trykning af hud og mellemliggende væv imod et hårdt underlag. I udtalelsen anvender Rådet ikke en gradsinddeling, hvorfor Rådet ikke kan bekræfte det fremsatte spørgsmål.

Spørgsmål B:

Er Det Veterinære Sundhedsråd enige i de konklusioner, de er citeret og refereret med numrene 1-6 i min ekstraktskrift (bilag D) af Mogens Lunds rapport (bilag C)?

Svar ad B:

Bilag D består af "Notat om skuldarsår hos søer" forfattet af forsvareren. Rådet besvarer spørgsmålet opdelt efter en gennemgang af de i notatet nummererede citater fra specialeopgave udarbejdet af Mogens Lund og de dertil hørende af forsvareren fremsatte konklusioner:

Ad citat 1:

(resumé (iii))

"Formålet med dette speciale var at synliggøre og karakterisere lidelsen skuldarsår hos søer. Registreringer og indsamling af materiale fra 14 dages slagtninger af søer på Danish Crown slagteriet i Skærbæk danner grundlag for specialet. Skuldarsårene inddeles efter 4 makroskopiske gradueringer og en prævalens beregnes, ligesom der ekstrapoleres ud fra årligt antal slagtede søer i Danmark".

Forsvareren konkluderer "Det fremgår således, at inddelingen er baseret på makroskopiske gradueringer".

Rådet er enig i denne konklusion.

Ad citat 2:

(side 11)

"En forensisk aldersvurdering baseres ofte på granulationsvævets udseende, dets overgang i et arvæv, på mængden af disse to strukturer og typen af granulationsvævet. Der er dog stor spredning på granulationsvævets udvikling".

Forsvareren konkluderer "Denne spredning må alt andet lige være udtryk for en usikkerhed i vurderingen af aldersbestemmelsen".

Rådet skal udtale, at en aldersvurdering generelt afhænger af flere faktorer herunder også udseende af granulationsvævet og dets overgang til arvæv. Alle makroskopisk synlige faktorer indgår i den makroskopiske aldersvurdering, der kan bestemmes indenfor visse grænser.

Ad citat 3:

(side 26)

"Som det fremgår af bilag II, er der stor uenighed om klassificeringen af tryksår. Et sår klassificeret som grad 1 i ét system, kan efter andre systemer rubriceres som grad 2 og vice versa. Ved en visuel vurdering kan det endvidere være vanskeligt at erkende hvilken vævs-type, der er præsenteret i såret, og hvorvidt granulationsvæv dækker for en involvering af dybere vævsstrukturer. Denne uenighed på det humane felt, som længe har anvendt Sheas system, ser ud til at resultere i en gradinddeling, som i praksis er vanskelig at anvende (eksemplificeret af Stirlingsystemet, se bilag II), og som kræver indgående kendskab til klassificeringskriterierne.

.....

til sidstnævnte (en dyreværnsmæssig afgørelse) vil en supplerende post mortem dissektion og/eller histologisk vurdering måske være nødvendig for at kunne rubricere tvivlstilfælde.

.....

Det vil give problemer ved en graduering, som primært bygger på en visuel makroskopisk vurdering"

Forsvareren konkluderer ”Dette må forstås således, at en post mortem dissektion er nødvendig for en korrekt klassificering, og selv med denne vil der være tvivl”.

Det er Rådets opfattelse, at det ved vurdering af skuldersår hos søer stort set altid er muligt makroskopisk at vurdere, om kun huden alene er inddraget, om huden er gennembrudt, om en læsion går ned i underliggende væv eller om underliggende knoglepartier er inddraget og eventuelt synlige. I tvivlstilfælde f.eks. ved mere eller mindre ophelede sår vil en efterfølgende nærmere undersøgelse ved dissektion og histologisk undersøgelse kunne understøtte en makroskopisk undersøgelse. Rådet er således ikke enig i forsvarerens konklusion, der fremstår som draget ud fra en diskussion i specialopgaven af bl.a. rubriceringssystemer, som anvendes ved bedømmelse af liggesår hos mennesker.

Til støtte for Rådets opfattelse, at en makroskopisk vurdering stort set altid er mulig ved grad 3 og 4 skuldersår, skal henvises til specialopgave udarbejdet af veterinærstuderende Jens Strathe med professor Jens Peter Nielsen som vejleder (Shoulder lesions in danish sows, 2007, p. 3). Undersøgelsens formål var at beskrive mulige sammenhænge mellem kliniske fund og post mortem patoanatomisk graduering baseret på materiale fra 14 dages slagtinger af søer på et dansk soslagteri. Det konkluderes i undersøgelsen, at alle anmeldte skuldersår (grad 3 og 4) blev fundet ved den kliniske undersøgelse, der ud over inspektion af huden også og især bestod af palpation af såret for at vurdere en evt. uforskydelig læsion i de dybere væv og vurdere om der var en større fast hævelse under en evt. sårskorpe. Grad 3 og 4 skuldersårene var klinisk beskrevet med stort set de samme symptomer (hudforandring, fast og adherent hævelse). Der blev således fundet en høj sensitivitet og specificitet ved sammenligning mellem kødkontrollens påvisning af anmeldte skuldersår og en detaljeret patoanatomisk undersøgelse post-mortem, når der var tale om grad 3 og 4 skuldersår.

Ad citat 4:

(side 32)

”Der er i denne undersøgelse valgt at definere et skuldersår som en læsion, der kan gradueres efter nedenfor anførte gradueringskriterier

Gradinddelingen af skulderlæsionerne har udgangspunkt i en makroskopisk vurdering af læsionerne på slagtekroppen efter modificerede kriterier i forhold til den tidligere omtalte metode, bestemt af Shea.

.....

(side 37)

De første fotooptagelser, som fandt sted i denne 14 dages registreringsperiode, blev suppleret af standard og digital fotografering på slagteriet den 22.maj for at supplere billedmaterialet. Samme dag blev der indsamlet et repræsentativt materiale til makroskopisk fotografisk præsentation og karakteristik af skulderlæsionerne. Disse skuldersår blev på Laboratoriet for Veterinær Patologi gennemset for at kunne præsentere læsionernes profunde omfang”. Forsvareren konkluderer ”Det synes at fremgå, at en sikker vurdering af gradueringen kun kan baseres på en opskæring med båndsav”

Jf. svar ad citat 3 er Rådet ikke enig i denne konklusion.

Ad citat 5:

(side 60)

”En af årsagerne til vanskeligheder med en hurtig og entydig graduering skal nok også findes i det faktum, at søernes decubitale ulcera er ubehandlede og ofte har et forløb, som medfører en massiv granulationsvævsdannelse og en begyndende opheling, før det så atter eventuelt følges op af en ny iskæmisk trykpåvirkning.

.....

Gennemsavningen af skuldereårene giver grundlag for en diskussion af, hvorvidt man alene ved en makroskopisk præsentation af skuldereåret på slagtekroppen kan gradinddele læsionerne optimalt”.

(side 61)

”Den histologiske undersøgelse understøtter generelt den makroskopiske graduering, men ved evaluering af dybereliggende strukturer af gennemskårne ulcera må enkelte af de graduerede skuldereår eventuelt omplaceres til en sværere grad. Tilsvarende kan histologien afsløre knogledannelse, som ikke umiddelbart erkendes makroskopisk”.

(side 63)

”Årsagen til en højere skuldereårsfrekvens i nærværende undersøgelse, sammenlignet med andre studier, kan forklares med en differentiering af kriterier for manifestationen skuldereår i de forskellige undersøgelser. En sådan vil give udsving i den laveste gradueringskategori. Sæsonvariationer og dagsvariationer, som ses på veterinærkontrollens registreringer, samt manglende information om eventuelt korrektion for orner forklarer formodentlig ikke hele forskellen mellem de respektive studier.

I nærværende undersøgelse udgør grad 1 skuldereår 55 % af alle registrerede, mens de øvrige grader 2, 3 og 4 fordeler sig på henholdsvis 22, 17 og 6 %. Til sammenligning fandtes der i en tilsvarende undersøgelse, at 25 % af registrerede skuldereår kunne rubriceres i højeste kategori. Før en direkte sammenligning af forskellige studiers prævalenser kan det konkluderes, at gradueringskriterier nødvendigvis må tages i betragtning”.

Forsvareren konkluderer ”Der synes således at være tvivl om gradueringen indenfor forskellige studier”.

Rådet er enig i, at forskellige studier ikke anvender ens definitioner for gradueringer af skuldereår, hvorfor der ved sammenligninger på tværs af flere studier skal tages hensyn til dette. Det er Rådets opfattelse, at denne forskel i gradueringskriterier oftest gør sig gældende ved sammenligning mellem undersøgelser foretaget før og efter efteråret 2003.

Ad citat 6:

(side 68)

”På grundlag af denne opgaves makroskopiske og histologiske fund ved skuldereår må som minimum skuldereårene af grad 4 være en klar overtrædelse af dyreværnsloven. Ligeledes vurderes flere af skuldereårene af grad 3, med involvering af knoglen i form af nydannelser, periostitis og osteomyelitis, at være uacceptable”.

Forsvareren konkluderer ”Med ordene ”flere af skuldereårene af grad 3” er det tilkendegivet, at afgrænsningen i denne gruppe og dermed til den straffri gruppe 2, ikke er klar”.

Idet der henvises til Rådets udtalelse af den 18. november 2003 finder Rådet, at optræden af skuldarsår (ulcera i region scapularis), der har en udstrækning medinddragende subkutis alene eller subkutis og dybereliggende strukturer som muskulatur og skulderbladsknogle, er dyreværnsmæssigt stærkt kritisabelt, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1. Rådet er derfor ikke enig i forsvarerens konklusion.

Spørgsmål C:

I hvilket omfang kan transporten og processen på slagteriet, - hvor soen efter slagtning kommer i kar med kogende vand med henblik på opblødning af huden og herefter ”afbørstes” i maskine medføre, at et ophælet skuldarsår springer op.

Svar ad C:

Rådet finder risikoen for at et afhelet skuldarsår på grund af transporten springer op som værende minimal.

Rådet finder det absolut muligt, at afhelede skuldarsår springer op som følge af den nævnte maskinelle behandling af soen efter slagtningen.

Spørgsmål D:

Er det muligt, at et skuldarsår efter opskæringen på slagteriet fremstår visuelt anderledes end skuldarsåret gjorde på det tidspunkt, hvor den led heraf?

Svar ad D:

Ja.

Spørgsmål E:

Med hvilken grad af sikkerhed kan det slås fast, at et skuldarsår af grad 3 eller 4, konstateret ved en opskæring af skulderen på slagteriet efter slagtning, også kan være til stede i besætningen med en tilsvarende klassificering?

Svar ad E:

Rådet finder, at et skuldarsår af grad 3 eller 4, som er konstateret ved en opskæring på slagteriet efter slagtning, også har været til stede i besætningen med en tilsvarende klassificering.

Spørgsmål F:

Idet det forudsættes, at der er leveret en so til slagtning uden synlige tegn på skuldarsår, men et sådant er konstateret af grad 3 eller 4 ved opskæring af skulderen efter slagtning bedes det angivet, om dette er udtryk for, at skuldarsåret er blevet helet mens den var i besætningen.

Svar ad F:

Rådet finder, at skuldarsåret hos en so, som beskrevet i spørgsmålet, er blevet helet op mens den var i besætningen.

Spørgsmål G:

Med hvilken grad af sikkerhed kan en svineproducent eller dennes medhjælper visuelt fastslå, at et skuldarsår hos en so i levende live, d.v.s. i besætningen, kan rubriceres som henholdsvis grad 2, 3 eller 4, og kan det visuelt være en ”glidende overgang” mellem de angivne grader for en person, der forudsættes at have erfaring med pasning af søer, men er uden veterinær uddannelse.

Svar ad G:

Rådet finder, at en udelukkende visuel vurdering af et skuldersår hos den levende so udgør et usikkert grundlag for at rubricere skuldersåret som hhv. grad 2, 3 eller 4.

Rådet finder, at der ved vurderingen af et skuldersår hos en levende so altid udover en visuel inspektion skal indgå en grundig palpation af såret for at vurdere hudens forskydelighed i forhold til de underliggende væv og for at vurdere en evt. tilstedeværelse af større eller mindre faste hævelser under en eventuel sårskorpe.

Resultatet af en sådan undersøgelse giver efter Rådets vurdering et nogenlunde sikkert grundlag for rubricering af et skuldersår og dette gælder såvel for lægmand og dyrlæge.

Rådet skal med henvisning til konklusionerne i undersøgelsen nævnt i svar ad citat 3 understrege, at en svineproducent eller den ansvarlige for en besætnings pasning er pligtige til at tilkalde veterinærfaglig assistance ved tvivl om vurderingen af sygdomme og lidelser, der måtte opstå i hans besætning.

Spørgsmål H:

Idet der henvises til rapporten fremlagt som bilag E, bedes det angivet, om Det Veterinære Sundhedsråd er enig i, at der er større usikkerhed med hensyn til konstatering af et skuldersår af grad 3-4 ved en visuel undersøgelse end post mortem ved opskæring af skulderen.

Svar ad H:

Rådet skal indledningsvis anføre, at Rådet ikke tolker konklusionen i rapporten fremlagt som bilag E på samme måde som spørgeren. I undersøgelsen bestod vurderingen af de levende søer ud over en visuel inspektion tillige, som en undersøgelse af et skuldersår rettelig bør, af en grundig palpatorisk undersøgelse af såret, dets underliggende strukturer og dets omgivelser. De herved indsamlede informationer dannede grundlag for en gradinddeling af skuldersårene før slagtningen. Dette sammenlignedes med de fund, der blev gjort efter slagtningen, hvor det altid er muligt mest præcist at gradinddele de forskellige grader af skuldersår.

Rådet finder tillige, at spørgeren synes at have mistolket oplysningerne i sammendraget i bilag E, idet undersøgelsens konklusion netop var, at alle anmeldte skuldersår (grad 3 og 4) fundet ved post mortem undersøgelsen også blev fundet ved den kliniske undersøgelse på de levende søer.

Rådet skal henvise til oplysningerne i svar ad G og herudover anføre, at en vurdering af et skuldersår baseret udelukkende på en visuel inspektion indebærer en meget stor usikkerhed med hensyn til en præcis gradinddeling og Rådet er således enig med spørgeren i, at der er større usikkerhed ved udelukkende en visuel bedømmelse end ved post mortem bedømmelsen ved opskæring af skulderen.

Spørgsmål J 1:

Idet der henvises til resultatet af de empiriske undersøgelser, således som de fremgår af bilag F, bedes Det Veterinære Sundhedsråd angive, om Rådet er enig i, at det ikke kan udelukkes, at et skuldersår kan opstå indefra over tid, uden at dette giver sig udslag i et åbent sår.

Svar ad J 1:

I undersøgelsen beskrevet i Bilag F fandtes hos halvdelen af søerne forandringer i spæklaget over skulderbladskammen hos kontrolgruppen uden kliniske tegn på skuldarsår. Disse forandringer bestod af enten friske eller ældre subcutane blødninger. Det konkluderes, at det ikke betyder, at det samme vil gælde for andre søer, da materialet er selekteret. Rådet mener således ikke, at denne empiriske undersøgelse kan danne grundlag for en ændret vurdering af skuldarsårs patogenese.

Rådet har forelagt spørgsmålet for Institut for Veterinær Patobiologi, hvorfra man med henvisning til resultaterne fra en nyligt offentliggjort undersøgelse (Kaiser et al. (2007)) omhandlende de kliniske aspekter af skuldarsår på besætningsniveau, udtaler følgende:

I undersøgelsen, der omhandlede observationer i 3 besætninger, blev alle søer, der udviklede skuldarsår, inddraget i undersøgelserne og observeret 5 gange over en periode på 1 år. Af undersøgelserne fremgår det, at samtlige 303 søer, der udviklede skuldarsår i besætningerne, kunne identificeres og klassificeres initialt som grad 1 eller 2 skuldarsår.

Der henvises herudover til undersøgelserne udført af Strathe (2007), der undersøgte søer for skuldarsår umiddelbart før og efter slagtning med det resultat, at alle grad 3 og grad 4 skuldarsår var klinisk erkendbare umiddelbart før slagtning.

På baggrund af disse nyligt udførte kliniske undersøgelser kan det udtales, at skuldarsårene i alle tilfælde har kunnet erkendes.

Det er således Rådets vurdering, at skuldarsår hos søer udvikler sig "udefra og ind", idet de skyldes dels et vævstraumatisk tryk og dels friktion mod underlaget. Trykpåvirkningen afstedkommer iltmangel i vævet og vævsdød, der i første omgang betinger afstødning af den overliggende hud. Der er tale om en fremadskridende tilstand, hvor dybereliggende strukturer efterhånden inddrages. Graden afhænger bl.a. af trykpåvirkningens styrke og grad. Infektion i såret, som hyppigt forekommer hos svin, vil forlænge og i stigende grad forværre såret.

Lægges dette til grund, har Rådet ikke kendskab til undersøgelser, der viser, at et skuldarsår kan opstå indefra over tid, uden at dette giver sig udslag i et åbent sår.

Spørgsmål J 2:

Med henvisning til samme rapport, bedes Det Veterinære Sundhedsråd angive, om Rådet er enige i, at der er behov for yderligere undersøgelser som angivet i rapporten under "Konklusion".

Svar ad J 2:

Rådet ønsker på alle veterinærfaglige områder så mange gode videnskabelige undersøgelser som muligt, da det er sådanne undersøgelser, der danner det faglige grundlag for de vurderinger, der skal foretages og her danner emnet skuldarsår hos søer og denne sygdoms patogenese og øvrige forhold ingen undtagelse.

Spørgsmål J 3:

Hvis Det Veterinære Sundhedsråd besvarer spørgsmål J 1 og J 2 helt eller delvis benægtende, bedes dette nærmere begrundet, og det bedes angivet, om dette støttes på videnskabelige forsøg, og i bekræftende fald hvilke.

Svar ad J 3:

Se Svar ad J1.

Spørgsmål K:

Hvad er den anbefalede behandling ved konstatering af skuldarsår i besætningen af henholdsvis grad 1, 2, 3 og 4?

Svar ad K:

Rådet finder, at behandling af skuldarsår består dels af en hurtig indsat trykaflastning af såret og dels behandling af selve såret så snart, det ved de daglige tilsyn observeres, at et skuldarsår er under udvikling, altså startende allerede ved grad 1.

Den mest optimale trykaflastning af skuldarsåret er anbringelse af soen i en rigelig mængde strøelse. En hurtig anbringelse af en blød gummimåtte under søer, der viser begyndende tegn på udvikling af skuldarsår, vil ofte nedsætte trykket på skulderregionen tilstrækkeligt og forhindre yderligere skade.

Medikamentel behandling af såret skal tage sigte dels på en blødgøring af såret og dels behandling af den eventuelle infektion, der ofte er i skuldarsår hos søer

Da udvikling af et skuldarsår er forbundet med smerte, kan smertebehandling af soen komme på tale.

Rådet finder det vigtigt at anføre, at en hurtig indsat aflastning af soen sammen med en lokal behandling af det begyndende skuldarsår straks, det under det daglige tilsyn konstateres, at et skuldarsår er under udvikling, er af essentiel betydning for, om et skuldarsår udvikler sig kritisabelt.

Konkret

Spørgsmål L:

Vurderer Det Veterinære Sundhedsråd i nærværende sag, at der har været tale om et skuldarsår af grad 2, 3 eller 4 i besætningen, og i bekræftende fald bedes det angivet, med hvilken grad af sikkerhed dette har kunnet fastslås visuelt i besætningen af en person, der ikke har veterinær uddannelse, men erfaring med at passe søer.

Svar ad L:

Det konkluderes i svaret fra Laboratorium for Patologi, at soen havde sår på begge skuldre. Der var i begge sår tydelige forandringer af knoglen og tegn på arvævsretraktion af sårrandene. Begge sår kunne klassificeres som grad 4. Lægges dette til grund, finder Rådet, at de fundne skuldarsår er karakteriseret korrekt som grad 4.

Rådet finder med henvisning til oplysningerne i svar ad G og H, at dette skulle kunne udføres med en rimelig grad af sikkerhed ved anvendelse af visuel inspektion efterfulgt af en grundig palpation også af en person, der ikke har en veterinær uddannelse. Rådet vil angive sikkerheden så stor, at det ved anvendelse af denne metode som minimum vil være muligt at klassificere såret som grad 3 eller 4 og handle derefter.

Rådet skal anføre, at en svineproducent eller den ansvarlige for en besætnings pasning er pligtige til at tilkalde veterinærfaglig assistance ved opståen af sygdomme og lidelser, han ikke selv er i stand til at diagnosticere og som derfor kræver en dyrlæges indsigt.

Spørgsmål M:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes så vidt muligt tidsfæste skuldarsårets tilstedeværelse i besætningen.

Svar ad M:

Det konkluderes i svaret fra Laboratorium for Patologi, at forandringerne skønnedes at være flere uger gamle.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at de fundne skuldarsår har været til stede i besætningen i flere uger.

Afgørelse:

Sagen blev henlagt jf. retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2, da videre forfølgning ikke kunne ventes at føre til straf.

2007-20-053-00277

Skrivelse af 22. december 2006 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 1. december 2006 fra politimesteren i Grenaa.

En embedsdyrlæge konstaterede den 12. oktober 2006 ved et uanmeldt kontrolbesøg af dyrevelfærd i en sobesætning, at adskillige søer havde skuldarsår af kategori 1-2. En so i løbeafdelingen var blevet skudt ved dyrlægens ankomst. Den havde på højre skulder et sår på 10x10 cm, der havde gennembrudt huden og inddraget underhuden. Det omgivende væv var hævet i et bælte på 2-3 cm omkring såret, hvori der endvidere var granulationsvæv og dødt nekrotisk væv samt pus og væske. En so i drægtighedsstalden havde på højre skulder et sår på 8-10 cm i diameter, der inddrog hud og underhud samt en 3-4 cm stor hævelse af det omliggende væv. I såret kunne der ses granulationsvæv og opbrud fra små bylder i sårkanten. Søernes situation var ikke forsøgt afhjulpet med anbringelse i sygesti, blødt underlag eller anden behandling. Den sigtede i sagen benægtede til afhøringsrapporten, at skuldarsårene var af kategori 3, men mente, at disse var af kategori 2, som han lovligt kunne behandle og udtrykte, at dyrlægen ikke visuelt uden dissektion kunne afgøre om sårene var af kategori 2 eller 3.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er de af Fødevareregionen foretagne vurderinger af skuldarsårsgrader hos so 1 (grad 3) og hos so 2, korrekte i relation til Fødevaredirektoratets meddelelse af 20. november 2003 vedrørende skuldarsår hos søer?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse, at skuldarsåret hos so 1 havde en udbredelse på 10x10 cm, hvor huden var gennembrudt og underhuden (subcutis) var inddraget i såret. Det omgivende væv var hævet i et bælte på 2-3 cm omkring såret, hvori der var granulationsvæv og dødt (nekrotisk) væv samt pus og væske. Hos so 2 havde såret en udbredelse på 8-10 cm i diameter og inddrog både hud (cutis) og underhud (subcutis) og med en hævelse på 3-4 cm af det omliggende væv. I såret var der granulationsvæv og opbrud af små bylder i sårkanten. I Fødevaredirektoratets meddelelse af 21. november 2003, hvori der henvises til Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 18. november 2003, defineres grad 3 til læsioner, der inddrager un-

derhud (subcutis) med voldsom granulationsvævsdannelse. Lægges dette til grund, skal Rådets udtale, at Fødevareregionens vurdering af skulderrsårerne er korrekt.

Spørgsmål 2:

Kan skulderrsår som konstateret hos ovennævnte søer behandles alene af gårdejeren eller kræver det dyrlægebehandling eller aflivning?

Svar ad 2:

Rådet finder, at landmanden ved skulderrsår af grad 3 selv kan iværksætte behandling under vejledning af besætningsdyrlægen, denne behandling kan eventuelt være aflivning.

Spørgsmål 3:

Har søerne været udsat for uforsvarlig behandling eller groft uforsvarlig behandling?

Svar ad 3:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet finder, at udvikling af skulderrsår, der inddrager underhuden (subcutis) alene eller dybereliggende strukturer som muskulatur og skulderbladsknogle påfører søerne en ikke ubetydelig smerte, lidelse, varigt mén og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, skal Rådet udtale, at de to søer med udvikling af skulderrsår til grad 3 har været behandlet uforsvarligt, jf. Dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 7.500 kr.

2007-20-053-00278

Skrivelse af 12. januar 2007 fra Statsadvokaten for Fyn, Syd- og Sønderjylland

Ved slagtning af en so den 28. februar 2006 på et slagteri, konstaterede embedsdyrlægen ved veterinærkontrollens efterkontrol, at soen på højre skulder havde et skulderrsår på 5,5 x 7,5 cm af kategori 3. Soen var leveret på slagteriet den foregående dag om eftermiddagen. Såret blev udskåret og indfrosset under veterinært beslag og forholdet blev anmeldt. Ved byretten blev

leverandøren idømt en bøde på 5.000 kr. Dommen blev anket til Landsretten af forsvareren til frifindelse.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvordan vil Rådet karakterisere det omhandlede skuldersår?

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte so og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi. Ved undersøgelse af materialet fra højre side af soen fandtes ved inspektion af præparatet i skulderregionen, umiddelbart over skulderbladskammen, et cirkulært sår med en diameter på ca. 6 cm. I sårrandene var der ardannelse i huden. Efter gennemskæring/-savning af såret og den underliggende del af skulderbladskammen fandtes såret at medinddrage underhuden (subcutis), idet sårbunden og sårets sider begrænsedes af nydannet bindevæv med en tykkelse varierende mellem 0,2 og 0,4 cm. I bunden af såret var bindevævsnydannelsen beliggende op mod skulderbladskammen, hvorpå der sås let periostal nydannelse og bindevævsdannelse. De patoanatomiske manifestationer betinger, at skuldersåret skal karakteriseres som en grad 3.

Spørgsmål 2:

Hvor længe har det omhandlede sår været under udvikling?

Svar ad 2:

Lægges svar ad 1 til grund har læsionen en alder på ikke under 10-12 dage.

Spørgsmål 3:

Har soen i forbindelse med, at såret har udviklet sig, været påført smerte, og har soen i den periode været udsat for uforsvarlig eller grov uforsvarlig behandling?

Svar ad 3:

Under udvikling af det omhandlede skuldersår med gennembrud af huden over skulderbladskammen, sår dannelse og udviklingen af granulationsvævsdannelser og knoglenydannelser har soen været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges dette til grund, finder Rådet, at soen har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

På foranledning af tiltaltes forsvarer anmodes Rådet endvidere om at besvare nedenstående spørgsmål:

Spørgsmål 4:

Når det lægges til grund, at skuldersår generelt opstår, mens soen opholder sig i farestalden, bedes Rådet beskrive, hvor hurtigt et skuldersår udvikler sig fra kategori 0 til kategori 3 samt årsagen hertil. Rådet bedes herunder oplyse, om årsagen skyldes, at soens huld hurtigt svinder ind som følge af løsdriftsforhold, samt pasning af smågrise.

Svar ad 4:

Det er Rådets vurdering, at de væsentligste risikofaktorer for udvikling af skuldersår omfatter huldstyring før og efter faring, underlagets beskaffenhed, den til rådighed værende plads for soen i fareboksen, soens sundhedstilstand og benstyrke samt staldtemperatur og vandtildeling.

Rådet kan ikke udtale sig mere specifikt om årsagsforholdene og tidsforløbet for udviklingen fra kategori 0 til kategori 3 i den konkrete sag.

Spørgsmål 5:

Rådet bedes oplyse på hvilket tidspunkt, ejeren skal aflive en so, der opholder sig med sine smågrise i farestalden og pådrages et skuldarsår.

Svar ad 5:

Rådet anser udvikling af kroniske skuldarsår hos søer for en tilstand, der kan forebygges eller afhjælpes tidligt i forløbet ved tilstrækkelig opmærksomhed og rettidig indgriben fra besættningsejerens eller staldpersonalets side. Skuldarsår kan undgås eller opheles ved, at søerne får et blødt underlag at ligge på samt en sufficient sårbehandling, inden tilstanden udvikler sig til et forhold af dyreværnsmæssigt uforsvarlig karakter. Rådet finder, at landmanden ved skuldarsår af grad 3 selv kan iværksætte behandling under vejledning af besættingsdyrlægen, denne behandling kan eventuelt være aflivning.

Spørgsmål 6:

Rådet bedes oplyse, om et skuldarsår kan hele op, uden at ejeren er opmærksom på skuldarsåret, og griber ind ved blandt andet at give soen et blødere underlag og sårpleje.

Svar ad 6:

Rådet finder, at et skuldarsår ikke kan udvikles eller opheles uden at ejeren ved passende omhu og pasning har været opmærksom på lidelsen.

Spørgsmål 7:

Rådet bedes oplyse, om det kan udelukkes, at det i sagen omhandlede skuldarsår var et kategori 1 eller 2 skuldarsår, mens soen opholdt sig i besætningen.

Svar ad 7:

Ja. Se svar ad 1. Til støtte for Rådets opfattelse af sammenhæng mellem vurderingen af skuldarsår ved kødkontrollen og de kliniske fund inden slagtingen skal henvises til specialopgave udarbejdet af veterinærstuderende Jens Strathe med professor Jens Peter Nielsen som vejleder (Shoulder Lesions in Danish Sows, 2007). Specialeopgavens formål var at beskrive mulige sammenhænge mellem kliniske fund og post mortem patoanatomisk graduering baseret på materiale fra 14 dages slagtinger af søer på et dansk soslagteri. Det konkluderes i undersøgelsen, at alle anmeldte skuldarsår (grad 3 og 4) blev fundet ved den kliniske undersøgelse og de var beskrevet med stort set de samme symptomer (hudforandring, fast og adherent hævelse). Rådet finder det udelukket, at det i sagen omhandlede skuldarsår har været et skuldarsår af kategori 1 eller 2 ved leveringen fra besætningen.

Spørgsmål 8:

Rådet bedes oplyse, om det kan udelukkes, at det i sagen omhandlede skuldarsår ikke har fremstået synligt i hudoverfladen på soen, mens soen opholdt sig i besætningen.

Svar ad 8:

Se svar ad 7.

Spørgsmål 9:

Rådet bedes oplyse, om det kan udelukkes, at det i sagen omhandlede skuldarsår kan have fremstået som et kategori 1 eller 2 skuldarsår, mens soen opholdt sig i besætningen.

Svar ad 9:

Se svar ad 7.

Spørgsmål 10:

Kan ophold på et slagteri i ca. et døgn og/eller slagteprocessen have forværret skuldarsåret.

Svar ad 10:

Rådet finder, at såvel transport, ophold på et slagteri og den slagtemæssige behandling, hvor skoldning, hårstødning, svidning og den efterfølgende mekaniske skrabning kan medføre lædering af et skuldarsår, der kan være mere eller mindre afhelet, hvorved såret kan skifte udseende. Jf. svar ad 7 er det Rådets opfattelse, at såret kategorisering ikke ændres.

Spørgsmål 11:

Såfremt spørgsmål 3 er besvaret bekræftende, bedes Rådet beskrive, hvori smerterne består, samt oplyse om de smerter, soen udsættes for, overstiger smerterne ved ondartet lungesyge, PRRS eller lignende sygdomme i udbrud.

Svar ad 11:

Smerter forårsaget af skuldarsår hos en so er knyttet til påvirkningen af føleenerver i de tryklæsioner, der påføres hud, det underliggende væv og knogle samt de udefra komme fysiske påvirkninger af disse, når soen ligger eller bevæger sig. Rådet har ikke kendskab til metoder, der kan sammenligne smerter forårsaget af skuldarsår og smerter forårsaget af infektionssygdomme. Rådet finder, at levende organismer generelt lever under vilkår, hvor disse kan blive ramt af mangeartede infektioner og de patofysiologiske påvirkninger, der følger heraf. Det er Rådets holdning, at levende dyr ikke bør holdes under vilkår, hvor de udsættes for dyreværnsmæssigt uacceptable og uforsvarlige forhold, der er forårsaget af produktionssystemer og manglende omhu med dyrenes pasning.

Spørgsmål 12:

Rådet bedes oplyse om baggrunden for, at ejeren skal aflive en so, der har diende smågrise og får et skuldarsår af kategori 3, men ejeren ikke skal aflive en so, der f.eks. får ondartet lungesyge i udbrud.

Svar ad 12:

Se svar ad 11.

Spørgsmål 13:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 13:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

2007-20-053-00279

Skrivelse af 12. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 16. maj 2007 fra Fyns politi

Efter slagtning fandtes på slagtekroppen af en so et skuldersår, der af veterinærkontrollen blev vurderet til at være grad 4. Leverandøren oplyste, at soen var 5-6 år gammel og at den ved sidste kuld ikke havde sår på skulderen. Den havde nok været behandlet tidligere, 2003 eller 2004, hvorefter såret var ophelet og derfor ikke synligt. Da såret havde været ophelet havde han ingen betænkeligheder ved at sende den til slagtning. Han ønskede sagen for retten.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan det oplyses til hvilken grad skuldersåret skal kategoriseres?

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte so og ladet det obducere på Institut for Veterinær Patobiologi. Ved undersøgelse af præparatet fandtes i skulderregionen et cirkulært sår med en diameter på ca. 3 cm. Omkring såret var huden let hævet. Sårhulen, der efter gennemsavning af præparatet, fandtes at strække sig ca. 1,5 cm i dybden, var til alle sider dækket af granulationsvæv. Til alle sider, herunder mod tuber spinae scapulae, havde granulationsvævet en tykkelse på ca. 0,5 cm. I periferien gik granulationsvævet over i nydannet bindevæv. På tuber spinae scapulae var der nogen uregelmæssig knoglenydannelse. Skuldersåret strakte sig fra hudoverfladen ind til og med subcutis, hvortil der var tab af væv. Såret vurderedes til at være ikke under 10 dage. Skuldersåret var således af grad 3.

Spørgsmål 2:

Kan der afgives en udtalelse om skuldersårets alder?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Hvis svineproducentens forklaring om, at skuldersåret var ophelet og mindst 2 år gammelt lægges til grund, kan det så være foreneligt med det beskrevne skuldersår?

I bekræftende fald vil svineproducentens behandling af soen da karakteriseres som forsvarlig, uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling?

Svar ad 3:

Rådet finder det muligt at det beskrevne skuldersår var 2 år gammelt og ophelet. Helt eller delvist afhelede skuldersår hos en so fremstår generelt efter slagteprocessen med et anderledes udseende, idet hårstødning, svidning og efterfølgende mekanisk skrabning kan fjerne den helt eller delvist reetablerede hud og påvirke det underliggende væv. Rådet skal understrege, at karakteren og dermed graden af skuldersåret ikke påvirkes af slagteprocessen.

Rådet anser udvikling af kroniske skuldersår hos søer for en tilstand, der kan forebygges eller afhjælpes tidligt i forløbet ved tilstrækkelig opmærksomhed og rettidig indgriben fra staldpersonalets side. Skuldersår kan herved undgås eller afheles ved, at søerne får et blødere underlag at ligge på, inden tilstanden udvikler sig til et forhold af dyreværns-mæssigt betænkelig karakter, som det her er tilfældet.

Rådet finder at soen under udviklingen af såret, har været udsat for smerte, lidelse, varigt mén og væsentlig ulempe. Soen har under udviklingen af såret været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Rådet skal henviser til Rådets udtalelse af 18. november 2003 og 17. oktober 2007 om skuldersår hos søer.

Afgørelse:

Påtale mod sigtede blev opgivet, da videre forfølgning ikke ventedes at kunne føre til straf.

2007-20-053-00281

Skrivelse af 18. januar 2007 fra Fødevarerstyrelsen jf. skrivelse af 2. januar 2007 fra Syd-sjælland-Lolland-Falster Politi

En so blev den 24. oktober 2006 transporteret til et slagteri i Jylland, hvor den blev slagtet den 25. oktober 2006. Efter slagtingen blev der på højre skulder konstateret et skuldersår på 3,5 x 4,5 cm. Læsionen var større under huden, hvor skulderknoglen var sæde for knoglenydannelser og med voldsom granulationsvævsdannelse på mindst 1,5 cm tykkelse. Fundene var forenelige med et skuldersår af grad 4, hvorfor læsionen blev udskåret fra kroppen i sammenhæng med leverandørnummer og øremærke.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er soen blevet behandlet uforsvarligt, grovere uforsvarligt eller er der tale om mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse, at der efter slagtingen den 25. oktober 2006 af en so, blev konstateret et skuldersår på højre skulder, der udvendigt var 3,5 x 4,5 cm og større under huden. Højre skulderknogle var sæde for knoglenydannelser samt for voldsom granulationsvævsdannelse på mindst 1,5 cm tykkelse. Skuldersåret blev udskåret fra kroppen sammenhængende med leverandørnummer og øremærke.

Rådet har rekvireret præparatet og ladet det obducere på Institut for Veterinær Patologi, hvor undersøgelsen påviste et skuldersår på 4,5 cm i diameter med sårrende, der var let sammentrukne og med en underliggende sårhule på 7 cm i diameter. I sårhulen var der op til 1,5 cm tykke granulationsvævsdannelser. Det underliggende knoglestykke var sæde for knoglenydannelser. Undersøgelsen konkluderede, at skuldersåret kunne klassificeres som grad 4, samt at forandringerne var flere uge gamle.

Rådet anser udvikling af kroniske skuldersår hos søer for en tilstand, der kan forebygges eller afhjælpes tidligt i forløbet ved tilstrækkelig opmærksomhed og rettidig indgriben fra staldpersonalets side. Skuldersår kan herved undgås eller afheles ved, at søerne får et blødere underlag at ligge på, inden tilstanden udvikler sig til et forhold af dyreværnsmæssigt betænkelig karakter. Soens tilstand burde og kunne således under de daglige tilsyn have været opdaget, således at soens tilstand kunne have været afhjulpet inden soen udviklede sår af grad 4. Soen

har under udviklingen af såret været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at soen under udviklingen af skuldersåret til grad 4 har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Rådet skal henvise til Rådets udtalelse af den 18. november 2003 om skuldersår hos søer.

Afgørelse:

Der blev i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2, besluttet at opgive påtale. Begrundelsen for afgørelsen var, at fastholdelse af tiltalerejsning skønnedes at være i strid med den praksis, der måtte antages at blive fulgt ved anklagemyndighedens fremtidige behandling af sager af den pågældende type.

2007-20-053-00282

Skrivelse af 27. marts 2007 fra politimesteren i Aalborg

Ved det levende syn på et slagteri konstateredes et sår på højre skulderblad af en so. Det blev efter slagtning vurderet, at soen havde et skuldersår af grad 4. Leverandøren erkendte de faktiske forhold og oplyste at han ikke var bekendt med den nævnte skulderskade.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Til brug for sagens afgørelse anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det konstaterede forhold har indebåret en uforsvarlig behandling af soen, eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar :

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte so og ladet det obducere på Laboratorium for Veterinær Patologi. Ved undersøgelse af præparatet omfattende skulderbladet med omkringliggende muskulatur fandtes et næsten cirkulært sår med en diameter på ca. 6 cm. Sårrandene var beklædt med nydannet bindevæv med en tykkelse varierende fra ca. 0,5 til 1,0 cm. Sårets bund var stedvis beklædt med nydannet bindevæv (tykkelse ca. 0,1 cm) beliggende på nydannet knoglevæv udgående fra tuber spinae scapula. I andre områder af sår bunden var knoglevævet udækket. Knoglenyannelserne var monstrøse og havde "paddehatteform", idet selve nyannelserne havde et omfang på ca. 5,0 x 2,5 cm. De observerede forandringer i højre skulderregion er forenelige med et grad 4 skuldersår. Forandringerne er forenelige med en alder på ikke under 2 uger.

Soens situation burde for længst have været afhjulpet. Rådet anser udvikling af kroniske skuldersår hos søer for en tilstand, der kan forebygges eller afhjælpes tidligt i forløbet ved tilstrækkelig opmærksomhed og rettidig indgriben fra staldpersonalets side. Skuldersår kan her ved undgåelse eller afheles ved, at søerne får et blødere underlag at ligge på, inden tilstanden udvikler sig til et forhold af dyreværns-mæssigt betænkelig karakter.

Under udviklingen af såret har soen været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at soen under udviklingen af såret har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Der blev i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2, besluttet at opgive påtale, da videre forfølgning ikke kunne ventes at føre til straf.

2007-20-053-00286

Skrivelse af 9. juli 2007 fra politimesteren i Fredericia

En besætningsejer leverede, i 3 omgange til hhv. slagtning på et slagteri og til et eksportmarked, søer med skuldersår, som af veterinærkontrollen blev vurderet som grad 3 og 4. Efterfølgende blev ejerens sobesætning og slagtesvinebesætning kontrolleret af Fødevareregionen. Herunder blev der ligeledes påvist søer med skuldersår i varierende grader, en gris, der var lammet i bagparten, halebidte grise samt en gris med et stort navlebrok, der ikke var afsondret fra andre grise. Politiet har rejst sigtelse i 5 forhold. Ved sektion på Institut for Veterinær Patobiologi blev skulderlæsionerne alle vurderet til grad 3.

Rådet udtalte:

Forhold 1:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om, på baggrund af sagens oplysninger om soens tilstand, at tage stilling til, hvorvidt soens tilstand som forklaret af sigtede kan skyldes, at et helet sår under transport og /eller på slagteriet er blevet påvirket, og således fremstod åbent. Desuden anmodes Rådet om en udtalelse om, hvorvidt det ovennævnte forhold må anses for at have indebåret en uforsvarlig behandling af soen, en grovere uforsvarlig behandling af soen eller mishandling af soen, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1 under følgende alternative forudsætninger: 1) Det åbne sår på slagteriet kan antages at skyldes et helet sår, som under transport og/eller på slagteriet er blevet påvirket, og således fremstod åbent eller 2) Det åbne skuldersår var tilstede ved afsendelsen af soen til slagteriet.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 21. juni 2006, at denne på slagtegangen den 24. marts 2006 synede en so med skuldersår. Efter slagtningen konstateredes på venstre skulder en læsion på 7x7 cm med en voldsom granulationsvævsdannelse og skulderknoglen var sæde for knoglenyddannelser. På højre skulder var der et skuldersår vurderet til grad 2. Venstre skuldersår blev udskåret og efterfølgende indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Institut for Veterinær Patobiologi. Af besvarelsen af denne undersøgelse fremgår, at der ved inspektion og sektion af præparatet fandtes et krateragtigt, cirkulært, åbent sår med en diameter på ca. 8 cm. Omkring såret var der en hævelse i en udstrækning på ca. 3 cm. Efter gennemskæring/savning af såret fandtes vævstabet at strække sig til den bindevævsbelagte skulderbladskam, tuber spina scapula. I knoglevævet fandtes minimal proliferation (vækst). Randen i sårhulen var i alle retninger beklædt med nydannet bindevæv med en tykkelse på op til 0,8 –1,0 cm. Det konkluderedes, at der var tale om en kronisk sår dannelse i venstre skulderregion, og at såret havde en alder på flere uger og en klassifikation som et grad 3 skuldersår.

Til støtte for Rådets opfattelse af sammenhæng mellem vurderingen af skuldarsår ved kødkontrollen og de kliniske fund inden slagtingen skal henvises til specialopgave udarbejdet af veterinærstuderende Jens Strathe med professor Jens Peter Nielsen som vejleder (Shoulder Lesions in Danish Sows, 2007). Specialeopgavens formål var at beskrive mulige sammenhænge mellem kliniske fund og post mortem patoanatomisk graduering baseret på materiale fra 14 dages slagtinger af søer på et dansk soslagteri. Det konkluderedes i undersøgelsen, at alle anmeldeligt skuldarsår (grad 3 og 4) blev fundet ved den kliniske undersøgelse og de var beskrevet med stort set de samme symptomer (hudforandring, fast og adhærent hævelse).

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at soen under udvikling af det omhandlede skuldarsår til et grad 3 skuldarsår med gennembrud af huden over skulderbladskammen og sår-dannelsen har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af soen, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Forhold 2:

Spørgsmål 1:

Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt de beskrevne forhold må anses for at have indebåret en uforsvarlig behandling af søerne, en grovere uforsvarlig behandling af søerne eller mishandling af søerne jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 25. juli 2006, at denne på slagtegangen den 1. juni 2007 synede 2 søer, so 1 og so 2, med skuldarsår leveret fra sigtedes besætning.

Efter slagtingen fandtes på so nr. 1 massiv granulationsvævsdannelse (arvæv) omkring højre skulderknogle. Læsionen var 4x 5 cm. På venstre skulder fandtes en læsion 3x 3 cm med massiv granulationsvævsdannelse ud for skulderbladet. Skuldarsårene blev udskåret fra kroppen og efterfølgende indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Institut for Veterinær Patobiologi, hvor det i besvarelsen af den 23. juli 2007 fremgik, at der i såret på højre side var et åbent sår med vævstab i udstrækning på ca. 4,5 cm og omkring såret arvæv i udstrækning på ca. 3,5 cm. Ved gennemskæring/-savning fandtes vævstabet at strække sig ned i subkutis (underhuden) uden at afficere den underliggende skulderknogle. Sårhulen var omgivet af et nydannet bindevæv med en tykkelse på ca. 1 cm. I venstre side var diameteren på det åbne sår ca. 2,5 cm og det omkringliggende arvæv strakte sig 4-5 cm perifert herfor. Ved gennemskæring/-savning fandtes vævstabet i sårhulen at strække sig ned i underhuden og sårhulen var omgivet af et ca. 1 cm tykt nydannet bindevæv. Den underliggende skulderknogle var ikke medinddraget i sår-dannelsen.

Efter slagtingen fandtes på so nr. 2 på højre skulder en læsion 6,5x 5,5 cm og omkring skulderknoglen var der rester af granulationsvæv (arvæv) ligesom knoglen var sæde for knogleny-dannelser. På venstre skulder var en læsion på 5x5 cm og skulderknoglen var sæde for knog-

lenydannelser. Ved undersøgelsen på Institut for Veterinær Patobiologi fandtes på venstre og højre skulderegioner cirkulære, åbne sårddannelser. I højre side var diameteren af såret ca. 6 cm med omkringliggende arvæv i en udstrækning på 4-5 cm. Ved gennemskæring/-savning af såret fandtes sårddannelsen at strække sig ned i subkutis (underhuden) og til alle sider omgivet af et ca. 1 cm tykt nydannet bindevæv. Den underliggende del af skulderknoglen var ligeledes dækket af et ca. 1 cm tykt bindevæv. I venstre side havde den åbne sårddannelse en diameter på ca. 5,5 cm med omkringliggende arvæv i en udstrækning på ca. 5 cm ved gennemskæring/-savning af såret fandtes sårhulen at strække sig ned i subkutis (underhuden), hvor den til alle sider var omgivet af et ca. 0,8- 1,2 cm tykt nydannet bindevæv. Den underliggende del af skulderbladskammen var ligeledes dækket af bindevæv, medens der i både venstre og højre side kun var minimal reaktion i de underliggende knoglestrukturer.

Det konkluderedes, at begge skuldere hos begge søer medinddrog underhuden og klassificeredes som grad 3. I alle tilfælde var der tale om kroniske sårddannelser, der havde en alder på uger.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de to søer under udvikling af de omhandlede skuldere til grad 3 med gennembrud af huden over skulderbladskam og sårddannelser har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af søerne, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Forhold 3:

Spørgsmål 1:

Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det beskrevne forhold må anses for at have indebåret en uforsvarlig behandling af soen, en grovere uforsvarlig behandling af soen eller mishandling af soen jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 21. februar 2007, at denne med på en eksportsamlestald tilså en so med skuldere. Soen var sammen med andre søer transporteret til samlestanden uden specielle hensyn til soens tilstand. Soen havde et skuldere med en diameter på 4,5 cm, ved berøring fandtes såret adhærent til underlaget som tegn på, at underliggende væv var medinddraget. Skuldere havde en åben sårflade på 4 cm i diameter. Området var ømt ved berøring og i sårkanterne var der en voldsom af 6 mm brunligt dødt væv. Lidelsens alder blev vurderet til mindst 2 uger. Soen var ikke synlig halt og var i normal foderstand. Soen blev vurderet uegnet til videre transport og blev fotograferet inden aflivning. Efterfølgende blev skuldere udskåret og det udskårne præparat indsendt til undersøgelse på Institut for Veterinær Patobiologi. Ved sektionen fandtes et cirkulært sår i huden med en diameter på 3 cm og en dybde på ca. 0,5 cm. Efter gennemskæring af såret omfattede sårddannelsen huden og overfladiske dele af underhuden og begge strukturer var beklædt med granulationsvævsdannelse med en største tykkelse i bunden af såret på indtil 1,5 cm. Perifert for det store sår fandtes et mindre sår, der omfattede hud og underhud og var udklædt med granulationsvæv, der konfluerede med granulationsvævet, der udgik fra det større sår. Det konkluderedes, at der forelå et kronisk sår, der forudsat, at såret var beliggende over skulderbladet, kunne karakteriseres som et skuldere grad 3. Lidelsens alder blev bedømt til at være mindst 14 dage.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at soen under udvikling af det omhandlede skuldersår til et grad 3 skuldersår med gennembrud af huden over skulderbladskammen og sår-dannelsen har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af soen, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Forhold 4:

Spørgsmål 1:

Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det beskrevne forhold i besætningen vedr. en so med skuldersår på højre skulder må anses for at have indebåret en uforsvarlig behandling af soen, en grovere uforsvarlig behandling af soen eller mishandling af soen, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 15. marts 2007, at denne efter anmodning fra politiet den 6. marts 2007 besigtigede en sobesætning, hvor det blev konstateret, at en so i drægtighedsstalden havde et skuldersår på højre skulder. Såret havde en diameter på 5 cm med en fast underliggende hævelse, der strakte sig ud i en diameter på ca. 10 cm. I såret sås sårskorpe, rødme og betændelse. Hud, underhud og muskulatur var inddraget i såret ligesom dette var uforskydeligt i forhold til det underliggende væv. Soen var ikke opstaldet i sygesti og der var ikke etableret blødt underlag i form af gummimåtte eller lignende. Såret vurderedes som værende grad 3-4, hvorfor den blev aflivet.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at soen under udvikling af et skuldersår med gennembrud af huden og en sår-dannelse, der omfattede underhud og muskulatur har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af soen, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Rådet anmodes om en udtalelse, om hvorvidt det beskrevne forhold i besætningen vedr. en so med begyndende skuldersår må anses for at have indebåret en uforsvarlig behandling af soen, en grovere uforsvarlig behandling af soen eller mishandling af soen, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 15. marts 2007, at denne ved besøget i besætningen den 6. marts 2007 i drægtighedsstalden konstaterede en so med begyndende skuldersår. Soen var anbragt sammen med en anden so og der var ikke etableret blødt underlag. Rådet kan på baggrund af denne beskrivelse alene ikke udtale sig nærmere om forsvarligheden af opstaldningen.

Spørgsmål 3:

Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det beskrevne forhold i besætningen vedr. 4 søer i drægtighedsstalden med skuldersår må anses for at have indebåret en uforsvarlig behandling

af søerne, en grovere uforsvarlig behandling af søerne eller mishandling af søerne, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 15. marts 2007, at denne ved besøget i besætningen den 6. marts 2007 i farestalden konstaterede 4 søer med lavgradige skulderrår (grad 1 og 2). To af søerne lå på bløde måtter, og det blev oplyst, at søerne blev behandlet med salve. De øvrige søer med skulderrår havde ikke blødt underlag. Rådet kan på baggrund af denne beskrivelse alene ikke udtale sig nærmere om forsvarligheden af behandlingen og opstillingen af søerne.

Spørgsmål 4:

Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det beskrevne forhold i besætningen vedr. en fravænningsgris med navlebrok må anses for at have indebåret en uforsvarlig behandling af grisen, en grovere uforsvarlig behandling af grisen eller mishandling af grisen, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 4:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 15. marts 2007, at denne ved besøget i besætningen den 6. marts 2007 i en klimastald konstaterede en fravænningsgris med et stort navlebrok. Den pågældende gris var ikke isoleret i en syge- eller aflastningssti og der var ikke nogen form for rodemateriale i klimastaldens stier. Af den ledsagende fotodokumentation fremgår, at grisens navlebrok havde en størrelse, der for at forebygge lædering af brokket f.eks. ved tråd fra andre grise måtte kræve en afsondring af grisen. Rådet finder, at syge grise skal anbringes i særligt indrettede sygestier, hvor mindst 2/3 af gulvarealet skal være dækket med et blødt materiale (strøelse eller gummimåtte).

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at fravænningsgrisen ved at gå med et større navlebrok sammen med andre grise i en ikke særligt indrettet syge- eller aflastningssti og uden passende rodemateriale til rådighed, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet og huset under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af grisen, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 5:

Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det beskrevne forhold i besætningen vedr. grise i sygestalden må anses for at have indebåret en uforsvarlig behandling af grisene, en grovere uforsvarlig behandling af grisene eller mishandling af grisene, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 5:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 15. marts 2007, at denne ved besøget i besætningen den 6. marts 2007 i sygestalden for fravænningsgrise konstaterede, at grisene manglede blødt underlag og muligheder for at regulere deres kropstemperatur, ligesom der ikke fandtes rodemateriale i dette staldafsnit.

Rådet finder, at syge grise, hvis det på grund af deres sygdom skønnes nødvendigt, skal anbringes i særligt indrettede sygestier med blødt leje, mulighed for varmetilsætning eller afkøling, mere plads

end i en normal sti samt ro og let adgang til foder og drikkevand uden for stor konkurrence fra stifæller.

Rådet kan ikke besvare spørgsmålet, idet Rådet i sagsakterne mangler oplysninger vedrørende de i sygestalden værende grises eventuelle sygdomme og kliniske tilstand i øvrigt for at kunne foretage en vurdering af, hvorvidt forholdene i stalden må anses for at have indebåret en ufor-
svarlig behandling af grisene eller ej, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Forhold 5:

Spørgsmål 1:

Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det beskrevne forhold i besætningen vedr. tre grise med mere eller mindre åbne halelæsioner af kronisk karakter må anses for at have indebåret en ufor-
svarlig behandling af grisene, en grovere ufor-
svarlig behandling af grisene eller mishandling af grisene, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 15. marts 2007, at denne ved besøget i slagtesvinestalden den 6. marts 2007 i en aflastningssti konstaterede tre grise med mere eller mindre åbne halelæsioner af kronisk karakter. En gris, hvor halen var helt afgnavet, blev aflivet i tilslutning til besøget. Der var ingen tegn på infektion i knogler og grisene var ikke afmagrede.

Rådet kan ikke på baggrund af denne beskrivelse alene udtale sig nærmere om forsvarligheden af behandlingen og opstaldningen af grisene.

Spørgsmål 2:

Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det beskrevne forhold i besætningen vedr. et slagtesvin, der var delvist lammet i bagparten og derfor ikke i stand til at rejse sig eller gå ved egen hjælp, må anses for at have indebåret en ufor-
svarlig behandling af grisen, en grovere ufor-
svarlig behandling af grisen eller mishandling af grisen, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 15. marts 2007, at denne ved besøget i slagtesvinestalden den 6. marts 2007 konstaterede et slagtesvin, der var delvist lammet i bagparten og derfor ikke var i stand til at rejse sig eller gå ved egen hjælp. Det blev oplyst, at den pågældende gris havde været lettere halt den foregående dag, og at grisen derfor var behandlet for ledbetændelse. Grisen var ikke isoleret i en dertil indrettet sygesti.

Rådet finder, at syge grise med bevægelsesforstyrrelser, sår eller andre lidelser, der kan forværres ved ophold sammen med raske stifæller skal anbringes i særligt indrettede sygestier.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at grisen, der var delvist lammet i bagparten og derved ude af stand til at rejse sig samt gå ved egen hjælp, ved ikke at have været isoleret i en særligt indrettet sygesti, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet og huset under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som ufor-
svarlig behandling af grisen, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Samlet afslutning:

Spørgsmål 1:

På baggrund af oplysningerne om ovenstående forhold, anmodes Rådet om en udtalelse om, hvorvidt de ovennævnte forhold set i sammenhæng kan karakteriseres som uforsvarlig behandling af dyr, en grovere uforsvarlig behandling af dyr eller mishandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Se svar ad de enkelte forhold.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-053-00290

Skrivelse af 26. juni 2007 fra politimesteren i Holstebro

I 3 tilfælde leverede en leverandør hhv. 2, 1 og 1 so/søer, hvor der ved hhv. post mortem og ante mortem undersøgelserne på mindst én skulder blev konstateret skulderyår, som blev vurderet til grad 4 skulderyår. Alle sårene blev efterfølgende indsendt til patoanatomisk undersøgelse, hvorved det blev bekræftet, at alle søerne havde grad 4 skulderyår.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Vil skulderyår grad 4 altid betyde, at der er tale om groft uforsvarlig behandling af dyrene?

Svar ad 1:

Idet der henvises til Rådets udtalelse af den 18. november 2003, skal Rådet udtale, at optræden hos søer af kroniske skulderyår, der har en udstrækning medinddragende subkutis (under huden) alene eller subkutis og dybereliggende strukturer som muskulatur og skulderbladsknogle, er dyreværns-mæssigt stærkt kritisabelt, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk.1. Rådet vurderer grad 4 skulderyår som groft uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Er der i de konkrete sager tale om groft uforsvarlig behandling af dyrene, såfremt det ligger til grund at skulderyårene var grad 4?

Svar ad 2:

Det fremgår af konklusionerne fra Institut for Veterinær Patobiologi vedr. forhold 1, 2, og 3, at der ved den patoanatomiske undersøgelse af i alt 4 søer i alle tilfælde er konstateret skulderyår af grad 4, hvor den underliggende skulderknogle var blottet samt med paddehatteformet proliferation (vævsnydannelse) på skulderbladskammen. Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at dyrene under udviklingen af skulderyårene til grad 4 har været udsat for groft uforsvarlig behandling.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

Det offentlige skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-053-00295

Skrivelse af 17. september 2007 fra politimesteren i Slagelse

En svineproducent anmeldtes af slagteriets embedsdyrlæge for overtrædelse af dyreværnsloven ved til slagteriet at have leveret en so med skuldorsår. Såret gradueredes efter slagtingen som et kategori 3 skuldorsår, idet der efter slagtingen på højre skulderknogle sås massiv granulovævsvævsdannelse og betændelse i underhuden. Såret blev udskåret fra kroppen og opbevaret under veterinært beslag. Sårets udseende blev ikke beskrevet ved det levende syn. Svineproducenten anførte, at det var hans vurdering, at såret ved afsendelsen havde været et grad 1 skuldorsår og at såret måtte være blevet åbnet i forbindelse med, at soen var blevet "børstet" på slagteriet. Han savnede en beskrivelse af soen i levende live, hvor embedsdyrlægen evt. ved fotodokumentation beskrev dyret som lidende og syg ved aflæsningen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om en udtalelse om, hvorvidt en børstning på et slagteri af en so, der er leveret med et skuldorsår kategori 1, kan afstedkomme, at soen derefter fremtræder med et skuldorsår af kategori 3.

Svar:

Nej. Karakteren og dermed graden af et skuldorsår påvirkes ikke af slagteprocessen.

Rådet finder, at et skuldorsår hos en so under slagteprocessen kan skifte udseende, idet den slagtemæssige behandling med skoldning, hårstødning, svidning og efterfølgende mekanisk skrabning ofte vil kunne fjerne dele af såret, men såret vil ikke herved skifte kategori eller grad.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-053-00298

Skrivelse af 1. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 7. juni 2007 fra Midt- og Vestsjællands Politi

På en slagtegang fandtes slagtekroppen af en so at være sæde for skuldorsår. Venstre skulderknogle fandtes at være blottet og sæde knoglenydannelse og der var slitage af knoglen. Det vurderedes, at skuldorsåret var grad 4. Leverandøren oplyste, at såret måtte være afdækket i forbindelse med slagtingen, idet hans medarbejdere havde oplyst, at der ikke var afsendt nogen so med skuldorsår.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Harde soen et skuldorsår ved leveringen til slagteriet den 4. december 2006 og i bekræftende fald hvilken grad, jf. Fødevarestyrelsens meddelelse af 6. juli 2006 om skuldorsår hos søer?

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte so og ladet det obducere på Institut for Veterinær Patobiologi. I øret af præparatet var et gult plastøremærke. Ved undersøgelse af præparatet fandtes i skulderregionen et cirkulært sår med en diameter på 4 cm. Omkring såret var området hævet i en afstand på ca. 2 – 3 cm. Sårhulen var beklædt med et ca. 0,5 cm tykt granulationsvæv. Efter gennemsavning af såret og den underliggende tuber spina scapula fandtes der på den uregelmæssigt prolifererede knogle ca. 0,2-0,3 cm tykt granulationsvæv. I periferien af såret var der nydannet bindevæv med en tykkelse på ca. 1-1,5 cm. Såret var sæde for vævstab til og med subcutis og skal gradueres som et grad 3 skuldarsår.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at soen havde et skuldarsår af grad 3 ved leveringen til slagteriet den 4. december 2006

Spørgsmål 2:

Såfremt soen havde et skuldarsår, har det da påført soen smerte, lidelse, varigt men eller væsentlig ulempe?

Svar ad 2:

Rådet finder, at soens situation for længst ved de daglige tilsyn burde have været opdaget og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at soen på et tidligt tidspunkt havde fået et blødere underlag at ligge på, inden tilstanden udviklede sig eller ved at aflive den.

Rådet anser udvikling af kroniske skuldarsår hos søer for en tilstand, der kan forebygges eller afhjælpes tidligt i forløbet ved tilstrækkelig opmærksomhed og rettidig indgriben fra staldpersonalets side. Skuldarsår kan herved undgås eller afheles.

Under udviklingen af læsionerne har soen været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at soen i besætningen under udviklingen af skuldarsåret har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Såfremt der er besvaret bekræftende på spørgsmål 1 og 2, bedes det oplyst:

I hvor lang tid før slagtingen det med sikkerhed kan siges, at skuldarsåret har påført soen smerte, lidelse, varigt mén eller væsentlig ulempe? (F.eks. hvor længe såret må antages at have været af grad 1, 2, 3 og 4)

Har såret været konstaterbart for de personer, der stod for den daglige håndtering af soen?

Hvis ja, hvordan?

Svar ad 3:

Rådet kan ikke med nogen grad af sandsynlighed udtale sig om hvor længe såret må antages at have været af grad 1, 2 eller 3.

b) Ja. Skuldarsår er placeret således at det ikke ved de daglige tilsyn er muligt at undgå at identificere disse, se tillige svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Kan skulderrår udvikle sig indefra?

Svar ad 4:

På baggrund af de videnskabelige undersøgelser der foreligger på området, finder Rådet, at skulderrår hos søer opstår alene udefra, idet vævsbeskadigelsen består i, at skulderbladskammens prominens (tuber spina scapula) trykker den overliggende hud mod det faste underlag, så der i huden opstår en nedsat eller manglende blodcirkulation, hvilket bevirker vævsdød, der hos søer, modsat liggesår hos mennesker, altid starter udefra, idet huden bliver læderet. Hvis der på dette tidspunkt ikke gribes ind med behandling eller aflastning på et blødere leje, arbejder læsionen sig i dybden til de underliggende væv. Dette sker dels på grund af yderligere manglende blodcirkulation ved tryk fra skulderbladskam og hårdt underlag og dels på grund af, at skulderrår hos søer stort set altid er inficeret.

Spørgsmål 5:

Er soen blevet behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer? Hvis ikke bedes dette begrundet, sammen med en angivelse af i hvor lang en periode soen må antages ikke at være behandlet korrekt, og om behandlingen af soen eventuelt må karakteriseres som uforsvarlig eller grovere uforsvarlig?

Svar ad 5:

Se svar ad 2.

Spørgsmål 6:

Det bedes endelig oplyst, om sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger ?

Svar ad 6:

Rådet skal henvise til sin udtalelse af 18. november 2003 om skulderrår hos søer.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-053-00305 og 2008-20-053-00318

Skrivelse af 26. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 4. juni 2007 fra Fyns Politi

Sagen drejede sig om 3 forhold. I maj 2007 konstateredes på slagtegangen en so, der havde skulderrår på både højre og venstre side. Materiale fra soen blev indsendt til patoanatomisk undersøgelse, der bekræftede diagnosen skulderrår grad 3. Leverandøren erkendte, at soen var leveret til slagtning med sårskader på højre og venstre skulder, men havde vurderet læsionerne til at være grad 2.

I december 2007 blev endnu en so fra samme leverandør leveret til slagtning, hvor der på venstre side blev konstateret et skulderrår af grad 4. Diagnosen blev bekræftet ved den patoanatomiske undersøgelse.

Endelig leverede den samme leverandør i februar 2008 6 grise, hvor der ved kødkontrollen blev påvist tydelige slagmærker på ryggene. Et præparat fra en af grisene blev indsendt til patoanatomisk undersøgelse, der konstaterede symptomer, der var forenelige med at være forår-saget af slag, men tidspunktet for påføringen af slagene kunne ikke afgøres.

Rådet udtalte:

Forhold 1

Spørgsmål 1:

Har grisen været behandlet forsvarligt og herunder beskyttet mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe?

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte so og ladet det obducere på Institut for Veterinær Patobiologi. Præparatet bestod af et sammenhængende hudstykke fra og med venstre øre gående hen over skulder- /bryst- og flankeregionen til og med skinkeområdet. Ved skulderregionen var den underliggende tuber spinae scapulae påsiddende. I øret var et gult plastøremærke. I skulderregionen fandtes et cirkulært sår med en diameter på ca. 5 cm. Omkring såret var hudområdet hævet i en afstand på ca. 2-3 cm. Dybden af såret, hvor vævet manglede, var ca. 1,5 cm. Efter gennemsnævning af såret og den underliggende tuber spinae scapulae fandtes såret at være omgivet af et ca. 0,5 cm tykt sårhelingsvæv (granulationsvæv), der perifert gik over i et ca. 1-2 cm tykt bindevæv. På den underliggende tuber spinae scapulae, der var sæde for uregelmæssig knogledannelse, fandtes bindevævsnydannelse.

På baggrund af de observerede forandringer kan det udtales, at venstre skulder er sæde for et grad 3 skuldarsår med vævstab til og med subcutis.

Af embedsdyrlægens anmeldelse af 8. maj 2007 fremgår det tillige, at højre skulder var sæde for et grad 3 skuldarsår.

Rådet finder, at soens situation for længst ved de daglige tilsyn burde have været opdaget og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at soen på et tidligt tidspunkt havde fået et blødere underlag at ligge på, inden tilstanden udviklede sig, eller ved at aflive den.

Rådet anser udvikling af kroniske skuldarsår hos søer for en tilstand, der kan forebygges eller afhjælpes tidligt i forløbet ved tilstrækkelig opmærksomhed og rettidig indgriben fra staldpersonalets side. Skuldarsår kan undgås eller afheles ved, at søerne får et blødere underlag at ligge på, inden tilstanden udvikler sig til et forhold af dyreværnsomt betænkelig karakter.

Under udviklingen af læsionerne har soen været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at soen i besætningen under udviklingen af skuldarsåret har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Kan det i benægtende fald beskrives hvori manglen består?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Kan det ud fra beskrivelse og fotos oplyses, om adfærden har været uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af grisen at undlade en tidligere indgriben/behandling?

Svar ad 3:

Se svar 1.

Spørgsmål 4 :

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Rådet skal henvise til Rådets udtalelse af 18. november 2003 om skuldersår hos søer samt supplerende udtalelse af 22. maj 2008 om skuldersår hos søer.

Supplerende skrivelse af den 24. januar 2008 fra Fyns Politi

Rådet udtalte:

Forhold 2

Spørgsmål 1:

Har grisen været behandlet forsvarligt og herunder beskyttet mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 11. januar 2008, at leverandøren den 17. december 2007 leverede en so til slagting. Ved kødkontrollen efter slagtingen af soen den 18. december 2007 blev der på soen påvist et skuldersår med en diameter på 8 cm på venstre skulder. Skulderbladet var sæde for knogledannelse og omkring knoglen sås granulationsvævsdannelser. Embedsdyrlægen vurderede såret til at være af grad 4. Skuldersåret blev udsåret fra kroppen sammenhængende med leverandøridentifikation og efterfølgende indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Institut for Veterinær Patobiologi. Ved obduktionen konstateredes et sår i skulderregionen med en diameter på ca. 8 cm og af en dybde på ca. 0,5 cm. Omkring såråbningen fandtes arvævsdannelse med retraktion. Siderne i ulcerationen var dækket af nydannet bindevæv med en tykkelse på 0,3 - 0,5 cm, medens bunden af ulcerationen væsentligst bestod af blotlagt knoglevæv. Ved gennemsavning af præparatet fandtes en voldsomt profilerede tuber spinae scapulae (skulderbladskam), der havde paddehatteform og var helt flad mod overfladen, at udfylde bunden af ulcerationen. Det konkluderedes, at skuldersåret var af grad 4 samt, at det havde været uger under udvikling.

Rådet finder, at soens situation for længst ved de daglige tilsyn burde have været opdaget og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at soen på et tidligt tidspunkt havde fået et blødere underlag at ligge på, inden tilstanden udviklede sig, eller ved at aflive den.

Under udviklingen af læsionerne har soen været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at soen i besætningen under udviklingen af skuldersåret har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Kan det i benægtende fald beskrives, hvori manglen består?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Kan det ud fra beskrivelse og fotos oplyses, om adfærden har været en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af grisen at undlade en tidligere indgriben/behandling?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Rådet skal henvise til Rådets udtalelse af 18. november 2003 om skuldarsår hos søer samt supplerende udtalelse af 22. maj 2008 om skuldarsår hos søer.

Supplerende skrivelse af den 28. februar 2008 fra Fyns Politi

Rådet udtalte:

Forhold 3

Spørgsmål 1:

Har svinene været behandlet forsvarligt og herunder beskyttet mod smerte, lidelse og væsentlig ulempe?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 22. februar 2008, at der ved den rutinemæssige kødkontrol den 4. februar 2008 blev fundet 6 slagtesvinekroppe med tydelige mærker i huden efter slag. Svinene havde 6 til 8 stribeformede blødninger i huden på rygsider, hvilket indikerede, at de var blevet slået med en stav eller lignende. Leverandørnumre på svinene kunne alle henføres til samme leverandør som i de ovenstående 2 andre forhold. Blødningerne var 30 - 40 cm lange og 1- 2 cm brede og androg hele hudens tykkelse samt det underliggende spæklag. Et præparat af et 107 gange 25 cm stort hudstykke fra et af svinene blev efterfølgende indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Institut for Veterinær Patobiologi. Ved undersøgelsen fandtes 8 ensartede, stribeformede blødninger i huden. Alle blødningerne, der var fra 15-37 cm lange, havde et karakteristisk udseende. Læsionerne var på hver side i en bredde af ca. 0,3 cm sæde for blødning. Imellem disse parallelt forløbende blødninger var en opklaring på ca. 0,7 - 0,8 cm, hvorfor bredden fra ydersiderne var ca. 1,3-1,4 cm. Blødningerne strakte sig ned i spæklaget. Fra læsionsområderne blev udtaget væv til histopatologisk undersøgelse, hvorved der ikke fandtes læsioner i over- og underhud. Dette skyldtes den slagtemæssige behandling samt indfrysningen inden indsendelsen af præparatet. Det konkluderedes, at de observerede mærker i huden var forenelige med at være opstået som følge af slag, men tidspunktet for dette kunne ikke afgøres.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at svinene ved at være pådraget 6 til 8 slag, som bevirkede blødninger i huden, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Kan det i benægtende fald beskrives, hvori manglen består?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Kan det ud fra beskrivelse og fotos oplyses, om adfærden har været en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af svinene at undlade en tidligere indgriben/behandling?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Efterforskningen blev indstillet vedr. forhold 3, da der ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne skaffes bevis for, hvordan og hvornår de fundne skader var opstået, og der således ikke kunne bevises i hvis varetægt svinene var, da skaderne opstod.

2007-20-053-00280

Skrivelse af 23. januar 2007 fra politimesteren i Syd og Sønderjyllands Politi

Efter en anmeldelse til politiet om flere døde grise i og omkring en del af en svinebesætning aflagde en patrulje besøg på stedet. Der blev konstateret flere døde grise i mere eller mindre henfalden tilstand, hvorfor der blev tilkaldt assistance fra Fødevareregionen. Efterfølgende gennemgik to dyrlæger (dyrlæge A og B) besætningen sammen med ejeren, der oplyste at hans sobesætning var under sanering for ondartet lungesyge. Af denne grund var der flyttet ekstra mange grise til den i sagen omhandlede besætningsdel, hvilket havde medført en moderat overbelægning. Ved gennemgangen blev der konstateret flere mere eller mindre henfaldne døde grise på hhv. gangarealerne og i stierne i de adskilte staldafsnit. En del af grisene var forrådnede, ligesom de levende grise havde udøvet kannibalisme på de døde grise. Efter gennemgangen af staldene blev 15 grise aflivet, da de var i en dyreværns-mæssig uforsvarlig tilstand. En af disse grise blev sendt til obduktion på KVL. Den praktiserende dyrlæge (dyrlæge C) for besætningen blev tilkaldt. Dyrlæge C ankom først samme dags aften til besætningen, hvor han aflivede yderligere 20-25 grise. I dyrlæge A's attestation er beskrevet flere grise, der var stærkt afmagrede samt ca. 70 % grise med halebid. I klimastald, stald 1 og 2 var der intet rodemateriale og i de samme staldafsnit blev der bemærket en vis overbelægning, der ikke var nærmere beskrevet. Dyrlæge B attesterede, at flere stier var forurenede med gylle således, at der ikke var tilstrækkeligt tørt leje og der manglede sygestier med varmekilde, blødt underlag

og reduceret belægningsgrad. Ved to opfølgende besøg konstaterede dyrlæge B, at forholdene i besætningsdelen stadig var stærkt kritisable, hvilket medførte pålæg til ejeren om at få forholdene bragt i orden. Efterfølgende blev ejeren pålagt yderligere kontrolbesøg af den praktiserende dyrlæge indtil denne kunne erklære, at standarden i besætningen var som den skal være.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Har de konstaterede forhold efter Rådets opfattelse karakter af uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28. stk. 1 og § 29. stk. 1

Svar :

Det fremgår af attestationen fra dyrlæge A, at der ved besøget den 17. august 2006 i ejendommens klimastald, staldafsnit 1 og 2 samt i løsdriftsafsnittet blev konstateret ca. 30 mere eller mindre henfaldne døde grise på hhv. staldafsnittenes gangarealer og i stierne. De levende grise havde udøvet kannibalisme på flere af de døde grise. I klimastalden samt i to staldafsnit med hhv. 19 og 20 stier var der intet rodemateriale til grisene. Ca. 70 % af grisene havde halebid. Dyrlæge A bemærkede endvidere en vis overbelægning i nogle stier i klimastalden samt i staldafsnit 1 og 2. Dyrlæge A aflivede i tilslutning til gennemgangen af staldafsnittene 15 grise, hvoraf én blev sendt til obduktion. Her konstaterede Institut for Veterinær Patobiologi, at grisen var lidende af en kronisk sårdannelse, formentlig som resultat af halebid, og med sekundær blodforgiftning. Lidelsen havde udviklet sig over mindst 3 uger.

Den praktiserende dyrlæge C aflivede under et besøg senere samme dag 20-25 grise. Af dyrlæge B's erklæring fremgår, at flere stier var forurenede med gylle i en grad, der ikke overholdt lovgivningens krav til tørt og rent leje, ligesom der manglede sygestier med varmekilde, blødt underlag og reduceret belægning. Det fremgår af den samme erklæring fra dyrlæge B, at forholdene i besætningen ved 2 opfølgende kontrolbesøg fortsat var dyreværnsmæssigt stærkt kritisable.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at igennem en periode har flere grise opholdt sig i stier uden rodemateriale, heraf nogle i stier med en vis overbelægning, ligesom flere opholdt sig i stier sammen med døde artsfæller, hvorpå de levende grise har udøvet kannibalisme. I flere stier var der ikke tilstrækkelig med tørt og rent lejeareal. Endvidere var ca. 70 % af grisene lidende af halebid og flere var stærkt afmagrede, syge og utrivelige uden at være indsat i passende indrettede sygestier.

Rådet skal udtale, at grisene ved at være opstaldet på den beskrevne måde ikke har været beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt og huset, fodret, vandet eller passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Grisenes stier har ikke været indrettet på

en måde, der tilgodeså dyrenes behov. Jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1. Grisene har været udsat for en høj grad af smerte. Det er Rådets vurdering, at grisene har været udsat for groft uforsvarlig behandling.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 10 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i 1 år fra endelig dom.

Tiltale skulle betale sagens omkostninger,

2007-20-053-00283

Skrivelse af 27. april 2007 fra politimesteren i Vejle

Veterinærkontrollen havde efter 3 leveringer af slagtesvin konstateret hhv. 3 grise med 2-24 timer gamle skader i bækken og haleregion samt friske ribbensbrud, 3 grise med akut fraktur af højre forben, akutte frakturer af ribben samt afhelede ribbensfrakturer samt grise med frakturer af bækkenknogler, akut fraktur af haleben og friske blødninger i haleregionen og i bagbenenes muskulatur. Ved besigtigelse på tre adresser, hvor besætningsejeren havde slagtesvinestalde, blev det i en stald konstateret, at 4 syge grise gik i separate stier, én gris under behandling med antibiotika pga. ledhævelse og halthed på venstre forben i en sti uden strøelse eller blødt leje og varmekilde og 3 grise med udskudt endetarm, der ikke var under behandling mod smerte samt uden strøelse og blødt leje eller varmekilde. I de 2 af staldene blev der konstateret kritisable forhold for fremdrivning af slagtesvin til udleveringsrum, idet grisene enten over en kort afstand skulle passere to skarpe hjørner og umiddelbart herefter forcere en højdeforskel på 20 cm i en relativ smal døråbning med risiko for køddannelse samt at grisene skulle opholde sig i et udleveringsrum med fire uregelmæssige og skarpe huller af varierende størrelse og hvor lågerne var forsynet med vandrette tremmer med tremmeafstand på 12 cm, hvilket kunne medføre risiko for, at grisene kunne få ben i klemme.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Der blev den 28. oktober 2005 konstateret 3 slagtekroppe med nærmere beskrevne skader. Sammenholdt med det forklarede af staldkarl 1, hvorefter han formentlig har haft fat i halerne på nogle genstridige grise, samt det beskrevne i forbindelse med besigtigelsen på stedet, herunder at uddrivelse sker med drivbræt, vil Rådet så vurdere, at grisene har været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Er vurderingen den samme for så vidt angår medarbejderen (staldkarl 1) der har foretaget uddrivningen, som for besætningsejeren (gårdejeren)?

Hvis nej, bedes der ske en vurdering for begge parter.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 16. december 2005, at der i forbindelse med veterinærkontrollen blev konstateret 3 slagtekroppe med skader i bækken- og haleregionen samt en slagtekrop med blødning og frisk brud af ribben i højre side. Sagens akter indeholder fotooptagelser af denne læsion. Området med ribbensbruddet blev skåret ud og sendt til Institut for Veterinær Patobiologi, hvor undersøgelsen førte til en konklusion af, at materialet repræsenterer en akut, inkomplet fraktur af et ribben. Læsionen blev anslået til at være mellem 2 og 24 timer gammel.

Lægges ovennævnte til grund, skal Rådet udtale, at de omhandlede 4 grise under pådragelse af de beskrevne læsioner har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Grisene har ikke været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet finder, at grisene har været behandlet groft uforsvarligt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Det er Rådets opfattelse, at ansvarspåligningen for hhv. ejer og medhjælper beror på en juridisk vurdering.

Spørgsmål 2:

Der blev den 4. november 2005 konstateret 3 slagtekroppe med skader som nærmere beskrevet. Sammenholdt med beskrivelsen af forholdene på udleveringsstedet, herunder huller i gulvet og tremmer med risiko for at ben kan komme i klemme, vil Rådet så vurdere, at grisene har været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Er vurderingen den samme for så vidt angår medarbejderen (staldkarl 2) der har foretaget ud-drivningen, som for besætningsejeren (gårdejeren)?

Hvis nej, bedes der ske en vurdering for begge parter.

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 16. december 2005, at der i forbindelse med veterinærkontrollen konstateredes 3 slagtekroppe med skader, hvoraf der blev optaget fotos, som indgår i sagens akter.

Én gris havde en formodet fraktur af højre forben, én havde formodede frakturer i ribben på venstre side og én havde formodede afhelede frakturer af ribben i venstre side.

Af embedsdyrlægeerklæringen af den 23. januar 2006 fremgår endvidere, at udleveringsrummet havde fire uregelmæssige og skarpe huller af varierende størrelse op til 70 cm bredde og indtil 30 cm dybe ligesom lågerne havde vandrette tremmer med en tremmeafstand på 12 cm.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund, skal Rådet udtale, at de omhandlede 3 grise under pådragelse af de beskrevne læsioner har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Grisene har ikke været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet finder, at grisene har været behandlet groft uforsvarligt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Det er Rådets opfattelse, at ansvarspåligningen for hhv. ejer og medhjælper beror på en juridisk vurdering.

Spørgsmål 3:

Den 25. november 2005 blev der indleveret adskillige svin med skader som nærmere beskrevet. Sammenholdt med det forklarede af staldkarl 1, hvorefter han formentlig har haft fat i halerne på nogen genstridige grise, vil Rådet så vurdere, at grisene har været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Er vurderingen den samme for så vidt angår medarbejderen (staldkarl 1) der har foretaget ud-drivningen, som for besætningsejeren (gårdejeren)?

Hvis nej, bedes der ske en vurdering for begge parter.

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 16. december 2005, at der i forbindelse med veterinærkontrollen konstateredes 3 slagtekroppe med skader. Sagens akter indeholder fotos af skaderne. Én gris havde akutte frakturer af bækkenknogler, én havde akut fraktur af haleben og friske blødninger i haleregionen og én havde blødninger i bagben.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de omhandlede 3 grise under pådragelse af de beskrevne læsioner har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Grisene har ikke været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet finder, at grisene har været behandlet groft uforsvarligt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Det er Rådets opfattelse, at ansvarspåligningen for hhv. ejer og medhjælper beror på en juridisk vurdering.

Spørgsmål 4:

Ved besigtigelse af gård 1 den 4. januar 2006 blev det konstateret, at der manglede blødt leje til syge dyr, ligesom de manglede varmekilder med mulighed for at regulere deres kropstemperatur. Endvidere var tre grise med udskudt endetarm ikke under smertebehandling. Vurderes disse forhold at udgøre en væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene?

Svar ad 4:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af den 23. januar 2006, at der ved besigtigelsen af stalden på gård 1 den 4. januar 2006 blev konstateret 4 syge grise i en separat sti, der ikke indeholdt blødt leje eller varmekilde. Én gris med ledhævelse og halthed på venstre forben var under antibiotikabehandling medens 3 grise med udskudt endetarm ikke var under smertestil-lende eller anden form for behandling. I alle staldafsnit var der ikke rodemateriale i stierne. Under drivning til udleveringsrum skulle grisene fra et staldafsnit passere to skarpe hjørner og umiddelbart herefter forcere en højdeforskel på ca. 20 cm i en smal døråbning.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgs-

fuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses.

Lægges ovennævnte til grund, skal Rådet udtale, at de syge grise ved ophold i sygestier uden strøelse og varme eller uden passende behandling ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Grisene har ikke været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, herunder drivgange og udleveringsrum, har ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov blev tilgodeset.

Rådet finder, at grisene har været behandlet uforsvarligt, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 5:

Ved besigtigelse af gård 1 den 4. januar 2006 blev det konstateret, at grisene ved udlevering skulle passere to skarpe hjørner. Dette gjaldt alle grisene med undtagelse af to sektioner. Sammenholdt med det fundne nærmere beskrevne ribbensbrud vurderes denne indretning så at udgøre en væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene?

Svar ad 5:

Se svar ad 4.

Spørgsmål 6:

Ved besigtigelse af gård 2 den 5. januar 2005 blev det konstateret nærmere beskrevne huller i udleveringsrummene, ligesom der blev konstateret låger med vandrette tremmer, der blev vurderet til at udgøre en risiko for, at grisene kunne få et ben i klemme. Sammenholdt med de nærmere beskrevne skader på leverede slagtesvin vurderes denne indretning så at udgøre en væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene?

Svar ad 6:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af den 23. januar 2006, at der ved besigtigelsen den 5. januar 2006 af stalden på gård 2 i udleveringsrummets gulv blev konstateret 4 uregelmæssige og skarpe huller af varierende størrelse op til 70 cm bredde og indtil 30 cm dybe ligesom lågerne i udleveringsrummets stier var forsynet med vandrette tremmer med en tremmeafstand på 12 cm.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund, skal Rådet udtale, at udleveringsrummet og stierne heri ikke har været indrettet og vedligeholdt på en måde, der har tilgodeset grisenes behov og sikret den fornødne bevægelsesfrihed under ophold og uddrivning. Herved har grisene ikke været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder, at grisene har været behandlet uforsvarligt, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 7:

Ved besigtigelse af gård 3 den 4. januar 2006 blev der konstateret 2-3 stier, der var meget gødningstilsølede, ligesom der ingen rodemateriale var til dyrene. Vurderes dette forhold at udgøre en væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene?

Svar ad 7:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af den 23. januar 2006, at der ved besigtigelsen den 4. januar 2006 af stalden på gård 3 blev konstateret 2-3 stier, som var meget gødningstilsølede, hvorved grisene ikke kunne finde rent og tørt leje. Endvidere blev der ikke anvendt rodemateriale i stierne i alle staldafsnit. To skravlgrise (kronisk syge og afmagrede) var ikke anbragte i sygestier, men gik blandt øvrige grise.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund, skal Rådet udtale, at de to skravlgrise ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Idet stierne manglede rodemateriale har rummene og arealerne, hvor grisene har været holdt ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov blev tilgodeset ligesom nogle grise har været unddraget mulighed for at finde passende rent og tørt leje.

Rådet finder, at grisene har været behandlet uforsvarligt, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 8:

Ved besigtigelse af gård 3 den 4. januar 2006 blev det konstateret, at to skravlgrise ikke blev holdt adskilt i sygesti, men gik sammen med de andre grise. Vurderes dette forhold at udgøre en væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene?

Svar ad 8:

Se svar ad 7.

Spørgsmål 9:

Giver dette i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 9:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Landmanden blev straffet med en bøde på 25.000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 14 dage.

Tiltalte blev frifundet for påstanden om rettilighedskendelse efter dyreværnslovens § 29, stk. 1.

Staldmanden på ejendommen blev straffet med en bøde på 5000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage.

De tiltalte skulle betale sagens omkostninger, derunder de dem hver især vedrørende forsvarerudgifter, idet dog 25.000 kr. + moms af salæret til hver af de tiltaltes forsvarere skulle betales af statskassen.

2007-20-053-00292

Skrivelse af 31. juli 2007 fra politimesteren i Viborg

Efter anmeldelse fra en praktiserende dyrlæge aflagde politiet sammen med dyrlæger fra fødevareregionen besøg i hhv. en sobesætning og en slagtesvinebesætning med samme ejer. Der blev konstateret flere magre dyr, hvoraf nogle blev betegnet som ekstremt afmagrede. Nogle søer, gylte og orner havde alvorligere benlidelser, hvoraf en so ikke kunne rejse sig, en anden havde besvær ved at stå og flere var springhalte. Flere søer havde skuldersår i grader varierende fra næsten afhelede til grad 3 med kraftig granulationsvævsdannelse. Ventilationsanlæggene fungerede ikke ligesom der blev konstateret mangler ved vandingen i en sti i slagtesvinebesætningen. Ved opfølgende besøg blev det konstateret, at påbud var efterlevet og at der var sket en betydelig bedring af forholdene i besætningen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Med henvisning til det beskrevne og det beskrevne i erklæring af 7. juli 2006 fra Fødevareregionen, anmodes om Rådets udtalelse om hvorvidt den beskrevne behandling af dyrene indebærer en uforsvarlig behandling, eller eventuelt mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyrene.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 7. juli 2006 og de ledsagende fotooptagelser, at der under besøgene den 30. juni 2006 i to svinebesætninger hhv. en so- og en slagtesvinebesætning tilhørende sigtede blev konstateret følgende forhold:

har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Som følge af den manglende ventilation af staldområder har de rum og arealer, hvor dyrene opholdt sig, ikke tilgodeset dyrenes behov. Rådet vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1 og bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, §§ 3 og 5.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Fuldbyrdelsen af straffen blev udsat og ville bortfald efter en prøvetid på 1 år fra endelig dom, såfremt tiltalte ikke begik et nyt strafbart forhold i prøvetiden.

Tiltalte skulle betale en tillægsgbøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen for tillægsgbøden blev fastsat til fængsel i 10 dage.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i produktmæssigt øjemed i 3 år fra endelig dom.

2007-20-053-00302

Skrivelse af 12. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 10. januar 2007 fra politimesteren i Aalborg

På baggrund af en anonym politianmeldelse blev der foretaget besøg hos en større svineproducent. Der blev overalt fundet magre, utrivelige og ubehandlede syge grise. Ingen var taget fra i aflastnings- eller sygestier. Desuden blev der fundet bunker af døde/aflivede svin. To grise blev aflivet og der blev givet en række pålæg i 2 omgange. Tre grise blev obduceret på KVL, hvor det konkluderedes, at mange forandringer havde en alder på flere uger. Ejeren efterkom alle pålæg.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Idet tiltalte oplyser, at den ham tilhørende svinebesætning er smittet med PRRS den 29. marts 2005, ønskes oplyst, om en sådan smitte måtte udløse nogen reaktion hos henholdsvis drægtige søer, smågrise eller torvegrise.

Svar ad 1:

Idet der henvises til relevant lærebogsmateriale og faglige hjemmesider om sygdommen PRRS finder Rådet, at en smitte og gennemsygning med PRRS virus utvivlsomt vil udløse diverse symptombilleder i varierende grader og sygelighed hos drægtige søer, smågrise og torvegrise.

Spørgsmål 2:

Det ønskes specielt oplyst, om denne svinesygdom kan udløse en form for adfærd, der medfører forøgede forekomster af ørebid, halebid eller dødsfald.

Svar ad 2:

Rådet finder, at de adspurgte forekomster alle er mere eller mindre multifaktorielle og som sådanne kan de også være påvirket af infektiøse lidelser f.eks. PRRS. (En besætningsejer skal til stadighed observere og gribe ind ved konstatering af sygdomme eller symptomer på ændret adfærd.)

Spørgsmål 3:

Det ønskes oplyst, hvad årsagen til forekomst af øjen-, hale- eller flankebid normalt må antages at være i en svinebesætning bestående af torvegrise.

Svar ad 3:

Rådet forstår spørgsmålet således, at det drejer sig om øre-, hale- eller flankebid hos torvegrise. De adspurgte lidelser er multifaktorielle og betegnes som omdirigerende adfærd som følge af stresspåvirkning forårsaget af mangler i de fysiske omgivelser og/eller fodring. Der henvises til relevant lærebogsmateriale og faglige hjemmesider.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-053-00284

Skrivelse af 3. maj 2007 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Et slagtesvin konstateredes ved aflæsningen på slagteriet kraftigt støttehalt til springhalt på venstre bagben. Benet fandtes kraftigt fortykket omkring haseleddet med sår dannelse flere steder på hudoverfladen. Der var mangelfuld udvikling af skinkemuskulaturen i venstre side. Ved efterkontrollen fandtes udbredte kroniske betændelsesforandringer i og omkring haseleddet med opbrud til hudoverfladen.

Hverken ejeren eller chaufføren havde bemærket slagtesvinets tilstand i stalden eller ved pålæsningen og ejeren betvivlede, at det var hans slagtesvin, da grisen ikke var skinketatoveret. Sagen blev anmeldt til politiet.

Rådet udtalte:

Spørgetema fra sigtedes advokat

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at beskrive den veterinære forskel mellem en springhalt og en støttehalt gris.

Svar ad 1:

Når en gris beskrives som springhalt betyder det, at grisen under gang ikke berører underlaget med det pågældende ben, men springer på tre ben.

Når en gris beskrives som støttehalt kan grisen tage støtte på det pågældende ben, men støttefasen er afkortet og grisen træder ikke igennem på benet.

Spørgsmål 2:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at beskrive, hvor lang tid sygdommen støttehalt og sygdommen springhalt udvikler sig.

Svar ad 2:

Rådet forstår spørgsmålet som en anmodning om at beskrive, hvor lang tid symptomerne støttehalthed og springhalthed tager om at udvikle sig.

Rådet kan ikke angive et tidsforløb for udvikling af disse symptomer, idet det altid afhænger af årsagen til haltheden. Begge tilstande kan indtræde momentant i tilfælde af alvorligere traumer eller udvikle sig over timer eller flere dage afhængig af årsagen.

Spørgsmål 3:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at beskrive, hvorvidt det er muligt for en hhv. springhalt/støttehalt gris at kompensere for sygdommen, således at det ikke er tydeligt at se, at den er hhv. springhalt/støttehalt, når grisen færdes i flok og gennes i flok.

Svar ad 3:

Rådet finder ikke, at det er muligt for en springhalt/støttehalt gris at kompensere for sin halthed, så det ikke er tydeligt at se dens halthed, når den færdes eller gennes i flok.

Spørgsmål 4:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at oplyse, hvorvidt det kan udelukkes, at stress og transport fra landmand til slagteri kan bevirke, at en gris' springhalthed/støttehalthed vil være mere udtalt, når den når frem til slagteriet.

Svar ad 4:

Læsning og transport af en gris i forbindelse med slagtning vil altid udgøre en belastning af en gris. Hvis grisen i besætningen har en lidelse, der medfører en grad af halthed, finder Rådet, at en sådan halthed oftest vil forværres under denne belastning, hvorfor støttehalte og springhalte grise aldrig er transportegnede.

Spørgsmål 5:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at beskrive, hvilke typiske skader på en gris, som gør den transportuegnet, samt hvor hyppigt de optræder.

Svar ad 5:

Rådet kan ikke fremkomme med en udtømmende liste over lidelser, der gør grise uegnede til transport, men skal henvise til "Redegørelse af 20. december 1991 fra Det Veterinære Sundhedsråd om transport af syge og tilskadekomne dyr". Herudover skal Rådet anføre, at lidelser i bevægeapparatet indgår med stor vægt i vurderingen af et dyrs transportegnethed, da transport af dyr er en uvant og ofte stærkt belastende situation, der stiller store krav til et velfungerende bevægeapparat. Dyr med lidelser i bevægeapparatet vil således let blive påført smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Spørgsmål fra Midt- og Vestjyllands Politi

Spørgsmål:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes anføre, hvorvidt sagen i øvrigt giver anledning til bemærkninger.

Svar ad spørgsmål:

Rådet skal bemærke, at det af sagsakterne, herunder fotos, fremgår, at den i sagen omhandlende gris ved aflæsningen fandtes kraftig støttehalt til springhalt med voldsomt fortykket venstre haseled med sårddannelser flere steder såvel udvendig som indvendig på hasen. Der konstateredes mangelfuldt udviklet skinkemusculatur i venstre lår. Der konstateredes efter slagtingen udbredte kroniske betændelsesforandringer i og omkring haseledet med opbrud til overfladen.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at grisen igennem længere tid i besætningen har været halt i en grad, der straks det ved det daglige tilsyn blev erkendt, burde have medført, at den var sat i sygesti og behandlet for sin lidelse. Dens tilstand burde efterfølgende have været vurderet med henblik på vurdering af behandlingens effekt.

Rådet finder, at grisen under læsning og transport har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Rådet vil anse forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. §§ 1 og 2 i dyreværnsloven og § 4a, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger

2007-20-053-00285

Skrivelse af 15. maj 2007 fra politimesteren i Aalborg

En gris, som var springhalt på venstre forben, blev transporteret levende til slagting. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Grisen blev gennet i sygefald, hvor den hurtigt lagde sig ned og kun rejste sig nødt på, når der blev jaget på den. Ved undersøgelse af venstre forben fandtes albueleddet forstørret både på indvendig og udvendig side. Ved efterkontrollens undersøgelse fandtes den for området drænerende lymfeknude forstørret. Hævelsen ud for leddet repræsenterede en byld samt øget ledvæske i albueleddet. Der fandtes tegn på muskeldegeneration i ryg- og skinkemusculatur. Leverandøren oplyste, at han og chaufføren havde stået ved rampen, hvor grisene passerede ved pålæsningen, og de havde ikke bemærket, at nogle af grisene skulle have gangproblemer.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Burde den omtalte gris være blevet transporteret. I bekræftende fald, da under hvilke omstændigheder.

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte gris og ladet det obducere på Institut for Veterinær Patobiologi. Ved undersøgelse af venstre forben fandtes albueleddet at indeholde ca. 2 dl fibrinopurulent materiale. Synovialmembranen (ledkapslens indvendige membran) var diffust fortykket (prolifereret) og på ledfladerne fandtes erosioner samt på underarmsknoglen ledflade underminering af ledbrusken, hvorved en flap var dannet. Ledkapslen var diffust fortykket grundet nydannet bindevæv med en tykkelse på op til 0,5 cm. Omkring leddet fandtes en byldhule, hvor volumet blev anslået til ca. 1 dl. Kapslen omkring byldhulen målte ca. 0,5 cm. Venstre albueled var således sæde for en kronisk fibrinopurulent ledbetændelse med bruskefejder. Omkring leddet fandtes kronisk bylddannelse. Forandringerne i venstre albueled vurderedes til at have en alder på ikke under 12-14 dage. Grisens situation burde således for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at af-

live den. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne til grund, finder Rådet, at grisen ikke burde have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Spørgsmål 2:

Indebar den foretagne transport en uforsvarlig behandling af grisen eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2, jf. §§ 28, stk. 1 og 29, stk. 1.

Svar ad 2:

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at grisen under læsning og transport har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 3:

Giver spørgsmålene Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 3:

Lægges svar ad 1 samt fremsendte sagsakter til grund, finder Rådet, at den omtalte gris i besætningen har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge eller tilskadede dyr.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 3000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 6 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-053-00287

Skrivelse af 24. maj 2007 fra politimesteren i Hjørring

Ved det levende syn på et slagteri fandtes 4 slagtesvin at have alvorlig rektalprolaps. Grisene var adskilt fra de andre grise under transporten. Grisene blev afvist til slagtning og skudt. Alle 4 prolaps fremstod fibrinøse og nekrotiserende (med vævsdød) og blev vurderet til at have en alder på ikke under 3 dage. Leverandøren oplyste, at der var et par grise, hvor prolapsen kun var 2 dage gammel, og de andre var højst 3 dage gamle. Da det blev konstateret, at grisene havde prolaps, kom de i en sygefold. Han oplyste endvidere, at dyrlægen, adspurgt om grisenes tilstand, havde svaret, at ingen behandlingsform var mulig.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Findes der anerkendte og forsvarlige behandlinger for imødegåelse og behandling af rektalprolaps hos svin/grise, og hvad går disse i så fald ud på?

Svar ad 1:

Ja. Rektalprolaps kan på et tidligt stadie behandles ved en reponering og suturering, alternativt kan behandlingen bestå i at aflive dyret. Der henvises endvidere til gængs lærebogsstof på området.

Spørgsmål 2:

I tilfælde af bekræftende svar på spørgsmål 1, ønskes tillige oplyst, hvorvidt sådanne er kommunikeret ud til dyrlæger og landbrugsorganisationerne, f. eks. i form af vejledende udtalelser fra Det Veterinære Sundhedsråd? I givet fald udbedes venligst kopi heraf.

Svar ad 2:

De kirurgiske lidelser vedr. prolaps af endetarm, bør og skede m.v. er en del af pensum i dyrlægeuddannelsen. Det forventes, at en dyrlæge er i besiddelse af relevant viden om disse lidelser eller alternativt er i stand til at vurdere tilstanden og om nødvendigt tilkalde nødvendig assistance fra en kollega.

Rådet har ikke på dette område fundet anledning til at komme med en udtalelse og finder at landmænd generelt er i stand til at håndtere denne problematik fornuftigt i samarbejde med besætningsdyrlægen.

Det Veterinære Sundhedsråds generelle udtalelser og årsberetninger kan findes på Internettet : <http://www.foedevarestyrelsen.dk/DVS/forside.htm>

Spørgsmål 3:

Såfremt det lægges til grund, at prolapsene havde en alder af ikke under (2) 3 dage, samt at landmandens eneste "behandling" af svinene var, at disse blev sat i en sygefald indtil den særskilte sygetransport til slagteriet, finder Rådet herefter, at

- a) dyrene/svinene har været udsat for unødige lidelser ? og/eller
- b) dyrene/svinene ikke har været behandlet omsorgsfuldt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe?

og kan denne adfærd i givet fald i dyreværns-mæssigt henseende betegnes som

- b) uforsvarlig behandling af dyr?
- c) grovere/groft uforsvarlig behandling af dyr? Eller
- d) mishandling af dyr?

Svar ad 3:

Det fremgår af erklæring fra den anmeldende dyrlæge samt de i sagen foretagne fotos, at de 4 prolaps alle fremstod fibrinøse og med vævsdød (nekrotiserende) og at de 4 prolaps var af varierende størrelse. Lægges billederne samt anmelderens beskrivelse til grund, finder Rådet, at grisenes situation på et langt tidligere tidspunkt burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive eller nødslagte dem. I besætningen under sygdomsforløbet har de 4 svin været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Dyrene har således ikke været passet omsorgsfuldt.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at grisene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til at fremkomme med bemærkninger f.eks. omkring den dyreværnsmæssige adfærd?

Svar ad 4:

Nej.

**Supplerende skrivelse af 2. september 2008 fra Nordjyllands Politi
Rådet udtalte:**

Spørgetema fra forsvareren

Spørgsmål A:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes beskrive hvad der forstås ved en ukompliceret rektalprolaps, en kompliceret rektalprolaps samt en frisk rektalprolaps.

Svar ad A:

En ukompliceret rektalprolaps (endearmskrængning) består af en simpel udadkrængning af hele tarmvæggen frem gennem anus (endearmsåbningen). Består krængningen kun af endearmens slimhindelag betegnes dette som en krængning af tarmkronen (prolapsus ani). Friske prolaps er kan kompliceres ved en efterfølgende opståen af ødem (væskeophobning) i slimhinde og tarmvæg samt ved blødninger, læsioner, betændelsesreaktioner og vævsdød (nekrose) i de udadkrængede dele.

Spørgsmål B:

Er der nogen videnskabelig dokumentation for, at en ukompliceret rektalprolaps er forbundet med væsentlig smerte, og hvad består denne dokumentation i?

Svar ad B:

Rådet er ikke bekendt med undersøgelser, der specifikt har undersøgt, om en ukompliceret rektalprolaps er forbundet med væsentlig smerte.

Spørgsmål C:

Er der nogen dokumentation for, at prolaps med nekrotiserende slimhinde er forbundet med væsentlig smerte, og hvad består denne dokumentation i?

Svar ad C:

Rådet er ikke bekendt med undersøgelser, der specifikt har undersøgt om prolaps med nekrotiserende slimhinde er forbundet med væsentlig smerte. Rådet skal dog anføre, at opståen af ødem (væskeophobning), rifter og sår og betændelsestilstande i de udkrængede dele vil være ledsaget af både en smertetilstand samt væsentligt ubehag. Hos mennesker er rektalprolaps generende, men ikke umiddelbart smertegivende, medens efterfølgende sår og betændelsestilstande er smertefulde og udvikling af nekrotiske partier vil være forbundet med voldsomme smerter.

Spørgsmål D:

Hvordan kommer en evt. smertereaktion ved ukompliceret rektalprolaps til udtryk hos grisen?

Svar ad D:

En frisk ukompliceret rektalprolaps (uden ødem, blødning, sår og rifter samt betændelsestilstande) giver ikke nødvendigvis anledning til tydelige smerteytringer hos en gris.

Spørgsmål E:

I hvilke situationer vil en rektalprolaps være forbundet med væsentlig smerte og hvordan kommer det klinisk til udtryk?

Svar ad E:

Se svar ad C.

Spørgsmål F:

Hvor tidligt vil man kunne iagttage de første makroskopiske tegn på nekrose og fibrindannelse i et rektalprolaps?

Svar ad F:

Afhængig af prolapsens karakter og deraf følgende kredsløbsforstyrrelse kan ødem og fibrindannelse opstå i løbet af 1-2 timer, medens nekrose af vævspartier kan opstå, når blodforsyningen har været afbrudt i 2 – 3 timer.

Spørgsmål G:

Hvad vil være det sandsynlige hændelsesforløb, hvis prolapsen lades ubehandlet?

Svar ad G:

Hændelsesforløbet vil være afhængigt af prolapsens størrelse, om prolapsen omfatter hele tarmen (både slimhinde og tarmvæg) eller kun slimhindedelen, om prolapsen indeholder invagination (indkrængning) af foranliggende tarme og af opståen af blødninger, sår, rifter, revner og betændelsesprocesser.

Spørgsmål H:

Hvilke behandlingsmetoder findes beskrevet i almindelige lærebøger og hvad indebærer de forskellige indgreb?

Svar ad H:

En endetarmsprolaps kan behandles kirurgisk ved enten reponering eller ved amputation af den udadkrængede endetarm. I faglitteraturen er angivet adskillige metoder for den efterfølgende suturering (syning), fiksering og forebyggende tiltag mod tilbagefald. Aflivning kan ligeledes være en behandlingsmetode, der skal vælges. For yderligere information henvises der til relevant faglitteratur på området.

Spørgsmål I:

Er anlæggelse af en tobakspesutur forbundet med væsentlig smerte og ubehag hos grise?

Svar ad I:

En anlæggelse af en tobakspesutur vil alt andet lige være forbundet med væsentlig smerte og ubehag hos grise, idet en sådan sutur anlægges ved flere indstik i huden tæt på grænsen til tarmens slimhinde ved endetarmsåbningen.

Spørgsmål J:

Kræver reponering af prolaps og anlæggelse af en tobakspesutur en bedøvelse af grisen?

Svar ad J:

Ja.

Spørgsmål K:

Vil tilstedeværelse af en tobaksposestur være forbundet med væsentlig smerte/ubehag hos grisen?

Svar ad K:

En tilstedeværelse af en tobaksposestur vil alt afhængig af placeringen af denne være forbundet med væsentlig smerte/ubehag i en periode efter anlæggelsen. Smerter og ubehag kan fjernes med en samtidig smertestillende og en fortsat understøttende og smertelindrende behandling.

Spørgsmål L:

Findes der godkendte/registrerede bedøvelsesmidler til svin i Danmark?

Svar ad L:

Nej.

Spørgsmål M:

Hvad er de hyppigste komplikationer i tilslutning til rektalprolaps hos slagtesvin?

Svar ad M:

Udvikling af ødem, sår og blødninger samt betændelsesprocesser og nekrose (vævsdød).

Spørgsmål N:

Hvor hyppigt forekommer der bakteriæmi hos grise med rektalprolaps?

Svar ad N:

Rådet er ikke bekendt med undersøgelser, der har undersøgt forekomst af bakteriæmi hos grise med rektalprolaps.

Spørgsmål O:

Kan kød fra grise med bakteriæmi bruges til konsum?

Svar ad O:

Det afhænger af bakteriæmiens (bakteriespredning i blodbanerne) art. Ved septikæmi (blodforgiftning) forstås en infektionssygdom, hvor bakteriers overgang i blodet spiller en væsentlig rolle. Ved pyæmi forekommer purulente processer som følge af en generaliseret spredning af pyogene (pusdannende) bakterier i blodbanerne. Konstateringen af sepsis og/eller pyæmi hos et slagtedyr medfører total kassation af dyret.

Spørgsmål P:

Det Veterinære Sundhedsråd udtaler i svaret til spørgsmål 3 fra Anklagemyndigheden ”I besætningen under sygdomsforløbet har de 4 svin været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe”. Denne udtalelse bedes begrundet og dokumenteret.

Svar ad P:

Af svar ad 3 i Rådets besvarelse af den 18. september 2007 fremgår af embedsdyrlægens erklæring vedr. de leverede 4 slagtesvin med endetarmsprolaps, at prolapsene fremstod fibrinøse og med vævsdød (nekrotiserende) samt af varierende størrelse. Med henvisning til svar ad C skal Rådet anføre, at de beskrevne symptomer i læsionerne hos de 4 grise er forbundne med en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 10.000 kr.
Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 10 dage.
Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-053-00289

Skrivelse af 19. juni 2007 fra politimesteren i Sønderborg

Ved ankomsten til et slagteri fandtes 3 grise fra samme besætning at have brok. Grisene blev sammen transporteret adskilt fra de andre grise under transporten. To af grisene havde et stort navlebrok og en havde et stort pungbrok. Leverandøren erkendte, at de tre grise på grund af brokkets størrelse ikke skulle have været transporteret, men hjemmeslagt. Han kunne ikke erkende at grisene under opholdet i besætningen var blevet behandlet uforsvarligt. De havde siden de var små gået sammen i samme sti for sig selv og var blevet tilset to gange dagligt af fodermesteren. Chaufføren oplyste, at han havde transporteret grisene adskilt og da han ankom til slagteriet blev grisene lukket ind i en særskilt sygesti, hvor de var blevet tilset af en dyrlæge. Dyrlægen var ikke kommet med bemærkninger om grisene. Han kunne ikke erkende, at dyrene havde været udsat for unødigt lidelse og angst.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det ønskes oplyst, om behandlingen af de tre grise kan karakteriseres som uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af grisen?

Svar ad 1:

Det fremgår af anmeldelsen af 1. august 2006 fra fødevareregionen at der den 11. juli 2006 ankom 3 grise med svær brok.

Gris 1 fandtes ved det levende syn at have et stort venstresidigt pungbrok på 30 x 30 x 40 cm (b x h x l). Ved inspektion fandtes en stor bageste og en mindre forreste hævelse. Grisen bevægede sig med skrævende bagben og korte skridt, tydeligt generet af brokket.

Gris 2 fandtes ved det levende syn at have et stort asymmetrisk, pendulerende navlebrok, 20 x 20 x 30 cm. Ved inspektion fandtes talrige sår og hudafskrabninger på broksækkens underside, der befandt sig ca. 5 til 7 cm over gulvets overflade. Den bevægede sig med korte skridt og opad krummet ryg.

Gris 3 fandtes ved det levende syn at have et stort asymmetrisk pendulerende navlebrok, 20 x 35 x 30 cm. Ved inspektion fandtes enkelte sår på broksækkens sider. Grisen bevægede sig med korte skridt og i ro stod den med meget rette haser.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at dyrenes situation for længst skulle have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive dem. Grisene burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har de været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte samt fremsendte sagsakter til grund, finder Rådet, at grisene i besætningen under sygdomsforløbet, samt ved at blive sendt levende til slagtning, har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Vedrørende transporten af de 3 grise.

Spørgsmål 2:

Det ønskes oplyst, om behandlingen af de tre grise ved transporten kan karakteriseres som uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af grisen?

Svar ad 2:

Lægges svar ad 1 samt fremsendte sagsakter til grund, finder Rådet, at grisene under læsning og transport er blevet udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1.

Afgørelse:

Den tiltalte besætningsejer blev af byretten straffet med en bøde på 5000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte chauffør samt tiltalte transportfirma blev frifundet.

Chaufføren havde ved modtagelsen fået oplyst, at der var tale om 3 brokgrise. Idet chaufføren alene accepterede besætningsejerens repræsentants vurdering af, at grisene var transportegnede, og da transporten i øvrigt foregik i overensstemmelse med de da gældende regler, idet det på daværende tidspunkt ikke var en forudsætning, at der forelå en dyrlægeattest om grisenes transportegnethed, fandt retten ikke at tiltaltes accept af brokgrisene til transport indebar en uagtsom overtrædelse af dyreværnslovgivningen.

Sagen blev for tiltalte besætningsejers vedkommende anket til landretten.

Landsretten stadfæstede byrettens dom.

2007-20-053-00300

Skrivelse af 1. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 11. maj 2007 fra Østjyllands Politi

Ved det levende syn på et slagteri fandtes en so at være stærkt halt på venstre bagben. Soen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Soen kunne kun tage let støtte på benet, benet blev holdt i en skrå fremadrettet stilling samtidig med at hasen hang langt ned. Når den prøvede at træde på benet kunne den ikke styre det. Der var moderat muskelsvind i den samme sides lårskulatur. Efter slagting fandtes en ca. 3 cm bred og 1 cm høj byld på ydersiden af rygsøjlen i venstre side af bækkenindgangen. Ved tryk på bylden flød der pus ud i rygmarvskanalen. Chaufføren oplyste, at han ikke havde læsset en halt so og mente at skaden kunne være brudt op under transporten. Fodermesteren oplyste, at omhandlende so nogle måneder tidligere var blevet behandlet med penicillin for et dårligt bagben.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvor gammel var skaden, da soen blev aflivet den 17. januar 2006?

Svar ad 1:

Rådet har rekvireret materiale fra den i sagen omtalte so og ladet det obducere på Institut for Veterinær Patobiologi. Præparatet bestod af den lumbale rygrad og den kraniale ende af korsbenet med muskulaturen fra en so. På undersiden og siderne af den kraniale ende af korsbenet fandtes en byld med en diameter på ca. 25 mm. Ved sondering fandtes denne at kommunikere med rygmarvskanalen. Kapslen omkring bylden var ca. 3 mm. tyk. Eventuelle forandringer i

rygmarvskanalen kunne ikke vurderes, da denne stort set manglede og kun repræsenteredes ved den laterale væg i venstre side. Det er overvejende sandsynligt, at bylden er opstået ved sænkning fra en læsion i ryggen. Bylden skal ikke opfattes som årsag til de forandringer i rygmarvskanalen, som er observeret af veterinærkontrollen, men derimod som et resultat af forandringerne og er opstået senere i forløbet. Tykkelsen af kapslen tyder på at bylden har en udviklingstid der er mindst 10 dage.

Spørgsmål 2:

Medførte skaden symptomer (halthed eller andet), der var tydelige og erkendelige ved transportens begyndelse den 17. januar 2006 og i givet fald, medførte skaden også i soens tid i besætningen forud for den 17. januar 2006 symptomer, der var tydelige og erkendelige?

Svar ad 2:

Idet Rådet ikke på det foreliggende grundlag kan afgøre hvilken skade, der medførte de i anmeldelsen anførte symptomer, kan Rådet ikke med nogen grad af sandsynlighed besvare spørgsmålet.

Spørgsmål 3:

Burde soen den 17. januar 2006 have været transporteret levende/transporteret uden særlige forholdsregler, og i givet fald, burde der også i soens tid i besætningen forud for den 17. januar 2006 være taget særlige forholdsregler for at afhjælpe soens situation?

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse, at soen ved aflæsningen fandtes stærkt halt på det venstre bagben, idet den kun kunne tage let støtte på benet og benet blev holdt i en skrå fremadrettet stilling samtidig med, at hasen hang langt ned. Herudover fremgår det, at der var moderat muskelsvind i venstre bagbens lårmuskulatur. Soens venstre bagben har således ikke i en periode været fuldt funktionsdygtig. Det oplyses i vidneforklaringen, at soen for nogle måneder siden havde et dårligt bagben og blev behandlet med penicillin. Dette kurerede lidelsen, hvorefter der intet var at se på soen.

Lægges ovenstående oplysninger, obduktionsresultatet samt med sendte fotos til grund, kan rådet ikke afvise, at man i soens tid i besætningen har givet soen behandling for at afhjælpe dens situation.

Rådet kan heller ikke afvise, at soen i besætningen tilsyneladende er blevet kureret for sin lidelse i bækkenet og har fremstået haltfri ved læsningen, men at haltheden så er brudt op under transporten ved den påviste byld på ydersiden af rygsøjlen har givet opbrud til rygmarvskanalen.

Rådet finder det på den baggrund betænkeligt at udtale sig om, at soen ikke skulle have været transportegnet ved afsendelse fra besætningen.

Spørgsmål 4:

Har forholdet medført smerte, lidelse, og angst samt kan det betegnes som uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr?

Svar ad 4:

Rådet finder at soen på det foreliggende grundlag har været udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe. Rådet kan på det foreliggende grundlag ikke udtale sig om graden af ufor-svarligheden.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Nej

Afgørelse:

Det blev opgivet at rejse tiltale, da der ikke blev fundet at det nødvendige bevis kunne føres til domfældelse i en straffesag.

2007-20-053-00301

Skrivelse af 18. maj 2006 fra politimesteren i Haderslev

En slagtegris blev transporteret sammen med øvrige slagtesvin fra en besætning i en tilstand, hvor grisen var støttehalt på et forben. Ved slagtingen konstateredes et inficeret brud på venstre forben, hævelse med sår dannelse på højre forben og blødninger omkring begge skuldre samt muskeldegeneration i skinker og mørbrad.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det bedes oplyst, om grisen efter Rådets opfattelse må antages at være blevet påført smerte, lidelse, angst, varige men eller væsentlig ulempe.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægenes anmeldelse af den 20. februar 2007, at veterinærkontrollen ved det levende syn på slagteriet den 8. februar 2007 konstaterede en tydeligt springhalt gris, der var transporteret sammen med de fra en besætning i øvrigt leverede slagtesvin. Grisen var springhalt på venstre forben, som den kun nødigt og i så fald kun med tåspidsen tog støtte på. Grisen søgte hvile med det samme og lagde sig straks ned med højre forben fremadrettet og venstre forben bagud. På venstre forben var der 3 hævelser på ca. 5 cm i diameter. På højre forben var der en hævelse på 10 cm i diameter med et 5-krone stort blødende sår i midten. Efter slagtingen blev der på venstre forben konstateret et inficeret knoglebrud af ældre dato omgivet af bindevæv og flere bylder i muskulatur og underhuden. På højre forben blev der konstateret en tyk hævelse med sår dannelse. I muskulatur og led omkring grisens skuldre var der friske blødninger. På grisens bagpart var der tydelige tegn på stress, idet mørbrad og delvis skinker i begge sider var sæde for muskeldegeneration.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at grisen igennem længere tid har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været

behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet skal udtale, at grisen ved ikke at have fået passende veterinærfaglig behandling eller udfriet for sine lidelser på et langt tidligere tidspunkt har været udsat for groft uforvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1 og § 2.

Spørgsmål 2:

I bekræftende fald bedes det oplyst, hvor længe en sådan tilstand har bestået, ligesom det bedes oplyst, om dette efter Rådets opfattelse

- a) har indebåret en uforvarlig behandling af grisen
- b) har indebåret en grovere uforvarlig behandling af grisen eller
- c) har indebåret, at grisen er blevet mishandlet.

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Det bedes oplyst, om grisen efter Rådets opfattelse var egnet til at blive transporteret levende.

Svar ad 3:

Idet der henvises til Redegørelse fra Det Veterinære Sundhedsråd om transport af syge eller tilskadekomne dyr af den 20. december 1991 skal Rådet udtale, at dyr der ikke kan gå og stå ved egen hjælp, eller dyr der er springhalte, svært støtthalte eller udpræget gangbesværede på grund af diagnosticeret eller formodet knoglebrud, ledscred, smertefulde betændelsestilstande i lemmerne (ledbetændelse, seneskedebetændelse o. lign.) samt dyr som lider af almen svækkelse, ikke må transporteres levende til slagtning, men skal aflives på stedet.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger

Svar ad 4:

Idet der henvises til Rådets udtalelse vedrørende slagteridrylægers anmeldelse af dyreværns-mæssigt uforvarlige forhold af den 19. januar 2004, finder Rådet, at den patoanatomiske beskrivelse burde indeholde en nøjere beskrivelse af hvilke(n) knogle(r) og knogledel(e), der var omfattet af det inficerede brud samt en nøjere beskrivelse af bindevævsnydannelser, herunder en kvantitativ beskrivelse, ligesom en skønsmæssig vurdering af, hvor længe tilstanden havde bestået burde indgå i den veterinærfaglige beskrivelse.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Fuldbyrdelse af straffen blev udsat og bortfaldt, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i 1 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-053-00310

Skrivelse af 5. november 2007 fra Fødevestyrelsen jf. skrivelse af 23. august 2006 fra politimesteren i Herning

Ved det levende syn på et slagteri konstaterede embedsdyrlægen i en leverance fra en besætning henholdsvis et svin (A), som var stærkt støttehælt på højre bagben samt et svin (B), som var transporteret adskilt fra de øvrige. Svin B lå på rampen uden at kunne rejse sig og efterfølgende slæbte transportøren det ind ad slagteriets port ved at trække det i ørerne. Det lamme svin forsøgte efterfølgende at trække sig frem med forbenene. Spørgsmål vedrørende svin A er besvaret af Fødevestyrelsen. Ved slagtingen af svin B konstateredes kroniske forandringer i rygsøjlen, der formentlig havde medført et tryk på nervevæv. Materiale blev udtaget og indsendt til patoanatomisk undersøgelse, hvorved det konstateredes, at tredje ryghvirvel og rygmarvskanalen i denne var vinkelbøjet ca. 90 grader medførende en kompression af rygmarven og en dermed følgende lammelse af bagparten. Læsionen, som muligvis var en udviklingsanomali, havde en alder på ikke under flere uger.

Rådet udtalte:

Vedr. svin B

Spørgsmål 1:

Hvad fejlede svinet?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse og de ledsagende fotos, at svin B, der ved leveringen til slagteriet var lam i bagparten, ved den kødkontrolmæssige undersøgelse havde patologiske forandringer af kronisk karakter i rygsøjlen. Ved den efterfølgende obduktion på Institut for Veterinær Patobiologi, blev det konstateret, at tredje ryghvirvel var vinkelbøjet ca. 90 grader, således at der var opstået en konkavitet på hvirvellegemets overflade ind mod brysthulen. Rygmarvskanalen over den misdannede ryghvirvel blev ligeledes fundet vinkelbøjet og tilsvarende en tydelig kompression af rygmarven. Læsionen var muligvis en udviklingsanomali og havde en alder på ikke under flere uger.

Spørgsmål 2:

Kan skaden være opstået eller væsentligt forværret under transporten?

Svar ad 2:

Jf. svar ad 1 er læsionen beskrevet som en udviklingsanomali af en alder på ikke under flere uger. Der er ikke i sagens akter beskrevet friske læsioner og Rådet har bemærket sig, at svinet var adskilt fra andre under transporten til slagteriet. Lægges dette til grund finder Rådet det for udelukket, at læsionen er blevet væsentligt forværret under transporten.

Spørgsmål 3:

Hvis spørgsmålet kan besvares helt eller delvis bekræftende, da i hvilket omfang?

Svar ad 3:

Udgår.

Spørgsmål 4:

Skadens omtrentlige alder?

Svar ad 4:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 5:

Hvilken grad af lidelse har svinet på grund af skaden været udsat for?

Svar ad 5:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at svin B var lam ved leveringen til slagteriet og ved den efterfølgende obduktion blev der konstateret en kompression af rygmarven, der har medført, at svinet igennem længere tid har været lidende af en lammelse af bagparten.

Dyr skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at svin B ved at have været lidende af lammelse i bagparten samt efterfølgende transporteret levende til slagteri igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 6:

Må skaden anses for erkendelig for besætningsejer og transportør?

Svar ad 6:

Det fremgår af de ledsagende fotos samt af de patologisk anatomiske beskrivelser, at læsionen har været erkendelig igennem længere tid for besætningsejer og ligeledes for transportør.

Spørgsmål 7:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til yderligere bemærkninger?

Svar ad 7:

Nej.

Afgørelse:

Landmanden vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.
Transportøren vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.

2007-20-053-00313

Skrivelse af den 11. november 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af den 2. november 2007 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

I 4 tilfælde konstaterede embedsdyrlæger på et slagteri ved den kødkontrolmæssige undersøgelse, at flere svin i flere transporter udført af den samme chauffør havde adskillige blodudtrædninger under huden - angiveligt som efter slag med et drivredskab. Flere præparater med læsionerne blev efterfølgende indsendt til patoanatomisk undersøgelse, hvor undersøgelserne bekræftede, at forandringerne med stor sandsynlighed repræsenterede akutte blødninger efter slag med en stok eller lignende redskab.

Rådet udtalte:

Spørgsmål A:

Er det Rådets opfattelse, at de foretagne handlinger 1-3 eller enkelte af disse har haft karakter af mishandling, (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 3. pkt.)

Svar ad A:

Det fremgår af sagens akter, at embedsdyrlæger i 3 anmeldelser (af hhv. den 21. juni 2007, den 2. august 2007 og den 11. juli 2007) konstaterede følgende:

- Ved levering af hhv. 212 grise fra 3 forskellige leverandører den 7. juni 2007 og af 210 grise ligeledes fra 3 forskellige leverandører den 8. juni 2007, som var transporteret af samme chauffør, havde mindst 38 grise ved den kødkontrolmæssige undersøgelse flere kraftige rødbrune ca. 1 cm brede og op til ca. 50 cm lange mærker hen langs ryg og på tværs af rygge, medens der ingen mærker var på buge. Der var endvidere blodudtrædninger i underhud.
- Ved levering af 113 grise den 22. juni 2007, som var transporteret af samme chauffør, havde 18 grise 1-2 cm brede og op til 40 cm lange, kraftige rødbrune mærker hen langs ryggen og på bagparten med blodudtrædninger i underhud og muskulatur.
- Ved levering af 202 grise den 27. juni 2007, som var transporteret af samme chauffør, havde mindst 42 grise ca. 1 cm brede og op til ca. 50 cm lange, kraftige rødbrune mærker med blodudtrædninger i underhud.

Mærkerne fandtes i alle tilfælde som tegn på hårdhændet brug af drivredskab. Materiale i form af hud, spæk og underliggende muskulatur fra flere grise blev udtaget og efterfølgende på Rådets foranledning indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Institut for Veterinær Patobiologi. Af obduktionsattesten af den 8. februar 2008 fremgår, at der i alle tilfælde blev konstateret læsioner, som i snitflader sås i varierende omfang rødbrun til rød misfarvning - mest intenst i overgangen mellem dermis (hud) og subcutis (underhud). Misfarvningerne repræsenterede akutte blødninger. De beskrevne forandringer repræsenterede med stor sandsynlighed akutte blødninger efter slag med en stok eller et lignende redskab.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne grise i forløbet med drivning til og fra en transport har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe jf. dyreværnslovens § 1. Rådet vil på baggrund af antallet af grise med mange slagmærker karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål B:

Er det Rådets opfattelse – såfremt spørgsmål A besvares helt eller delvis benægtende – at de foretagne handlinger 1-3 eller enkelte af disse har haft karakter af grovere uforsvarlig behandling af dyr, (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. pkt.).

Svar ad B:

Se svar ad 1.

Spørgsmål C:

Er det Rådets opfattelse – såfremt spørgsmål A og B besvares helt eller delvis benægtende – at de foretagne handlinger 1-3 eller enkelte af disse har haft karakter af uforsvarlig behandling af dyr, (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt.).

Svar ad C:

Se svar ad 1.

Spørgsmål D:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad D:

Nej.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-053-00294

Skrivelse af 31. august 2007 fra politimesteren i Kolding

En slagtegris blev leveret til slagtning, hvorefter den af slagteripersonalet blev fjernet fra kæden pga. 2 større sår på bugen forårsaget af en urinflegmone, som af såvel embedsdyrlægen og den efterfølgende obduktion blev skønnet til at have været i mindst 2 uger.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Ved at betragte svinets tilstand ved indlevering til slagtning, således som denne tilstand er beskrevet i sagens bilag 3, 5 og 6 bedes Rådet besvare, hvorvidt svinet er behandlet uforsvarligt af sigtede.

Svar ad 1:

Det fremgår af sagens bilag 3, 5 og 6, heraf embedsdyrlægens anmeldelse af den 22. januar 2007, at der fra sigtedes besætning lørdag den 6. januar 2007 blev leveret grise til slagtning. Efter normal slagtning, skoldning og andre procedurer fandtes en af grisene under bugen at have 2 sår med dødt hud på hhv. 5 cm og 20 cm i diameter. Ved indsnit i bugen var der kroniske sår under de døde hudpartier og penis, forhud og urinrør bestod af dødt væv.

Ved den patoanatomiske undersøgelse af de udtagne præparater på Institut for Veterinær Patobiologi konkluderedes, at præparaterne omfattede 1) kronisk, nekrotiserende forhudsbetændelse og 2) kronisk nekrotiserende hudbetændelse i det omgivende væv til forhuden. Læsionen blev skønnet at have en alder på ikke under ca. 2 uger.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at den omhandlede slagtegris ved ikke på et tidligere tidspunkt i relation til lidelsens opståen at være behandlet for eller udfriet fra sine lidelser og ved at være transporteret levende til slagtning har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, bedes det oplyses, hvilke faktiske forhold der begrundes, at svinet er behandlet uforsvarligt.

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Ved at betragte svinets tilstand ved indlevering til slagtning, således som denne tilstand er beskrevet i sagens bilag 3, 5 og 6 bedes Rådet besvare, hvorvidt svinet samtidigt er behandlet grovere uforsvarligt af sigtede.

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Såfremt spørgsmål 3 besvares bekræftende, bedes Rådet oplyse, hvilke faktiske forhold der begrundes, at svinet er behandlet grovere uforsvarligt.

Svar ad 4:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 5:

Det bedes oplyst, om sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger

Svar ad 5:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

2007-20-053-00297

Skrivelse af 1. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 23. oktober 2006 fra politimesteren i Assens

En slagtegris blev leveret til slagtning på et slagteri. Ved det levende syn konstaterede veterinærkontrollen, at grisen meget nødtigt støttede på venstre forben. Ved den kødkontrolmæssige bedømmelse fandtes et gammelt, ikke korrekt ophelet brud med tydelig bindevævs- og knoglenydannelse i venstre skulder og skulderled. Veterinærkontrollen anmeldte forholdet til politiet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Vil det være muligt for et behandlet brud i skulder og skulderled påført umiddelbart efter fødslen at ophele, så det ikke giver synlige støtteproblemer?

Svar ad 1:

Ved en korrekt behandling og pleje, herunder sufficient blodig eller ikke blodig ortopædkirurgisk behandling, kan dette ikke udelukkes.

Spørgsmål 2:

Vil et ikke korrekt helet brud af ældre dato, i skulder og skulderled, kunne have været så smertefrit forud for transport og forud for læsning, at det ikke har givet svinet anledning til støtteproblemer og dermed undgået opmærksomhed fra personale, egen dyrlæge og transportør?

Svar ad 2:

Rådet forstår spørgsmålet således, at dette er rettet ud fra det i sagen omhandlede tilfælde. Af embedsdyrlægens anmeldelse af den 16. september 2005 fremgår det, at der ved det levende syn ved ankomsten til slagteriet af en slagtesvinetransport blev konstateret, at ét ud af 151 leverede slagtesvin fra leverandøren meget nødtigt støttede på venstre forben (springhalt). Svinet var ikke adskilt fra de øvrige svin på lastvognen. Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse blev der ved gennemsavning af venstre skulder konstateret et gammelt ikke korrekt helet brud med tydelig bindevævsdannelse og knoglenydannelse i venstre skulder og skulderled. Den

kontrollerende dyrlæge vurderede, at bruddet i venstre forbens skulder var af ældre dato (flere måneder gammelt).

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet det overvejende sandsynligt, at det omhandlede slagtesvin har udvist symptomer på bevægelsesforstyrrelse efter at have pådraget sig skaden under opvæksten i besætningen, under fremdrivningen til afsendelse og under læsningen.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej.

Spørgsmål fra forsvareren

Spørgsmål 4:

Kan det ganske udelukkes, at slagtesvinets skade eller halthed er opstået eller forværret i forbindelse med slagsmål imellem fremmede grise under transporten til slagteriet, eller på anden måde end slagsmål med fremmede grise under transporten til slagteriet?

Svar ad 4:

Rådet finder det udelukket, at skaden eller haltheden er opstået i forbindelse med slagsmål med fremmede grise under transporten til slagteriet. Alt andet lige vil en transport af et slagtesvin, som det i sagen omhandlede, sammen med flere slagtesvin betyde en øget risiko for yderligere smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-053-00303

Skrivelse af d. 12. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen, jf. skrivelse af d. 13. juni 2007 fra Midt- og Vestjyllands Politi

En besætningsejer blev sigtet for to forhold. Ad 1): Ved et uanmeldt besøg af Fødevarestyrelsen konstateredes en gris med en monstrøs fortykket has. Hævelsen var hård, men med bløde partier imellem. Grisen var grad 5 støttehald, gangbesværet og smertepåvirket under gang. Grisen blev aflivet og benet blev skåret af og indsendt til obduktion, hvor der konstateredes en mindst 2 måneder gammel ledbetændelse og betændelsesprocesser omkring leddet. Ad 2): En so blev fra besætningen leveret til slagtning, hvor der konstateredes et større og dybt sår ud for højre skulder. Ved obduktion blev påvist et skuldersår af grad 4.

Rådet udtalte:

Forhold 1

Spørgsmål 1:

Hvorledes vil Rådet karakterisere det forhold, at der ikke var reageret på grisens sygdomstilstand?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 6. marts 2007, at der ved et uanmeldt besøg i besætningen den 4. december 2006 i et af staldafsnittene med klimastald blev konstateret en gris på ca. 60 kg med en kronisk haseledsbetændelse i venstre bagben. Hasen var monstrøs

fortykket og var ca. 15 cm i diameter. Hævelsen var hård og med spredte sår på overfladen, men havde også områder, der var fluktuerende pga. underliggende betændelsesagtige lommer. Grisen var på en skala fra 1 – 5 grad 5 støtthalt og virkede stærkt gangbesværet og smertepåvirket under gang. Overladt til sig selv ville grisen helst ligge ned. Grisen blev aflivet og venstre bagben skåret af og efterfølgende indsendt på frost til obduktion på Institut for Veterinær Patobiologi. Af obduktionsattesten af den 14. november 2007 fremgår, at den ydre beskrivelse var i overensstemmelse med embedsdyrlægens beskrivelse. Ved gennemskæring fandtes de bløde og fluktuerende områder at indeholde grønligt, tyktflydende og ildelugtende pus – i alt 5 abscesser (bylder) med diameter mellem 1 og 6 cm. Haseleddet var sæde for omfattende destruktion af ledbrusk og indeholdt store mængder bindevæv. Bindevævet i den faste hævelse var op til 4 cm og indeholdt områder med nydannet knoglevæv. Diagnosen var en kronisk deformerende arthritis (ledbetændelse) i haseleddet med sekundær kronisk fibroserende (bindevævsdannelse), ossificerende (knogledannelse) og apostematøs (med bylder/abscesser) peri-arthritis (betændelse omkring leddet). Lidelsen skønnedes at være mindst 2 måneder gammel.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at grisen med de beskrevne lidelse igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom grisen ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Forhold 2

Spørgsmål 1:

Kan skuldarsår hos svin generelt set starte indefra, således forstået at det visuelt først gennembyder under- og overhud, når betændelsen har medført knogledannelse mv.?

Svar ad 1:

Nej.

Skuldarsår hos søer opstår alene udefra og ind, idet vævsbeskadigelsen består i, at skulderbladskammen trykker den overliggende hud mod det faste underlag, når soen ligger på siden, hvorved der i huden opstår en nedsat eller manglende blodgennemstrømning. Dette bevirker vævsdød, der hos søer - modsat liggesår hos mennesker, - altid begynder udefra, idet huden som det første bliver læderet. Hvis der på dette tidspunkt ikke gribes ind med behandling eller aflastning på et blødere leje, arbejder læsionen sig i dybden til de underliggende væv. Dette sker dels på grund af yderligere manglende blodcirkulation ved tryk fra skulderbladskammen og hårdt underlag og dels på grund af, at skuldarsår hos søer stort set altid er inficeret.

Spørgsmål 2:

Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende, ønskes oplyst, hvorvidt obduktion af skuldarsåret vil kunne afsløre, hvorvidt såret konkret er startet inde- eller udefra?

Svar ad 2:

Udgår.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 15.000 kr.

2007-20-053-00306

Skrivelse af 12. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 30. april 2007 fra Østjyllands Politi

En so blev leveret til slagtning med en ca. 40 cm i diameter stor hævelse bag forbenene. Hævelsen bevirkede, at soen havde besvær med at lægge sig og finde hvile. Veterinærkontrollen påviste ved ante mortem kontrollen hævelsen og anmeldte forholdet til politiet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

På baggrund af erklæring af den 1. februar og 26. april fra en fødevareregi anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der er tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af soen dels at have den i besætningen uden behandling dels at lade den transportere fra ejendommen til slagteriet.

Svar:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 1. februar og den 26. april 2007 samt de ledsagende fotooptagelser, at veterinærkontrollen ved ante mortem kontrollen (det levende syn) under aflæsningen af en so konstaterede, at denne havde en ca. 40 cm i diameter stor hævelse under brystet. Hævelsen var fyldt med små og større sår og soen havde besvær med at lægge sig og kunne ikke finde hvile på grund af hævelsens placering lige bag forbenene. Sårene blev vurderet at være forårsaget af slid på hævelsen. Til politirapporten udtalte soens ejer, at soen aldrig havde fået medicinsk behandling.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at soen igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet efter dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Soen burde på et langt tidligere tidspunkt have været behandlet eller udfriet for sin lidelse

ligesom den ikke burde være transporteret levende til slagteriet. Rådet skal udtale, at soen har været udsat for uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.

2007-20-053-00311

Skrivelse af 1. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 17. juli 2007 fra Østjyllands Politi

Et overvægtigt slagtesvin på ca. 160 kg blev transporteret til slagteri. Ved det levende syn var svinet tydeligt gangbesværet på højre bagben, vægrede sig ved at gå og lagde sig ved given lejlighed. Højre haseled var hævet til ca. dobbelt omkreds og hævelsen strakte sig ned langs piben. Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse blev der konstateret mange blodunderløbne mærker under huden og cirkelrunde 1-2 mm aftryk på ryggen samt let muskelsvind i højre lår. Højre bagben blev afskåret i knæleddet og efterfølgende indsendt til nærmere undersøgelse. Ved den patoanatomiske undersøgelse konstateredes kroniske ledbetændelser i haseleddene og i kodeleddene med bindevævsnydannelser omkring leddene.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har svinet under opholdet i besætningen været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe eller mangel på omsorgsfuld behandling.

I bekræftende fald forespørges, om der har været tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr – eller mishandling af dyr.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 27. juni 2006, at denne ved det levende syn konstaterede, at et svin, der var transporteret sammen med øvrige svin fra leverandøren, ved modtagelsen var tydeligt gangbesværet på højre bagben. Svinet vægrede sig ved at gå og lagde sig ved først givne lejlighed, efter det blev adskilt fra de øvrige svin i en sygefald. Svinet, der skønnedes at have en levende vægt på 160-170 kg, havde et højre haseled, der var hævet til dobbelt omfang og hævelsen strakte sig ned ad bagpiben. Indvendig på hasen sås rødme, medens der udvendigt og på bagsiden af denne sås ældre inficerede hudafskrabninger. Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse konstaterede embedsdyrlægen infektion i højre haseled og tegn på muskeldegeneration. På ryggen sås mærker efter slag samt cirkelrunde 1-2 mm aftryk, der muligvis skyldtes anvendelse af elektrisk drivstav. I højre lår sås let muskelsvind som tegn på nedsat muskelaktivitet af lemmet i flere uger. Efter indsendelse af præparat af højre bagben til Laboratorium for Patologi, blev det konstateret, at svinet havde en kronisk deformerende, ulcerativ ledbetændelse i haseleddet med fibrøs ankylosering (ledstivhed) af mange led i haseledskomplekset og med knoglenydanneleer omkring leddene samt kroniske ledbetændelser i kodeleddene på 3. og 4. tå med bindevævsnydannelser omkring leddene og langs piben. Omkring leddene fandtes endvidere flere cirkulære arvævsdannelser, formodentlig status efter fistelopbrud fra betændelsen i kodeleddene. Der var to mere akutte blødninger i huden på bagbenet, men ellers skønnedes forandringerne at være flere måneder gamle. De påviste adskillige blødninger (ca. 22 og ca. 25) i to hudstykker skønnedes at være mellem få timer og få dage gamle.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at svinets situation for længst ved de daglige tilsyn burde have været erkendt og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved aflivning. Under sygdomsforløbet i besætningen har svinet været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 2:

Har svinet under transporten været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe eller mangel på omsorgsfuld behandling.

I bekræftende fald forespørges, om der har været tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr – eller mishandling af dyr.

Svar ad 2:

Af ovennævnte embedsdyrlægeanmeldelse og sektionjournal fremgår, at svinet havde adskillige blodunderløbne mærker på ryggen. Ligeledes fremgår det, at svinet blev transporteret sammen med andre svin fra sigtede. Jf. svar ad 1 burde svinets situation for længst være afhjulpet eventuelt ved aflivning eller nødslagtning på stedet. Ved at transportere svinet levende til slagting har svinet været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-053-00312

Skrivelse af 1. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 23. juli 2007 fra Nordjyllands Politi

En gris med et alvorligt tilfælde af auriculær elephantiasis i venstre øre på over 4 kg blev leveret til slagteriet, hvor embedsdyrlægen konstaterede, at øret slog imod øjet, således at venstre øje konstant holdtes lukket. Øret blev efter den slagtemæssige behandling afskåret og indsendt til patoanatomisk undersøgelse, hvor lidelsen blev dateret til at have været flere måneder gammel.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har grisen med det nævnte sygdomsbillede været udsat for smerte, lidelse, angst i betydelig grad og burde der for længst været taget initiativ til afhjælpning af dets situation?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af den 24. maj 2007, at der ved det levende syn på slagteriet den 11. maj 2007 blev konstateret en gris med et alvorligt tilfælde af aurikulær elephantiasis. Grisen gik usikkert frem og holdt hovedet skævt pga. tyngden af ørelappen, hvis kant stødte mod øjet, således at grisen konstant holdt øjet lukket. Ved den efterfølgende kød-kontrol blev konstateret, at infektionen i ørelappen var kompliceret med kraftigt forstørrede halslymfekirtler og en bleg slagtekrop. Øret, der var 30 cm langt og 12 cm tykt og vejede 4,7 kg, blev efterfølgende indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Institut for veterinær Patobiologi. Sektionen konstaterede fund, der var forenelige med tilstanden aurikulær elephantiasis, som er en kronisk fibroserende (bindevævsdannende) dermatitis (hudbetændelse) efter voldsom lymfødeme (stase af lymfe). På baggrund af mængden af bindevæv skønnedes det, at forandringerne var flere måneder gamle. Den korresponderende lymfeknude var også afficeret og det makroskopiske udseende var foreneligt med en kronisk fibroserende lymphadenitis (betændelse i lymfekirtel) og abscessen (bylden) i nærheden af lymfeknuden skønnedes at være ældre end 7 dage.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at grisen har været lidende af et alvorligt tilfælde af aurikulær elephantiasis, der for længst burde have været erkendt, behandlet og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. Grisen har igennem længere tid (flere måneder) været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom grisen ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyn til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Kan der siges noget om tilstandens varighed?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Har det, at opdrætteren ikke har afhjulpet grisens situation på et tidligere tidspunkt, indebåret en uforsvarlig behandling eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Giver spørgsmålene Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

6.4 Dyreværnsager vedrørende hunde og katte

2007-20-054-00085

Skrivelse af 22. december 2006 fra politimesteren i Næstved

Et hundehold blev anmeldt for vanrøgt ved ikke at have sikret sig, at 4 hunde fik tilstrækkeligt foder og vand, hvilket gav sig udslag i, at tre voksne hunde på grund af dårlig foderstand var ekstremt tynde og undervægtige, således at ribbenene stak tydeligt frem på dem, ligesom øjnene lå dybt i øjenhulerne som tegn på væskemangel.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

På baggrund af ovenstående oplysninger skal jeg anmode Dem om en udtalelse om, hvorvidt sigtedes adfærd kan beskrives som uforsvarlig behandling af dyr, grovere uforsvarlig behandling af dyr eller mishandling af dyr.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten med vedlagte fotos, at de 3 voksne hunde i hundegården var ekstremt tynde og undervægtige, således at ribbenene stak tydeligt frem på dem, ligesom øjnene lå dybt i øjenhulerne. En nabo oplyste, at der efter hendes oplysninger ikke havde været nogen ved hundene de sidste par dage.

Det fremgår af attest af d. 6. september 2006 fra dyrlægen, at de 3 voksne hunde var ekstremt tynde og undervægtige, og ribbenene stak tydeligt frem på dem, og øjnene lå dybt i øjenhulerne som tegn på væskemangel. Tilsyneladende blev hundene vandet i løse spande, som naturligvis meget let vælter, når der går 3 hunde og 1 hvalp sammen. Midt i hundegården lå en dyngede gammelt tørfoder på jorden, der så uhumsk og fordærvet ud, og hundene prøvede af og til at smage på det, men opgav hver gang hurtigt, til trods for at de var meget sultne. Der var ingen ydre tegn på skader el. læsioner på hundene.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Ved ikke at blive tilset hver dag og ved ikke at blive fodret og vandet tilstrækkeligt, således at de tre voksne hunde var blevet ekstremt tynde og undervægtige, således at ribbenene stak tydeligt frem på dem, ligesom øjnene lå dybt i øjenhulerne, er de ikke blevet passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har derved været udsat for høj grad af lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Dem anledning til bemærkninger.

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 5000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-054-00092

Skrivelse af 26. juni 2007 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters politi

I forbindelse med ransagning af en hundekennel blev det konstateret, at hundene var usædvanligt tørstige, der var ikke vådt af urin i hundenes opholdsområder og hundene drak begærligt store mængder vand, da de blev tilbudt at drikke. Desuden var der kritisable forhold i flere af hundenes opholdsrum.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvor meget vand skal en voksen hund have i døgnet?

Svar ad 1:

Spørgsmålet kan ikke besvares præcist, da det afhænger af bl. a. fodring, fodertype, hundens aktivitetsniveau, temperament, alder og helbredsstatus og det miljø, hunden færdes i. Et groft estimat kan udføres for den enkelte voksne hund, idet vandbehovet udtrykt i ml/døgn tilnærmelsesvist svarer til energibehovet udtrykt i kcal/døgn. For en hund med en legemsvægt over 25 kg svarer det til mindst 65 ml vand/kg legemsvægt. Der kan henvises til faglitteratur om hundes fodring og pasning i de forskellige livsstadier.

Spørgsmål 2:

Hvor meget vand skal en tæve med 10 3-ugers hvalpe have i døgnet?

Svar ad 2:

Almindeligvis to til fire gange behovet for voksen hund som redegjort i svar ad 1. Behovet afhænger af antallet af hvalpe. Der kan henvises til faglitteratur om hundes fodring og pasning i de forskellige livsstadier.

Spørgsmål 3:

Hvor meget vand skal en unghund på ca. 3 mrd. have i døgnet? Der er for spørgsmål 1 – 3 tale om hovaward og golden retriever.

Svar ad 3:

For unghunde af de nævnte racer vil behovet for vand være 1,6 – 2 gange behovet for voksen hund som redegjort i svar ad 1. Der kan henvises til faglitteratur om hundes fodring og pasning i de forskellige livsstadier.

Spørgsmål 4:

Er det normal adfærd for en hund af racen hovaward/golden retriever, at tømme en 4 liters skål med vand, hvis de ellers får dækket deres vandbehov?

Svar ad 4:

Nej.

Spørgsmål 5:

Hvad sker der på kort og lang sigt med hunden, hvis den ikke får tilstrækkeligt med vand?

Svar ad 5:

Selv mild underforsyning med vand ledende til mild dehydrering medfører en række skadevirkninger omfattende kredsløbsinstabilitet, nedsat præstationsevne, nedsat styrke, nedsat vækst, mulighed for nedsat blodforsyning til nyrerne og hyperthermi, dvs. nedsat evne til at regulere legemstemperaturen.

Spørgsmål 6:

Er der tale om uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller er der tale om mishandling af:

- a: de voksne hunde,
- b: tæven med 10 3-ugers hvalpe,
- c: den syge hvalp, der befandt sig i stuehuset,
- d: unghundene i aflukket i stalden.

Svar ad 6:

a. Det fremgår bl.a. af sagsakterne, at en række af de voksne hunde blev holdt i bokse uden hundekurve eller brikse, der var hævet over gulvet. Opholdsrummene for flere af de voksne hunde fremstod ufærdige eller nedslidte, således at hundene kunne komme til skade på skarpe kanter og rummene var umulige at rengøre og desinficere på forsvarlig vis. Ved ransagningen var strøelsen i boksene påfaldende tør og der var ikke vand til rådighed i boksene. Hundene drak begærligt store mængder vand, da de blev tilbudt drikke.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Ved at gå under de beskrevne forhold og ved ikke at have konstant og let adgang til drikkevand af god kvalitet har hundene ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse forholdet for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, 1. og 2. punktum.

b. Det fremgår bl. a. af sagsakterne, at tæven med de 10 hvalpe på ca. 3 uger gik i et rum, hvor der var en tom metalskål og en væltet vandspand. Gulvet i rummet bestod af plader, som var meget beskidte af hundefføring. En del af denne afføring var indtørret og indikerede, at

gulvet ikke havde været rengjort i et stykke tid. Ved ransagningen blev tæven tilbudt vand, som den straks drak af med meget stor iver.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Dersom det kan eftervises, at tæven med de 10 hvalpe på ca. 3 uger har opholdt sig i længere tid i det beskrevne rum end blot midlertidigt under rengøring af naborummene, har hundene ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. Rådet vil anlægge samme vurdering, hvis det kan eftervises, at der i rummet ikke har været konstant og let adgang til drikkevand af god kvalitet.

Ved at gå under de beskrevne forhold og ved ikke at have konstant og let adgang til drikkevand af god kvalitet har hundene ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse forholdet for tæven med de 10 hvalpe for uforvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, 1. og 2. punktum.

c. Det fremgår af sagsakterne, at der i en "kravlegård" i et rum i stuehuset gik en tævehvalp. Hvalpen var meget mager med synlige ribben og torntappe (rygsøjlels tappe). Selv om den var 3 måneder gammel, havde den højdemæssigt størrelse cirka som en 8 ugers hvalp. Ejeren af hundene oplyste, at hvalpen havde været dårlig længe, og at den havde været tilset af en dyrlæge flere gange, idet hvalpen ikke var i stand til at optage næringen fra sit foder. Hun viste en dåse med Pancreatin, som hun behandlede hvalpen med. Pancreatin bruges til behandling af hunde, som ikke kan nedbryde og optage fedtstoffer fra foderet.

Det fremgår ikke af de fremlagte sagsakter, hvilken lidelse, der er diagnosticeret på hvalpen, ligesom det ikke fremgår, hvor længe hvalpen har været syg eller hvor længe, den har været behandlet.

På det foreliggende grundlag kan Rådet ikke besvare spørgsmålet.

d. Det er uklart for Rådet, hvilke hunde der menes med beskrivelsen "unghundene i aflukket i stalden". Rådet kan således ikke besvare spørgsmålet.

Spørgsmål 7:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Her ønskes taget i betragtning, at hundene opdrættes erhvervsmæssigt og til videresalg sammenholdt med, at de systematisk bliver tilbudt for lidt vand.

Svar ad 7:

Rådet finder, at det er en skærpende omstændighed, at der i et erhvervsmæssigt hundehold påvises fejl og mangler i hundenes husning, pasning, vanding og fodring. Hunde skal have konstant og let adgang til rent drikkevand af god kvalitet.

Supplerende skrivelse af 2. september 2008 fra Sydsjællands- og Lolland-Falsters Politi

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Kan det udelukkes, at hundene ved kontrollen d. 24. april 2007 pga. flokopførsel, vane eller blot spontan lyst "overfaldt vandet fuldstændigt hæmningsløst"?

Svar:

Det fremgår af sagsakterne, at strøelsen i boksene var påfaldende tør, og at der ikke var drikkevand til rådighed i boksene. Hundene drak begærligt store mængder vand, da de blev tilbudt at drikke.

De påfaldende tørre forhold indikerer, at hundene ikke i nævneværdig grad havde urineret, hvilket kan skyldes mangel på indtaget vand. Det således manglende vandindtag vil medføre en forøget tørst. På den baggrund findes det mest sandsynligt, at hundenes adfærd skyldes tørst og ikke skyldes flokopførsel, vane eller spontan lyst.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-054-00100

Skrivelse af 26. september 2007 fra politimesteren i Hvidovre

Politiet blev kaldt ud til et hus, hvori der befandt sig 8 hunde. 7 af dem (en af racen Shar pei blanding, en dobermann og 5 hunde, der var kamphundeblandinger) blev bragt til et dyreinternat, idet ejeren blev indlagt på psykiatrisk afdeling. De 7 hunde blev undersøgt af dyrlæge på dyreinternatet. Hundene havde bidskader i form af knækkede tænder, hudskader af forskellig sværhedsgrad og blodører. Flere hunde var halte på grund af bidskader og andet. Hundene var alle aggressive i varierende grad. Hundene var alle i passende foderstand.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvordan påvirker det mentaliteten og adfærden på 8 hunde af ovennævnte race at opholde sig i en længere periode (fra ca. d. 31. august 2006 til d. 18. marts 2007) i huset under de beskrevne forhold?

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten og af erklæring af d. 22. august 2007 fra dyrlæge A, at hundene havde opholdt sig i huset uden at komme udendørs fra ca. d. 31. august 2006 til d. 18. marts 2007. Det fremgår ligeledes af dyrlæge A's erklæring, at samtlige hunde havde bidskader i form af knækkede tænder, hudskader af forskellig sværhedsgrad, blodører m.v. Flere af hundene var halte på grund af bidskader og andet. Hundene var alle aggressive i varierende grader. Hundene var alle i passende foderstand. Der forelå ikke oplysninger om, hvorvidt nogle af hundene havde været i dyrlægebehandling før 18. marts 2007. Forholdene på adressen, hvor hundene havde opholdt sig – efter det oplyste uden at komme udendørs efter 31. august 2006, hvor ejeren havde fået pålæg om, at hundene skulle være forsynet med forsvarlig mundkurv,

når de ikke var holdt indelukket – var særdeles uhygiejniske og absolut uegnede til hold af så mange store hunde. Hundenes mentale tilstand var meget dårlig, idet de var aggressive til meget aggressive. De har haft mulighed for at skade hinanden og har haft forskellige bidskader, der har medført smertevoldende tilstande i form af blodører, haltheder m.v. Det fremgår ikke, at hundene har været i behandling for disse skader. Deres adfærdsmæssige behov er ikke tilgodeset, hvilket formentlig sammen med medfødte egenskaber har medført, at de har udviklet høj grad af aggressivitet såvel mod andre hunde som mod mennesker.

Det fremgår af journaludskrifter fra dyrlæge B, med resultater af undersøgelse i bedøvelse af de 7 hunde, der blev indbragt på Dyreværnets internat, at de 5 af hundene var kamphundeblandinger, en var Shar pei og en Dobermann.

Det fremgår af rapport af d. 15. april 2007 fra en adfærdsbehandler som gennemførte adfærdstest af tre af hundene, at de var kamp- og vagthunde.

Lægges ovennævnte til grund, er det Rådets vurdering, at med så mange, store og meget aggressive hunde samlet og spærret inde i flere måneder i et almindeligt hus med et areal på samlet ca. 152 m² vil det påvirke hundene til en aggressiv og dominerende adfærd over for hinanden, som også hundenes mange skader tyder på.

Spørgsmål 1a:

Gør det nogen forskel i besvarelsen, hvis det alene drejer sig om 7 hunde? I givet fald hvilken forskel?

Svar ad 1a:

Nej.

Spørgsmål 2:

Hvad kan være grunden til, at der på de undersøgte hunde er konstateret mange bidsår og ar?

Svar ad 2:

Bidskader pga. aggressiv adfærd mellem hundene. Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Har hver af de 8 hunde haft smerter under opholdet? Har de i bekræftende fald udvist dette? I givet fald hvordan?

Svar ad 3:

Det fremgår bl.a. af journaludskrifter fra dyrlæge B, Dyreværnet, med resultater af undersøgelse i bedøvelse af de 7 hunde, der blev indbragt på Dyreværnets internat, at:

Hund nr. 1 er generelt plaget af talrige infektioner i hud og underliggende væv. Disse infektioner er til stor gene for hunden. De er endvidere så udtalte, at lægmand kan erkende halthed og infektionssymptomer. De mange ar på kroppen vidner om, at hunden gentagne gange er blevet udsat for bideadfærd, hvilket er smertefuldt for hunden.

Hund nr. 2 fremstår tydeligt mærket af kroniske gigtlidelser i bevægeapparatet. Den er meget øm i begge hofter og kan ikke støtte på venstre bagben, hvis man løfter det modsatte. De meget lange negle bevirker, at hunden ikke kan gå og stå normalt. Dette er meget generende i det daglige. Slikkesår medfører kløe og kronisk irritation.

Hund nr. 3 har en knækket tand med blottet rodkanal, der er en meget smertefuld tilstand. Der er blødning i begge øjnes sclera. Den har små ar og sår på hele kroppen samt mærker efter bid. Kronisk sår på højre forben dorsalt på metacarpus, der har været til gene for hunden. Dyb flænge i trædepude på venstre bagben, der er meget generende for hunden. De mange ar på kroppen vidner om, at hunden gentagne gange er blevet udsat for bideadfærd, hvilket er smertefuldt for hunden.

Hund nr. 4 har blodøre på højre øre, der er til gene for hunden. Små sår og ar i lysken, på hovedet, forben og ører. Sår dorsalt på venstre carpus med kløe og kronisk irritation og fortykket underhud. Et mindre afhelende sår over den store trædepude på venstre bagben, der er til gene. De mange ar på kroppen vidner om, at hunden gentagne gange er blevet udsat for bideadfærd, hvilket er smertefuldt for hunden.

Hund nr. 5 har små sår og ar i lysken, på især ben, men også hoved og hals. Tre større sår på venstre forben henh. 2,5 x 1 cm, 2 cm i diameter og 3,5 x 1 cm. Over venstre mundvig en fast hævelse på 1 – 1,5 cm vurderet til at kunne være arvævsdannelse efter en byld. Hunden er generelt plaget af talrige infektioner i hud og underliggende væv. Disse infektioner er så udtalte, at lægmand kan erkende halthed og infektionssymptomer. De mange ar på kroppen vidner om, at hunden gentagne gange er blevet udsat for bideadfærd, hvilket er smertefuldt for hunden.

Hund nr. 6 har få afhelede sår/ar på hoved, forpart og ben. Ældre læsion på højre bagbens store trædepude ca. 3 cm i diameter, der stadig mangler hornlaget og som har været meget smertefuld for hunden. Arrene på kroppen vidner om, at hunden gentagne gange er blevet udsat for bideadfærd, hvilket er smertefuldt for hunden.

Hund nr. 7 har svær parodontose med to blottede tandrødder på en tand, der er til stor gene for hunden. Små sår og ar primært på hoved, ører og ben. Hunden er halt. Der er en udtalt og varm hævelse af højre forben fra albuen og ca. 2/3 af underarmens længde. Der er talrige mindre sår både lateralt og medialt på benets hævede område. I mindst et af sårene er der gennemtrængen til underhuden tydende på et bid. Hunden er generelt plaget af infektion i hud og underliggende væv på højre forben, og denne tilstand er til stor gene for hunden. Lægmand kan erkende halthed og infektionssymptomer. De mange ar på kroppen vidner om, at hunden gentagne gange er blevet udsat for bideadfærd, hvilket er smertefuldt for hunden.

Vedrørende den 8. hund, der blev fundet uden for indgangen til sigtedes adresse d. 20. marts 2007 og straks aflivet, ses sagsakterne ikke at indeholde en veterinærfaglig bedømmelse af dens tilstand. Rådet kan således ikke besvare spørgsmålet vedrørende denne hund.

Lægges ovennævnte beskrivelser af hund nr. 1 til 7 til grund, har alle hundene haft smerter under det langvarige ophold i sagens persons hus. De har vist symptomer på halthed og infektioner med hævelser, sår og ar.

Spørgsmål 4:

Herudover skal jeg anmode om en udtalelse om, hvorvidt det ovenfor beskrevne ophold for hundene på ovennævnte adresse kan karakteriseres som forsvarligt, uforsvarligt, groft uforsvarligt eller som mishandling.

Svar ad 4:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Under opholdet i huset har hundene ikke været passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har under de beskrevne forhold i huset været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil samlet betragte de beskrevne forhold for hundene på ovennævnte adresse som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. og 2. punktum, og stk. 3, 1. punktum.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-054-00104

Skrivelse af 14. november 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 7. november 2007 fra Nordsjællands Politi

En tæve med 9 hvalpe blev fundet efterladt i en carport. Der var aftalt pasning og tilsyn af hundene under ejerens fravær.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Tæven og hendes hvalpe opholdt sig i og overnattede i en carport, der var lukket mod 3 sider, i tidsrummet fra 13. juli 2007, ca. kl. 09.00 til den 14. juli 2007, ca. kl. 18.00, på ovenfor nævnte vilkår. Er der tale om uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig handling eller mishandling af tæven og hendes hvalpe ?

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Det fremgår af sagsakterne, at hundene ved politiets besøg både havde vand og mad, og at der var læ for vind og vejr. Carporten, der var lukket med væg fra gulv til loft i 3 af siderne og hvor hundene havde opholdssted, var indrettet med et hundehus i det nordvestvendte hjørne og ved siden heraf stod en hundekurv i flet. Forinden hundeejernes afrejse var det aftalt med en hundepasser, at denne skulle tilse, passe, fodre og vande tæven og hvalpene i de 10 dage, ejeren var på ferie. Forinden afrejse var hundepasseren på besøg i hjemmet. Det blev aftalt parterne imellem, at ejeren ville returnere til bopælen inden for 24 timer, hvis der opstod problemer. Det fremgår ligeledes, at hundeejeren kom hurtigt hjem dagen efter, da der opstod problemer med tæven, der blev aggressiv ved hundepasserens forsøg på at komme ind til hundene.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet nære betænkelighed ved at betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Der blev i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 2, besluttet at indstille efterforskningen i sagen.

2007-20-054-00086

Skrivelse af 26. januar 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 15. januar 2007 fra Nordsjællands Politi

En minipuddel blev i forbindelse med en udsættelsesforretning fundet i stærkt afkræftet stand i et varmt hus uden foder og drikke og den blev straks aflivet. Ved fundet var hunden ude af stand til at rejse sig, og da den blev hjulpet til at rejse sig, faldt den straks sammen. Den var sygeligt afmagret og kroppen udtørret, pelsen løsnede sig i flere totter og øjnene var sammenklistret af betændelse.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Skyldes den beskrevne tilstand, at hunden har været uden vand og mad, eventuelt i forbindelse med høj temperatur i huset (af politiet skønnet til 28 til 30 grader), i givet fald hvor længe.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten med vedlagte fotos, at en minipuddel blev fundet i stærkt afkræftet stand i et varmt hus uden mad og drikke. Hunden blev fundet liggende midt på køkkengulvet. Hunden lå på maven med alle fire ben ud til siderne, og den reagerede overhovedet ikke på politiets tilstedeværelse eller på den uro, politiet skabte ved gennemgangen af huset. Det blev umiddelbart skønnet, at hunden var død, men ved nærmere undersøgelse blev der konstateret en svag vejrtrækning, og ved berøring drejede den hovedet en lille smule. Hundens mad- og vandskåle var tomme, og det blev konstateret, at hunden ikke havde adgang til mad og vand, ligesom den ikke kunne komme ud fra det varme hus.

Det fremgår bl.a. af dyrlægeerklæring af d. 13. september 2005, at ved tilkald til undersøgelse af en efterladt hund fandtes en cognacfarvet minipudellignende hanhund liggende på brystet med alle fire ben ud til siderne. Hunden var ude af stand til at rejse sig. Hvis hunden blev hjulpet med at rejse sig, faldt den straks sammen i slap tilstand igen. Hunden kunne kun holde hovedet løftet i nogle få sekunder. Hunden var sygeligt afmagret og kroppen udtørret. Pelsen løsnede sig i store totter, som efterlod store bare pletter i hårlaget. Øjnene var sammenklistrede af betændelse og indtørret tåreflåd. Hunden kunne ikke åbne øjnene af samme grund. Mundslimhinden var bleg og tør, og der var alvorlig mundbetændelse. Hundens reflekser var ude af funktion. Hunden blev aflivet og obduktion aftalt. Dyrlægen attesterede, at hunden sandsynligvis havde været uden vand, mad og opsyn i dagevis. Alternativt at hunden havde været alvorlig syg, uden at ejeren havde draget omsorg for den.

I obduktionsattest af d. 14. oktober fra Institut for Veterinær Patobiologi konkluderes, at hunden var mager, og samtlige muskelgrupper fandtes atrofiske (formindsket størrelse). Såkaldt "serøs fedtvævsatrofi", hvor fedtvævet omdannes til en gele-lignende masse, forekom imidlertid ikke; "serøs fedtatrofi" kan ses ved afmagring. De histologiske fund er ukarakteristiske, idet de kan have mange forskellig årsager. Nogle af årsagerne er sammenfaldende, og en forøget omsætning af de røde blodlegemer (hvilket kan ses ved blodmangel) vil således kunne forklare flere af de beskrevne histologiske læsioner.

Ved undersøgelse af øjnene blev der fundet bilateral, kronisk, purulent konjunktivitis (øjenbetændelse med pusdannelse); og bilateral, kronisk, ulcerativ keratitis (sårdannelse i hornhinden). Samtidig blev fundet sammenklistring af hårene i øjnenes omgivelser, og højre øje fandtes skjult under sammenklistrede hår. Ved undersøgelse af mundhulen fandtes omfattende dannelse af tandsten og kronisk periodontitis (tandkødsbetændelse) på alle tænder. Endvidere var flere af tænderne løse og adskillige manglede. Læsionerne i såvel øjnene som ved tænderne var kroniske, og det anslås, at læsionerne ved tænderne havde en alder på ikke under 3-6 uger. Sammenklistring af hårene omkring højre øje, med tillukning af øjet, skyldtes sandsynligvis den omfattende pusdannelse og hundens manglende evne eller vilje til at soignere sig.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Lægges ovennævnte til grund, er det Rådets opfattelse, at hunden er blevet bragt i den beskrevne tilstand ved ikke at blive fodret, vandet og huset samt tilset, passet og behandlet efter sine behov. De nævnte forsømmelser har stået på i flere dage.

Spørgsmål 2:

Skyldes den beskrevne tilstand sygdom, i givet fald hvor længe har sygdommen været.

Svar ad 2:

Se svar 1.

Spørgsmål 3:

Skyldes den beskrevne tilstand en kombination heraf og i givet fald hvor længe.

Svar ad 3:

Se svar 1.

Spørgsmål 4:

Jeg skal videre spørge om de der i hvert af de ovenfor beskrevne spørgsmål er tale om en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling jfr. dyreværnslovens § 1, §28 stk. 1 og § 29 stk. 1.

Svar ad 4:

Hunden har ved ikke at blive fodret, vandet og huset efter sine behov og ved ikke at blive tilset, passet og behandlet for sin smertefulde øjenbetændelse og sine mundhulelidelser ikke været behandlet omsorgsfuldt eller under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den har ved de beskrevne forsømmelser været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger.

Svar ad 5:

Nej.

Afgørelse:

Påtale blev opgivet af procesøkonomiske grunde.

2007-20-054-00088

Skrivelse af 30. maj 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 13. februar 2007 fra Nordsjællands Politi

En hundeejer blev anmeldt, fordi hunden havde været alene hjemme i ejerens lejlighed i længere tid uden vand og mad. Der var afføring i hele lejligheden. Politiet skaffede sig adgang til lejligheden og konstaterede, at hunden ikke havde adgang til vand eller føde. Endvidere skønnes hunden at have spist af egne fækalier, idet der flere steder kun sås at være rester af fækalier tilbage.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Med baggrund i vedlagte rapportmateriale, sammenholdt med Dyreværnsloven § 28, stk. 1, ønskes udtalelse om, hvorvidt sigtede har vanrøgtet eller på anden måde behandlet sin hund uansvarligt, ved at have efterladt den alene, uden adgang til vand eller føde, ligesom der i lejligheden konstateredes hundefækalier og urinpletter, der vurderes til at være flere dage gamle. Endvi-

dere skønnedes hunden at have spist af egne fækalier, i det der flere steder kun sås at være rester tilbage.

Der henvises endvidere til fremsendte fotos, optaget af politiet på anmeldelsestidspunktet, visende de faktiske forhold i lejligheden.

Svar:

Det fremgår af de fremsendte sagsakter, omfattende politirapport med vidneudsagn og vedlagte fotos, at hunden havde været alene i lejligheden i flere dage uden at have haft adgang til vand eller føde. I lejligheden konstateredes hundefækalier og urinpletter, der blev vurderet til at være flere dage gamle. Endvidere skønnedes hunden at have spist af egne fækalier, idet der flere steder kun sås at være rester tilbage. Der var en meget kraftig lugt i hele lejligheden, der bar præg af at have været indelukket i længere tid.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses.

Ved at have været efterladt i længere tid alene i en lejlighed uden adgang til vand og foder samt uden rengøring og udluftning har hunden ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med dens behov. Hunden har således været udsat for betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. punktum.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 2000 kr.

2007-20-054-00091

Skrivelse af 19. juni 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 14. maj 2007 fra politimesteren i Hillerød

Besidderen af to hunde brugte disse som pladshunde på en autoophugningsvirksomhed. Den ene hund løb bort og strejfede om, men blev siden indfanget og undersøgt på dyreklinik DK1. Dyrlægen på klinikken udtalte, at hunden havde dårlige tænder, betændelse i ørerne, flænger i alle poter, var mager og ikke ville støtte på højre forben. Ved en senere inspektion af de to pladshundes forhold på virksomhedens område konstaterede dyrlægen, at hundene var lukket inde i en løbegård på 3 x 3 meter opbygget i metalplader med hønsenet over ca. halvdelen af arealet. Der var mange løse plader med frie løse kanter. Der lå løse plader på betongulvet med søm stikkende ud. Der lå desuden andre løse metaldele på gulvet. Hundene havde kun mulighed for at kigge ud gennem en metallåge, men ellers var hundene ikke i stand til at se, hvad der skete på selve pladsen. Der var lige blevet opstillet en container på en europalle, hvor der var lavet en åbning på 30 x 30 centimeter. I bunden var lagt en tynd måtte. Der var ingen

yderligere åbninger til ventilation. Tæven, som tidligere var blevet tilset, var kommet i bedre foderstand. Den anden hund, en Dobermann, blev tilset på stedet og var i normal foderstand. Dyrlægen konkluderede dernæst, at løbegården ikke var egnet til ophold for hunde, idet de løse plader på siderne og søm udgjorde en unødigt fare for hundene, ligesom de ikke havde mulighed for at se ud på pladsen, hvilket var en stressfaktor. Der var ligeledes ikke aktivitetsmuligheder for hundene i dagtimerne. Hundehuset var ikke egnet, idet der skal være adgang til et hundehus eller et leje gennem en åbning, så hundene ikke skal krybe ind liggende, og rummet skal tillige være stort nok til at rumme to hunde, der skal kunne komme hurtigt ud. Der var ikke tørt og varmeisolerende materiale, ligesom hundehuset ikke var ventileret. Nordsjællands Politi sendte sagens akter til Fødevarestyrelsen og stillede to spørgsmål i sagens anledning.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

I anledning af det ovenfor anførte beder jeg Fødevarestyrelsen om at bedømme, om den beskrevne behandling (herunder pladsforholdene) af dyrene må anses for at være en

- a) uforsvarlig behandling, eller
- b) grovere uforsvarlig behandling, eller
- c) mishandling,

i den forstand disse begreber anvendes i dyreværnsloven.

Svar ad 1:

Det fremgår af sagens akter med politirapport og to dyrlægeerklæringer fra dyrlæge A af henh. d. 21. november 2006 og d. 5. december 2006, at hunden, der strejfede var mager og mat i pelsen. Den havde bilateral øregangsbetændelse og eksem med infektion i alle fire poter samt multiple revner/sår i alle trædepuder, specielt højre forben, hvor den tog dårlig støtte som følge af infektion i poten. Der var fraktur af flere tænder med blottelse af tandhulen, hvilket kan give smerter.

Hundene var lukket inde i en løbegård på ca. 3 x 3 m opbygget i metalplader med hønsenet over ca. halvdelen af arealet. Der var mange tynde løse plader med frie løse kanter. Der lå løse plader på betongulvet med søm stikkende ud. Der lå andre løse metaldele på gulvet. Hundene havde kun mulighed for at kigge ud gennem en metallåge, men ellers var hundene ikke i stand til at se, hvad der skete på pladsen. Der var lige blevet opstillet en plastikbeholder/container på en europalle, hvor der var lavet en åbning på ca. 30 x 30 cm. I bunden var der lagt en tynd måtte. Der blev ikke påvist yderligere åbninger til ventilation. Der var ikke tørt og varmeisolerende materiale, ligesom hundehuset ikke var ventileret.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Ved at gå med ubehandlet bilateral øregangsbetændelse og eksem med infektion i alle fire poter samt multiple revner/sår i alle trædepuder samt fraktur af flere tænder med blottelse af tandhulen har tævehunden ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med dens behov. Den burde have været bragt til dyrlæge mhp. behandling af dens lidelser. De omtalte lidelser har udsat hunden for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Ved at gå som pladshunde under de ovenfor beskrevne forhold har de to hunde ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Rådet vil samlet betragte den beskrevne behandling af og forholdene for hundene som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Afslutningsvis om sagens akter giver Fødevarestyrelsen anledning til yderligere bemærkninger.

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 6000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-054-00095

Skrivelse af 7. august 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 27. juli 2007 fra politimesteren i Helsingør

En schæferhund befandt sig i en ca. 9 kvadratmeter stor hundegård, hvori der ikke fandtes tørt underlag eller strøelse, ligesom hundegårdens bund over store dele af arealet var dækket af et tykt lag hundeeskrementer. Hunden fremstod ekstremt oplejet med massive hudforandringer over hele kroppen. Den var voldsomt angrebet af ræveskab. Den havde store væskende sår hen ad ryggen, på bugen, under hagen, i lyskefolderne, ned langs alle 4 ben og omkring vaginalåbningen samt voldsom øregangsbetændelse i begge ører. Den manglede pels på hele undersiden af kroppen, neglene på alle 4 poter var ekstremt forvoksede og den havde pustilblandet flåd fra kønsåbningen.

Rådet udtaler:

Spørgsmål 1:

Der anmodes om en udtalelse, om hvorvidt behandlingen af den pågældendes hund kan karakteriseres som uforsvarlig, groft uforsvarlig eller som mishandling.

Svar ad 1:

Det fremgår af den vedlagte politirapport med fotos og af dyrlægeerklæring af d. 22. maj 2007 fra dyrlæge A, at hunden gik i et udendørs trådbur på 3 x 3 m, uden overdækning og placeret direkte på jorden. I hele buret var bunden dækket af et ca. 40 cm tykt lag af hundeeskrementer. Der var i buret 3 tomme foderskåle, uden hverken mad eller vand, ligesom tomme foderposer lå spredt i buret.

I buret var et lille hundehus på ca. 50 x 60 cm med en ca. 30 x 30 cm stor åbning. Det indre af huset var fyldt op med hundefføring, hvorfor det ikke var muligt for hunden at komme derind. I hjørnet af buret lå en halv europa-palle, som hunden forsøgte at komme op på (det er oplyst, at bunden i buret var meget våd, hvorfor hunden sank ned i 30-40 cm mudders/fækalieblanding). Pallen var ligeledes dækket af hundefføring.

Om hunden og dens tilstand fremgår, at det drejede sig om en ca. 5 år gammel schæfer-tæve. Ved politiets og dyrlægens henvendelse var den udpræget kontaktsøgende og ikke aggressiv. Da den blev tilbudt vand, drak den uden ophold 1½ liter. Hunden var tynd uden at være afmagret. Den fremstod ekstremt oplejet, med massive hudforandringer over hele kroppen. Den var voldsomt angrebet af ræveskab. Den havde store væskende sår hen ad ryggen, på bugen, under hagen, i lyskefolderne, ned langs alle 4 ben og omkring vaginalåbningen, samt voldsom øregangsbetændelse i begge ører. Desuden havde den et stort sår ved læbefolden. Den manglede pels på hele undersiden af kroppen, neglene på alle 4 poter var ekstremt forvoksede, og den havde pustilblandet flåd fra kønsåbningen. På grund af hundens meget dårlige fysiske tilstand besluttede den tilstedeværende dyrlæge at aflive den på stedet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Ved at gå under de beskrevne uhumske forhold i hundegården uden at kunne gå i læ for vejrliget i hundehuset, der var fyldt op med afføring, og ved ikke at blive behandlet for sin hudlidelse, sår ved læbefolden, øregangsbetændelse, vaginalflåd og ekstremt forvoksede kløer er hunden ikke behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Hunden har ved de beskrevne forsømmelser været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Der forespørges om oplysningerne i sagen giver Fødevarestyrelsen/Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Svar ad 2:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit hundehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 7500 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 10 dage.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i et tidsrum på 3 år fra endelig dom

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-054-00096

Skrivelse af 9. august 2007 fra politimesteren i Odense

En hundeejer blev sigtet i en sag vedr. en race af blanding med amerikansk Staffordshire Terrier. Hunden vejede 10,9 kg, hvor normalvægten skulle være 25 - 30 kg. Den vurderedes til at være ekstremt afmagret og tilstanden var udviklet over måneder. Hunden blev bragt til dyrlæge, der straks aflivede den, da den var ekstremt afmagret og ikke i stand til at rejse sig.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvorledes vil rådet betegne behandlingen af hunden ud fra dens generelle tilstand.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten med vedlagte fotos, at hunden var stærkt underernæret og havde liggesår.

Det fremgår bl.a. af erklæring af d. 12. juni 2007 fra dyrlægen, at denne undersøgte en hanhund, født 27. oktober 2005, race blanding med amerikansk Staffordshire Terrier. Ved undersøgelsen fandtes hunden ekstremt afmagret (skelet med hud). Vægten var 10,9 kg mod en normal vægt på 25-30 kg. Hunden havde diarre samt liggesår på bagpoter. Slimhinderne var ekstremt blege, hvilket er tegn på blodmangel. Endvidere var hunden dehydreret (hudelasticitet 5 sekunder, normalt 1 sekund). Hunden var ikke i stand til at rejse sig.

På baggrund af undersøgelsen blev hunden aflivet. Dyrlægen vurderede, at diarre kombineret med fejlfodring havde udløst dette ekstreme tilfælde af afmagring (kakeksi). Om der havde været andre sygdomme med i forløbet kunne ikke afvises. Tilstanden vurderedes til at være udviklet over måneder.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved over lang tid at udvikle en tilstand af ekstrem afmagring med liggesår, udtalt dehydrering og så udtalt svaghed, at hunden ikke kunne rejse sig, har hunden ikke været fodret, vandet eller passet under hensyntagen til dens fysiologiske og sundhedsmæssige behov i overensstem-

melse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Hunden burde langt tidligere i forløbet have været bragt til dyrlæge for en vurdering og behandling af dens tilstand. Ved at udvikle de beskrevne tilstande har hunden været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse den mangelfulde behandling af hundens tilstand for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvordan vil Rådet betragte behandlingen af hunden, hvis det lægges til grund, at den er blevet fodret og har fået vand hver dag, men alligevel ikke har taget på i vægt, og sigtede ikke har sikret, at hunden blev undersøgt af en dyrlæge.

Svar ad 2:

Hunden burde langt tidligere i forløbet have været bragt til dyrlæge for en vurdering og behandling af dens tilstand. Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Kan Rådet udtale sig om en ændret fodersammensætning (billigere foderblanding), der er blevet tildelt hunden, kan forårsage så ekstrem afmagring.

Svar ad 3:

Sagsakterne ses ikke at indeholde oplysninger om aktuelle fodersammensætninger, som er tildelt den omhandlede hund. Rådet vil dog vurdere, at en ændring til et markedsført hundefoder med en billigere råvaresammensætning almindeligvis ikke vil kunne forårsage en så udtalt afmagring som for den omhandlede hund, så længe hunden fodres med en tilstrækkelig mængde af det pågældende foder.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Hundeejeren vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.

2007-20-054-00105

Skrivelse af 15. november 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 2. oktober 2007 fra politimesteren i Esbjerg

En hundeejer lod sine to irske terriere sidde i sin personbil i ca. fire timer en dag sidst i juli, mens den holdt parkeret ved hans arbejdsplads. Da han kom tilbage til bilen, var begge hunde i dyb koma på grund af forhøjet temperatur i bilen. Trods omgående nedkøling, nødvendig førstehjælp samt efterfølgende transport til nærmeste dyrehospital, afgik begge hunde ved døden.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Der ønskes en objektiv vurdering af sagen, hvor vidt der er tale om uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Svar.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Det fremgår af politirapporten, at hundene var efterladt i den lukkede bil i fire timer i sommervarmen. Da der blev åbnet ind til bilen var ruderne helt tilduggede, den ene hund var død og den anden døde senere samme dag trods forsøg på behandling.

Efterladt i bilen under de ovenfor beskrevne omstændigheder har hundene ikke været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov. Ved at sidde i en stærkt opvarmet bil uden ventilation eller adgang til drikkevand, og ved at sidde i bilen så længe, at det medførte døden for dem begge, har hundene været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Afgørelse:

Tiltalte fik forelagt et bødeforlæg på 5000 kr.

2007-20-054-00094

Skrivelse af 29. juni 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 29. maj 2007 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

En hund blev luftet bundet til en bils anhængertræk i en 1,5 m lang hundesnor. Bilen kørte ca. 20 km/t. Hunden skiftevis trimlede rundt og forsøgte at løbe, men blev nærmest slæbt efter bilen. Under episoden bar hunden et kvælerhalsbånd af stål og hundesnoren var anbragt på en sådan måde, at kvælerfunktionen var aktiveret. Ved episoden pådrog hunden sig en lille afskrabning ned til rødt kød på forsiden af venstre forben og ved højre skulderled en lignende afskrabning på størrelse med en 20 krone. Hundeejeren forklarede, at hunden ind imellem havde svært ved at høre og at den stak af.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er hunden blevet behandlet uforsvarligt, grovere uforsvarligt eller er der tale om mishandling?

Svar ad 1:

Ved at blive luftet på den i politirapporten beskrevne måde er hunden ikke i tilstrækkelig grad sikret mod at komme til skade, hvis hunden snubler, eller hvis bilen bremses kraftigt op af trafikale årsager. Ved at blive slæbt efter bilen har hunden været udsat for risiko for kvælning pga. kvælerhalsbåndet. Der er desuden risiko for påkørsel af hunden, hvis andre trafikanter

overser denne. Desuden er hunden i sin position lige bag bilen udsat for indånding af bilens udstødningsgasser.

Lægges ovennævnte til grund, har hunden ikke været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med sine behov. Den har ved den beskrevne behandling været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for uforsvarlig behandling af dyr i strid med dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 3000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-054-00098

Skrivelse af 20. august 2007 fra politimesteren i Slagelse

En person forsøgte at aflive en hund med en lægtehammer ved at slå den to gange i hovedet, dog uden at hunden døde. Den løb væk og blev senere aflivet af en dyrlæge.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

I forbindelse med afgørelsen af en sag mod sigtede anmodes om en udtalelse:

Sigtede har forklaret, at han d. 7. juli 2007 omkring kl. 18 på en campingsplads foretog sig følgende:

Sigtede forklarede, at han på et tidspunkt tog fat i sin hund. Sigtede ønskede at aflive hunden, men han havde ikke råd til at køre til dyrlæge, hvorfor han tog en keglehammer, hvorved han med spidsen af keglehammeren slog hunden 2 gange i hovedet.

Ifølge dyrlægeerklæring udfærdiget samme dag ca. kl. 20 var der tale om en hund, sort/brun af blandet race, korthåret. Herefter anføres følgende: Ved ankomst til klinikken viste hunden ingen frygt eller tydelige tegn på smerter. Der fandtes ved højre ørebasis og i nakkeregionen en perforering af huden a ca. 4 mm i diameter. Under huden i ca. 5 cm diameters udbredelse palpéres væske/blodudtrædning. Hunden blev efter endt undersøgelse aflivet, ikke som følge af læsionerne, men efter ejers ønske.

I anledning af sagen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt en adfærd som nærmere beskrevet ovenfor, indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller en grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar:

Det fremgår af sagsakterne med politirapporten og erklæring af d. 7. juli 2007 fra dyrlægen, at hunden blev forsøgt aflivet ved slag i hovedet med en lægtehammer uden at hunden døde heraf. Af dyrlægeerklæringen fremgår bl.a., at det drejede sig om en hund af blandingsrace på ca. 35 kg. Ved ankomst til klinikken viste hunden ingen frygt eller tydelige tegn på smerter. Der fandtes ved højre ørebasis og i nakkeregionen en perforering af huden på ca. 4 mm i diameter. Under huden i ca. 5 cm diameters udbredelse palperedes væske/blodudtrædning. Hunden blev efter endt undersøgelse aflivet, ikke som følge af læsionerne, men efter ejers ønske.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den, der vil aflive et dyr, skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt.

Ved at blive forsøgt aflivet med slag i hovedet med spidsen af en lægtehammer har det ikke været muligt at tilsikre, at hunden blev aflivet så hurtigt og så smertefrit som muligt. Hunden er ved den beskrevne handle måde ikke behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Den har ved at blive holdt fast og slået med hammeren været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse, at den beskrevne adfærd indebærer en groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§1, 2 og 13, stk. 1, 1. punktum.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-054-00099

Skrivelse af 21. august 2007 fra politimesteren i Ringsted

En 3½ måneder gammel samojede hundehvalp urinerede på gulvet. Sigtede pressede hundens snude mod urinen for at lære den, at det måtte den ikke. Under dette afgav hunden afføring på gulvet i lejligheden, hvorefter sigtede tog hunden med ud i opgangen, der består af betonvægge og betontrappe, hvorefter han slyngede hunden mod væggen. Efterfølgende tog sigtede hunden ud på arealet uden for opgangen, hvor den blev bundet og efterladt uden opsyn i ca. 15-20 minutter. Hunden blev efterladt liggende, da den ikke kunne sidde eller stå. Hunden fandtes efter ca. 20 minutter liggende livløs.

Dyrlægeobduktion samme dag havde som konklusion, at hunden var død af chok som følge af indre blødninger.

Det fremgår ligeledes af sagen, at hunden havde flækket en tand. Hvorvidt det er opstået som følge af, at den blev kastet mod væggen, eller om skaden er opstået tidligere, vides ikke.

Rådet udtalte:

Midt- og Vestsjællands Politi anmodede Rådet om en udtalelse i forbindelse med en 3½ måneder gammel hundehvalps død som følge af indre kvæstelser.

På baggrund af det oplyste i sagen kan følgende hændelsesforløb lægges til grund ved Rådets besvarelse:

En ca. 3½ mdr. gammel hund af racen Samojede Spids blev den 3. august 2007 passet i en lejlighed i etageejendom af ejerens kæreste (sigtede).

Ved ca. 16 tiden urinerede hunden på gulvet. Hunden fik af sigtede presset hovedet ned mod urinen for at den skulle lære, at det måtte den ikke. Dette medførte, at hunden afgav afføring på gulvet i lejligheden.

Sigtede tog hunden med ud i opgangen, der består af betonvægge og betontrappe, hvorefter han slyngede hunden mod væggen.

Ifølge sigtedes forklaring havde han forudset, at hunden ikke havde mulighed for at lande "normalt". Det er dog ikke oplyst, hvordan hunden landede på trappeforløbet.

Efterfølgende tog sigtede hunden ud på arealet uden for opgangen, hvor den blev bundet og efterladt uden opsyn i ca. 15-20 minutter. Hunden blev efterladt liggende, da den ikke kunne sidde eller stå. Hunden fandtes efter ca. 20 min liggende livløs.

Dyrlægeobduktion samme dag har konkluderet, at hunden var død af chok som følge af indre blødninger.

Det fremgår ligeledes af sagen, at hunden havde flækket en tand. Hvorvidt det er opstået, som følge af at den blev kastet mod væggen, eller om skaden er opstået tidligere, vides ikke.

Spørgsmål.

Til brug for sagsbehandlingen ønskes besvaret, hvorvidt ovennævnte adfærd hos sigtede kan karakteriseres som uforsvarlig behandling af dyr, mishandling eller grov uforsvarlig behandling af hunden, jf. dyreværnslovens § 28, herunder navnlig

1. at den presses mod urinen
2. at den kastes mod væggen
3. at den ikke havde mulighed for at lande naturligt
4. at den efterlades bundet uden opsyn og ude af stand til at sidde eller stå.

Svar.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at få snuden presset ned mod urinen, ved efterfølgende at blive kastet mod væggen i opgangen, hvor den ikke havde mulighed for at lande naturligt og ved at blive efterladt bundet uden opsyn og ude af stand til at sidde eller stå er hunden ikke behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Den har under det beskrevne handlingsforløb været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil samlet betragte den ovennævnte adfærd som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-054-00102

Skrivelse af 3. oktober 2007 fra politimesteren i Kolding

Sagens genstand er en 13 mdr. gammel hund af racen alaskan malamut, der løb løs på vejen uden for sin ejers hjem. Der blev den formentlig iflg. vidneudsagn slået, pisket og sparket af en mand. Manden har forklaret, at han for at undgå slagsmål mellem sin egen hund og malamuten slog denne, bl.a. over snuden. Herefter tog han fat i dens halsbånd og forsøgte at trække den væk. Manden nægtede at have sparket hunden. Genboen havde hørt manden råbe op og set ham sparke og slå ud efter malamuten. Vidnet så, at manden slog med begge hænder på hundens skulder. Den blev indlagt på dyrehospital samme dag, hvor den senere på dagen blev aflivet pga. kvæstelser.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er den adfærd, dyrlægen konstaterer ved hundens indbringelse og senere samme dag, en følge af vold i form af spark og/eller slag.

Svar ad 1:

Rådet opfatter teksten i spørgsmål 1 som et spørgsmål, om hundens tilstand ved dens indbringelse til dyrlægen og senere samme dag er en følge af vold i form af spark og/eller slag.

Det fremgår af sagsakterne med attest af d. 2. juli 2007 fra dyrlægen, at dyrlægen blev kontaktet i vagten søndag d. 24. juni 2007 af hundens ejer, der beskrev, hvordan de ikke kunne komme i kontakt med deres hund efter den havde været ude. Den lå ned og rystede og det blev bare værre og værre. Hunden blev bragt ind på dyreklinikken kl. 10.15. Hunden måtte bæres ind og lægges på siden på bordet. Forbenene var strakt stift fremad, den sitrede og hyperventilerede. Pupillerne var store. Den ænsede tilsyneladende ikke sine omgivelser.

Det fremgår af obduktionserklæring af d. 17. juli 2007 fra Institut for Veterinær Patobiologi, at der ved den udvendige inspektion af kadaveret fandtes status efter intravenøs injektion for neden på venstre forben, hvor et mindre område var barberet frit for hår.

Ved sektion af kadaveret, herunder total afhudning og sektion af hjernen, fandtes følgende, idet kadaveret var moderat kadaverøst (forrådnet): I venstre sides flankeregion fandtes subkuttant (i underhuden) samt i den underliggende bugmuskulatur et område (ca. 9 x 16 cm) med blødning. I bughulen fandtes ca. 0,6 l ukoaguleret blod, hvor der på milten var en mindre flænge (ca. 0,5 cm lang) i den forreste rand. Bortset fra stase i lever og milt var øvrige bughuleorganer uden forandringer. Urin og kønsorganer var uden forandringer, idet der var status efter tidligere kastration. I brysthulen fandtes lungerne at være sæde for stase. Øvrige brysthuleorganer samt væv på halsen og i karrene var uden forandringer. Hjernen fandtes uden forandringer.

Der blev udtaget væv fra milten og bugmuskulaturen til histologisk undersøgelse. På grund af vævets autolysegrad (forrådelse) var det ikke muligt at lave en histopatologisk undersøgelse af vævslæsionerne.

De observerede forandringer er forenelige med traumatisk beskadigelse af vævsstrukturer i venstre flankeregion samt af milten. Ophobningen af blod i lungerne var forenelig med udvikling af shock (kredsløbssvigt).

Lægges ovennævnte til grund, er det Rådets vurdering, at hundens tilstand ved dens indbringelse til dyrlægen og senere samme dag er en følge af en voldelig indvirkning på den.

Spørgsmål 2:

Kan sigtedes adfærd – således som den er gengivet af ham – være årsag til de lidelser, der konstateres af dyrlægen.

Svar ad 2:

Det fremgår af politirapporten med afhøringsrapport af sigtede, at denne for at undgå slagsmål mellem hundene slog den forurettedes hund samtidig med, at han stillede sig over skrævs på sin egen hund. Sigtede slog herefter den forurettedes hund over snuden med bagsiden af den ene hånd to gange. Slagene var ikke hårde, men nærmest bløde dask. Herefter tog sigtede hunden i dens halsbånd og trak den hen til en sti og råbte til den, at den skulle gå hjem. Sigtede erkendte, at han råbte højt, mens han havde fat i den forurettedes hunds halsbånd. Her blev sigtede foreholdt et vidnes forklaring om, at hun havde set ham slå og sparke ud, men sigtede nægtede, at han havde gjort andet og mere ved den forurettedes hund end at give den de bløde dask og taget hunden i halsbåndet.

Sigtede fastholdt, at han ikke har sparket hunden på noget tidspunkt, men måtte erkende, at han var blev hidsig og gal under episoden.

Lægges ovennævnte til grund, er det Rådets vurdering, at dersom sigtedes adfærd var som gengivet af sigtede og således begrænset til dask over hundens snude og til trækken i halsbåndet, var denne adfærd ikke forenelig med en antagelse om, at adfærden kunne være årsag til de lidelser, der konstateredes af dyrlægen.

Spørgsmål 3:

Indebærer sigtedes adfærd – således som den er gengivet af ham - en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller en grovere uforsvarlig behandling.

Svar ad 3:

Rådet vil nære betænkelighed ved at anse den af sigtede beskrevne adfærd med dask over hundens snude og trækken i halsbåndet for uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 4:

Giver obduktionserklæringen Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 4:

Se svar ad 1.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet, da retten ikke fandt at der til domfældelse fandtes det nødvendige bevis for, at tiltalte havde sparket hunden, så den fik de skader, der gjorde, at den senere måtte aflives.

2007-20-054-00103

Skrivelse af 1. oktober 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 26. juni 2007 fra Sydøstjyllands Politi

En hundeejer blev anmeldt for at have tilført sin hund, en American Amstaff hvalp, skader resulterende i leverknusninger og flere ribbensbrud. Hunden døde.

En nyanskaffet hund, en hvid Dogo Argention hvalp, der tilhørte samme ejer, blev ifølge vidneforklaringer luftet bundet til hundeejerens scooter, der kørte i høj fart, så hunden ikke kun-

ne følge med. Samme hund blev ifølge vidneforklaringer af hundeejeren løftet op over dennes hoved og kastet i jorden. Ligeledes skulle hundeejeren ifølge vidneforklaringer have slået hunden flere gange med knytnæveslag i hovedet og sparket den adskillige gange i hovedet og på kroppen. Ifølge vidneforklaringer skulle hundeejeren have slået og sparket hunden så hårdt, at hunden peb højlydt under afstraffelsen. Ifølge en undersøgelse på dyrehospital få dage senere var hunden uden skader og virkede i øvrigt frisk og glad.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt sigtedes forklaring, om de hændelser hunden har været udsat for forud for dødsfaldet, lægges til grund, vil de skader, der er konstateret i den patologiske undersøgelse kunne være fremkommet herved?

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten, at sigtede har forklaret,

- at hunden på et tidspunkt inden for 5-6 dage forud for dødsfaldet væltede bagover på vej op ad trappen og rullede 4-5 trin ned.
- at hunden 2 dage før den døde var i slagsmål med en kat, der sad på ryggen af hunden, ligesom hunden efterfølgende havde bidmærker i hovedet fra katten
- at hunden om morgenen på dødsdagen lavede bræklyde, og at sigtede derpå lagde hunden på ryggen mellem benene og gav den hjertemassage ved at trykke lidt over brystbenet.

Det fremgår af konklusion på obduktionsrapport besvaret d. 21. december 2006:

”De beskrevne fund er forenelige med, at hunden er død som følge af påført ydre vold og at dødsårsagen er voldsom knusning af leveren og deraf følgende indre blødning. Der er udover knusning af leveren også påvist multiple læsioner i hovedregion og brystkasse. Der er påvist vital vævsreaktion (intravital blødning og ødem) i forbindelse med læsionerne i både hovedregion, brystkasse og bughulen, hvilket bekræfter at disse trauma er påført hunden i levende live.

Der er ikke ved obduktion eller efterfølgende histopatologisk undersøgelse påvist sygdomsmæssige forandringer og hundens knogler havde normal brudstyrke for dens alder og race.

De punktformige, parvise penetrationer af huden, som forekom på både næseryg og kraniekuppel tyder på, at slagene mod hovedet kan være forårsaget af et bræt med søm - eller et tilsvarende objekt. Læsionerne på undersiden af kæben er formodentlig opstået ved, at hundens hoved i forbindelse med disse slag mod oversiden af hovedet er blevet trykket mod et gulv eller et andet hårdt underlag.

Læsionerne i hovedregionen omfattede hud, underhud og knoglehinder, mens selve kraniet og hjernen var ubeskadiget. Dog fandtes en lille blødning 1x1 mm i venstre side ud for den parietale hjerneregion. Dette skyldes formodentlig, at denne hunderace har en særdeles kraftigt bygget kraniekasse der kan modstå selv kraftige direkte slag.

De multiple ribbensfrakturer og skader på indre organer (blødning i lungerne og knusning i leveren) er forårsaget ved stump, ydre vold af relativt stor styrke (foreneligt med slag med et

stumt redskab eller spark). Flere af de påviste ribbensfrakturer (7-8. ribben i højre side af brystkassen) fandtes afhelede og stammede fra en tidligere hændelse. Øvrige ribbens frakturer (8-9. ribben i højre side, samt 7-12 ribben i venstre side) var akutte og uden tegn på heling.”

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet ikke, at de i den patologiske undersøgelse konstaterede skader kunne være fremkommet ved de hændelser, som sigtede har forklaret.

Spørgsmål 2:

Såfremt det lægges til grund, at skaderne på hunden er fremkommet som følge af de hændelser sigtede har beskrevet, findes sigtedes behandling af hunden at være forsvarlig, uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af hunden ?

Svar ad 2:

Bortfalder.

Spørgsmål 3:

Såfremt det lægges til grund, at skaderne på hunden ikke er fremkommet som følge af de hændelser, sigtede har beskrevet, findes sigtedes behandling af hunden at være forsvarlig, uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af hunden, eller er der tale om mishandling?

Svar ad 3:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at blive påført de i svar ad 1 beskrevne skader er hunden ikke behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Hunden har under opståelsen af de nævnte skader været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet vil betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Spørgsmål 4:

Sigtede er endvidere ejer af en hvid Dogo Argention hvalp.

Ifølge vidneforklaringer skulle sigtede have luftet sin hund ved at have bundet hunden til sin scooter og kørt rundt i området i høj fart.

Såfremt vidneforklaringerne lægges til grund, findes sigtedes behandling af hunden at være forsvarlig, uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af hunden ?

Svar ad 4:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at blive luftet på den af vidner beskrevne måde bundet til en scooter og kørt rundt i området i høj fart er hunden ikke blevet behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Den er ikke i tilstrækkelig grad sikret mod at komme til skade, hvis den snublede, eller hvis knallerten bremsedes kraftigt op af trafikale årsager. Der var desuden risiko for påkørsel af hunden, hvis andre trafikanter overså denne. Yderligere var hunden i sin position lige bag knallerten udsat for indånding af udstødningsgasser. Ved den beskrevne behandling har hunden været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet vil anse forholdet for uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 5:

Ifølge vidneforklaringer skulle sigtede have løftet hunden over sit hoved og slået den i jorden. Såfremt vidneforklaringerne lægges til grund, findes sigtedes behandling af hunden at være forsvarlig, uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af hunden ?

Svar ad 5:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at blive løftet op over ejerens hoved og derefter slået ned i jorden er hunden ikke blevet behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Ved den beskrevne behandling har hunden været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet vil anse forholdet for uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 6:

Ifølge vidneforklaringer skulle sigtedes have slået hunden flere gange med knytnæveslag i hovedet og sparket den adskillige gange i hovedet og på kroppen. Såfremt vidneforklaringen lægges til grund, findes sigtedes behandling af hunden at være forsvarlig, uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af hunden ?

Svar ad 6:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at blive slået flere gange med knytnæveslag i hovedet og sparket adskillige gange i hovedet og på kroppen er hunden ikke blevet behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Ved den beskrevne behandling har hunden været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet vil anse forholdet for uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 7:

Ifølge vidneforklaringer skulle sigtede have slået og sparket hunden så hårdt, at hunden peb højlydt under afstraffelsen.

Såfremt vidneforklaringen lægges til grund, findes sigtedes behandling af hunden at være forsvarlig, uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af hunden ?

Svar ad 7:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at blive slået og sparket så hårdt, at den peb højlydt under afstraffelsen, er hunden ikke blevet behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Ved den beskrevne behandling har hunden været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet vil anse forholdet for uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 8:

Ifølge en undersøgelse på et dyrehospital den 29. december 2006 var hunden uden skader og virkede i øvrigt frisk og glad.

Såfremt det lægges til grund, at hunden er blevet behandlet som beskrevet i spørgsmål 2-5, ville hunden ved undersøgelse på dyrehospitalet den 29. december 2006 kunne være uden skader og i øvrigt virke frisk og glad ?

Svar ad 8:

Rådet forstår spørgsmålet således, at det skal lægges til grund, hvorledes hunden er behandlet som beskrevet i spørgsmål 4 – 7, der omhandler den hvide Dogo Argentino hvalp.

Det fremgår af afhøringsrapport dateret 3. januar 2007 med afhøring af dyrlægen fra dyrehospitalet, at dyrlægen efter undersøgelse af hunden havde konstateret, at hunden ikke havde nogen fysiske skader og i øvrigt virkede frisk og glad.

Om hunden efter de i spørgsmål 4 – 7 beskrevne handlinger kan fremstå uden klinisk påviselige skader og i øvrigt virke frisk og glad vil komme an på en række af omstændigheder, bl.a. hvor hurtigt, der har været kørt på knallerten, hvordan hunden landede efter at være løftet op og kastet mod jorden og hvor hårdt hunden har været slået og sparket. Betydningen af hundens højlydte piben ved afstraffelse afhænger af hundens temperament.

Lægges ovennævnte og sagsakterne til grund, er det Rådets vurdering, at det er muligt, at hunden efter de i spørgsmål 4 – 7 beskrevne handlinger vil kunne fremstå uden klinisk påviselige skader og i øvrigt virke frisk og glad.

Spørgsmål 9:

Giver sagen anledning til yderligere bemærkninger, herunder eventuelt spørgsmål om rettigheidsfrakendelse.

Svar ad 9:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Straffen skulle ikke afsones, hvis tiltalte overholdte følgende betingelser:

1. Tiltalte måtte ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 2 år fra endelig dom.
2. Tiltalte skulle være under tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr i 3 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-054-00093

Skrivelse af 29. juni 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 22. juni 2007 fra politimesteren i Horsens

Rådet fik fremsendt en sag mod en våbenhandler vedr. salg og annoncering af fjernbetjent halsbånd til træning af hunde.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Der skal anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det pågældende halsbånd, der puster kold luft i hovedet på hunden, kan anses for at påføre hunden anden væsentlig ulempe.

Svar:

Sagsakterne ses ikke at være vedlagt halsbåndet i funktionsduelig form, rapportmateriale med dokumentation for halsbåndets afprøvning og virkning på hunde med forskellige temperamenter samt udførlig dansk brugsvejledning inkl. retningslinier for at undgå fejlagtig og eventuelt skadelig brug.

Rådet kan således ikke besvare spørgsmålet på det foreliggende grundlag.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-054-00089

Skrivelse af 8. juni 2007 Nordjyllands Politi

En kat blev slået ihjel ved mindst 5 gange at få hovedet slået hårdt ned i et bord efter først at være forsøgt stranguleret med de bare næver. Katten døde efter det sidste slag, hvor den efter de forrige slag mod bordet hver gang slap fra gerningspersonen, der efterfølgende indfangede katten igen og slog den mod bordet. Undervejs sprøjtede der blod fra katten op på væggen og på fjernsynet i stuen. Gerningspersonen var gået amok i raseri og huskede efterfølgende ikke hændelsesforløbet pga. påvirkning af alkohol og stoffer.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har katten ud fra det foreliggende hændelsesforløb været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 1:

Som det fremgår af politirapporten med vidneudsagn blev katten først forsøgt stranguleret, hvorefter den blev grebet i bagbenene og fik slået hovedet hårdt mod et sofabord i alt 5 gange. Først 5. gang døde katten efter slaget, hvor den de 4 forrige gange slap væk og blev indfanget igen. Undervejs sprøjtede der blod fra katten op på væggen og på fjernsynet i stuen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den, der vil aflive et dyr, skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt.

Ved den beskrevne behandling er katten ikke blevet behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med dens behov. Ved først at blive forsøgt stranguleret og derefter indfanget 5 gange for at få hovedet slået hårdt mod et sofabord har katten været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 13, stk. 1, 1. punktum.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 60 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt følgende betingelser:

1. Tiltalte måtte ikke begå noget strafbart i 1 år fra endelig dom.
 2. Tiltalte skulle underkaste sig tilsyn af Kriminalforsorgen i 1 år fra endelig dom.
- Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Straffen blev også givet for andre forhold end ovenfornævnte forhold.

Dommen er anket.

2007-20-054-00090

Skrivelse af 14. juni 2007 fra politimesteren i Hjørring

En katteejer blev anmeldt, fordi 12 af kattene var meget udmagrede, dehydrerede, med diarré, lungebetændelse og øjenbetændelse. Kattene var midlertidigt anbragt i en kattepension og blev der tilset af en dyrlæge, som anmeldte kattens ejer til politiet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Under henvisning til indholdet i vedlagte politirapport med bilag, anmodes Det Veterinære Sundhedsråd om en udtalelse om følgende:

Om hvorvidt dette at sigtede i tiden forud for den 1. marts 2007, har behandlet 12 katte således at de den 1. marts 2007 fremstod som meget udmagrede, dehydrerede, med diarré, lungebetændelse og øjenbetændelse (der henvises til indholdet i rapportens bilag 3 og 3A) – er uforsvarlig – mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jfr. Dyreværnslovens § 1 og § 2.

Svar:

Der fremgår følgende af sagsakterne med politirapport og udtalelse af d. 2. april 2007 fra dyrlægen.

Fire katte var meget undervægtige, afmagrede og afkræftede på grund af væskemangel og infektioner. De havde lidelser og symptomer som øjenbetændelse med pus, næsebetændelse med pus, besværet åndedræt, lungebetændelse, ørebetændelse, hårfilter på hals, væskemangel og diarre. En var meget mager og tre var sygeligt afmagrede.

Tre katte var meget undervægtige og havde infektioner. De havde lidelser og symptomer som øjenbetændelse med pus, næsebetændelse med pus, besværet åndedræt, diarre og loppeafføring i pelsen. To var magre og en var sygeligt afmagrede.

Fire katte var undervægtige og havde infektioner. De havde lidelser og symptomer som øjenbetændelse med pus, næsebetændelse med pus, besværet åndedræt, diarre, lungebetændelse og ørebetændelse. Tre var tynde og en slank.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

De tre omtalte grupper katte har ikke været passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De burde langt tidligere have været bragt til dyrlæge for undersøgelse og afhjælpning af deres lidelser. Ved at undlade dette har de været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil samlet anse forholdet for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-054-00097

Skrivelse af 13. august 2007 fra politimesteren i Horsens

En katteejer blev sigtet for at have behandlet en kastret rød hankat uforsvarligt, idet den var stærkt afmagret, meget afkræftet og dehydreret i svær grad og havde skæv hovedholdning. Begge øjne var stærkt angrebet af betændelse. Fra næsen var der pusflåd og ru respirationslyd fra begge lunger.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Vedlagt fremsendes sagen vedrørende katteejeren, der er sigtet for overtrædelse af dyreværnslovens § 1 i forbindelse med behandling af en kat som beskrevet i vedlagte forholdsfortegnelse, idet jeg skal forespørge, hvorvidt den behandling katten har været udsat for indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1.

Svar:

Det fremgår af sagsakterne med politirapporten og vedlagte fotos, at katten var stærkt afmagret, meget afkræftet og dehydreret i svær grad og havde skæv hovedholdning. Begge øjne var stærkt angrebet af betændelse. Fra næsen var der pusflåd og ru respirationslyd fra begge lunger.

Det fremgår af udateret erklæring fra dyrlægen, der undersøgte katten umiddelbart før den blev aflivet, at katten ved undersøgelsen fandtes stærkt afmagret (kakektisk, 2,72 kg) og meget afkræftet. Den var dehydreret i svær grad og havde skæv hovedholdning (neurologisk symptom).

Begge øjne var stærkt angrebet af betændelse med pusflåd, det ene desuden af hornhindebetændelse med karindvækst. Også fra næsen var der pusflåd og der fandtes ru respirationslyd på begge lunger.

Kattens almentilstand var meget dårlig, og den blev aflivet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at udvikle en tilstand af stærk afmagring, svær grad af dehydrering, udtalt betændelse i begge øjne og betændelse i luftvejene samt ved at blive meget afkræftet har katten ikke været fodret, vandet eller passet under hensyntagen til dens fysiologiske og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Katten burde langt tidligere i forløbet have været bragt til dyrlæge for en vurdering og behandling af dens tilstand. Ved at udvikle de beskrevne tilstande har katten været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse den mangelfulde behandling af kattens tilstande for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte fik forelagt et bødeforlæg på 2500 kr.

2007-20-054-00101

Skrivelse af 5. september 2007 fra politimesteren i Svendborg

Sigtede gik på gaden, hvor han stødte på en ca. 12-13 uger gammel kattekillling, gråstribet med hvid underside. Sigtede tildelte umotiveret killingen flere slag med sin spadserestok. Killingen led og kom med klagelyde, vred sig rundt på asfalten og afgik ved døden efter ca. 10 minutter. Politiet besigtigede killingen ca. 50 min. efter hændelsen; der var lidt frisk størknet blodudsivning fra næsen, men der blev derudover ikke påvist skader efter som et færdselsuheld eller påkørsel.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er de af politiet beskrevne skader på katten forenelige med, at den, ca. 50 minutter inden politiet besigtigede katten, er blevet tildelt 3-4 hårde slag med en stok som beskrevet?

Svar ad 1:

Ja. Lægges politirapportens oplysninger med vidneudsagn til grund, der beskriver, at katten efter at være blevet tildelt flere slag med en spadserestok led og kom med klagelyde, vred sig rundt på asfalten og afgik ved døden efter ca. 10 minutter samt den friske størknede blodud-sivning fra næsen, finder Rådet, at skaderne på katten er forenelige med, at den ca. 50 minutter inden politiet besigtigede katten er blevet tildelt 3-4 hårde slag med en stok.

Spørgsmål 2:

Kan det antages, at katten er død af at være tildelt 3-4 hårde slag med en stok som beskrevet?

Svar ad 2:

Ja.

Spørgsmål 3:

Er den beskrevne adfærd – dvs. at hæve en stok op over hovedet med begge hænder og tildele kattekillingen 3-4 hårde slag med stokken, hvorefter den ligger og vrider sig og kommer med klagelyde og dør efter ca. 10 minutter – at betegne som:

- uforsvarlig behandling af dyr?
- grovere uforsvarlig behandling?
- mishandling?

Svar ad 3:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den, der vil aflive et dyr, skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt.

Ved at blive tildelt 3-4 hårde slag med stokken, hvorefter den ligger og vrider sig og kommer med klagelyde og dør efter ca. 10 minutter, er kattekillingen ikke behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov, og den er ikke aflivet så hurtigt og så smertefrit som muligt. Ved den beskrevne behandling har killingen været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 13, stk. 1, 1. punktum.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 14 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i 1 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

6.5 Dyreværnssager vedrørende får og geder

2007-20-055-00017

Skrivelse af 21. december 2006 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 6. november 2006 fra politimesteren i Herning,

Politiet modtog en anonym anmeldelse om, at 12 får i januar måned gik på en mark uden mulighed for læ, ly og tørt leje. Ejeren af dyrene erkendte dette. Marken var en åben mark uden bevoksning af træer eller lignende bevoksning.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Opfylder de faktiske forhold, hvorunder dyrene gik, kravene til en effektiv sikring af dyrene mod vejr og vind, når der henses til, at der ikke var opstillet læskur eller anden bygning, hvor dyrene kunne søge læ og tørt leje.

Svar ad 1:

Det fremgår af sagens akter, at politiet den 20. januar 2006 modtog en anonym anmeldelse om, at 12 får gik ude på en mark, samt at dyrene havde gået på marken i flere måneder uden mulighed for læ. Marken var ca. 100 x 350 m og var omkranset af et elhegn. Der var ingen bevoksning på marken. Nord og vest for marken var der en bevoksning af træer, der ikke ydede dyrene på marken nogen læmulighed. Ejeren erkendte, at dyrene havde gået på marken i flere måneder.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Idet der henvises til Det Veterinære Sundhedsråds og Dyreværnsrådets ”Udtalelse om uden-dørs hold af dyr i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr” af den 14. december 2001, skal udegående dyr i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr have adgang til læskur eller bygning, hvor alle dyrene samtidigt kan hvile på et tørt, strøet leje. Kravet om læskur eller bygning kan for visse kvæg- og hesteracer samt alle fåreracer fraviges under forudsætning af, at dyrene holdes på store arealer, hvorpå der er en beplantning, som yder en høj grad af både læ og beskyttelse mod nedbør og har en særligt veldrænet bund.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at fårene ved at have opholdt sig på marken igennem flere måneder under forhold, der ikke har ydet dem mulighed for tilstrækkelig læ, ly eller tørt leje, ikke har været beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Ligeledes har dyrene ikke været behandlet omsorgsfuldt, huset, passet eller sikret mod vind og vejr under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige eller sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Lægges svar ad 1 til grund, finder Rådet, at fårene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Afgørelse:

Tiltalte straffes med bøde på 3000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-055-00020

Skrivelse af 28. februar 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 16. februar 2007 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Efter en anmeldelse aflagde politiet den 19. maj 2006 sammen med en praktiserende dyrlæge besøg i en besætning med ca. 300 får og geder. I en fold blev observeret adskillige får og geder, der trængte til klovpleje, idet de havde meget lange klove på både for- og bagben (snabelsko), heraf blev 5 får straks aflivet, idet en beskæring af klovene ikke var mulig. Fårene havde ikke været klippet i meget lang tid, idet ulden på nogle får var meget lang og hængte i laser og på andre var ulden delvis faldet af. Nogle havde endvidere afføring hængende i ulden på bagparten. I en staldbygning var der bl.a. 4 får og en ged – alle med lange klove sfa. mangelfuld klovpleje; disse blev straks aflivet. I et andet rum blev et lam indfanget og aflivet, idet dets venstre forben var brækket under forknæet og delvis afrevet, således at den nederste del af benet var ved at visne af. Ved et efterfølgende besøg af politiet sammen med en embedsdyrlæge fra en fødevareregion blev det konstateret, at fårene var flyttet til en anden fold. Her blev observeret et får, der ikke var i stand til at rejse sig pga. et meget kraftigt udlag med klumper af indtørret afføring hængende i bagpartens udlag. Desuden blev der fundet et dødt lam, hvis venstre bagben var blevet fanget og fastholdt af ståltråd i et løstliggende dyrehegn.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

På baggrund af hændelsesforløbet i sagen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der er tale om uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller eventuel mishandling af besætningen jf. dyreværnslovens § 28, stk.1, 2. og 3. punktum.

Udtalelsen bedes både rette sig mod det beskrevne hændelsesforløb i sin helhed, såvel som vurdering af de enkelte tilfælde selvstændigt:

- a) vurdering af en adfærd, hvor man som ejer undlader at foretage den fornødne klovpleje af får, hvilket medfører at fårene får ”snabelsko”, og hvilket medfører, at nogle får må aflives.
- b) vurdering af en adfærd, hvor man som ejer undlader at klippe fårene, således at et enkelt får ikke er i stand til at rejse sig selv pga. et meget kraftigt udlag.
- c) vurdering af en adfærd, hvor man som ejer undlader at behandle eller aflive et lam, hvis forben er brækket og delvist afrevet, således at den underste del af benet er ved at visne af.
- d) vurdering af en adfærd, hvor man som ejer lader tråd og hegnsrester ligge rundt om i folden, hvor fårene befinder sig, og en vurdering af en adfærd, hvor man som ejer ikke

opdager, at et lam er blevet fanget og fastholdt i et løsthængende dyrehegn, og hvorved lammet er dødt som følge af fastholdelsen.

Svar ad 1:

Af politirapporten fremgår det, at der ved politiets besøg i besætningen sammen med en praktiserende dyrlæge den 19. maj 2006 blev konstateret flere dyr med lange klove i en grad, der af dyreværnsmæssige årsager krævede øjeblikkelig aflivning af disse, idet en beskæring af klovene til normale forhold blev skønnet at være for belastende for dyrene. Således blev 5 får, der gik i en fold, indfanget og aflivet og 4 får og en ged, der gik i et staldafsnit, blev ligeledes aflivet på grund af mangelfuld klovpleje. Et lam, der gik inde i et mindre rum, blev aflivet, idet det gik på 3 ben på grund af et tidligere brud af venstre forben under forknæet, hvorfra en blotlagt knoglestump strakte ud fra en kraftig hævelse med infektion og forrådnelse. Under bruddet hang resten af forbenet i indtørret hud og sener.

Ved politiets besøg sammen med en embedsdyrlæge den 22. maj 2006 blev besætningen atter gennemgået. Af embedsdyrlægens erklæring fremgår, at besætningen bestod af ca. 150 moderdyr (får og geder) og ca. 150 lam og kid. Alle fårene, der gik i foldene, var uklippede med pelsen hængende helt til jorden og i tjavser bag fårene. Mange havde gødningsrester hængende på bagpartier. En del får var gangbesværede på grund af den lange pels. Det blev vurderet, at fårene ikke var klippet gennem længere tid (1 – 2 år). Et får blev fundet liggende på siden uden at kunne rejse sig ved egen hjælp. Et enkelt får var halt og et par havde for lange forklove. I folden blev i noget pløre fundet et dødt lam, der hængte fast i noget løst hegnsmateriale, der lå på jorden. Lammet var sandsynligvis druknet i pløret som følge af udmattelse. I staldbygningerne blev det konstateret, at stierne ikke var muget ud i lang tid, idet gødningsmåtten var ca. 1 meter høj, men tør og strøet. Højdeforskellen til gangarealerne blev skønnet at være så stor, at lammene, der hoppede ned på gangene, ikke kunne komme op i stierne igen ved egen hjælp. Dyrene havde adgang til foder og vand. Af embedsdyrlægens erklæring og billedmaterialet fremgår det, at de aflivede får og geder havde varierende længder og former af forvoksede klove på for og bagben, fra ca. 2 cm til 10-15 cm med snabelskoformer, der voksede ind i hinanden, til siden eller opad.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at der igennem lang tid har været udøvet en mangelfuld pasning og pleje af besætningens dyr, hvilket har medført groft uforsvarlige forhold, hhv. groft uforsvarlige forhold med karakter af mishandling for dyrene.

Ad a og b:

Rådet finder, at flere får og geder igennem lang tid har været påført en høj grad af smerte, lidelse, angst og varigt mén og væsentlig ulempe som følge af mangelfuld klovpleje og klipping. Dyrene har ikke været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer ligesom rum og arealer, hvor besæt-

ningens dyr har været holdt, ikke har været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov har været tilgodeset. Rådet vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk. 1.

Ad c:

Rådet finder, at et lam, der igennem længere tid har gået på 3 ben som beskrevet med et brud på forbenet under forknæet, hvorved en knoglestump stak ud fra et hævet område, og hvor den resterende del af benet hang indtørret i hud og sener, har været påført højeste grad af smerte, lidelse, angst og varigt mén og væsentlig ulempe. Lammet har ikke været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens § 1 og § 2.

Ad d:

Rådet finder, at et lam, der blev fanget i løstliggende hegnsrester og som følge af udmattelse druknede i noget pløre, har været påført højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Lammet har ikke været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, ligesom arealet, hvor lammet har været holdt, ikke har været indrettet på en sådan måde, at dyrets behov har været tilgodeset. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til yderligere kommentarer?

Svar ad 2:

Nej

Afgørelse:

Byretten:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele at beskæftige sig personligt med får og geder i 5 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Landsretten:

Byrettens dom blev stadfæstet.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

2007-20-055-00021

Skrivelse af 8. marts 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 5. marts 2007 fra Sydøstjyllands Politi

Politiet havde flere gange fået henvendelser om løsgående får på to adresser, der tilhørte den samme ejer, samt oplysninger om mangelfuld pasning af dyreholdene på disse i løbet af efteråret og vinteren 2004-05. Ved et besøg på adresserne den 27. januar 2005 konstaterede politiet, at der lå et dødt får på marken og i de huse, hvor fårene kunne søge ly, var der på begge adresser et rod af gamle maskiner m.m. Der var ingen foder eller vand til dyrene. På begge

adresser gik fårene i folde, der ikke havde intakte hegn og på markerne var der adskillige uvedkommende ældre maskiner og affald af forskellig art. Dyrene kunne på grund af det delvis manglende hegn passere ind på omkringliggende marker udenfor de 2 ejendomme.

Politiet anmodede Fødevarerregionen om assistance, hvorefter en embedsdyrlæge besøgte adresserne den 2. februar 2005. Embedsdyrlægen konstaterede, at de henholdsvis 10 får, 1 lam og 2 geder samt 9 får begge steder havde adgang til bygninger, hvori der var opmagasineret gamle maskiner og andre metalgenstande i et rod. Begge steder var hegnene ikke intakte og områderne bar præg af, at dyrene gik frit omkring på ejendommene og naboejendommens jorde. Alle fårene havde en stor, uklippet pels. Det var ikke muligt at komme tæt på dyrene, der blev skønnet at være i middel foderstand. Der fandtes ingen vandtrug eller tegn på tilde-ling af mineraler eller slikkesten. På den ene ejendom kunne dyrene æde af nogle rundballer halm samt fra en åben minibigballe hø. Embedsdyrlægen vurderede, at det var tvivlsomt om dyrene blev fodret og vandet under hensyntagen til deres fysiologiske behov, ligesom indhusningsfaciliteterne ikke var vedligeholdte eller ryddede på en sådan måde, at dyrene ikke kunne komme til skade. Det så også ud som om, dyrene ikke blev tilset dagligt. På marken på en af ejendommene blev der fundet to døde får, der næsten var skeletterede. Den formelle ejer erkendte, at hendes samlever, der skulle stå for pasningen af dyrene, ikke magtede dette og var bekendt med, at dyrene ikke blev tilset, fodret og vandet, som de skulle, samt at det var meget lang tid siden, at han havde været nogen af stederne. Naboer til begge ejendomme har til politiet forklaret, at der i 2 år havde været problemer med løse dyr fra ejendommene, der afgræssede nabomarker med bl.a. rapsafgrøder. Politiet påbød, at dyrene på ejendommen A senest den 10. april 2006 skulle være forsvarligt indhegnede eller fjernet fra ejendommen. Den 11. april 2005 var dyrene lukket inde i et ca. 50 m² stort maskinhus, hvoraf halvdelen var fyldt op med gamle maskiner, olietønder og andet skrammel. Ejeren blev atter gjort opmærksom på, at situationen var uholdbar, hvorefter politiet ved flere lejligheder tilså dyrene, der fortsat gik under de samme kummerlige forhold. Den 19. maj 2005 blev ejeren meddelt, at dyrene skulle være fjernet eller under forsvarligt indelukke senest den 23. maj 2005. Dyrene befandt sig fortsat i maskinhuset den 27. juni 2005, hvorfor politiet aftalte et nyt besøg af en embedsdyrlæge den 4. juli 2005. Denne dag blev det konstateret, at dyrene var fjernet med undtagelse af 2 får, hvorfor embedsdyrlægens besøg blev afløst.

Politiet modtog den 22. august 2005 en anmeldelse fra en dyreværnsorganisation om, at der på ejendommen B gik ca. 15 får, 2 lam og 2 geder, der ikke blev tilset og passet forskriftsmæssigt.

Politiet konstaterede efterfølgende, at dyrene fra ejendommen A var flyttet til denne adresse, hvor 18 voksne får, 2 lam og 2 geder gik på en mark udenfor indhegningen. Det kunne ses, at fårene passerede hen over hegnet uden at ænse dette. Der var ikke strøm i hegnet. Ved embedsdyrlægens besøg på adressen den 26. august 2005 blev det konstateret, at dyrene havde adgang til græs og vand, idet de kunne gå frit omkring. Dyrene var ikke blevet klippet i løbet af foråret og sommeren, og der var ikke tegn på, at der havde været strøet i stalden eller på, at tilkørselsvejen havde været benyttet jævnlige. Observationerne gav indtryk af, at dyrene ikke blev tilset jævnlige og at ejeren ikke drog omsorg for dyrene. Ejeren blev pålagt at få tingene bragt i orden senest den 10-11. september 2005. Den 25. oktober 2005 forkyndte politiet for ejeren et skriftligt pålæg fra politimesteren, vedrørende at tilse fårene og gederne jævnlige, at strø staldområderne under hensyntagen til deres fysiologiske behov samt at sikre dyrenes opholdsrum således, at dyrene havde forsvarlig bevægelsesfrihed. Pålægget skulle være efterkommet senest 8 dage efter. Den 3. november konstaterede politiet, at 19 får og 2 geder gik

langt udenfor indhegningen på anden mands jord, samt at de pålagte forhold ikke var rettet. I stalden lå et dødt får, der havde ligget nogen tid, idet det lugtede råddent og spyfluer sværmede om det. Den 10. november 2005 blev dyrene ved politiets foranstaltning fjernet fra ejendommen og indsat i et dyreinternat. Den 14. november blev dyrene tilset af embedsdyrlægen, der konstaterede, at et får var død natten før. Fårene var uklippede og gammel pels hang som tunge skørter på dyrene. Gødningsrester sad fast i ulden omkring halerne. Dyrene var i normalt huld. En ged havde en forvokset yderklov på et bagben.

Rådet udtalte

Spørgsmål 1:

Kan behandlingen af dyrene på ejendom A, såfremt det beskrevne ved tilsyn den 2. februar 2005 kan lægges til grund, karakteriseres som forsvarlig, uforsvarlig eller groft uforsvarlig?

Svar ad 1:

Det fremgår af sagens akter og det ledsagende billedmateriale, at 10 får, 1 lam og 2 geder har gået i og udenfor en ikke intakt indhegnet fold. I og omkring folden var der adskillige gamle maskiner og affald af forskellig art. I huset, hvor dyrene kunne søge ly og læ, var der et rod af uvedkommende maskiner, metalgenstande samt tønder med diverse indhold. Af embedsdyrlægens erklæring fremgår det, at der ikke var vandtrug, adgang til vandhul eller mineraltilskud til rådighed, der blev understreget af, at gederne slikkede salt fra vejstænk på bilerne ligesom dyrene havde gnavet kalk af væggene i udhuset. Fårene havde alle en stor uklippet pels, men det var ikke muligt at komme tæt på dyrene. De bedømtes til at være i middel foderstand. På marken lå 2 afpillede skeletter af 2 døde får.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen. Dette gælder dog ikke fritgående dyr på græs eller lignende. Sådanne dyr skal dog tilses jævnlige.

Ved at dyrene har været holdt på den beskrevne måde, har de været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret og vandet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov eller har været beskyttet mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov, hvorfor Rådet vil karakterisere forholdet for at være uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 2, § 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Kan behandlingen af dyrene på ejendom A, såfremt det beskrevne vedrørende de ca. tre måneder, hvor dyrene er lukket inde i maskinhuset, kan lægges til grund, karakteriseres som forsvarlig, uforsvarlig eller groft uforsvarlig?

Svar ad 2:

Det fremgår af sagens akter, at politiet havde givet et mundtligt påbud om, at dyrene senest den 10. april skulle være forsvarligt indhegnet. Den 11. april var dyrene fjernet til et 50 m² stort maskinhus, hvor halvdelen af pladsen blev anvendt til opbevaring af gamle maskiner, olietønder og alt muligt skrammel. Politiet gjorde ejeren opmærksom på, at det var en uholdbar situation, idet dyrene ikke kunne gå forsvarligt under disse omstændigheder. Hertil blev det oplyst, at det kun skulle være en kortvarig, midlertidig løsning. Politiet tilså herefter mange gange dyrene, og bad flere gange sigtede om at få dyrene afhændet eller fjernet til et forsvarligt indelukke. Senere meddelte politiet den sigtede, at dyrene skulle fjernes eller være under forsvarligt indelukke inden den 23. maj 2005. Politiet førte fortsat jævnlige tilsyn med dyrene, hvorunder det blev konstateret, at der nogle gange var vand og foder til rådighed og andre gange ikke. Da dyrene fortsat befandt sig i maskinhuset den 27. juni 2005 blev der aftalt et nyt besøg af embedsdyrlægen den 4. juli 2005 for et fornyet tilsyn samt med henblik på, at dyrene eventuelt skulle fjernes på politiets foranstaltning.

Rådet skal udtale, at dyrene, ved at være indelukket i et maskinhus, hvor halvdelen af pladsen er optaget af gamle maskiner med mere, og hvor foder og vandtildeling ikke har været stabil, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret og vandet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov samt ikke har været holdt i rum, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder sikret dem den fornødne bevægelsesfrihed. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 2, § 3, stk. 1.

Spørgsmål 3:

Kan behandlingen af dyrene på ejendom B, såfremt det beskrevne ved tilsyn den 2. februar 2005 kan lægges til grund, karakteriseres som forsvarlig, uforsvarlig eller groft uforsvarlig?

Svar ad 3:

Det fremgår af sagens akter, herunder embedsdyrlægens erklæring, at dyreholdet på ejendom B i perioden indtil den 2. februar 2005 gik under tilsvarende forhold som dyreholdet på ejendom A. Rådet vil i lighed med besvarelsen af spørgsmål 1 karakterisere forholdet for at være uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 2, § 3, stk. 1.

Spørgsmål 4:

Om behandlingen af dyrene på ejendom B, såfremt det beskrevne ved tilsyn den 26. august 2005 kan lægges til grund, kan karakteriseres som forsvarlig, uforsvarlig eller groft uforsvarlig?

Svar ad 4:

Det fremgår af sagens akter, herunder embedsdyrlægens erklæring, at det ved et besøg på ejendom B blev konstateret, at de to omtalte dyrehold var samlet på og omkring denne adresse, således at der var 18 voksne får, 2 lam og 2 geder. Fårene var uklippede og havde adgang til græs på marken samt vand i en bæk udenfor indhegningen. Ejendommen, herunder folden og bygningen, hvor dyrene kunne søge ly og læ, frembød samme uorden, som blev beskrevet under besøget på adressen den 2. februar 2005. Tilkørselsvejen bar ikke præg af at være benyttet jævnlige.

Lægges dette til grund finder Rådet, at dyreholdet ikke har været passet omsorgsfuldt, herunder været huset, fodret og vandet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige

og sundhedsmæssige behov ligesom de rum og arealer, hvori dyrene har været holdt, ikke har tilgodeset dyrenes behov. Rådet vil karakterisere forholdet for at være uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 2, § 3, stk. 1.

Spørgsmål 5:

Har den tidsmæssige udstrækning af forholdene betydningen for vurderingen af, om forholdene kan karakteriseres som forsvarlige, uforsvarlige eller groft uforsvarlige?

Svar ad 5:

Ja, samlet set vil Rådet derfor karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyrene, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 6:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 29.000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 14 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig med dyr i 3 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale 4/5 af sagens omkostninger og staten skulle betale 1/5 af sagens omkostninger.

2007-20-055-00024

Skrivelse af 19. november 2007 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Efter en anmeldelse fra en dyreværnsforening om misrøgt af nogle får og fund af et svækket/døende får tilkaldte politiet en praktiserende dyrlæge, der ved ankomst konstaterede, at fåret var dødt og at dette var sygeligt afmagret. Ved inspektion af de øvrige 9 får i fåreflokken fandtes de alle afmagrede. Dyrlægen fandt ingen vand eller foder tilgængelig for dyrene. Efterfølgende aflagde en embedsdyrlæge på politiets foranledning besøg i fåreflokken. Et får og to lam blev indfanget og blev fundet meget magre med fremstående og skarp rygrad, tværtappe og ribben. Der kunne ikke føles fedtlag under huden og huldet blev vurderet til huldkarakter 1 (meget mager). Flokken havde kun læmulighed i et 50 cm dybt og 2 m langt halvtag. Dyrene havde mulighed for at gå ind i en mindre granbevoksning uden bundbevoksning, der dog havde en stærkt begrænset lævirkning.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt den konstaterede situation indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuel en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår af den praktiserende dyrlæges attest af den 19. marts 2007, at denne af politiet den 18. marts 2007 blev tilkaldt til et sygt, liggende får samt til flere afmagrede får. Ved ankomsten var det syge får dødt. Det var sygeligt afmagret. De øvrige 9 får blev betegnet som afmagrede. Der var ingen foder eller vand tilgængeligt for fårene. I læskuret med sparsom strøelse var der ikke plads til alle dyrene. Efterfølgende besøgte politiet sammen med en embedsdyrlæge fåreflokken den 21. marts 2007. Af embedsdyrlægeerklæringen af den 21. marts 2007 fremgår, at de 9 får gik i en indhegning på ca. 1 tønde land. Folden var totalt nedbidt. Et får og 2 lam blev indfanget, hvorved de konstateredes meget magre med fremstående og skarp ryggrad, tværtappe og ribben. Der kunne ikke føles noget fedtlag under huden og huldet blev vurderet til huldkarakter 1 – meget mager. Alle fårene havde en lang og tjavset pels. Det døde får lå stadig udenfor folden og blev vurderet som meget mager, hvorved det ikke kunne udelukkes, at dødsårsagen var sult. Det var ikke muligt for dyrene at være under halvtaget samtidigt. Dyrene havde mulighed for at gå ind i en mindre granbevoksning uden bundbevoksning, hvorved lævirkningen var stærkt begrænset. Embedsdyrlægen konstaterede, at dyrene ikke var i tilstrækkeligt huld til at gå ude i vinterlignende eller fugtigt vejr, ligesom de ikke havde mulighed for samtidigt at finde hvile på et tørt strøet leje.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at det liggende får, der døde i en stærkt afmagret tilstand, hvor sult ikke kunne udelukkes som dødsårsag og de 9 får igennem længere tid ikke er blevet fodret og vandet til et passende huld til at gå ude i vinterlige eller fugtige forhold. Dyrene har endvidere været unddraget passende forhold for ly, læ og tørt leje. Rådet finder, at fårene har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt herunder huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De arealer, hvor fårene har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, ligesom de ikke har været sikret mod vind og vejr i overensstemmelse med deres behov. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2, 3, stk. 1, stk. 3.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-055-00022

Skrivelse af 17. august 2007 fra politimesteren i Frederikshavn

To personer var involveret i, at et nyfødt lam blev slået ihjel ved først at blive kastet ned ad en bakkeskråning i to omgange for efterfølgende at blive trampet på flere gange. Sigtet 1 var

den person der udførte begge kast samt trampede på lammet. Sigtede 2 så det hele ske, men forholdte sig passiv.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Det fremgår af sagen, at de begge indfandt sig ved en bakkeskråning, der var indhegnet, og hvor i alt ca. 50 får og lam gik frit rundt. Sigtede 1 har erkendt, at han uden nogen grund tog fat i et nyfødt lam, at have kastet det nyfødt lam op i luften og ned ad skråningen 2 gange, hvorefter han trampede på lammets hoved ca. 3 gange, alt hvorved lammet døde. Begge sigtede oplyser at have været noget berusede på gerningstidspunktet, ca. kl. 08.00 om morgenen den 12. maj 2007. Episoden blev overværet af 2 nærtboende i en kikkert.

Jeg skal anmode om en udtalelse om, hvorvidt den beskrevne adfærd indebærer en uforsvarlig behandling af dyr, eller eventuelt mishandling, jf. dyreværnslovens § 1, jf. § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Den, der vil aflive et dyr, skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt.

Ved at blive kastet op i luften og ned ad en skråning 2 gange for derefter at blive trampet på hovedet ca. 3 gange er lammet ikke behandlet forsvarligt eller beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Ved den beskrevne handlemåde blev det ikke tilsikret, at lammet blev aflivet så hurtigt og så smertefrit som muligt. Lammet har ved den beskrevne behandling været udsat for den højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse, at den beskrevne adfærd indebærer en groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 13, stk. 1, 1. punktum.

Afgørelse:

Tiltalte 1 blev straffet med fængsel i 50 dage.

10 dage af straffen skulle fuldbyrdes med det samme.

Resten af straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i 1 år fra endelig dom.

Tiltalte 1 skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-055-00023

Skrivelse af 31. maj 2007 fra politimesteren i Hillerød

To får blev transporteret på et lad påsat en traktor. Ladet, der set fra siden var L-formet (75 cm højt og 75 cm dybt) var uden begrænsning bagud. Fårene, der var bundet i reb om halsen, kunne under kørselen ikke finde støtte til siden eller bagud. I følge vidneudsagn foregik kørselen med en hastighed, der ikke var nedsat til en grad, hvor fårene kunne stå stille og sikkert, hvorved de flere gange mistede balancen og bagbenene faldt ud over bagkanten. Fårene hang derved i halsrebet og havde besvær ved at rejse sig op igen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

På baggrund af de beskrevne forhold anmodes Rådet om at bedømme, om den beskrevne behandling af dyrene må anses for

- uforsvarlig behandling eller
- grovere uforsvarlig behandling eller
- mishandling

i den forstand disse begreber anvendes i dyreværnsloven.

Svar ad 1:

Af politirapporten fremgår det, at de 2 får blev transporteret på et 75 cm langt traktorlad, der var uden afgrænsning bagud. Kørselen foregik med en hastighed, der ikke var nedsat til en grad, hvor fårene kunne stå forholdsvis stille og sikkert. Fårene gyngede under kørselen fra side til side og begge mistede balancen og spjættede med bagbenene medens de opbundet med halsreb hang bag udover kanten på ladet og havde besvær med at komme op igen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at fårene ved at være transporteret på den beskrevne måde har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § §1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 2000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 6 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

6.6 Dyreværnsager vedrørende andre dyr

2007-20-056-00052

Skrivelse af 19. januar 2007 fra Københavns Politi

En beboer i en ejendom havde fra sin lejlighed observeret, at en familie over en længere periode både sommer og vinter havde sat deres tre kanariefugle ubeskyttet i et fuglebur ud på lejlighedens altan. Fuglene stod i et lille metalbur i både blæst og regn. De blev ofte sat derud om eftermiddagen i mørke, regn og storm. Det havde stået på i flere år (2-3 år), også om vinteren, og sidste år stod de ude, mens det var snevejr. De stod blandt andet ude på altanen i marts 2006 i snevejr.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Det ønskes oplyst, hvorvidt denne beskrevne fremgangsmåde og adfærd ved behandlingen af kanariefuglene er en anerkendt og forsvarlig måde eller om det indebærer, at der er tale om uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller eventuelt mishandling.

Svar:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Ved i 2-3 år at blive udsat for det i sagsakterne beskrevne ubeskyttede ophold i et lille metalbur på en altan i al slags vejr både sommer og vinter er kanariefuglene ikke behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De har ved den beskrevne behandling været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 2000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-056-00056

Skrivelse af 1. oktober 2007 fra Fødevarerstyrelsen jf. skrivelse af 21. september 2007 fra Nordsjællands Politi

En dyreværnsforening besøgte på baggrund af en anmeldelse om vanrøgt et dyrehold med forskellige arter fjerkræ. Besøget blev aflagt sammen med organisationens dyrlæge, som efterfølgende tilkaldte politiet. Fjerkræbesætningen bestod af ca. 150 fjerkræ, hvor der var ca. 100 ænder og gæs og nogle høns og kyllinger samt ca. 30 duer. Der blev fundet en død due samt en due med en stor svulst i hovedet, der blev aflivet på stedet. Burene var små og nødtørftigt afskærmede med plader eller hønsenet og flere steder var der bure i to etager. Flere steder bestod bundene af 5-15 cm vådt gødning med enkelte synlige halmstrå, hvilket var årsag til, at dyrene i burene forekom snavsede og fedtede. I mange bure var der ikke adgang til vand, idet opstillede plastikskåle var tomme for vand og delvis fyldte med gødning og gamle halmstrå. Samtlige dyr var afmagrede og sløve og havde en vægt under det normale. Dyrene blev udelukkende fodret med opblødt hvidt gammelt brød, dog med undtagelse af nogle nyudrugede ællinger, der de første dage havde fået lidt havregryn. Enkelte dyr havde adgang til løbegårde, der dog kun bestod af bar jord uden antydning af græs.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Indebærer det beskrevne en uforsvarlig behandling af dyrene, eller eventuelt mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, § 28 og § 19, stk.1?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens rapport af den 6. juli 2007 samt de ledsagende digitale fotooptagelser, at der under besøget i fjerkræbesætningen den 5. juli 2007 blev konstateret 153 dyr, heraf 106 ænder, moskusænder og gæs i alle aldre, 13 høns, 4 kyllinger og 30 duer. Dyrene opholdt sig i små bure, der var nødtørftigt afskærmede med plader eller hønsenet. Flere steder var der bure i to etager. Burene var installeret i gamle utætte trækonstruktioner belagt med træ og plader af forskellig slags eller tagpap. Mange bure var under 1 m² og de større, hvor der gik flere dyr sammen, gav ikke mere plads til det enkelte dyr. Der havde ikke været muget ud igennem længere tid, hvilket fremgik af, at bunden i burene bestod af et 5-15 cm tykt lag af våd gødning med enkelte synlige halmstrå. Burforholdene havde bevirket, at alle dyrene var snavsede og fedtede og mange havde mistet de fleste fjer, formentlig på grund af stress og deraf følgende fjerpilning samt det høje ammoniakindhold i burbunden. I mange af burene var der ikke adgang til vand, idet de opstillede plastikskåle var tomme for vand og delvis fyldte med gødning og gamle halmstrå. Samtlige dyr var afmagrede og sløve og havde en vægt under det normale. Dyrene blev udelukkende fodret med opblødt gammelt hvidt brød. Enkelte af de yngste ænder og gæs havde adgang til løbegårde, der bestod af bar jord uden antydning af græs. Der blev desuden fundet en død due samt en due med en større svulst i hovedet, der blev aflivet på stedet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at fjerkræholdet igennem længere tid ved at være holdt og fodret under de beskrevne forhold har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom fjerkræet ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene var holdt, var ikke indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder sikret, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Giver sagens fakta i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte fik forelagt et bødeforlæg på 5000 kr.

2007-20-056-00055

Skrivelse af 19. oktober 2007 fra politimesteren i Slagelse

En dyretransport med bl.a. to æselføl blev af Færdselspolitiet, som var ledsaget af en dyrlæge fra Dyrevelfærdsrejseholdet, standset pga. kontrol af transport af dyr. Transporten var påbegyndt kl. 9.10 og blev standset kl. 11.35. Begge æselføl var afmagrede uden fedtlag på kroppen og med stærkt nedsat muskelfylde i lår, skuldre og ryg samt med tydeligt følbare og fremstående knogler. Hårlaget blev vurderet som langt og unormalt for årstiden og begge føl havde på deres muler tørt og skorpet eksem. Æslerne blev tilbudt vand af en spand uden at ville drikke, men åd lidt græs, som de blev tilbudt. Transporten blev af politiet påbudt at fortsætte til bestemmelsesstedet og der sørge for, at dyrene inden 24 timer skulle under dyrlægekontrol for en konstatering af deres tilstand. En praktiserende dyrlæge undersøgte æslerne efter en yderligere transport og fandt ikke tegn på dyreværnmæssige kritisable forhold og fandt dyrene transportegnede. I en efterfølgende uddybende erklæring fandt han æslerne i dårligt huld under middel, grænsende til afmagret og med en ikke tilfredsstillende pelspleje, som blev beskrevet tjavset, lang og usoigneret og med soleksem på mulerne.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Vil et æselføl, der var afmagret og uden fedtlag, havde stærkt nedsat muskelfylde i musklerne på lår, skulder og ryg, hvor alle knoglerne på skulder, ryg og hofter var tydeligt følbare og fremstående og hvor ribben, torn- og tværtappe var tydeligt følbare, være egnet til en transport af 2½ - 3 timer?

Svar ad 1:

Af embedsdyrlægens erklæring og det ledsagende billedmateriale af den 11. juni 2007 fremgår, at denne assisterede Færdselspolitiet under kontrol af dyretransporter. I en hestetransport med 4 voksne heste, 1 pony og et ponyføl samt 2 æselføl fandtes de 2 æselføl og ponyføllet løse i lastvognens forreste lastrum. Det ene æselføl ville i første omgang ikke rejse sig, men ved støtte og løft kom det op at stå. Begge æselføl var afmagrede og uden fedtlag på kroppen samt med stærkt nedsat muskelfylde i lår, skuldre og ryg. Alle knogler på skuldre, ryg og hof-

ter var tydeligt følbare og fremstående ligesom ribben, torn- og tværtappe var tydeligt følbare. Begge havde et langt hårlag, der vurderedes at være unormalt for årstiden og som tegn på dyrenes manglende foderstand og utrivelighed. Begge havde et udtalt tørt og skorpet eksem på mulerne.

Af den praktiserende dyrlæges udtalelse af 11. juni 2007 fremgår, at æslerne blev fundet i dårligt huld (under middel grænsende til afmagret) og uden tilfredsstillende pelspleje og med soleksem på mulerne.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de to æsler - ved at være transporteret i en tilstand, hvor de var afmagrede og uden fysisk styrke til på betryggende vis at klare den givne transport og dermed ikke egnede til transport – ikke har været beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende: Vil der i givet tilfælde skulle træffes særlige foranstaltninger under transporten, f.eks. i form af særligt blødt og bekvemt underlag?

Svar ad 2:

Bortfalder

Spørgsmål 3:

Hvis spørgsmål 1 besvares benægtende: Kan det forhold, at man transporterer 2 æselføl, der er i en tilstand, som det i spørgsmål 1 anførte, i 2½ - 3 timer indebære, at man ikke behandler dyrene forsvarligt og beskytter dem bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Vil et æselføl, der var i dårligt huld (under middel afgrænsende til afmagret) bedømt ved beføling på lændehvirvlernes tværtappe, ribben og bækkenets konturer, og ikke havde en tilfredsstillende pelspleje, idet den var tjavset, lang og usoigneret, være egnet til en transport af en varighed på 2½ - 3 timer?

Svar ad 4:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 5:

Hvis spørgsmål 4 besvares bekræftende: Vil der i givet tilfælde skulle træffes særlige foranstaltninger under transporten, f.eks. i form af særligt blødt og bekvemt underlag?

Svar ad 5:

Bortfalder.

Spørgsmål 6:

Hvis spørgsmål 4 besvares benægtende: kan det forhold, at man transporterer 2 æselføl, der er i en tilstand, som det i spørgsmål 4 anførte, i 2½ - 3 timer indebære, at man ikke behandler dyrene forsvarligt og beskytter dem bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?

Svar ad 6:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 7:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til at komme med bemærkninger?

Svar ad 7:

Nej.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-056-00053

Skrivelse af 6. december 2006 fra politimesteren i Assens

Tre kaniner blev fundet døde på en forladt ejendom. Ejendommen syntes at have været forladt i mange uger.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har kaninerne været behandlet forsvarligt og herunder beskyttet mod smerte og lidelse jf. dyreværnslovens regler herom?

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Sagsakterne ses ikke at indeholde oplysninger som f. eks. dyrlægeundersøgelse af de døde kaniner, obduktion eller laboratorieundersøgelser til belysning af omstændighederne omkring kaninernes død. Da der således ikke af sagsakterne ses at være fremlagt dokumentation for Rådet vedrørende årsagen til kaninernes død, kan Rådet ikke besvare spørgsmålet på det fremsendte grundlag.

Såfremt det kan eftervises, at kaninerne er døde som følge af manglende fodring, vanding, pasning og manglende dagligt tilsyn, har de ikke været behandlet forsvarligt eller omsorgsfuldt, og de har ikke været fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De har som følge af de nævnte forsømmelser været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges dette til grund, vil Rådet anse forholdet for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål 2.

Kan det i benægtende fald beskrives, hvori manglerne består?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Kan det ud fra beskrivelsen og fotos oplyses, om adfærden var været uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af kaninerne?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger.

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Påtalen blev opgivet, da videre forfølgning ikke ventedes at føre til straf.

2007-20-056-00057

Skrivelse af 14. november 2007 fra Fødevarestyrelsen jf. skrivelse af 11. oktober 2007 fra Nordsjællands Politi

En dværgkanin opholdt sig udendørs i et bur, der stod i direkte sol. Buret bestod af en tremmedel og en lukket kassedel. Over tremmedelen var der lagt et hvidt håndklæde.

Rådet udtalte:

Af fremsendte politirapport fremgår det, at kaninen blev holdt i et bur på ca. 60x40x40 cm med et åbent og et lukket afsnit. Ved politiets undersøgelse, der fandt sted den 8. juni 2007 vistes, at buret var placeret i en have tilhørende adressen, hvor undersøgelsen fandt sted, og at der var et hvidt håndklæde over den åbne del af buret. Der var frisk halm i buret og i den åbne del var der placeret en vandskål, som var tom. I den lukkede del af buret var der foder og en vandskål med vand. Vandet var fyldt med dyrets ekskrementer.

Dyrets pels var pæn og ren, og den havde pæne klør. Tillige var den i pæn stand.

Temperaturen i buret blev målt til 31 grader celsius.

Ejeren af dyret har overfor politiet oplyst, at det hvide klæde var lagt over buret for at kaninen ikke skulle få det for varmt. Den havde den foregående dag ca. kl. 16-17 fået vand og foder.

Spørgsmål 1.

Indebærer det beskrevne en uforsvarlig behandling af dyret, eller eventuelt mishandling eller grovere uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens §§ 1-3 og §§ 28- 29?

Svar ad 1.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Det fremgår af politiets anmeldelsesrapport, at kaninen stod på en terrasse i solen. Kaninburet var på ca. 60 x 40 x 40 cm med et åbent og et lukket afsnit. Der var et hvidt håndklæde over det åbne afsnit. I buret var der frisk halm og i den åbne afdeling var der en tom vandskål. I den lukkede afdeling var der foder og en vandskål med vand, der var fyldt med dyrets ekskrementer. Temperaturen i buret blev målt til 31 grader. Kaninen var i live med pæn og ren pels, pæne kløer og i udmærket stand.

Ved som beskrevet ovenfor at opholde sig i buret, der stod i direkte sol og uden at have konstant adgang til rent drikkevand har kaninen ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Under de beskrevne forhold har kaninen været udsat for lidelse og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2.

Giver sagens fakta i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2.

Rådet skal gøre opmærksom på, at Rådet ikke anser forholdet for at være groft uforsvarligt og i øvrigt straks er rettet, jf. dyreværnslovens § 20, stk. 1 sidste punktum. Hvorvidt dette er en formildende omstændighed beror imidlertid på en juridisk vurdering.

Afgørelse:

Dommeren gav tiltalte en advarsel.

6.7 Dyreværnssager vedrørende blandede besætninger

2007-20-057-00045

Skrivelse af 19. marts 2007 fra politimesteren i Randers

Med henblik på at udføre velfærdskontrol i et fårehold aflagde en embedsdyrlæge den 15. december 2006 besøg i en besætning med et blandet dyrehold. Idet ejeren tidligere var dømt i en sag om misrøgt, blev besøget aflagt sammen med politiet. Under besøget blev der konstateret flere dyreværnsmæssigt kritisable og uacceptable forhold med udegående dyr, der ikke havde passende ly og læ og tørt leje. Endvidere gik både de udegående og indegående dyr under uordentlige forhold ligesom flere af dyrene inden døre var bundet eller gik i stier, hvor der ikke var mulighed for tørt leje. Udfodrings- og vandingsforholdene var ligeledes mangelfulde eller fraværende.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Må det beskrevne under anklageskriftets punkt a betegnes som uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt som mishandling. Endvidere forespørges om samme f.sv.a. punkterne b-h.

Svar ad 1:

Det fremgår af sagens akter, de ledsagende fotooptagelser og af embedsdyrlægens erklæring af den 17. januar 2007, at der under velfærdskontrolbesøget den 15. december 2006 af en fårebesætning blev konstateret dyreværnsmæssigt uacceptable forhold for fåreholdet. Samtidigt blev det endvidere konstateret, at andre dyrearter også gik under kritisable forhold, hvorfor hele besætningens dyrehold blev gennemgået.

Fåreholdet, der bestod af ca. 30 får, væddere og lam gik på et areal, der var indhegnet af fårehegn og tilfældigt materiale såsom minkbure. På arealet var opstillet flere småskure, hvoraf en del ingen tag havde og manglede strøelse. Underlaget i skurene var optrampet jord og mudder ligesom en stor del af det indhegnede areal bestod af mudder, optrampet jord eller nedgræssede arealer, hvor der endvidere lå adskillige grene, hegnsrester, bjælker, fliser og andet materiale, der kunne udgøre en risiko for at dyrene kunne komme til skade. Der var ikke foder til rådighed for dyrene og mulighederne for udfodring i tilfældige metalgenstande og på træplader blev anset som værende utilstrækkelige.

2 udegående svin var opstaldet i hver deres udendørsboks. Bunden i boksene var dækket af en vandig grødet masse af gammelt strøelse og gødningsrester. En del af boksene var dækket med tag, men alligevel var det ikke muligt for svinene at finde tørt leje ligesom krybberne var fyldte med grødet gødningsmasse. Der var ikke drikkevand eller foder til rådighed for svinene, der havde uforholdsmæssigt store hoveder, hvilket blev taget som udtryk for mangelfuld foderudnyttelse eller fodring af dyr i tilvækst.

I et mørkt og beskidt skur gik 2 får, hvoraf det ene var afmagret og havde tabt ulden i et stort område omkring bagparten. Fåret virkede afkræftet.

I et andet skur var der opstaldet et sort får, der gik imellem kanin- og fuglebure og murbrokker på et underlag, der var mudret og oprådt. Fåret var tildelt foder i en plastikkasse, som imidlertid ikke var tilgængelig for fåret, der heller ikke havde vand til rådighed.

I staldbygningen, hvor der var meget mørkt, uanset det elektriske lys var tændt, var opbundet 6 kreaturer i båse. Bag kreaturerne var der ophobet gødning, hvorved halvdelen af deres hvi-

learealer var tilsmudset af urin og gødningsrester. Kreaturerne var i normal foderstand, men tilsmudsede på bagparti og bagben som følge af den manglende mulighed for at ligge på et tørt og rent underlag. I stalden gik tre kalve med et utriveligt udseende løse uden adgang til drikkevand. I 4 bokse var opstaldet i alt 7 svin, der alle havde et utriveligt udseende med uforholdsmæssigt store hoveder og i en foderstand under middel. Gulvene i boksene var dækket af store mængder gødning, hvorved de ikke havde mulighed for at finde tørt og rent leje. Nogle af svinene var tildelt brød oveni gødningsunderlaget, medens andre havde et tomt ståltrug, der indeholdt gødningsrester. Ingen af svinene havde adgang til drikkevand. I en container blev der konstateret et hængebugsvin, der rystede og var mager og let slinger. Svinet var alment påvirket og reagerede ikke normalt på ydre påvirkninger. Det havde ikke adgang til drikkevand eller foder.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de omhandlede dyr har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder sikret dyrene fornøden bevægelsesfrihed under optagelse af foder og drikke og ved hvile, ligesom dyrene ikke har været sikret mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov. Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 40 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i 2 år fra endelig dom. Tiltalte blev frifundet for påstanden om frakendelse af retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftig sig personligt med dyr.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger, idet statskassen dog betalte 1000 kr. med tillæg af moms i salær til tiltaltes forsvarer.

2007-20-057-00046

Skrivelse af 30. april 2007 fra politimesteren i Assens

Fødevareregionens dyrlæger har i flere omgange beskrevet dyreværnsmæssigt uforsvarlige forhold for en samling af flere dyrearter hos en ejer, der tilsyneladende ikke har magtet at sørge for dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold for dyreholdet uanset et udtalt ønske om at hjælpe nødstedte eller skæve eksistenser. Ponyer har ikke været fodret og beskåret tilstrækkeligt, ligesom kreaturer også var beskrevet som magre, i huldkarakter 1-2 og med mangelfuld eller manglende klovpleje. I staldområder og på græsarealer var der tykke lag af hhv. møg eller diverse affalds- og bygningsdele samt optrådte meget mudrede områder. Indhegningen omkring græsområder har været mangelfuld eller ikke eksisterende. Mindre dyr og fugle har været opbevaret under for trange forhold uden muligheder for vand og regelmæssige og stabile tilbud af foder. I sagen har politiet på baggrund af embedsdyrlægernes erklæringer givet flere påbud, der ikke er blevet efterlevet, hvilket har medført fjernelse af dyr fra ejendommen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det fremgår af udtalelse af 30. juni 2006, at tre Wales Mountain (Welsh Mountain, red.) ponyhingste og et æsel stod opstaldet i staldbygningen ved tilsynet den 21. juni 2006. To af ponyhingstene og æslet var bundet til et forværk i et rum på ca. 20 m². I dette rum forefandt endvidere ca. 30 stk. fjerkræ af forskellig art. Dyrene i dette rum havde ikke adgang til vand, ligesom der ikke fandtes rester af foder eller tørt leje. Gulvet var dækket af møg, og hvor dyrene stod var møget fugtigt. Møget blev vurderet til at ligge i ½ til 1 meters højde. I stalden forefandt endvidere gamle bure, træ- og jernaffald, dog således at de bundne dyr ikke kunne komme i kontakt hermed.

Den tredje pony stod for sig selv i et rum på ca. 6 m². I dette lille rum lå der ligeledes gamle bure, træ- og jernaffald, som hingsten havde direkte adgang til. Hingsten havde ikke adgang til vand, tørt leje eller stråfoder, også ponyhingsten gik i en ½ til 1 meters lag af fugtigt møg.

- a) Rådet bedes oplyse, om de tre ponyhingste og æslet ved ovennævnte opstaldning og forhold efter en veterinærfaglig vurdering:
 - er blevet behandlet forsvarligt, og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - er blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov?
 - Har opholdt sig i rum, der er indrettet på en sådan måde, der tilgodeser dyrenes behov?
- b) Er der efter Rådets vurdering tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr?
- c) Har det betydning for besvarelsen, om dyrene kun har været bundet som ovenfor nævnt om formiddagen og om aftenen, når de blev fodret?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 1:

Dyrene var ikke opstaldet. De blev formiddag og aften bundet, medens de blev fodret, men kunne i øvrigt gå frit ud og ind. De plejede at gå i haven.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 30. juni 2006 samt fotos optaget under besøget i besætningen den 21. juni 2006, at tre Wales Mountain (Welsh Mountain, red.) ponyer og et æsel stod opstaldet i 2 rum uden adgang til vand. I stalden var der et lag af ½ til 1 meter

mere eller mindre fugtigt møg og i staldområdet var der opmagasineret gamle bure, træ- og jernaffald, hvortil en hingst i det mindre rum havde direkte kontakt.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de opstaldede dyr - uanset disse kun har været opstaldet under de beskrevne forhold i kortere tid - ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom de ikke har været huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov. Dyrene har været opstaldet i rum, der ikke har været indrettet på en måde, der har tilgodeset deres behov. Rådet skal udtale, at dyrene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2, 3, stk. 1 og 3.

Spørgsmål 2:

Vedrørende forholdene på stedet fremgår det i øvrigt af udtalelsen, at der på græsningsområdet forefandtes nylonsnore, glasskår, hegnstråd, forskelligt jern- og plastikaffald, og at der på tværs af arealet stod en række hegnspæle af jern, som der ikke var hegnstråd på. Fra græsningsområdet er der adgang til en ca. 25 m² løsdriftsstald. Ved indgangen til løsdriftsstalden lå der rester af noget, der lignede en gammel port. Disse rester bestod af trælægter (nogle med søm i) samt de deforme blikplader.

- a) Rådet bedes udtale sig om, hvor vidt de løsgående dyr, der har adgang til og færdes på området som beskrevet, efter en veterinærfaglig vurdering
 - er blevet behandlet forsvarligt, og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - er blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov?
 - har opholdt sig på arealer, der er indrettet på en sådan måde, der tilgodeser dyrenes behov?
- b) Er der efter Rådets vurdering tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 2:

Tiltaltes dyrlæge så folden både i juli og oktober 2006. Beskrivelsen kan ikke genkendes. Den gamle port fungerede som rampe for at undgå det mudrede indgangsparti.

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 30. juni 2006, at der under besøget i besætningen den 21. juni 2006 blev konstateret, at der på græsningsområdet forefandtes nylonhalm-snore, glasskår, hegnstråd, forskelligt jern- og plastikaffald i betydeligt omfang. På tværs af arealet stod en række jernhegnspæle og udenfor adgangen til et staldområde lå der rester af noget, der lignede en gammel skydeport bestående af trælægter med og uden søm, træstumper samt deforme blikplader. Resterne var delvis trådt ned i et lag af mudder og møg, hvilket blev taget som udtryk for, at dyrene ikke kunne undgå at gå i de beskrevne rester, når de ville søge ly eller læ i staldområdet.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de løsgående dyr i de beskrevne forhold ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov. Dyrene har været opstaldet i rum, der ikke har været indrettet på en måde, der har tilgodeset deres behov. Rådet skal udtale, at dyrene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2, 3, stk. 1 og 3.

Spørgsmål 3:

Ved tilsynet tilså Fødevarestyrelsens dyrlæger endvidere en ældre (27 år gammel) hest af travertypen. Det fremgår af udtalelsen, at hesten kun havde en meget begrænset mængde fedt under huden, og at der sås svind af muskulatur, tydeligst i de store muskelgrupper. Rygraden på hesten var skarp og torn- og tværtappe, ribben og bækken sås tydeligt. Det fremgår endvidere af udtalelsen, at dyrlægerne har vurderet, at hesten var meget mager.

- a) Er Rådet enig i denne vurdering?
- b) I givet fald bedes Rådet oplyse, om hesten ud fra ovennævnte og efter en veterinærfaglig vurdering er
 - blevet behandlet forsvarligt, og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med dens behov?
- c) Har hesten efter Rådets vurdering været udsat for uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 3:

Der er tale om en 27 år gammel hest, som jævnligt blev tilset af egen dyrlæge, senest i marts eller april 2006.

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 30. juni 2006, at det under besøget i besætningen den 21. juni 2006 blev konstateret, at en brun hest af travertype, angiveligt 27 år, var meget mager med en begrænset fedtmængde under huden og svind af muskulatur, tydeligst i de store muskelgrupper i ryg og lår. Rygraden var skarp og torn- og tværtappe, ribben og bækken var tydelige.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at man uanset hestens alder er enig i vurderingen af, at hesten var meget mager, hvorved den ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været fodret, vandet og passet i overensstemmelse med dens behov. Rådet skal udtale, at hesten har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Det fremgår videre af udtalelsen, at en jerseyko ved tilsynet havde udtalt muskelsvind i ryg- og lårmuskler og intet fedtlag. Jerseykoen blev vurderet som værende meget mager.

- a) Er Rådet enig i denne vurdering?
- b) Rådet bedes endvidere udtale sig om, om koen på baggrund af ovennævnte er:
 - blevet behandlet forsvarligt, og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med dens behov?
- c) Har koen efter Rådets vurdering været udsat for uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 4:

På grund af kredsdyrlægens beskyldninger blev jerseykoen tilset af egen dyrlæge flere gange og fundet rask og velfungerende. Den var angiveligt en af de ”skæve eksistenser”, min klient har taget til sig i godhed. Dyrlægen kendte den fra forrige ejer.

Svar ad 4:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 30. juni 2006, at det under besøget i besætningen den 21. juni 2006 blev konstateret, at en jerseyko var meget mager med udtalt svind af muskulatur i ryg- og lårmuskulatur og ingen fedtlag under huden.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at Rådet er enig i vurderingen af, at jerseykoen var meget mager, hvorved den ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været fodret, vandet og passet i overensstemmelse med dens behov. Rådet skal udtale, at koen - uanset en eventuel opfattelse af den som værende en ”skæv eksistens” - har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 5:

Det fremgår desuden af udtalelsen, at der ved tilsynet forefandtes en ged med manglende strækkefunktion i højre forben. Den manglende strækkefunktion bevirkede, at geden ikke kunne gå normalt, at benet pludselig bøjede sammen under geden, når den stod oprejst, og at benet slæbte efter geden, når den gik.

- a) Rådet bedes udtale sig om, hvor vidt geden, der har fået lov at leve med manglende strækkefunktion i forben er
 - blevet behandlet forsvarligt, og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med dens behov?
- b) Har geden efter Rådets vurdering været udsat for uforsvarlig eller eventuelt groft uforsvarlig behandling?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 5:

Har det betydning for besvarelsen, at 5 forskellige dyrlæger angiveligt i årenes løb har været konsulteret angående geden (herunder også i forbindelse med dens kastration). Efter det oplyste var alle enige om, at den ikke led, og at det ikke var uforsvarligt at lade den leve.

Svar ad 5:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 30. juni 2006, at det under besøget i besætningen den 21. juni 2006 blev konstateret, at en ged ikke havde funktionsdygtige strækkesener i højre forben, hvorved dette ben under gedens bevægelser blev slæbt hen over underlaget.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at geden ved igennem fire år ikke at have haft mulighed for normale bevægelsesmuligheder ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og således ikke passet i overensstemmelse med dens behov. Rådet skal udtale, at geden har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 6:

Ved tilsynet fandtes tre ponyhingste af typen Wales Mountain (Welsh Mountain, red.) at være uden væsentligt fedt under huden og med tydeligt erkendbare torn- og tværtappe og ribben.

Fødevarere regionen vurderede, at ponyhingstene var magre og bemærkede, at dette var usædvanligt for ponyer, der er gode til at udnytte foderet.

- a) Er Rådet enig i denne vurdering?
- b) Rådet bedes endvidere på baggrund af ovennævnte oplysning, om de tre ponyhingste efter en veterinærfaglig vurdering er:
 - blevet behandlet forsvarligt, og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med dens behov?
- c) Er der efter Rådets vurdering tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr?
- d) Har det betydning for besvarelsen, at tiltalte har oplyst, at en af ponyhingstene har været syg gennem længere tid?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 6:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om ved besvarelsen at hense til, at egen dyrlæge var rådgiver angående fodring, og at hingstene fik samme foder og gik i samme fold som hopper, føl og ungheste. Endeligt erindres om, at den ene af ponyerne havde været meget syg i sommeren 2005 og havde fået noget, der mindede om et tilbagefald i 2006.

Svar ad 6:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 30. juni 2006, at det under besøget i besætningen den 21. juni 2006 blev konstateret, at tre ponyhingste var magre uden væsentligt fedt under huden og med tydeligt erkendbare torn- og tværtappe og ribben. Under besøget blev fremvist en lille mængde foder, og det blev vurderet, at dyrene ikke kom på græs.

Lægges ovennævnte til grund, er Rådet enig i vurderingen af ponyhingstens foderstand. Rådet finder, at de tre ponyhingste – uanset rådgivning fra egen dyrlæge og foderets art - ikke er blevet fodret tilstrækkeligt. Passende og sufficient fodring er yderligere særligt vigtig under eventuelle sygeperioder. Rådet vurderer, at de tre ponyhingste ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom de ikke har været fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov. Rådet skal udtale, at ponyhingstene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 7:

Den 10. juli 2006 tilså Fødevarere regionens dyrlæge en 13 år gammel hund. Dyrlægen udfærdigede samme dag en udtalelse herom. Det fremgår af denne udtalelse, at hunden var meget slinger i bagparten, at den var svagtseende/blind, samt at den havde urininkontinens og ikke var i stand til at lette ben. Endvidere fremgår det af udtalelsen, at hunden ikke var i stand til at tage vare på egen soignering, samt at den var afmagret med skarp rygrad, tydeligt fremstående ribben og hofteknogler. Dyrlægen vurderede, at hunden blev udsat for uforsvarlig behandling.

- a) Rådet bedes på baggrund af ovennævnte udtale sig om, hvor vidt hunden efter en veterinærfaglig vurdering er:
 - blevet behandlet forsvarligt, og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med dens behov?
- b) Finder Rådet, at hunden har været udsat for uforsvarlig eller eventuelt groft uforsvarlig behandling?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 7:

Det bedes ved besvarelsen taget i betragtning, at min klient med sin dyrlæge havde en klar aftale om, at hunden skulle aflives, når dyrlægen fandt det rigtigt. Oplysningen vil formentlig kunne bekræftes hos Dyreklinik A.

Svar ad 7:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 10. juli 2006, at det under besøget den 10. juli 2006 blev konstateret, at en ca. 13 år gammel meget svagtseende/blind hund var meget slinger i bagparten. Dens øjne var mælkehvide af lidelsen stær. Medens den forsigtigt gik rundt på gårdspladsen havde den urin-inkontinens og under urinering var den ikke i stand til at løfte ben. Den var usoigneret under bugen omkring forhudsåbningen og bagpå omkring endetarmsåbningen. Hunden var afmagret med skarp rygrad og tydeligt fremstående ribben og hofteknogler.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at hunden i den beskrevne tilstand ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret, vandet og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet skal udtale, at hunden har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 8:

Det fremgår af udtalelse af den 27. november 2006, at en skotsk højlandskvie, født den 8. maj 2004, fandtes at være lille i forhold til sin alder og at den virkede mager (huldkarakter 2). Kvien blev ikke mærket igennem, men af udtalelsen samt de fotos, der henvises til, fremgår det, at der sås skarpe konturer af tværtappene og bækkenknoglerne, nedsat fylde af ryg- og lårmuskulatur, samt at huden virkede stram, d.v.s. uden fedtlag ved ribbenenes nedre del. I supplerende udtalelse af den 8. december 2006 fremgår det, at kvien vurderes at have været udsat for utilstrækkelig fodring, og at dette må betegnes som uforsvarlig behandling af dyr. Det fremgår endvidere af udtalelsen, at klovene var alt for lange, og at især forbenenes klove var ca. dobbelt så lange som normalt. Det fremgår videre, at dette forårsagede en forkert vinkling af foden. Der henvises i øvrigt til udtalelse af den 8. december 2006, hvoraf det fremgår, at en dyrlæge vurderede, at klovene skulle have været beskåret for mindst et år siden.

- a) Er Rådet enig i vurderingen af, at kvien har været udsat for utilstrækkelig fodring? Rådet bedes i givet fald uddybe sit svar.
- b) Er Rådet enig i, at der foreligger utilstrækkelig klovbeskæring? Rådet bedes i givet fald uddybe sit svar.
- c) Finder Rådet, at der efter oplysningerne om kviens huld og klove, enten hver især eller samlet, er tale om uforsvarlig eller eventuelt groft uforsvarlig behandling af dyr?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 8:

Ved besvarelsen bedes det taget i betragtning, at der også her var tale om en ”skæv eksistens”, som min klient har taget til sig i godhed. Ved overtagelsen var den underernæret/misrøgtet, og den vil aldrig blive helt normal i størrelsen. Af samme grund har den lidt deforme klove. Har

det i øvrigt betydning for besvarelsen, når min klient oplyser, at klovbekærer var bestilt, men 2 gange havde meldt afbud?

Svar ad 8:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 27. november 2006 samt ledsagende fotos, at der under et opfølgende besøg i besætningen den 13. oktober 2006 blev konstateret en skotsk højlandskvie (født den 8. maj 2004), der var meget lille i forhold til sin alder. Kvien virkede mager med skarpe konturer af tværtappe og bækkenknogler samt nedsat muskelfylde i ryg- og lårmuskulatur. Huden virkede stram. Kviens klove var alt for lange, hvoraf forklovene var ca. dobbelt så lange som normalt. Dette bevirkede en forkert vinkling af koderne og dermed en fejlbelastning af benene.

Lægges ovennævnte til grund, er Rådet enig i, at kviens foderstand er forårsaget af en utilstrækkelig fodring ligesom klovbekæringen har været utilstrækkelig. Rådet finder, at kvien i den beskrevne tilstand ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret, vandet og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet skal udtale, at kvien har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 9:

Det fremgår endvidere af udtalelsen, at der ved kontrolbesøget forefandt otte geder, der alle befandt sig i et lille mørkt rum, hvor der hverken var adgang til vand eller foder, og hvor der på gulvet lå ½ til 1 meter gammel hestemøg. Tre af gederne rystede meget. Fødevarerregionens dyrlæge vurderede, at indhusningen af gederne var groft uforsvarlig.

- a) Rådet bedes udtale sig om, hvor vidt gederne ved ovennævnte indhusning er
 - blevet behandlet forsvarligt, og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - er blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov?
 - har opholdt sig på arealer, der er indrettet på en måde, der tilgodeser gedernes behov?
- b) Er Rådet enig i, at der er tale om groft uforsvarlig behandling af dyr?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 9:

Se bilag B. Herudover oplyser min klient, at det ikke er et mørkt rum. Der var i øvrigt en vandspand, og gederne befandt sig kun i rummet om natten. Efter det oplyste lå der ikke gammelt hestemøg.

Svar ad 9:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 27. november 2006 samt ledsagende fotos, at det under et opfølgende besøg i besætningen den 13. oktober 2006 blev konstateret, at otte geder var lukket inde i et lille mørkt rum. Gederne, hvoraf tre rystede meget, gik i et ½ til 1 meter tykt lag møg med en lille smule strøelse. Rummet indeholdt endvidere diverse bure, planker, pæle og plader. Der var ingen foder eller vandtrug og ingen hø- eller halmhæk i rummet.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at gederne under de beskrevne forhold ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov. Dyrene har været opstaldet i rum, der ikke har været indrettet på en måde, der har tilgodeset deres behov. Rådet skal udtale, at dyrene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2, 3, stk. 1 og 3.

Spørgsmål 10:

Det fremgår af supplerende udtalelse af den 8. december 2006 og udtalelse af den 21. december 2006, at hullet på de tre ponyhingste A, B og C ikke var forbedret i forhold til hvordan de så ud den 30. juni 2006. Ligeledes fremgår det af udtalelse af den 21. december 2006, at ponyhingsten Mynet havde forringet sit huld

- a) Giver ovennævnte Rådet anledning til supplerende bemærkninger i forhold til Rådets svar på spørgsmål 6?

For så vidt angår ovennævnte ponyhingste, fremgår der i øvrigt følgende om ponyernes hove:

Pony A: hovene var alt for lange, forhovene havde en helt forkert facon og den manglende beskæring havde bevirket, at koden var blevet blød.

Pony B: hovene var meget for lange (flade og brede) og mudrede.

Pony C: hovene hos denne pony var ikke helt så slemme som Xantos, men stadig alt for lange.

- a) Er Rådet enig i, at der foreligger utilstrækkelig hovpleje? Rådet bedes uddybe sit svar.

Ved tilsynet tilså dyrlægen endvidere ponyhingsten SD. Ponyen viste sig at være støttehalt på venstre forben, og det blev senere konstateret, at der var tale om en forstuvning. Det fremgår i øvrigt, at forhoven ikke var skåret ud og at hovene generelt var uglejede. Ponyen er derudover karakteriseret som værende for mager, og dyrlægen konstaterede tydelige knoglefremspring (skulderkam, ryglinie, bækkenknogler) og manglende muskulatur på bækkenet. I supplerende udtalelse af den 8. december 2006 angiver dyrlægen ponyens huldkarakter som 1 – 2 og angiver, at såvel manglende hovpleje som mangelfuld fodring er uforsvarlig behandling af dyr.

- b) Er Rådet enig i, at fodringen af ponyen har været mangelfuld og at hovene er uglejede? Rådet bedes uddybe sit svar.
- c) Giver det anledning til bemærkninger, at ponyen ikke tidligere er tilset af en dyrlæge?
- d) Finder Rådet, at forholdene hver for sig eller samlet kan karakteriseres som uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 10:

De 3 ponyhingste er i forbindelse med sagen overdraget til gårdejer A, hvis dyrlæge også skulle have udtalt, at ingen af ponyernes hove bar tegn på misrøgt. Erklæring herom vil blive

indhentet og eftersendt. Ved besvarelsen bedes i øvrigt også her henset til, at dyrene løbende har været tilset af dyrlæge, hos hvem supplerende oplysninger kan indhentes.

Svar ad 10:

Det fremgår af den supplerende embedsdyrlægeerklæring af den 8. december 2006, at de tre ponyhingste A, B og C ikke ved besøget den 13. oktober 2006 havde forbedret deres huld i forhold til det ved besøget den 21. juni 2006 konstaterede og beskrevne i erklæringen af den 30. juni 2006. Hestene havde en skarp ryglinie, tydelige tvær- og torntappe og bækkenknogler samt nedsat muskelfylde og ingen fedtlag under huden. Af embedsdyrlægeerklæringen af den 21. december 2006 fremgår det, at det ved besøget i besætningen den 18. december blev konstateret, at hestene fortsat fremstod magre, hvor Pony A ikke havde forbedret sit huld nævneværdigt, Pony B havde ikke forbedret sit huld og Pony C havde forringet sit huld.

Rådet finder, at de tre ponyhingste igennem endnu en periode siden den 21. juni 2006 ikke er blevet fodret sufficient til en bedring af deres tidligere beskrevne foderstand.

Af embedsdyrlægeerklæringen af den 27. november og ledsagende fotos fremgår, at det ved besøget i besætningen den 13. oktober blev konstateret, at de tre ponyhingste havde for lange og deforme hove som følge af manglende beskæring. Hos Pony B havde dette bevirket, at hesten var blevet blød i koder med en følgende belastning af koder, ben og ryg.

Lægges ovennævnte til grund, er Rådet enig i, at beskæringen af hovene har været utilstrækkelig.

Af embedsdyrlægeerklæringen af den 27. november og ledsagende fotos fremgår, at det ved besøget i besætningen den 13. oktober blev konstateret, at ponyhingsten D var støtتهalt på venstre forben. Dens hove var i lighed med de ovenfor beskrevne ponyhingstes uglejede, for lange og deforme, ligesom den var i lignende foderstand med tydelige knoglefremspring af skulderkam, ryglinie og bækkenknogler samt med mangelfuld muskulatur på bækkenet.

Lægges ovennævnte til grund, er Rådet enig i, at også denne ponyhingst har været udsat for mangelfuld beskæring og fodring. Når en hest konstateres at være støtتهalt, skal den ansvarlige for pasningen straks sørge for at undersøge årsagen til haltheden samt afhængigt af resultatet af denne undersøgelse om nødvendig tilkalde sagkyndig assistance.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de beskrevne heste på grund af den utilstrækkelige fodring og hovpleje ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov. Rådet, der ikke har fået eftersendt yderligere erklæringer vedr. de omhandlede ponyhingste, skal udtale, at dyrene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 11:

Det fremgår af udtalelsen, at der på jorden i en lille nordvestlige fold lå væltede hegnspæle, brædder, murbrokker, nylonsnore m.m. det fremgår endvidere, at græsningsarealet var trådt helt op og mudret på store områder, at hegnet var ikke funktionsdygtigt, og at der stod en falddefærdig bygning, som ikke var afskærmet eller stabiliseret. Denne fold var adskilt fra den store fold med en enkelt ikke strømførende hegnstråd. Ved hegnstråden lå der metaltagplader, rester af fårehegn og pæle. Den store fold blev ikke besigtiget, men på det sted, hvor folden førte direkte ind til løsdriftsstalden, var jorden mudret, ligesom der lå planker, brædder og diverse bygningsmaterialer til venstre for indgangen. Området var vanskeligt at passere, og man sank i, hvis man stod stille et øjeblik.

- a) Rådet bedes udtale sig om, hvorvidt udegående dyr, der færdes på et udendørsareal som beskrevet ovenfor og i udtalelsen af den 27. november 2006
- behandles forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - er blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov?
 - har opholdt sig på arealer, der er indrettet på en måde, der tilgodeser dyrenes behov?
- b) Er der efter Rådets vurdering tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 11:

Har det betydning for besvarelsen, om de beskrevne effekter befinder sig på den side af hegnet, hvor dyrene færdes og om mudderet efter besøget er gravet væk.

Svar ad 11:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 27. november 2006 samt ledsagende fotos, at der under et opfølgende besøg i besætningen den 13. oktober 2006 blev konstateret, at der i den lille nordvestlige fold lå væltede hegnspæle, brædder, murbrokker, nylonsnore m.m. Græsningsarealet var trådt helt op og fremstod mudret på store områder og det omgivende hegn var ikke funktionsdygtigt og uden strøm. Den store fold var hegnet på tilsvarende vis med en enkelt hegnstråd øverst og fårehegn forneden. Ved hegnet lå metalplader og rester af fårehegn og pæle. Denne fold førte til den østlige staldlænge med åben forbindelse til løsdriftsstalden. Udenfor portåbningen var jorden trådt helt op og mudret ligesom der lå planker, brædder og diverse bygningsmaterialer. Det optrådte område var vanskeligt at passere uden at synke i.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at løsgående dyr ved at gå under de beskrevne forhold ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov. Dyrene har indtil mudderet efterfølgende blev gravet væk opholdt sig på arealer og i rum, der ikke har været indrettet på en måde, der har tilgodeset deres behov. Rådet skal udtale, at dyrene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2, 3, stk. 1 og 3.

Spørgsmål 12:

Det fremgår af udtalelsen, at der i et kammer forefandttes en voliere på ca. 80 x 200 cm, hvori der befandt sig en kanin, to chinchillaer, to dværgvagtler, seks undulater og tre nymfeparakit-ter. Det fremgår videre, at dyrene generelt var inaktive, at der ikke var vand i volieret, at bun- den ikke havde været rensset i lang tid samt at der ikke var til at se, hvad der var foder og hvad der ikke var foder. Fødevareregionen vurderede på denne baggrund, at dyrene ikke blev passet forsvarligt.

- a) Rådet bedes udtale sig om, hvorvidt ovenstående små selskabsdyr efter en veterinærfaglig vurdering er blevet:
- behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - er blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov?

- har opholdt sig på arealer, der er indrettet på en måde, der tilgodeser dyrenes behov?

b) Finder Rådet, at der foreligger uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 12:

Der udbedes en alternativ besvarelse under den forudsætning, at der var tilstrækkeligt med vand og foder.

Svar ad 12:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 27. november 2006 samt ledsagende fotos, at det under et opfølgende besøg i besætningen den 13. oktober 2006 blev konstateret, at der i en voliere (80x200x120 cm) befandt sig en kanin, to chinchillaer, to dværgvagtler, seks undulater og tre nymfeparakitter uden mulighed for at drikke frisk vand.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at dyrene i volieren ved at gå under de beskrevne forhold ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov. Dyrene har opholdt sig i et rum, der ikke har været indrettet på en måde, der har tilgodeset deres behov. Rådet skal udtale, at dyrene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2, 3, stk. 1 og 3.

Spørgsmål 13:

Det fremgår i øvrigt af udtalelsen, at der i et lille gnaverbur sad to kaniner. Der var hverken vand eller foder i buret og Fødevareregionen fandt, at kaninerne havde alt for lidt plads.

- a) Rådet bedes udtale sig om, hvor vidt kaninerne
- behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - er blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse deres behov?
 - har opholdt sig på arealer, der er indrettet på en måde, der tilgodeser kaninernes behov?
- b) Er der efter Rådets vurdering tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 13:

Har det betydning for besvarelsen, hvis kaninernes anbringelse i det lille bur var rent midlertidig, indtil kaninburet, der angiveligt var gået i stykker, kunne blive repareret?

Svar ad 13:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 27. november 2006 samt ledsagende fotos, at det under et opfølgende besøg i besætningen den 13. oktober 2006 blev konstateret, at der i et lille gnaverbur, der stod på køkkengulvet, opholdt sig to kaniner og hvor der i buret ikke kunne ses foder eller vand.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de 2 kaniner ved at være holdt i det beskrevne lille bur ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov. Kaninerne har

opholdt sig i et bur, der ikke har været indrettet på en måde, der har tilgodeset deres behov. Medmindre det findes godtgjort, at kaninernes ophold i buret kun har været i kort tid, indtil et mere egnet bur blev repareret, skal Rådet udtale, at kaninerne har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2, 3, stk. 1 og 3.

Spørgsmål 14:

Det fremgår af udtalelsen, at en kat fandtes at have et stort væskende sår i ansigtet, og at det blev oplyst, at katten var kommet til skade en uge forinden, i hvilken forbindelse den var blevet behandlet af en dyrlæge.

- a) Rådet bedes udtale sig om, hvorvidt katten efter en veterinærfaglig vurdering, på baggrund af beskrivelse og fotos, på ny burde have været tilset af en dyrlæge? Rådet bedes uddybe sit svar.
- b) Er der efter Rådets vurdering tale om uforsvarlig eller eventuelt groft uforsvarlig behandling af dyr?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 14:

Har det betydning for besvarelsen, at katten var på penicillinkur og blev behandlet – efter det oplyste – efter dyrlægens vejledning?

Svar ad 14:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 27. november 2006 samt ledsagende fotos, at det under et opfølgende besøg i besætningen den 13. oktober 2006 blev konstateret, at en gammel kat var behandlet for tilskadekomst en uge tidligere. Der flød med pus fra såret. Katten blev beskrevet som værende alt for tynd.

På det foreliggende grundlag finder Rådet ikke at have tilstrækkelig dokumentation for at vurdere kattens lidelse og behov for yderligere dyrlægetilsyn.

Spørgsmål 15:

Af udtalelsen fremgår det, at der i stuehuset gik to leguaner i vindueskarmen. Leguanerne var 50-60 cm lange. Leguanerne havde intet terrarium, ikke adgang til bad, varmelamper eller UV-lamper. Leguanerne blev ved besøget fodret med tørfoder. Der forefandt ikke andet foder. Fødevareregionen vurderede, at der var tale om groft uforsvarlig behandling af dyr.

- a) Rådet bedes ud fra ovennævnte udtale sig om, hvorvidt leguanerne efter en veterinærfaglig vurdering
 - er blevet behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - er blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse deres behov?
 - har opholdt sig på arealer, der er indrettet på en måde, der tilgodeser leguanernes behov?
- b) Er Rådet enig i, at der er tale om groft uforsvarlig behandling af dyr?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 15:

Har det betydning for besvarelsen, hvis det kan oplyses, at terrariet var der, men blev stillet til side i solskin, ligesom det bedes vurderet, om fodring med tørfoder (speciel øglemad) og om eftermiddagen grønt er i strid med dyrenes tarv.

Svar ad 15:

Det fremgår af embedsdyrlægeerklæringen af den 27. november 2006 samt ledsagende fotos, at det under et opfølgende besøg i besætningen den 13. oktober 2006 blev konstateret, at to 50-60 cm lange leguaner var fritgående i et værelse. Der var intet terrarium med adgang til bad, varmelampe eller med særligt UV-lys.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de 2 leguaner ved at opholde sig uden mulighed for at søge vand, varmekilde eller særligt UV-lys ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov. Leguanerne har opholdt sig under forhold, der ikke har været indrettet på en måde, der har tilgodeset deres behov. Rådet skal udtale, at leguanerne har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2, 3, stk. 1 og 3.

Spørgsmål 16:

Det fremgår af fotos, at indgangspartiet til løsdriftsstalden den 21. december 2006 var blevet endnu mere vådt og mudret.

Rådet bedes udtale sig om, hvorvidt disse forhold giver anledning til yderligere bemærkninger omkring udendørsarealerne?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 16:

Har det betydning for besvarelsen, at mudderet er fjernet snarest muligt. Der er tale om lerjord, hvorfor der kræves en stor maskine.

Svar ad 16:

Det fremgår af fotos optaget under besøget i besætningen den 21. december 2006, at såvel heste som kvæg har passeret igennem et flydende mudderlag, der nåede op til forknæene af dyrene, når dyrene går ind og ud af løsdriftsområdet.

Rådet finder, at rum og arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyr har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Uanset at det mudrede lag senere er fjernet, har de angivne betingelser ikke været til stede igennem en længere periode.

Spørgsmål 17:

Det fremgår af sagens bilag, at de to ponyhingste, der den 4. januar 2007 stod bundet i et krat i nærheden af sigtedes ejendom, var bundet med ca. 2 meter tov til hver sit træ. Området var vådt og mudret og hestene havde mudder til langt op ad benene. Mellem hestene lå en væltet spand, og der sås intet foder. Det fremgår af oplysningerne i sagen, at ponyhingstene som minimum har stået som ovenfor beskrevet i tre timer den pågældende dag, ligesom de er set at have stået samme sted et par dage forinden.

- a) Rådet bedes udtale sig om, hvorvidt de to ponyhingste under de ovennævnte forhold og efter en veterinærfaglig vurdering:

- er blevet behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?
 - er blevet huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse deres behov?
 - har opholdt sig på arealer, der er indrettet på en måde, der tilgodeser ponyhingstenes behov?
- b) Er der efter Rådets vurdering tale om uforsvarlig eller eventuelt groft uforsvarlig behandling af dyr?

Tiltaltes forsvarer har anmodet om, at følgende oplysninger bedes medtaget ved besvarelsen af spørgsmål 17:

Har det betydning for besvarelsen, hvis det kan oplyses, at de to ponyhingste var bundet i almindelige grimeskafter og på min klients ejendom i en læhule, de plejede at benytte, før der blev sat et hegn op. Endvidere hvis det kan oplyses, at der var tale om en engangsforestilling med en helt konkret begrundelse?

Svar ad 17:

Det fremgår af politirapporten samt de ledsagende fotos, at to ponyhingste den 4. januar 2007 stod opbundne med ca. 2 m tove til hvert sit træ, hvor jordbunden var våd og mudret, hvorved hestene havde mudder til langt op ad benene. Hestene, der ikke havde adgang til vand eller foder, havde stået bundet som beskrevet i mindst tre timer den pågældende dag, ligesom et vidne havde set dem stående på samme sted et par dage forinden.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de 2 heste ved at være opbundet på den beskrevne måde ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov. Hestene har opholdt sig under forhold, der ikke har været indrettet på en måde, der har tilgodeset deres behov. Rådet skal udtale, at hestene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2, 3, stk. 1 og 3.

Spørgsmål 18:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 18:

Rådet finder, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at sørge for dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til rettens overvejelser om hel eller delvis fratagelse af retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr, jf. dyreværnslovens § 29, stk. 1.

Supplerende skrivelse af 2. oktober 2007 fra politimesteren i Assens

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

I Rådets svar ad spørgsmål 18, lyder:

”Rådet finder, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at sørge for dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til rettens overvejelser om hel eller delvis fratagelse af retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig med personligt med dyr, jf. dyreværnslovens § 29, stk. 1.”

I Rådets gennemgang af spørgsmålene 1 – 17 finder Rådet, at der alene er tale om uforsvarlig behandling af dyr.

Da det af lovteksten i dyreværnslovens § 29, stk. 1, fremgår, at frakendelse kan ske, når der er tale om mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, anmodes der om en uddybning og begrundelse af Rådets svar ad spørgsmål 18.

Svar:

Det fremgår af sagens akter, at embedsdyrlæger ved tilsyn i besætningen den 30. juni, 10. juli, 13. oktober og 18. december 2006 konstaterede dyreværnsmæssigt uacceptable forhold i og omkring dyreholdet. Forholdene blev betegnet som uforsvarlig behandling af dyr. Ved et besøg af politiet den 4. januar 2007 blev der ligeledes konstateret uforsvarlig behandling af dyr. Rådet finder på den baggrund, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at sørge for dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29, stk. 1 - herunder ”Det samme gælder den, der efter tidligere at have gjort sig skyldig i uforsvarlig behandling af dyr på ny findes skyldig i sådan overtrædelse”.

Rådet skal anføre, at anvendelse af § 29 beror på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 5000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-057-00047

Skrivelse af 12. juni 2007 fra politimesteren i Holbæk

En landmand blev anmeldt for ikke at have ordentlige forhold hos sine dyr. Ved politiets og fødevareregionens ankomst fandtes 9 kreaturer at være opstaldet i en boks på ca. 35 kvm. Tyre og køer var bundet, mens kvierne løb frit i boksen. To af køerne fremstod magre. En tyr stod alene i en 4 x 4 m stor boks, som det bar præg af ikke at være muget i længere tid. Tyren havde begyndende snabelklove. En hest stod i en 4 x 4 m stor boks, som var indrettet således, at hesten ikke havde mulighed for at komme ud. Hesten fremstod med huld under middel, var meget muskelfattig og trængte til beskæring. Ingen af dyrene havde konstant adgang til drikkevand, men var ved besøget ikke tørstige.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Rådet bedes tage stilling til hvilken grad dyreværnsloven er overtrådt og i hvilken grad, - uforsvarlig, eller grov uforsvarlig behandling af dyrene, der kan blive tale om, i forhold til anmeldelsen den 13. december 2006 fra Fødevareregion øst.

Svar ad 1:

Rådet skal indledningsvis oplyse at Rådet ikke tager stilling til hvorvidt et forhold er en overtrædelse af loven, idet det er udenfor Rådets kompetenceområde. Rådet besvarer udelukkende spørgsmål af veterinærfaglig karakter og kan derfor ikke besvare første del af spørgsmål 1.

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af 13. december 2006, at der i stalden gik 9 kreaturer og en hest, hvoraf 2 af køerne fremstod magre, deres huld blev vurderet til en del under

middel. Dyrene stod opstaldet således at bundne tyre samt 3 løsgående kalve kunne æde de 2 tynde køers tildelte foderration. To af kreaturerne trængte til beskæring. Hesten fremstod med huld under middel, den var meget muskelfattig og trængte til beskæring. Boksen, som hesten var opstaldet i, var indrettet således, at hesten ikke kunne komme ud. Ingen af dyrene havde konstant adgang til drikkevand. Ved besøget blev dyrene tilbudt vand uden at de viste tørst. Flere af kreaturerne var ikke øremærket.

Rådet finder, vedrørende de to magre køer, de to kreaturer som trængte til beskæring samt hesten, der var muskelfattig og trængte til beskæring samt var opstaldet i en boks indrettet således, at hesten ikke kunne komme ud, at disse dyr har været udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe og ikke er blevet behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Rådet finder, at dyrene herved har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Endvidere bedes rådet vurdere en evt. samlet bødestørrelse set i forhold til at der nu skulle være styr på forholdene på stedet.

Svar ad 2:

Rådet udtaler sig ikke om eventuelle bødestørrelser, men skal henvise til Rådets årsberetninger, som kan findes på <http://www.foedevarestyrelsen.dk/DVS/forside.htm>.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-057-00048

Skrivelse af 22. august 2007 fra politimesteren i Fredericia

En dyrehandler undlod dagligt tilsyn af 10 gnavere og jævnlige tilsyn af 3 geder samt undlod at fodre og vande dyrene tilstrækkeligt, hvorved gnaverne døde af sult og tørst. En gedebuk havde fået afrevet sit højre horn uden omgående at få passende behandling, ligesom gederens opholdsrum i metal var dårligt vedligeholdt og ydede ringe beskyttelse mod vejr og vind samt risiko for skade på dyrene, idet væggene frembød flere huller med skarpe og rustne kanter og gulvet havde sprækker.

Rådet udtalte:

Sagens nærmere omstændigheder er følgende:

Sydøstjyllands Politi, Fredericia, modtog den 12. februar 2007 en anmeldelse om, at nu sigtede var fraflyttet den ovennævnte adresse og havde efterladt 3 geder, som ikke blev tilset og fodret samt muligvis andre dyr i et udhus, som heller ikke var blevet fodret og tilset.

Ved politiets ankomst til ejendommen samme dag kl. 15.00, påviste anmelderen de 3 geder (en ged, en buk, et kid), som gik frit omkring på gårdspladsen, grusvejen og græsarealerne på ejendommen. Den ene ged manglede et horn og blødte fra hovedet.

Kredsdyrlæge fra Fødevareregion Syd ankom til stedet kl. 16.00. Der henvises til hendes beskrivelse (sagens bilag 1-2) af græsindhegningen og opholdsrummet for gederne.

I et udhus blev fundet 9-10 gnavere, som var opstaldet i 5 lukkede bure. Gnaverne var delvist ædt (kannibalisme) og/eller gået i forrådnelse. Nogle af dyrene var mumificerede. I burene sås savsmuldstrøelse og tomme fodertrug, men ingen vandflasker/skåle. Dyrlægen har vurderet, at gnaverne er døde af tørst og sult og at det er lang tid siden (uger), at dyrene er blevet tilset og fodret. I en supplerende udtalelse, dateret den 13. juni 2007, udtaler dyrlægen, at gnaverne er døde på forskellige tidspunkter.

Anmelderen har oplyst, at sigtede er fraflyttet adressen den 3. februar 2007.

Spørgsmål ad gnaverne:

Spørgsmål 1:

Hvor længe har gnaverne været døde og er de døde på forskellige tidspunkter ?

Svar ad 1:

Det fremgår af sagsakterne med udtalelser af d. 15. februar 2007 og d. 13. juni 2007 fra dyrlægen fra Fødevareregion Syd, at hvad gnaverne angår, var de alle døde ved besigtigelsen. Det drejede sig om 9-10 dyr fordelt på 5 bure. Det var dog vanskeligt at erkende, om der var flere og hvilke dyr der var tale om, da de delvist var ædt (kannibalisme) og/eller gået i forrådnelse. Nogle af dyrene havde været døde så længe, at de var gået i forrådnelse (uger), mens andre nyligt var døde (dage) og stadig var helt intakte. Dyrene vurderedes derfor at være døde på forskellige tidspunkter og det vurderedes, at døde mus ikke kan ligge i tre uger uden at gå i forrådnelse. Nogle af dyrene var mumificerede (indtørret skrumpning), hvilket vidner om, at det var lang tid (uger) siden, at dyrene var tilset og fodret. I et tilfælde var kun hår og hale tilbage. I burene sås savsmuldsstrøelse og tomme fodertrug, men ingen vandflasker/skåle. Udhuset var koldt og fugtigt. Det vurderedes, at gnaverne var døde af tørst og sult.

Spørgsmål 2:

Hvad er dødsårsagen?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Hvis det lægges til grund, at dyrene er døde af sult og tørst og at dette skyldes, at sigtede ikke har tilset, fodret og givet dyrene vand, indebærer denne behandling af dyrene i givet fald en adfærd fra sigtedes side, der må betegnes som a) uforsvarlig behandling af dyr, b) grovere uforsvarlig behandling af dyr, eller c) en mishandling af dyr ?

Svar ad 3.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Ved ikke at blive fodret og vandet, ved ikke at blive tilset og ved at blive holdt under kolde og fugtige forhold har dyrene ikke været passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har ved at dø som følge af sult og tørst været udsat for den højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 3. punktum og stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål ad gederne:

Spørgsmål 1:

Indebærer forholdene i græsindhegningen, herunder læskurets vedligeholdelsesstandard, samt oplysningen om, at der forefandt et tomt fodertrug og en sporadisk mængde snavset og vådt strøelse i læskuret og en spand vand med is på en a) uforsvarlig behandling af dyr, b) grovere uforsvarlig behandling af dyr, eller c) en mishandling af dyr ?

Svar ad 1.

Det fremgår af sagsakterne med udtalelser af d. 15. februar 2007 og d. 13. juni 2007 fra dyrlægen fra Fødevareregion Syd, at hvad de tre geder angår havde de oprindeligt været anbragt i en græsindhegning med adgang til et læskur af metal (en form for container), men ifølge det oplyste havde ejeren opgivet at holde gederne indhegnet. Læskuret var dårligt vedligeholdt og gav kun ringe beskyttelse mod vind og vejr. I væggen sås flere huller med skarpe og rustne kanter og gulvet havde ligeledes sprækker, hvor gederne kunne komme til skade. I skuret fandtes en sparsom mængde strøelse, som var af våd og snavset beskaffenhed samt et tomt fodertrug. I selve indhegningen lå brædder med fremspringende søm, gamle tagplader, en stor trætræ og der stod en spand vand med is på. Hegnet var faldefærdigt og havde en stor åbning, hvorigennem gederne var undsluppet. Gederne havde derfor fri adgang til det omkringliggende græs/krat areal samt til skrotbunker i og omkring åbentstående, forladte bygninger/haller. Gederne var normale i huld, hvilket formentlig skyldtes, at de havde haft fri adgang til græs og til regnvand eller sne. Deres generelle sundhedstilstand blev vurderet i orden. Gedebukken havde fået afrevet sit højre horn og ved hornbasis sås et stort sår. Såret var ikke helt frisk, idet der var dannet en sårskorpe, men denne var revet op og det blødte fra såret.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Dette indebærer, at alle dyr, når det under det daglige tilsyn konstateres, at de er syge eller tilskadekomne, omgående skal have en passende behandling og om fornødent isoleres i et passende rum med tør bekvem strøelse.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Ved at opholde sig under de beskrevne forhold med risiko for tilskadekomst, utilstrækkelig mængde våd og snavset strøelse, uden konstant adgang til drikkevand og med kun ringe beskyttelse mod vind og vejr har de tre geder ikke været passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har således været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte de nævnte forhold for gederne som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål 2:

Indebærer den utilstrækkelige indhegning af dyrene, hvorved dyrene havde adgang til et areal med skrotbunker, med risiko for skade på dyrene til følge en a) uforsvarlig behandling af dyr, b) grovere uforsvarlig behandling af dyr, eller c) en mishandling af dyr?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Burde geden med det afrevne horn være blevet behandlet og er undladelsen af at foretage behandling i givet fald en a) uforsvarlig behandling af dyr, b) grovere uforsvarlig behandling af dyr, eller c) en mishandling af dyr ?

Svar ad 3:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Dette indebærer, at alle dyr, når det under det daglige tilsyn konstateres, at de er syge eller tilskadekomne, omgående skal have en passende behandling og om fornødent isoleres i et passende rum med tør bekvem strøelse.

Ved at gå med et ubehandlet sår efter at have fået afrevet sit ene horn har gedebukken ikke været passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med dens behov. Den burde straks, det ved det daglige tilsyn blev konstateret, at den var kommet til skade, have været tilbudt passende behandling. Ved undladelse heraf har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 3, 1. punktum.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdte følgende betingelser:

1. Tiltalte skulle inden for en længstetid på 6 måneder udføre ulønnet samfundstjeneste i 30 timer.
2. Tiltalte måtte ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 1 år.
3. Tiltalte skulle være under tilsyn af Kriminalforsorgen i den periode, hvor tiltalte udførte samfundstjeneste.

Prøve- og længstetid blev regnet fra endelig dom.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig med dyr i 3 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2007-20-057-00049

Skrivelse af 13. juni 2007 fra politimesteren i Nakskov

På en ejendom var der geder, får og et lam samt 22 heste, hvoraf de 20 gik indenfor. Heraf stod de 8 i bokse, hvoraf 3 var lukket med lodret stillede europaller. Resten gik i løsdrift hhv. i en tidligere bindestald til kvæg og i en lade. I løsdriftsområdet var gulvet flere steder meget ujævnt og overalt var der affald bestående af bindebånd, ståltrådshegn, gammelt jern med skarpe kanter, plastikposer, gulvtæppe og betonsten. Vand blev tildelt i krybber i bokse og en balje i løsdriftsområdet. I fårets vandtrug var der glassplinter. Vandet i en del af krybberne bar præg af, at de ikke blev rensset ofte nok. En hest blev betegnet som afmagret og 3 får som værende i huld under middel.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Anser Rådet, at dyreholdet er blevet behandlet omsorgsfuldt, herunder at de er blevet huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til dyrenes fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Svar ad 1:

Det fremgår af den praktiserende dyrlæges erklæring af den 1. maj 2007 og politirapporten af den 26. april 2007, at der ved et besøg i besætningen den 26. april 2007 blev konstateret, at ca. 22 heste, 1 ged og 3 får og et lam gik under uordentlige forhold, hvor der på stald- og ladegulvet var rester af ståltrådshegn, glasskår, gammelt jern, plastikposer, gulvtæppe og betonsten, som dyrene kunne rive sig på. I flere af hesteboksene var lågerne sparket op af hestene, hvorved hængsler, mur- og træværk var ødelagt. Vinduesrammer fremstod med knust glas og der var glassplinter i et trug til et får og et lam. Flere af hestene havde sår, ar og skrammer. Der var ingen vandforsyning til vandkopperne i boksene, og flere af disse var i stykker. Der var opsat krybber til vand i alle bokse samt en større balje til vand i bindestaldsafsnittet – i lade var der ingen vandbalje. Vandet i en del af krybberne bar præg af, at disse ikke blev rensset ofte nok. En hest blev betegnet som afmagret med muskelsvind i krydsmuskulaturen og med ribben, der stod tydeligt frem. De 3 får blev vurderet i huld under middel.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at hestene, geden, fårene og lammet ved at gå under de beskrevne uordentlige forhold, ved ikke at være fodret så alle dyrene var i et acceptabelt huld samt ved ikke konstant at have haft adgang til passende drikkevand har været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Dyrene har ikke været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret, vandet og passet efter deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og viden-

skabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk.1.

Spørgsmål 2:

Hvis der svares nej til spørgsmål 1: Er der så tale om uforsvarlig eller grov uforsvarlig behandling af dyr

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Giver sagens fakta i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger

Svar ad 3:

Nej

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 3000 kr.

Forvandlingsstraffen blev fastsat til fængsel i 6 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

7. Sager vedrørende dyrlægers virksomhed

2007-20-07-00031

Skrivelse af 2. februar 2007 fra Fødevarestyrelsen

Rådet har tidligere afgivet en udtalelse i denne sag, hvor ejeren af en ko klagede over at 3-4 dyrlæger havde været indblandet og hvor koen endte med at afgå ved døden. Koen behandlede den ene dag for en muskelsprængning i låret om end ejeren mente, koen led af mælkefeber. Dagen efter behandlede en anden dyrlæge samme ko for mælkefeber og koen havde en begyndende børkrængning, der under behandlingen blev til en total børkrængning. Da dyrlægen til ejerens utilfredshed vurderede, at koen skulle op at stå, inden reponering kunne foretages, kontaktede han telefonisk sin chef, der ikke var i stand til at komme til stede og som under telefonsamtalen vurderede, at dyrlægen var i stand til at klare situationen selv. Dyrlægen blev imidlertid kaldt ud til en stærkt blødende hest og vurderede at koen skulle have noget tid til at komme på benene, hvorfor han forlod koen med prolaberet uterus. I mellemtiden kom koen på benene og stak af med prolaberet uterus. En anden dyrlæge, der hurtigere kunne komme til stede, blev tilkaldt og han fik uterus reponeret, men koen døde kort efter, formentlig p. g. a. rumperede blodkar til uterus.

Ejeren klagede over alle 4 dyrlægers behandling.

Denne sag omhandler spørgsmål til Rådet fra Fødevarestyrelsen vedrørende chefdyrlægens forpligtelse i forhold til dyrlægelovens §§ 8 og 9.

Rådet udtalte:

Rådet skal indledningsvis bemærke at Rådet ikke udtaler sig om hvorvidt et forhold er i strid med gældende lovgivning, men udelukkende udtaler sig om veterinærfaglige spørgsmål.

Følgende er af Fødevarestyrelsen oplyst som sagens faktum :

Den 16. april 2005 var dyrlæge A taget ud til en ko med et udskudt liv og gav overfor koens ejer udtryk for, at han ikke var tryk ved situationen. Han ringer derfor til sin chef dyrlæge B for at spørge sig til råds. Det er usikkert om dyrlæge A direkte spørger, om dyrlæge B vil komme ud og hjælpe.

Dyrlæge A havde nogle måneder forinden sammen med dyrlæge B forsøgt at reponere uterus på en anden liggende ko med udskudt liv. Dyrlæge B vurderede derfor, at dyrlæge A selv kunne klare situationen, og at hun endvidere ikke var i stand til at komme ham til hjælp. Ingen nærmere begrundelse for det sidste foreligger.

Det lykkedes ikke for Dyrlæge A at lægge børen på plads, da han på et tidspunkt forlader koen for at tage ud til en blødende hest. Koen dør senere på dagen. Dyrlæge A er blevet politianmeldt.

Fødevarestyrelsen skal tage stilling til, hvorvidt chefdyrlæge B har handlet i strid med dyrlægelovens § 8 og § 9, og stiller derfor følgende spørgsmål til Det Veterinære Sundhedsråd:

Spørgsmål 1:

Hvad er god kollegial praksis i ovenstående situation?

Svar ad 1:

Hvorvidt noget er god kollegial praksis er ikke en veterinærfaglig problemstilling og ligger derfor udenfor rådets kompetenceområde.

Spørgsmål 2:

Har chefdyrlæge B handlet i strid med dyrlægelovens § 8, når dyrlæge B skriver, at opgaven er meget krævende, og man er nød til at bruge mange kræfter, men at dyrlæge B trods dét vælger ikke at tage ud til og komme dyrlæge A til hjælp.

Svar ad 2:

Rådet finder, at dyrlæge B har udvist den omhu og samvittighedsfuldhed, som man jf. dyrlægelovens § 8 kan forlange af en dyrlæge i denne situation, idet hun dels ikke var i stand til at komme til stede og dels under telefonsamtalen vurderede, at dyrlæge A var i stand til at klare situationen, hvorfor det ikke skønnedes nødvendigt at forsøge at få fat i en anden kollega.

Spørgsmål 3:

Har dyrlæge B handlet i strid med dyrlægelovens § 9, når dyrlæge B skriver, at opgaven er meget krævende og man er nød til at bruge mange kræfter, og dyrlæge B trods dét vælger ikke at tage ud og komme dyrlæge A til hjælp?

Svar ad 3:

Rådet finder, at en praktiserende dyrlæge er forpligtet til på anmodning at yde den fornødne hjælp til syge og tilskadekomne dyr. En dyrlæge er dog fritaget for denne forpligtelse, hvis den pågældende har lovligt forfald eller rettidig hjælp kan ydes af en anden, der er nærmere dertil. I dette tilfælde, hvor der på stedet var en dyrlæge, er det Rådets vurdering, at dyrlæge B var fritaget for sin forpligtelse, jf. dyrlægelovens § 9.

Spørgsmål 4:

Hvad er i dyrlægelovens § 9's forstand "gyldigt forfald"?

Svar ad 4:

Rådet finder, at forhold som vagtfrihed, herunder ferie og andet, der bevirker, at man ikke står til rådighed for sine klienter, skal betegnes som "gyldigt forfald". I sådanne situationer er der - som i dette tilfælde - henvisning til en anden dyrlæge, der så har forpligtelsen jf. dyrlægelovens § 9.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-07-00035

Skrivelse af 3. oktober 2007 fra kontoret for kemisk fødevarerikkerhed, dyrevelfærd og veterinære lægemidler

I forbindelse med behandling af en klientklagesag var der fremkommet oplysninger omkring tilsyn med et kennel.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Finder 6. kontor, at dyrlægen ved sit tilsyn den 10. august 2005 burde have/kunnet have påvist, at hvalpen, som blev solgt den 23. august 2005, var underernæret?

Svar ad 1:

Det fremgår af erklæring af d. 25. august 2005 fra dyrlæge A, at han d. 24. august 2005 undersøgte en schæferhvalp angivelig 8 uger gammel i anledning af vaccination m. m. Ejeren oplyste, at hvalpen blev købt og hjembragt dagen før. Ved undersøgelsen fandtes hvalpen lille i forhold til alder, stille, glansløs og meget mager. Hvalpen havde et navlebrok med brokring ca. 2 cm i diameter. Da hvalpen forekom dyrlægen yngre end 8 uger, og da dens kondition synes ringe, blev vaccination, chipning og operation udsat.

Det fremgår af erklæring af d. 10. august 2005 fra dyrlæge B:

”Ved gennemgang af virksomheden fandtes rengøring og hygiejne i orden.

Virksomheden drives forsvarligt med hensyn til dyreværn.

Jeg har påtalt, at arealet af hundegårde bør udvides.

Hundene bliver vaccineret når de er ca. 6 uger på klinikken.

Ejeren oplyser, at alle indkøbte hunde er vaccineret.

Der er ingen tegn på ekkoparasitter.

Jeg har tilrådt, at hvalpene bliver behandlet med frontline spray, inden de afleveres.”

Lægges ovennævnte og de øvrige sagsakter til grund, finder Rådet ikke, at der for Rådet er fremlagt dokumentation for en dyrlægefaglig undersøgelse af hvalpen eller de andre hunde på kennelen dateret d. 10. august 2005. Rådet vil vurdere, at hvalpens tilstand i tiden fra d. 10. til d. 24. august 2005 kan være udviklet fra upåfaldende slank og lille af vækst til lille i forhold til alder, stille, glansløs og meget mager. Rådet kan således ikke besvare spørgsmålet med nogen grad af sandsynlighed.

Spørgsmål 2:

Finder 6. kontor, at dyrlægen ved sit tilsyn den 10. august 2005 burde have set symptomer på diarré, når den omtalte hvalp indlægges på et dyrehospital den 1. september 2005 med diarré med symptomer, som er beskrevet af dyrlæge C?

Svar ad 2:

Det fremgår af erklæring af d. 1. september 2005 fra dyrlæge C, at dyrlægen d. 1. september 2005 undersøgte schæferhvalpen. Hvalpen var meget lille efter den opgivne alder og vurderedes til at være 1-2 uger yngre end ejeren havde fået opgivet af sælger. Hvalpen blev præsenteret med opkast og blodig diarre. Hvalpen var indlagt til behandling for en alvorlig mavetarmbetændelse (parvovirus kunne ikke udelukkes, men diagnosen blev ikke verificeret ved laboratorietest).

Lægges ovennævnte samt erklæringerne fra dyrlægerne A og B, der er citeret i svar ad 1, til grund, er det Rådets vurdering, at diarrelidelsen hos hvalpen er opstået langt senere end d. 10. august 2005. Derfor finder Rådet ikke, at dyrlæge B ved sit tilsyn den 10. august 2005 burde have set symptomer på diarré. Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Blodig diarree hos en hvalp kan opstå akut i løbet af meget få timer.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-07-00032

Skrivelse af 15. maj 2007 fra politimesteren i Aabenraa

En schæferhund pådrog sig et stærkt blødende sår i tungen under leg med en pind sidst på eftermiddagen. En halv time senere kl. ca. 17.15 blev hunden bragt ind på dyrehospital DH1, hvor ejeren oplyste til dyrlægerne, at hunden havde blødt voldsomt lige siden skaden opstod. Hunden blev bedøvet, så det blev muligt at sy såret i tungen og derved standse blødningen. Ca. kl. 18.00 var behandlingen overstået og efter lidt overvejelser blev ejeren anbefalet at tage den endnu bedøvede hund hjem til vante omgivelser. Det blev herefter aftalt, at ejeren tog hunden med hjem, men at han skulle ringe, hvis der viste sig tegn på besværet vejrtrækning, hurtig overfladisk vejrtrækning, blege slimhinder eller hvis den ikke indenfor den næste time vågnede af den milde bedøvelse. Ca. tre kvarter senere ringede ejeren og fik kontakt til dyrlæge D1. Ejeren var bange for hundens opførsel, fordi den stønnede med en mindre rallende lyd, som dyrlægen vurderede gennem telefonen ved, at telefonrøret blev holdt ned til hunden, hvorved dyrlægen vurderede, at alt tydede normalt og at der ingen besværligheder var med vejrtrækningen. D1 tog derefter telefonisk kontakt til sin chef, dyrlæge D2, for at referere, hvad hundeejeren havde oplyst. D2 oplyste på det foreliggende, at man bare skulle tage det roligt, hvilket D1 derefter meldte tilbage til hundeejeren. Kl. 23.02 ringede hundeejeren direkte til D1 og oplyste, at hunden nu henlå fuldstændigt slap, men dog med rolig vejrtrækning. Den havde været delvis vågen midt på aftenen. Den havde gået slingrende rundt, samtidig med at den havde haft afføring indenfor. Hunden havde kold snude og kolde ører, hvorfor det blev anbefalet, at den blev svøbt ind i et tæppe. Hundeejeren ringede igen kl. 23.05 og oplyste, at man nu ville køre akut til dyrehospitalet. Kl. 23.07 ringede ejeren igen og oplyste, at de kørte nu. Kl. 23.17 ringede ejeren endnu engang og oplyste, at hunden ingen vejrtrækning havde og blev af D1 vejledt i at forsøge kunstigt åndedræt og hjertemassage. Kl. 23.32 ankom D1 til dyrehospitalet, hvor ejeren af hunden allerede var ankommet. D1 konstaterede, at hunden var død.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvor vidt er den af dyrlægerne foretagne behandling af hunden foretaget under udvisning af omhu og samvittighedsfuldhed.

Svar ad 1:

Det fremgår af sagsakterne, at schæferhunden d. 26. september 2006 kl. ca. 17.15 blev bragt stærkt blødende ind på dyrehospitalets gårdsplads og i tiden frem til kl. ca. 18.00 blev behandlet for en pulsåreblødning fra et sår i tungen. Såret var opstået efter leg med en pind, og hunden havde iflg. ejeren blødt voldsomt ved skadens opståen og i den halve time, der gik indtil hunden blev bedøvet og behandlet. Som det fremgår af skrivelser fra dyrlæge 2 af d. 25. marts 2007 og 28. marts 2007 samt af Patient Journalkort af d. 26. september 2006 blev hunden bedøvet med Domitor og Ketaminol, således at det var muligt at ligere det blødende kar. Det blev herefter aftalt, at ejeren tog hunden med hjem, men at han skulle ringe, hvis der viste sig tegn på besværet vejrtrækning, hurtig overfladisk vejrtrækning, blege slimhinder eller hvis den ikke indenfor den næste time vågnede af den milde bedøvelse.

Det fremgår af politirapporten, at ca. tre kvarter senere ringede ejeren til vagtcentralen og blev efterfølgende ringet op i denne anledning af D1. Ejeren var bange for hundens opførsel, fordi den stønnede med en mindre rallende lyd, som dyrlægen vurderede gennem telefonen ved, at telefonrøret blev holdt ned til hunden, hvorved dyrlægen vurderede, at alt tydede normalt og at der ingen besværligheder var med vejrtrækningen. D1 tog derefter telefonisk kontakt til D2 for at referere, hvad hundeejeren havde oplyst. D2 oplyste på det foreliggende, at man bare skulle tage det roligt, hvilket D1 derefter meldte tilbage til hundeejeren.

I politirapporten oplyses videre, at kl. 23.02 ringede hundeejeren direkte til D1 og oplyste, at nu henlå hunden fuldstændigt slap, men dog med rolig vejrtrækning. Den havde været delvis vågen midt på aftenen. Den havde gået slingrende rundt, samtidig med at den havde haft afføring indenfor. Hunden havde kold snude og kolde ører, hvorfor det blev anbefalet, at den blev svøbt ind i et tæppe. Hundeejeren ringede igen kl. 23.05 og oplyste, at man nu ville køre akut til dyrehospitalet. Kl. 23.07 ringede ejeren igen og oplyste, at de kørte nu. Kl. 23.17 ringede ejeren endnu engang og oplyste, at hunden ingen vejrtrækning havde og blev af D1 vejledt i at forsøge kunstigt åndedræt og hjertemassage. Kl. 23.32 ankom D1 til dyrehospitalet, hvor ejeren af hunden allerede var ankommet. D1 konstaterede, at hunden var død.

Ved enhver bedøvelse er der en risiko for opståen af komplikationer. Derfor skal et dyr, der er bedøvet, være under konstant veterinært opsyn. Ved at sende et stadig bedøvet dyr hjem med en ejer afskæres muligheden for veterinær indgriben ved opståen af komplikationer. Ligeledes vil Rådet anse, at et dyr, der er opereret for en pulsåreblødning og forinden har lidt et større blodtab, bør observeres, indtil bedøvelsen er ophævet og patientens kredsløb er vurderet stabil efter opvågningen og uden komplikationer som følge af blodtabet, ligesom det bør tilsikres, at blødningen stadig er under kontrol efter opvågning.

Rådet vil i vurderingen lægge vægt på 3 forhold:

1. Hunden blev sendt hjem straks efter endt behandling og stadig påvirket af bedøvelsen.
2. Der blev ikke tilbudt fornyet vurdering ved en klinisk undersøgelse, da ejeren bekymret ringede kort efter hjemkomsten og oplyste, at hunden stønnede med en mindre rallende lyd.
3. Der blev ikke tilbudt fornyet vurdering ved en klinisk undersøgelse, da ejeren ringede sent om aftenen og oplyste, at hunden nu henlå fuldstændig slap med kold snude og kolde ører.

Det er Rådets vurdering, at ved behandlingen af hunden i hvert af de tre forhold har dyrlægerne ikke udvist tilstrækkelig omhu og samvittighedsfuldhed.

Spørgsmål 2:

Hvor vidt det efterfølgende forløb indtil hundens død er i overensstemmelse med dyrlægernes pligt til under udøvelsen af deres gerning at udvise omhu og samvittighedsfuldhed.

Svar ad 2.

Se svar ad 1.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-07-00033

Skrivelse ved mail af 10. august 2007 fra Fødevareregion Nordjylland

En svært tilredt kat blev af to personer bragt til dyrlæge for at blive aflivet. De beskrev kattens tilstand således: Kattens bagparti fungerede ikke, øjne og mund var betændt, den var meget pjusket og beskidt i pelsen. Den umiddelbare bedømmelse var, at katten var påkørt og havde strejft omkring i nogen tid. Katten blev aflivet. Efterfølgende klagede den ene klient til fødevareregionen bl.a. over forholdene på dyrlægens klinik.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Giver beskrivelsen af forholdene på klinikken (linie 18-20 i klageskrivelse af 25. juli 2004) anledning til bemærkninger?

Svar ad 1:

Sagsakterne ses ikke at indeholde en detaljeret veterinærfaglig vurdering af forholdene på klinikken. Da der ligeledes ikke er overensstemmelse mellem opfattelserne af forholdene på klinikken kan Rådet ikke besvare spørgsmålet.

Spørgsmål 2:

Har Rådet i øvrigt bemærkninger til sagen?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-07-00034

Skrivelse af 11. september 2007 fra Fødevarerstyrelsens 5. kontor jf. skrivelse af 5. september 2007 fra Fødevareregion Nord

I forbindelse med behandling af en klientklagesag blev Rådet af Fødevareregionen anmodet om på baggrund af sagens dokumenter at fremkomme med en udtalelse.

Der var fra en landmand boende på en ø indgivet en klage vedrørende den på øen boende og praktiserende dyrlæges behandling af en ko.

Landmandens ko af racen Hereford havde 10 dage efter fødselen pådraget sig skede- og endetarmsprolaps. Dyrlægen blev telefonisk kontaktet men var på et kortere ophold på fastlandet og ville være tilbage på øen et par dage senere. Dyrlægen oplyste, at han efter samtalen om patienten havde vurderet, at der var tale om en skedeprolaps af mindre omfang. Landmanden blev oplyst om, hvornår dyrlægen igen ville være hjemme på øen og at han enten kunne afvente dette eller forsøge at rekvirere en dyrlæge fra fastlandet eller lade koen aflive. Efter hjemkomsten 2 dage senere kontaktedes dyrlægen igen og koen blev tilset og behandlet straks. Skedeprolapsen havde nu en længde på ca. 40 cm og var ledsaget af en væsentlig mindre endetarmsprolaps. Begge reponeredes og der blev anlagt en subcutan skedesutur. Reponeringen skete efter dyrlægens vurdering uden beskadigelse. To dage senere viste koen stadig endetarmen og dyrlægen kontaktedes telefonisk. Dyrlægen fandt det efter samtalen forsvarligt at se tiden yderligere an og efterfølgende hørte han ikke mere fra landmanden.

Landmanden oplyste, at koen de følgende dage tabte ædelysten og måtte aflives 11 dage senere. Han mente, at dyrlægen havde fejlvurderet tilfældet og anmodede om erstatning for tab af

koen og dækning af diverse udgifter og klagede over, at der ikke flere dage i træk var dyrlæge på øen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Finder Rådet, at det var forsvarligt at vente med behandling af en ko med skede- og endetarmsprolaps fra fredag til søndag?

Svar ad 1:

Af klageskrivelsen fremgår følgende:

Ejeren af en ko kontaktede fredag den 13. april 2007 kl. 8.40 telefonisk dyrlægen, idet koen 10 dage efter kælvning havde presset en del af skeden + endetarmen ud. Dyrlægen befandt sig på fastlandet og ville ikke vende tilbage til øen før om søndagen, hvorfor koen ikke kunne tilses før. Det anføres, at dyrlægen ikke skønnede, at det var nødvendigt at sende en fremmed dyrlæge til øen. Endvidere anføres, at dyrlægen ville tilse koen om mandagen, hvis der var behov. Ejeren fik besked på at skærme koen fra de andre køer, hvorfor der blev lavet et mindre hegn nær stalden. I løbet af lørdagen pressede koen mere skede og tarm ud. Dyrlægen forsøgte kontaktet uden resultat. Om søndagen var situationen forværret og klokken ca. 14.30 kontaktedes dyrlægen, der netop var vendt tilbage til øen, og koen behandledes med det samme. Dyrlægen mente, at koen nok skulle komme sig. Tirsdag kontaktedes dyrlægen med oplysning om, at koen ikke var bedre, men det blev gentaget, at koen nok skulle komme sig og at det bare var ejeren, der var for utålmodig. De følgende dage tabte koen ædelysten og måtte aflives lørdag den 28. april 2007.

Af dyrlægens redegørelse fremgår:

Dyrlægen anfører, at han under det kortere ophold på fastlandet den 13. april blev kontaktet vedrørende ovennævnte ko, der havde kælvnet kort forinden og nu havde trængninger og ”havde skudt noget ud”. Efter nærmere samtale om patienten vurderede dyrlægen, at der var tale om en skedeprolaps af mindre omfang. Det anføres, at ejeren fik fortalt, hvornår dyrlægen igen var tilbage på øen, og at ejeren derfor, såfremt han fandt det forsvarligt, kunne afvente dyrlægens hjemkomst. I modsat fald måtte han forsøge at rekvirere en dyrlæge fra fastlandet eller lade koen aflive.

Da han straks efter hjemkomsten til øen igen kontaktedes af ejeren, tilså og behandlede han straks koen. Skedeprolapsen havde på dette tidspunkt en længde på ca. 40 cm og var ledsaget af en endetarmsprolaps af væsentlig mindre udstrækning. Der blev under epiduralanæstesi foretaget reponering af begge prolaps og anlagt en subcutan skedesutur. Reponeringen skete uden beskadigelse og efter afvaskning med desinficerende opløsning. Tirsdag den 17. april henvendte ejeren sig igen telefonisk. Koen gik omkring og åd lidt, men viste stadig endetarmen. Ejeren havde selv reponeret endetarmen, som koen dog viste igen efter kortere tid. Dyrlægen fandt det forsvarligt at se tiden yderligere an. Senere hørte han ikke fra ejeren.

Af ejerens kommentar til dyrlægens bemærkninger fremgår:

Det havde ikke været på tale, at ejeren skulle rekvirere dyrlæge fra fastlandet, idet dyrlægen havde udtalt, at med det aktuelle problem var det ikke nødvendigt at sende en dyrlæge til øen.

Ejeren finder det ikke korrekt, når dyrlægen anfører, at ejeren selv skulle have reponeret endetarmsprolapsen. Noget sådant ville ejeren slet ikke forsøge sig med, da han skønnede, det var en opgave for dyrlægen.

Lægges disse oplysninger til grund, skal Rådet udtale følgende:

Rådet finder, at en ko med skede- og rektalprolaps skal tilses og behandles så hurtigt, som det er muligt for at beskytte koen bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet finder således ikke, at det var forsvarligt at vente med behandling af ovennævnte ko fra fredag til søndag, da en sådan tilstand med blottet slimhinde og trængninger i sig selv er mere eller mindre smertefuld, men også meget let som i dette tilfælde efterfølgende kan forværres.

Spørgsmål 2:

Finder Rådet, at dyrlægen burde have vejledt landmanden om at tilkalde en anden dyrlæge?

Svar ad 2:

Ja. Det fremgår af dyrlægens bemærkninger vedrørende telefonsamtalen, at han på baggrund af ejerens oplysninger om koens tilstand vurderede, at der var tale om en skedeprolaps af mindre omfang og efterfølgende gav ejeren 3 muligheder for handling, nemlig enten at afvente dyrlægens tilbagevenden til øen, hvis han fandt en sådan udsættelse af behandling forsvarlig, eller forsøge at rekvirere dyrlægehjælp fra en anden dyrlæge fra fastlandet eller lade koen aflive.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at ejeren blev vejledt om at tilkalde en anden dyrlæge.

Spørgsmål 3:

Finder Rådet, at dyrlægen burde have tilset omtalte ko om tirsdagen efter landmandens op-ringning?

Svar ad 3:

Ja.

Spørgsmål 4:

Finder Rådet, at skede- og endetarmsprolapsen kan medvirke til forværringen i koens tilstand og deraf følgende aflivning?

Svar ad 4:

Rådet finder ikke oplysninger i sagen, der kan give sikre holdepunkter for en sådan vurdering ligesom der ikke er oplysninger, der beskriver symptomerne hos koen i de 11 dage, der hengik fra reponering og anlæggelse af skedesutur og frem til aflivningen.

Spørgsmål 5:

Finder Rådet, at det er forsvarligt, at der til tider ikke er dyrlægebistand på øen?

Svar ad 5:

Nej, Rådet finder, at der altid inden for en rimelig tid skal kunne rekvireres dyrlægehjælp til syge eller tilskadekomne dyr.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 6:

Rådet er vidende om, at der på de mindre øsamfund kan være problemer med at opretholde et tilstrækkeligt dyrlægeberedskab under dyrlægens fridage, ferie eller sygdom.

Rådet finder dog, jf. Svar ad 5, at der sådanne steder bør træffes faste aftaler om indsættelse af vikar, når den stedlige dyrlæge har forfald, således at syge og tilskadekomne dyr altid kan få en sufficient og rettidig behandling.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

8. Høringer

2007-20-08-00101

Høring over udkast til bekendtgørelser vedrørende udmøntningen af forslag til lov om ændring af lov om lægemidler, lov om apoteksvirksomhed og lov om dyrlæger (Gennemsigtighed ved rabatordninger m.v. på medicinområdet, liberalisering af dele af lægemiddeldistributionen samt forbedring af dyrevelfærd og fødevarer sikkerhed) (L 51).

I lovforslaget forudsattes en række elementer gennemført administrativt ved bekendtgørelser m.v.

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om distribution af lægemidler

Bekendtgørelse om forhandling af lægemidler til produktionsdyr uden for apotek

Bekendtgørelse om indberetning af oplysninger om omsætning m.v. af lægemidler m.v.

Bekendtgørelse om indberetning af oplysninger til lægemiddelstatistik

Bekendtgørelse om recepter

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

BEK nr. 186 af 22/02/2007

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om distribution af lægemidler

BEK nr. 93 af 25/01/2007

Bekendtgørelse om forhandling af lægemidler til produktionsdyr uden for apotek

BEK nr. 268 af 21/03/2007

Bekendtgørelse om indberetning af oplysninger om omsætning m.v. af lægemidler m.v.

BEK nr. 269 af 21/03/2007

Bekendtgørelse om indberetning af oplysninger til lægemiddelstatistik

BEK nr. 155 af 20/02/2007

Bekendtgørelse om recepter

2007-20-08-00102

Høring over arbejdsgrupperapport om en klippekortordning for dyretransporter.

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

Arbejdsgrupperapport om en klippekortordning for dyretransporter kan findes på justitsministeriets hjemmeside.

2007-20-08-00103

Høring over ny bekendtgørelse om dyreejeres anvendelse af lægemidler m.v.

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

BEK nr. 481 af 29/05/2007

Bekendtgørelse om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr og fødevarevirksomheders egenkontrol med restkoncentrationer.

2007-20-08-00104

Høring over ny bekendtgørelsen om opdræt af ræve.

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

BEK nr. 1151 af 04/10/2007

Bekendtgørelse om opdræt af ræve

2007-20-08-00105

Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse nr. 910 af 29. august 2006 om dyrlægers anvendelse, udlevering og receptordinering af lægemidler til dyr.

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

BEK nr. 277 af 22/03/2007

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om dyrlægers anvendelse, udlevering og receptordinering af lægemidler til dyr

2007-20-08-00107

Høring over forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 999/2001 for så vidt angår bestemmelse af BSE status og kategorisering af lande, specificeret risikomateriale samt import til fællesskabet af levende dyr og produkter af animalsk oprindelse (SANCO 3748/2006).

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

Kommissionens forordning (EF) nr. 722/2007 af 25. juni 2007 om ændring af bilag II, V, VI, VIII, IX og XI til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser.

2007-20-08-00108

Høring over forslag til lov om ændring af dyreværnsloven (klippekontordning for dyretransporter, strafskærpelse og egenkontrol i besætninger).

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

LOV nr. 530 af 06/06/2007

Lov om ændring af dyreværnsloven

2007-20-08-00109

Høring over forslag til ændring af Rådets Direktiv 96/22 EF vedr. forbud mod anvendelse af en række stoffer m. hormonal og thyreostatisk virkning og af betaagonister i husdyrbrug.

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

Europa-parlamentets og Rådets direktiv 2008/97/EF af 19. november 2008 om ændring af Rådets direktiv 96/22/EF om forbud mod anvendelse af visse stoffer med hormonal og thyreostatisk virkning og af beta-agonister i husdyrbrug

2007-20-08-00110

Høring over forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger (Ændring af sprogkrav for dyrlæger og indførelse af rådgivningsforpligtelse for dyrlæger om egenkontrol med dyrevelfærd).

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

Loven blev ikke ændret på baggrund af ovenstående forslag.

2007-20-08-00111

Høring over forslag til lov om ændring af lov om fødevarer, lov om hold af dyr og lov om biavl (Fødevarerkontrol, sanktionsmuligheder, klagesagsbehandling, kontrolrapporter, økologiske fødevarer, test af fødevarer, biavl m.v.).

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

Loven blev ikke ændret på baggrund af ovenstående forslag.

2007-20-08-00112

Høring over Dyreværnsrådets udtalelse om nødslagtning af produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden. I Dyreværnsrådets udtalelse, udtaltes der kritik af § 2, stk. 2 i lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden.

Rådets kommentarer:

Det Veterinære Sundhedsråd havde før ovenstående høring afgivet en støttemeddelelse til Dyreværnsrådets udtalelse. Se under generelle udtalelser.

Rådet havde derfor ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

Lov om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden blev ikke ændret på baggrund af ovenstående høring.

2007-20-08-00113

Høring vedrørende udkast til forslag til kommissionsforordning om ændring af bilag V til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 (TSE-forordningen).

Høring vedrørende forslag om ændring af bilag IV til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 999/2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater.

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høringer.

Afgørelse:

Kommissionens forordning (EF) nr. 357/2008 af 22. april 2008 om ændring af bilag V til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater

Kommissionens forordning (EF) nr. 956/2008 af 29. september 2008 om ændring af bilag IV til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater.

2007-20-08-00114

Høring over udkast til ny bekendtgørelse om autorisation af veterinære teknikere.

Rådets kommentarer:

Rådet udtalte at der er en vis frygt for manglende ensartethed for autorisations grundlag, dvs. sige uens undervisning.

Afgørelse:

BEK nr. 1167 af 04/10/2007

Bekendtgørelse om autorisation af veterinære teknikere

2007-20-08-00115

Høring over udkast til ny bekendtgørelse om EU- og EØS- statsborgeres adgang til udøvelse af virksomhed som dyrlæge i Danmark.

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

BEK nr. 1176 af 11/10/2007

Bekendtgørelse om adgang til udøvelse af virksomhed som dyrlæge i Danmark for EU- og EØS- statsborgere samt statsborgere i et land, som EU har indgået aftale med herom

2007-20-08-00116

Høring over udkast til revideret udgave af Rigsadvokatmeddelelse vedr. behandling af sager om overtrædelse af dyreværnslovgivningen.

Rådets kommentarer:

Rådet ønsker en tilføjelse til teksten, der tydeliggør, at Rådet kun kan udtale sig, når alt veterinærfaglig relevant materiale er fremsendt. Herunder skal anklagemyndigheden i sager, hvor der er lagt materiale på frost, selv indhente obduktionstest, hvorefter testresultaterne ved fremsendelse af sagen skal forelægges for Rådet. Der henvises i denne forbindelse til § 4, stk. 1 i bekendtgørelsen nr. 120 af 28. februar 2005.

Rådet forslår derfor følgende ændring i teksten (i kursiv):

"5.3.1.

Forelæggelse af sagen for Det Veterinære Sundhedsråd eller Fødevarestyrelsen skal ske ved en skrivelse fra anklagemyndigheden til rådet eller styrelsen, hvori spørgsmålene til rådet eller styrelsen formuleres. [...] Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsens adresse er: Mørkhøj Bygade 19, 2860 Søborg.

Det Veterinære Sundhedsråd kan kun udtale sig på baggrund af et tilstrækkeligt dokumenteret veterinærfagligt grundlag. Det er derfor ved forelæggelse af sager til rådet essentielt at vedlægge alle sagens akter. Herunder skal anklagemyndigheden i de sager, hvor der er præparater til rådighed, indhente obduktionstest ved fremsendelse af præparatet til obducent, og forelægge de skriftlige testresultater for Rådet. Det Veterinære Sundhedsråd har desuden - med henblik på at lette rådets sagsbehandling - anmodet om, at anklagemyndigheden ved fremsendelse af sagen, fremover vedlægger en kopi af spørgsmål til rådet på en diskette/cd-rom og oplyser, hvornår der indtræder forældelse i sagen. Dette bør i videst muligt omfang ske både i sager, der fremsendes til rådet og styrelsen. Herudover har Det veterinære Sundhedsråd oplyst, at rådet fremover vil sende skrivelser til anklagemyndigheden om modtagelsen af en sag ved e-mail."

Afgørelse:

Rigsadvokatens meddelelse nr. 2/2008 om sager om overtrædelse af dyreværnslovgivningen.

2007-20-08-00117

Høring over udkast fra Kommissionen til tekniske specifikationer for navigationssystemer til transportmidler, der anvendes til lange transporter af visse dyr.

Rådets kommentarer:

Rådet havde ingen kommentarer til ovenstående høring.

Afgørelse:

Udkastet blev ikke vedtaget.

9. Andre sager

2007-20-09-00081

Skrivelse af 16. april 2007 fra Fødevarestyrelsen, Kontor for dyrevelfærd, kvalitet og markedsføring.

Rådet udtalte:

Rådet er i skrivelse fra Fødevarestyrelsen anmodet om, under henvisning til en artikel i Landbrugsavisen, hvor et nærmere beskrevet kirurgisk indgreb på 2-4 ugers polte foreslås, at vurdere, hvorvidt et sådant indgreb er i overensstemmelse med Dyreværnsloven.

I artiklen refereres en dyrlæge for at foreslå, at man forsøgsvis foretager et operativt indgreb på 2-4 ugers polte – udvalgt til avl. Indgrebet beskrives som følger: Der foretages et mindre snit under lokalbedøvelse over tuber spinae, hvorefter knoglefremspringet klippes væk med specialtang. Indgrebet foreslås foretaget på polte udvalgt til avl og foreslås foretaget med henblik på at reducere forekomsten af skuldarsår, idet dyrlægen finder, at knoglefremspringet, når soen ligger på siden, medvirker til dannelse af skuldarsår.

Skuldarsår hos søer er en produktionsbetinget lidelse og kan som sådan forebygges ved ændringer i produktionsformen herunder korrekt opstaldning og pasning, jf. dyreværnslovens § 2 og 3, stk. 1: Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet finder det på baggrund af ovenstående uacceptabelt i den givne situation at udføre det beskrevne kirurgiske indgreb. Indgrebet har alene til formål at tilpasse dyret, således at det senere i livet kan indgå i et suboptimalt produktionssystem, hvor der udvises manglende vilje/evne til at opfylde de krav der i dag stilles til at have dyrehold, herunder krav til husning og opholdsområder, der skal opfylde dyrets behov og beskytte det mod skader.

10. Rådets generelle udtalelser

2007-20-02-00027

Udtalelse vedrørende behandling af lemmefrakturer hos kalve/unge kreaturer

Rådet blev af Fødevarestyrelsen ved skrivelse af 10. november 2005 anmodet om på baggrund af nedenstående oplysninger at fremkomme med en udtalelse til fremsendte spørgsmål.

Fødevarestyrelsen havde fra en fødevareregion modtaget oplysninger om, at der i visse dyrlægepraksis var udviklet en praksis ved behandling af lemmefrakturer hos kalve/unge kreaturer, ved hvilken dyrene behandlede alene med smertestillende midler uden brug af immobilisering af bruddet.

Det blev oplyst, at behandlingen af dyret med fraktur af f. eks. piben bestod i, at dyret opstaldedes isoleret i en velstrøet boks og behandlede med smertestillende lægemidler (NSAID). Behandlingen blev indledt af dyrlægen. Den opfølgende behandling blev varetaget af besættningsejeren efter dyrlægens anvisninger. Dyrlægen tilså dyret regelmæssigt.

Det blev endvidere oplyst, at dyrlægen ud fra det kliniske billede forud for behandlingen havde skønnet, at frakturen var ukompliceret og tilsyneladende stabil. Dyrlægen beskrev prognosen god for dyret (quo ad vitam) og skønnede, at det kunne få sin normale førlighed tilbage, fordi det drejede sig om en fraktur, hvor knogleenderne sad mod hinanden uden væsentlig deviation. Afhelingen af bruddet forventedes i løbet af 5-6 uger.

Rådet blev på baggrund af ovenstående oplysninger anmodet om en udtalelse i nedenstående spørgsmål:

Rådet kom med følgende udtalelse:

Spørgsmål 1:

Kan det ud fra en klinisk faglig veterinær betragtning accepteres, at kreaturer med lemme-fraktur alene behandles med smertestillende lægemidler i en periode indtil dyret betegnes som helbredt eller kan slagtes?

Svar ad 1:

Det fremgår af Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om beskyttelse af landbrugsdyr, § 5, at alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, omgående skal have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Det fremgår af dyreværnslovens § 1, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Det fremgår af dyreværnslovens § 20, stk. 2, at en dyrlæge, der tilser et tilskadekommet eller sygt dyr, skal opfordre den ansvarlige til at lade dyret aflive, hvis det ikke kan helbredes og det vil medføre unødigt lidelse at lade dyret leve.

Lægges dette til grund, finder Rådet generelt, at alle frakturer skal reponeres, fixeres og immobiliseres indtil der er klinisk stabilitet. Hos produktionsdyr er dette ofte ikke muligt, og man er henvist til om muligt at anlægge en stiv immobiliserende bandage kombineret med behandling med smertestillende lægemidler. Er en sådan immobilisering ikke mulig, finder Rå-

det, at dyret straks skal aflives.

Rådet kan således vanskeligt forestille sig nogen form for diagnosticeret lemmefraktur hos kreaturer, hvor alene medicinsk behandling kan udgøre en dyreværnmæssigt acceptabel behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvis frakturbehandling i klinisk praksis alene kan omfatte smertebehandling, hvilke betingelser vil der være for at anse behandlingsformen for tilstrækkelig og dyrevelfærdsmæssigt forsvarlig? Det ønskes vurderet, om der er særlige hensyn at tage til dyrets alder, vægt, race, om der er fraktur af forben eller bagben, dyrets evne til at rejse og lægge sig.

Svar ad 2:

Bortfalder.

Spørgsmål 3:

Er der øvrige forhold i det beskrevne, der giver anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Rådet finder den beskrevne foreslåede behandling for dyreværnmæssigt stærkt kritisabel.

2007-20-02-00029

Meddelelse fra Det veterinære Sundhedsråd om obduktionsmateriale i forbindelse med transport samt slagting af kvæg i sidste 10% af drægtigheden

Siden loven om forbud mod transport samt slagting af dyr i sidste 10 % af drægtigheden trådte i kraft, har Rådet fået forelagt en del af disse sager. I forbindelse med behandlingen af disse sager, har Rådet i samarbejde med Faggruppen for Veterinær Obstetrik og Reproduktion, Institut for Produktionsdyr og Heste, Det Biovidenskabelige Fakultet for Fødevarer, Veterinærmedicin og Naturressourcer Københavns Universitet fundet det hensigtsmæssigt at re-vurdere og præcisere, hvilke registreringer, der bør foretages og hvilket materiale, der skal tages fra, for at gøre det muligt at komme med den bedste estimering af et fosters alder.

Følgende registreringer skal foretages på stedet:

1. Fostrets crown rump length (i cm), der måles fra midt mellem ørene til starten af haleroden, defineret som stedet på rygsøjlen, som ligger lige over analfolden (dvs. der hvor halen synligt begynder)
2. Fostrets vægt (kg med 1 decimal)
3. Fostrets køn
4. Fostrets race

Følgende materiale bør opbevares med henblik på indsendelse:

- Hoved med hele halsen

Tandfrembrud er en afgørende faktor ved vurderingen af et kalvefosters alder.

Rådet har ved behandlingen af flere af disse sager bemærket, at anmelder ofte har vurderet, at der var fuldt frembrud af tænderne, når disse kunne ses og palperes over gingivas rand. Denne vurdering er forkert.

En tands frembrud bedømmes på, hvorvidt tanden har gennembrudt den gennemsigtige slimhinde på tanden og ikke på, hvorvidt der over gingiva ses en hvid tand gennem slimhinden. Rådet skal endvidere oplyse, at med basis i den viden, der for nærværende findes på området, vil det ikke med sikkerhed kunne afgøres, at en ko er i den sidste tiendedel af drægtigheden, såfremt fosterets fortænder ikke er frembrudte.

Denne meddelelse erstatter tidligere meddelelse af 13. maj 2005

2007-20-02-00031

Udtalelse om slagtning og aflivning af fostre fra produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden

Det Veterinære Sundhedsråd har af Dyreværnsrådet fået forelagt Dyreværnsrådets udtalelse til Justitsministeriet om slagtning og aflivning af fostre fra produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtigheden.

Rådet finder med baggrund i den videnskabelige litteratur på området, at fostre lider mere i forbindelse med den i § 2, stk. 2, i lov nr. 269 af 21. april 2004 om forbud mod slagtning og aflivning af drægtige produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden anførte metode med udkæring af fosteret og efterfølgende aflivning, end hvis moderdyret bliver slagtet (bedøvet og aflødt), uden at fostret bliver skåret ud til efterfølgende aflivning.

Rådet finder, at de pågældende fostre ved den nuværende lovgivning udsættes for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe. Rådet kan på dette grundlag tilslutte sig Dyreværnsrådets udtalelse.

2007-20-02-00033

Udtalelse om patteamputation på køer udført af lægmand

Rådet blev af Fødevarestyrelsen, Kontor for Dyrevelfærd, Kvalitet og Markedsføring anmodet om at besvare nedennævnte spørgsmål vedrørende patteamputation hos køer.

Rådet udtalte:

Skrivelsens ordlyd var:

"Fødevarestyrelsen har modtaget en henvendelse fra Fødevareregion Nord vedrørende lægmænds udførelse af patteamputation på køer, samt lege artis metoder til bedøvelse i forbindelse med patteamputation.

Regionen har oplyst, at der er noget der tyder på at der er ved at udbrede sig en praksis, hvor landmænd i stigende grad selv foretager amputation af køernes patter, når de vurderer at behandling af dyret ikke tjener et formål eller ikke er rentabelt.

Det er ligeledes oplyst, at det efter sigende især er de økologiske landmænd, der i stigende grad fortrækker at amputere patter på køer med yverbetændelse, i stedet for at anvende en anden behandling som f.eks. antibiotikabehandling.

Amputationen foretages, ifølge regionens oplysninger, normalt med en emaskulator tang eller alternativt en saks lige over den indvendige lukkemuskel, hvilket vil sige ca. midt på patten.

Det er endvidere oplyst, at koen i forbindelse med patteamputation foretaget af en dyrlæge "bedøves" ved indgift af 1-3 ml Rompun/Narcoxyl intravenøst. Da besætningsejere ikke må bruge de pågældende lægemidler anvendes ifølge det oplyste ingen former for smertelindring i forbindelse med lægmands patteamputation af malkekøer.

Regionen har efterfølgende rettet spørgsmål i denne forbindelse til Fødevarestyrelsen.

Uanset at Fødevarestyrelsen finder lægmands amputation af patter hos malkekøer med emaskulator tang eller lignende uden forudgående bedøvelse for betænkeligt er det Fødevarestyrelsens vurdering, at spørgsmålene har en karakter, som Fødevarestyrelsen ikke mener at have den fornødne ekspertise til at besvare, forelægges sagen for Det Veterinære Sundhedsråd jf. § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 120 af 28. februar 2005 om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen".

Spørgsmål 1:

Finder Rådet at lægmands amputation af pattespidsen på malkekøer er i overensstemmelse med Dyreværnslovens bestemmelser om, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe?

Svar ad 1:

Rådet finder, at amputation af pattespidsen hos køer er et operativt indgreb, der udført uden sedation eller bedøvelse altid vil påføre køerne en høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Rådet finder derfor, at en sådan operation altid skal foretages af en dyrlæge, der inden operationen skal sedere og smertebehandle koen, f. eks. ved indgift af xylazin alene eller i kombination med lokalanæstesi af patten, hvorved pattespidsen kan amputeres med emaskulator eller saks uden at påføre koen unødigt smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Lægges dette til grund, finder Rådet ikke, at lægmands amputation af pattespidsen på malkekøer er i overensstemmelse med dyreværnslovens bestemmelser om, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Spørgsmål 2:

Såfremt Rådet ikke er enig i, at lægmands amputation af patter på malkekøer er betænkelig anmodes Rådet om en præcisering af under hvilke forhold og retningslinjer lægmand kan foretage patteamputation på malkekøer, herunder om Rådet finder at anvendelse af emaskulator til amputation af patter på malkekøer er en acceptabel metode.

Svar ad 2:

Udgår

Spørgsmål 3:

Finder Rådet at patteamputation foretaget af en dyrlæge under anvendelse af 1-3 ml af et lægemiddel indeholdende xylazin intravenøst er lege artis bedøvelse i forbindelse med indgrebet og i overensstemmelse med Dyreværnslovens bestemmelser om, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe?

Svar ad 3:

Ja. Rådet finder, at patteamputation foretaget af en dyrlæge under anvendelse af 1-3 ml af et lægemiddel indeholdende xylazin intravenøst, hvorved koen opnår en dyb sedation og smertebehandling, er lege artis bedøvelse i forbindelse med amputation af pattespidsen og dermed i overensstemmelse med dyreværnslovens bestemmelser om, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Spørgsmål 4:

Har Rådet øvrige bemærkninger til ovenstående?

Svar ad 4:

Nej.

2007-20-02-00034

Udtalelse om plastikoperation på yver hos kvæg

Rådet blev fra Fødevarestyrelsen anmodet om en udtalelse vedrørende plastikoperation på yver hos kvæg.

Rådet udtalte:

Skrivelsens ordlyd fra Fødevarestyrelsen er:

"Fødevarestyrelsen er blevet bekendt med, at der i nogle dyrlægepraksis foretages "opstrammende" operationer på yveret af køer med patter, der vender indad, i besætninger, hvor der malkes i malkeroboter. Malkerobotten kan ikke lokalisere patterne, hvis de vender meget indad. Disse køer bliver derfor ikke malket med, hvilket kan resultere i problemer med køernes yversundhed og ydelse.

Operationen der, ifølge oplysningerne foretages i goldperioden i lokalbedøvelse, består i at der fjernes et stykke hud udvendigt på yveret. Såret lukkes med 3-4 agraffer.

Udsætning af køer med så indadvendte patter, at de ikke malkes med, for at undgå, at der opstår yverproblemer hos de pågældende køer, er også en anvendt løsning på problemstillingen i besætninger med malkerobot.

Fødevarestyrelsen skal anmode om Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse i nedenstående spørgsmål".

Spørgsmål 1:

Finder Rådet, at plastiske operationer på yveret af malkekøer som ovenfor beskrevet er i overensstemmelse med Dyreværnslovens bestemmelser om, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe?

Svar ad 1:

Gennem målrettet avlsarbejde er der gennem årene fremavlet malkekøer med et yver og en pattestilling, der har været ønskelig i henseende til malkeprocessen, der typisk er foregået med manuel påsætning af malkemaskinens pattekopper. Dette har gjort, at køernes yverform er ændret i retning af, at det såkaldte yverbånd er tilstræbt stramt ansat for at undgå for stor spredning af patterne resulterende i problemer dels ved påsætning af malkemaskinen og dels under selve malkningen. Under den manuelle påsætning af malkemaskinens pattekopper har en pattestilling med indadvendt og endda krydsende patter ikke udgjort et problem. Dette er

derimod tilfældet, når den enkelte patte i de automatiske malkesystemer skal lokaliseres af en robot resulterende i, at sådanne køer vanskeligt kan malkes i et sådant malkesystem.

Rådet finder, at enhver operation er et indgreb, der trods bedøvelse påfører et dyr en grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og at alle operationer derfor skal have en veldefineret veterinærfaglig indikation, der retfærdiggør indgrebet.

Rådet finder herudover, at det i skrivelsen beskrevne problem, hvor et dyrs udseende ikke passer til et valgt produktionssystem, for det enkelte dyrs vedkommende kan og skal løses ved placering af dyret i et andet produktionssystem eller ved udsætning snarere end ved plastikoperationer. På længere sigt er det Rådets vurdering, at fremkomsten af sådanne dyr kan minimeres gennem ændrede avlsmål for køernes yverform.

Lægges dette til grund, finder Rådet ikke, at plastiske operationer med det formål at tilpasse køernes pattestilling til et automatisk malkesystem er i overensstemmelse med dyreværnslovens bestemmelser om, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Spørgsmål 2:

Finder Rådet, at plastiske operationer på yveret af malkekøer som ovenfor beskrevet er i overensstemmelse med Dyreværnslovens bestemmelser om, at operative og lignende indgreb, som har til formål at ændre et dyrs udseende, ikke må foretages?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Finder Rådet, at der er en veterinærfaglig indikation for at foretage plastiske operationer på yveret af malkekøer med indadvendte patter i besætninger med malkerobot?

Svar ad 3:

Nej.

Spørgsmål 4:

Såfremt Rådet finder, at der er en veterinærfaglig indikation for at foretage opstrammende operationer på yveret af malkekvæg, som har indadvendte patter i besætninger der malke med malkerobot, anmodes Rådet om en præcisering af, under hvilke forhold og med hvilke metoder plastiske operationer på yveret af malkekøer findes forsvarlig.

Svar ad 4:

Udgår.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Nej.

2007-20-02-00037/2007-20-09-00084

Udtalelse om udendørs hold af kvæg af racen Welsh Black

Rådet ved skrivelse af 27. september 2007 fra Fødevarestyrelsen blevet anmodet om at besvare spørgsmål vedrørende udendørs hold af racen Welsh Black.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Rådet anmodes om at vurdere hvorvidt racen Welsh Black, som er ny i Danmark, som følge af dens hårdførhed, kan sidestilles med de racer, som allerede nævnt i Det Veterinære Sundhedsråds og Dyreværnsrådets udtalelse af 14. december 2001 om udendørs hold af dyr i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr.

Svar:

Det fremgår af beskrivelsen af Racen Welsh black, at dyrene er hårdføre og har et hårlag som i vinterperioden er kraftigt med en tyk underpels og med kraftige dækhår, der yder passende beskyttelse mod vind og vejr. Tillige understøttes racens vinterhårdførhed af dens historie. Racen er i litteraturen beskrevet som at være tilpasset såvel kolde og varme klimatiske forhold, herunder klimatiske forhold, der er sammenlignelige med danske forhold.

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at racen Welsh Black kan sidestilles med de racer som allerede er nævnt i Det Veterinære Sundhedsråds og Dyreværnsrådets fælles udtalelse af 14. december 2001 om udendørs hold af dyr i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr under forudsætning af følgende:

Dyrene skal være forberedt på at gå ude i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr, hvilket betyder, at de skal have udviklet et kraftigt og tæt hårlag og de skal være ved godt huld. Dyrene skal i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr tilføres supplerende foder, så det gode huld opretholdes. Dyrene skal have mulighed for at søge ly, læ og tørt leje enten ved adgang til egnede bygninger eller til naturlige forhold, der kan yde tilsvarende muligheder. Der henvises endvidere til Det Veterinære Sundhedsråds og Dyreværnsrådets fælles udtalelse af 14. december 2001 om udendørs hold af dyr i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr.

2007-20-09-00083

Udtalelse vedrørende skuldarsår hos søer på baggrund af spørgsmål

Rådet blev ved skrivelse af 22. august 2007 fra Fødevarestyrelsen anmodet om besvarelse af spørgsmål vedrørende skuldarsår. Skrivelsens ordlyd var følgende:

Anmodning om udtalelse om skuldarsår

Fødevarestyrelsen er via dagspressen blevet bekendt med at ca. 10 svineproducenter indenfor de seneste par år er blevet frikendt for levering af søer med udvendigt ophelede skuldarsår af grad 3 og 4 til slagteriet. Det forlyder også at der for nuværende føres flere lignende sager ved domstolene.

Familie- og forbrugerministeren har i samråd den 6. juni 2007 i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri tilkendegivet, at Fødevarestyrelsen vil forelægge sagen for Det veterinære Sundhedsråd.

Fælles for de frifindende domme er bl.a., at skuldarsåret har været udvendigt ophelet ved leveringen af soen til slagteriet og således ikke er bemærket ved det levende syn ved ankomsten til slagteriet, men først er konstateret ved post mortem undersøgelsen.

Der lægges i flere af de frifindende domme bl.a. vægt på, at det ikke med sikkerhed kan lægges til grund, at såret på et tidspunkt har fremstået som et åbent alvorligt skuldarsår, da skuldarsårene ikke blev konstateret af den tilsynsførende dyrlæge ved ankomsten til slagteriet.

På baggrund af ovenstående skal Fødevarestyrelsen anmode Det Veterinære Sundhedsråd om en udtalelse i nedennævnte spørgsmål:

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Påfører udviklingen af skuldersår af henholdsvis grad 3 og grad 4 i alle tilfælde soen en ikke ubetydelig smerte og lidelse, således at soen i forbindelse med udvikling af skuldersåret har været udsat for uforsvarlig henholdsvis groft uforsvarlig behandling?

Svar ad 1:

Rådet finder, at udviklingen af et kronisk skuldersår med afslidning af huden over skulderbladskammen, sår dannelse og udvikling af granulationsvæv og/eller afslidning af såvel underhud som dele af det underliggende knoglevæv og knoglenydannelse, påfører soen en ikke ubetydelig grad af smerte, lidelse, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet er ikke bekendt med hverken danske eller internationale undersøgelser, der vurderer smertegraden i forbindelse med udvikling af skuldersår hos søer. Fra humane kliniske forhold vedrørende liggesår er Rådet bekendt med, at disse er forbundet med en høj grad af smerte og voldsomt ubehag. Denne smerte øges, hvis der opstår infektion i såret.

Hos søer er skuldersår grad 3 og grad 4 stort set altid inficerede, evt. med spredning til lymfeknuder og knoglemarv. Grad 4 er herudover stort set altid ledsaget af større eller mindre knoglenydannelse udgående fra benhinden omkring området med afslidt knoglevæv.

Selv om søers smerteopfattelse måske ikke helt kan sammenlignes med menneskers smerteopfattelse, tillader Rådet sig at bygge sin vurdering af de dyreværnsmæssige forhold ved skuldersår hos søer på følgende forhold:

1. Liggesår hos mennesker angives at være forbundet med en høj grad af smerte og ubehag.
2. Skuldersår hos søer er at opfatte som liggesår, der i grad 3 og 4 involverer dybereliggende strukturer, herunder evt. underliggende knoglevæv.
3. Sårene er oftest i de svære grader inficerede, hvilket i den humanmedicinske forskning vedrørende liggesår angives at øge smertegraden.
4. Søer med skuldersår udviser ofte større besvær med at rejse sig end søer uden skuldersår indikerende, at tilstanden er forbundet med smerte af kronisk karakter.
5. Ved berøring af et skuldersår udviser soen altid vekslende grader af smerteytring.

Skuldersår hos en so opfattes således som en smertefuld sygdom/tilskadekomst og skal som sådan have behandling og pleje hurtigst muligt. Undladelse heraf opfattes af Rådet som dyreværnsmæssigt kritisabelt og tegn på manglende omsorg for dyrets situation.

Rådet vil karakterisere det forhold, at en so udvikler et skuldersår grad 3 henholdsvis grad 4 som uforsvarlig henholdsvis groft uforsvarlig behandling af soen, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvor lang tid tager det som minimum at udvikle et skuldersår af henholdsvis grad 3 og grad 4 hos en sø?

Svar ad 2:

Rådet har forelagt spørgsmålet for Institut for Veterinær Patobiologi, som har svaret, at samtlige af de grad 3 og 4 skuldersår, som er blevet undersøgt på Institut for Veterinær Patobiologi, har været kroniske, hvorved forstås, at såret har været ledsaget af makroskopisk synlige, reparatoriske processer (Lund et al. 2003, Jensen et al. 2006). Dette er i overensstemmelse med de af Kaiser et al. (2007) nyligt offentliggjorte resultater, hvor søer med grad 1 og grad 2 skuldersår, der ikke tilbydes blødt underlag (måtte), vil kunne udvikle grad 3 skuldersår. Ligeledes er det i en nyligt publiceret undersøgelse af søer på et slagteri fundet, at alle grad 3 og 4 skuldersår var kroniske (Strathe, 2007).

På baggrund af denne besvarelse fra Institut for Veterinær Patobiologi kan det udtales, at skuldersår af grad 3 og 4 tager dage for at udvikles.

Spørgsmål 3:

Kan skuldersår hos søer opstå indefra således, at de på intet tidspunkt ved udvendig besigtigelse af soen har været synlige for svineproducenten og besætningsdyrlægen

Svar ad 3:

Rådet har forelagt spørgsmålet for Institut for Veterinær Patobiologi. De kliniske aspekter af skuldersår hos søer er på besætningsniveau nyligt undersøgt af Kaiser et al. (2007). I undersøgelsen, der omhandlede observationer i 3 besætninger, blev alle søer, der udviklede skuldersår, inddraget i undersøgelserne og observeret 5 gange over en periode på 1 år. I undersøgelserne blev kun registreret søer med skuldersår grad 1 eller grad 2, idet søer, der udviklede skuldersår henimod grad 3, blev sat i sygesti eller aflivet af velfærdsmæssige grunde. Af undersøgelserne fremgår det således at samtlige 303 søer, der udviklede skuldersår i besætningerne, kunne identificeres og klassificeres initialt som grad 1 eller grad 2 skuldersår. Af undersøgelserne udført af Strathe (2007), hvor søer undersøgtes umiddelbart før slagting, var resultatet, at alle grad 3 og grad 4 skuldersår var klinisk erkendbare umiddelbart før slagting.

På baggrund af de nyligt udførte kliniske undersøgelser, kan det udtales, at skuldersårene i alle tilfælde har kunnet erkendes.

Spørgsmål 4:

Finder Det Veterinære Sundhedsråd det fagligt korrekt, at anmelde udvendigt ophelede skuldersår hos søer af grad 3 og grad 4 til politiet som formodede strafbare forhold?

Svar ad 4:

Rådet finder vedrørende udvendigt ophelede skuldersår, der er dokumenteret at have været grad 3, at det ikke kan udelukkes, at ejeren på tidspunktet, hvor han opdagede eller blev gjort opmærksom på, at såret var et grad 3 skuldersår, der karakteriseres som uforsvarlig behandling af soen, ved en hurtig og passende behandling har sørget for at såret er afhelet. I sådanne tilfælde, hvor forholdet rettes straks, finder Rådet, at det kan være fagligt korrekt ikke at anmelde forholdet til politiet, jf. § 20, stk. 1 i dyreværnsloven.

Rådet finder vedrørende udvendigt ophelede skuldersår, der er dokumenteret at have været grad 4, at det er fagligt korrekt at foretage anmeldelse, idet opståelsen af sådanne sår altid har

en udviklingstid, der har muliggjort indgriben inden det udviklede sig til grad 4, der karakteriseres som groft uforsvarlig behandling af soen uagtet, at såret på undersøgelsestidspunktet er fuldt ophelet.

Spørgsmål 5:

Vil det i almindelighed være muligt ved korrekt håndtering og behandling at forhindre, at et skuldarsår udvikler sig til et skuldarsår af henholdsvis grad 3 og grad 4?

Svar ad 5:

Ja. Rådet anser udvikling af kroniske skuldarsår hos søer for en tilstand, der kan forebygges eller afhjælpes tidligt i forløbet ved tilstrækkelig opmærksomhed og rettidig indgriben fra staldpersonalets side. Soen bør straks det ved de daglige tilsyn konstateres, at et skuldarsår er under udvikling tilbydes et blødere leje i form af halm eller gummimåtte ligesom såret bør behandles med blødgørende desinficerende salve. Skuldarsår kan herved i almindelighed standses og afheles inden tilstanden udvikler sig til et forhold af dyreværns-mæssigt betænkelig karakter.

Spørgsmål 6:

Giver ovenstående i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til yderligere bemærkninger?

Svar ad 6:

Rådet ser i sagsbehandlingen tilfælde, hvor leverandører af søer med formodet afhelede skuldarsår anmeldes for dette, uden at der ved det levende syn er bemærket kritisable forhold vedrørende søerne. Rådet finder det overraskende, idet der skal henvises til speciale undersøgelsen fra 2007: "Shoulder lesions in danish sows" udført på Skærbæk slagteri af veterinærstuderende Jens Strathe under supervision af professor Jens Peter Nielsen og hvor det konkluderes, at der for alle anmeldepligtige skuldarsår i undersøgelsen gjaldt, at disse også blev fundet ved den kliniske undersøgelse i stalden og at sårene var beskrevet med stort set de samme symptomer (hudforandring, fast og adherent hævelse). Der blev altså fundet en klar overensstemmelse mellem fundene ved det levende syn og post mortem undersøgelserne. Efter Rådets vurdering er det derfor vigtigt, at de pato-anatomiske forandringer, der konstateres ved det levende syn samt eventuel fotodokumentation indgår i beskrivelsen og dokumentationen af de anmeldte skuldarsår.

Hvad angår anmeldelse af skuldarsår konstateret under velfærdsbesøg i sostalde savner Rådet undertiden dokumentation for skuldarsårenes grad, hvor den kontrollerende dyrlæge ikke har foretaget andet end en visuel vurdering, herunder foto. Dette finder Rådet mangelfuldt, når der i anmeldelsen efterfølgende angives, at sårene inddrog underliggende bindevæv, muskulatur samt knogle. Rådet finder, at huden i sig selv er en dårlig markør for skuldarsårets grad ved dokumentation af skuldarsår på det levende dyr. Den visuelle inspektion skal altid kombineres med beskrivelse af de palpatoriske fund i det underliggende væv. Her tænkes på uforskydelige læsioner, større faste hævelser og evt. beskrivelse fra palpationen af direkte knoglevæv i såret eller større faste knoglenydannelse på skulderbladskammen. Uden disse oplysninger anser Rådet det ikke for muligt at gradinddele skuldarsårene.

11. Fødevarestyrelsens sager

11.1 Fødevarestyrelsens sager vedrørende svin

2006-20-293-00530

Skrivelse af 23. august 2006 fra politimesteren i Herning

I forbindelse med det levende syn på et slagteri blev et svin, der stod stille og ikke støttede på højre bagben, opdaget på overgang mellem indlæsningsrampen og slagteriets stald. Svinet var ikke adskilt fra de øvrige under transport og blev drevet frem sammen med de andre dyr. Svinet blev underkastet yderligere undersøgelse, og ved denne var det tydeligt, at dyret var stærkt støttehalt på højre bagben. Endvidere sås muskelatrofi (muskelsvind) af lårmuskulaturen i højre side. Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse findes forandringer i højre knæled, der er forenelige med en kronisk ledbetændelse. Transporten er foregået over en strækning på under 50 km. Hverken leverandør eller chauffør havde ved læsning bemærket, at svinet var halt. Der blev udtaget materiale til obduktion fra det pågældende svin. Dette materiale er på foranledning af politiet blevet undersøgt på Institut for Veterinær Patobiologi, Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole (nu Det Biovidenskabelige Fakultet under Københavns Universitet). Det fremgår af obduktionsattesten, at der i højre knæled fandtes en kronisk, fibrinøs og proliferativ ledbetændelse, de påviste forandringer pegede på, at der kunne foreligge en infektion med rødsygebakterier. Tillige forekom bruskefejder, der kunne tolkes som resultat af dyskondroplasi (osteocondrose). De påviste forandringer er kroniske og det anslås, at læsionerne har en alder på ikke under 2 uger.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1

Hvad fejlede svinet?

Svar ad spørgsmål 1

På baggrund af fundene ved det levende syn sammenholdt med obduktionsfundene finder Fødevarestyrelsen det godtgjort, at svinet havde en kronisk, fibrinøs og proliferativ ledbetændelse i højre knæled. Desuden havde svinet i højre knæled bruskefejder, der er forenelige med dyskondroplasi (osteocondrose).

Spørgsmål 2

Skadens omtrentlige alder?

Svar ad spørgsmål 2

Det fremgår af obduktionsattesten, at de påviste forandringer har en alder på ikke under to uger.

Spørgsmål 3

Må skaden anses for erkendelig for henholdsvis gårdejer og transportør?

Svar ad spørgsmål 3

De påviste læsioner har efter Fødevarestyrelsens opfattelse medført en tydelig halt, der har været erkendelig for både besætningsejer og transportør.

Spørgsmål 4

Hvorledes vil Fødevarestyrelsen karakterisere det forhold, at svinet blev transporteret levende til slagtning?

Svar ad spørgsmål 4

Lægges fundene ved det levende syn sammenholdt med obduktionsfundene til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at svinet ved at blive transporteret levende til slagtning har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst samt væsentlig ulempe. Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at svinet har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 5

Er der tale om en skærpende omstændighed, at svinet ikke under transporten var adskilt fra de øvrige svin?

Svar ad spørgsmål 5

Fødevarestyrelsen finder ikke svinet var egnet til at blive transporteret levende uanset transportform.

Spørgsmål 6

Kan skaden være opstået eller væsentlig forværret under transporten?

Svar ad spørgsmål 6

Lægges fundene ved det levende syn sammenholdt med obduktionsfundene til grund finder Fødevarestyrelsen det godtgjort, at skaden ikke kan være opstået under transporten. Det er endvidere Fødevarestyrelsens opfattelse, at skaden ikke er blevet væsentlig forværret under den ret korte transport.

Spørgsmål 7

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad spørgsmål 7

Efter Fødevarestyrelsens opfattelse burde svinets situation være opdaget på et langt tidligere tidspunkt ved det daglige tilsyn i besætningen og være afhjulpet, hvilket bedst kunne være sket enten ved at behandle lidelsen eller ved aflivning, såfremt en evt. behandling ikke havde den ønskede effekt, eller såfremt behandling ansås for nyttesløs. Ved at undlade dette har svinet under opholdet i besætningen været udsat for smerte, lidelse og væsentlig ulempe, og Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Der henvises til Det Veterinære Sundhedsråds redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge og tilskadekomne dyr samt til sagen med j.nr.: 2003-20-053-00034 i Det Veterinære Sundhedsråds årsberetning for 2003 og til sagen med j.nr.: 2004-20-053-00127 i Det Veterinære Sundhedsråds årsberetning for 2004.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-293-00703

Skrivelse af 7. marts 2007 samt 25. september 2007 fra Nordjyllands politi

I forbindelse med levering til slagning af et slagtesvin blev der i efterkontrollen på slagteriet foretaget en besigtigelse af slagtekroppen pga. bemærkning om overtatovering. Ved besigtigelsen kunne det konstateres, at slagtesvinet havde været udsat for kraftig brug af tatoveringshammer. Ud over to tydelige tatoveringsnumre på hver skinke sås et stort antal tatoveringer på rygstykkerne – et antal på ikke under 10. Det nøjagtige antal var svært at tælle, fordi graden varierer – nogle ikke så tydelige medens andre fremstod tydeligt, og fordi der er slået oven i hinanden. Det fremgår, at tatoveringshammeren er blevet brugt som et fremdrivningsredskab. Dokumentation i form af billeder er fremlagt.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt dyret har været behandlet omsorgsfuldt og forsvarligt samt beskyttet bedst muligt mod smerte, angst, varigt men og væsentlig ulempe, såfremt de ovenfor nævnte omstændigheder lægges til grund.

Svar

På baggrund af det oplyste er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at slagtesvinet har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Spørgsmål

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt Fødevarestyrelsen finder, at der har været tale om uforsvarlig behandling af dyret, grovere uforsvarlig behandling af dyret eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, såfremt de ovenfor nævnte omstændigheder lægges til grund.

Svar

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at slagtesvinet ved at blive tatoveret som ovenfor anført i et antal af ikke under 10 gange har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1 og § 2.

Spørgsmål

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar

Nej.

Der henvises til sagen med j.nr.: 2004-20-053-00086 og sagen med j.nr.: 2004-20-053-00108 i Det Veterinære Sundhedsråds årsberetning for året 2004.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 5000 kr.

2007-20-293-00939

Skrivelse af 23. november 2007 fra Sydøstjyllands Politi

En landmand blev i forbindelse med en fødevareregions stikprøvekontrol for dyrevelfærd den 11. juni 2007 i landmandens to svinebesætninger anmeldt for forhold dels vedrørende mangelfuld håndtering af syge dyr dels vedrørende manglende og mangelfuldt indrettede sygestier.

Der var tale om en sobesætning med ca. 350 søer, 6 orner og ca. 1000 fravænnede smågrise og om en slagtesvinebesætning med ca. 400 slagtesvin.

Ved kontrolbesøget blev der i sobesætningens fravænningsstald (to-klimastald) konstateret en gris på ca. 10 kg, der var springhalt på højre bagben. Den havde en 10 – 12 cm stor hævelse, (ledbetændelse), omkring haseleddet samt byld på ca. 5 cm i diameter i det øvre øjenlåg på venstre øje. Grisen var lille i forhold til de øvrige grise og skarprygget. Endvidere fandtes i fravænningsstalden en lettere utrivelig gris med en ca. 10 cm stor hævelse omkring haseleddet på højre bagben. Grisen ville nødtigt ville stå på benene og lå helst. En tredje gris på ca. 15 kg fandtes at have ledbetændelse i begge forben med store ømme og faste hævelser på 10 – 15 cm i diameter. Endvidere havde den en mindre hævelse (ledbetændelse) omkring venstre haseled og var støttehalt på bagbenet. Alle tre grise gik i sammen med andre dyr i beskidte stier, og der var ikke taget specielle hensyn til dyrenes tilstand. Det blev oplyst, at de to sidstnævnte grise var behandlet med antibiotika. Alle tre grise blev aflivet ved besøgets afslutning.

I slagtesvinestalden blev der konstateret en lam gris på 50 – 60 kg, der var ude af stand til at rejse sig. Der blev endvidere i slagtesvinestalden konstateret en gris på 60 – 70 kg med endtarmsudfald (rektal prolaps) ca. 15 cm lang og sårbelagt. Begge grise opholdt sig i beskidte stier sammen med andre grise, og der var ikke taget særlige hensyn til deres tilstand. Begge grise blev aflivet ved besøgets afslutning.

Der er fremlagt billeder af ovennævnte fem grise, men der er ikke udtaget materiale til obduktion til yderligere dokumentation af de påviste lidelser.

Det blev ved besøget konstateret, at der manglede sygesti i slagtesvinestalden. I sobesætningen, dog undtagen klimastalden, var sygestier mangelfuldt indrettede.

Spørgsmål 1

Udgør en svineavlens opbevaring i en besætning med andre svin på en beskidt sti af en syg gris på ca. 10 kg, der var springhalt på højre bagben, med ledbetændelse omkring et hævet haseled på 10 – 12 cm., en ca. 5 cm byld på venstre øvre øjenlåg og med en skarprygget lille figur en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig handling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. og 2. pkt. og Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5?

Spørgsmål 2

Udgør en svineavlens opbevaring i en besætning med andre svin på en beskidt sti af en anden gris på ca. 15 – 20 kg, der var springhalt og med hævelse på ca. 10 cm omkring højre bagbens haseled, der havde præference for at ligge ned frem for at stå op, en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig handling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. og 2. pkt. og Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5?

Spørgsmål 3

Udgør en svineavlens opbevaring i en besætning med andre svin på en beskidt sti af en tredje gris på ca. 15 kg med ledbetændelse og hævelse på ca. 10 – 15 cm i diameter i begge forben, en mindre ledbetændelse/hævelse omkring venstre bagbens haseled, ligesom grisen var støttehalt på bagbenet en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig handling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. og 2. pkt. og Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5?

Spørgsmål 4

Udgør en svineavlens opbevaring i en stald af en lam gris på ca. 50 – 60 kg., der var ude af stand til at rejse sig uden hjælp, i en sti sammen med andre (raske) grise en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig handling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. og 2. pkt. og Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5?

Svar ad spørgsmål 1, 2, 3 og 4

Fødevestyrelsen finder det hensigtsmæssigt at besvare spørgsmålene 1 – 4 samlet.

Fødevestyrelsen har ved besvarelsen af spørgsmålene lagt beskrivelsen af skaderne samt den fremsendte fotodokumentation til grund. Det bemærkes dog, at Fødevestyrelsen på det foreliggende grundlag ikke finder det muligt at bedømme forsvarligheden af den byld på venstre øvre øjenlåg, der er beskrevet hos grisen omtalt under spørgsmål 1. De øvrige forhold, der er påvist hos grisen, indgår dog i nedenstående besvarelse.

Dyr skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst varigt mén eller væsentlig ulempe og skal behandles omsorgsfuldt, herunder fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov. Dette indebærer, at alle dyr, når det under det daglige tilsyn konstateres, at de er syge eller tilskadekomne, omgående skal have en passende behandling. Hvis dyret ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge og tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Fødevestyrelsen finder, at dyrene straks de ved det daglige tilsyn blev konstateret syge burde have været sat i syge- eller aflastningssti med forbedret miljø og meget lav belægning. Samtlige grise burde straks være sat i en passende behandling, og dersom grisenes tilstand ikke bedredes efter behandlingen, burde de være aflivet.

Fødevestyrelsen finder, at der for de anførte forhold gælder, at svinene har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, og at de ikke har været passet og huset omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt § 5 i bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr.

Fødevestyrelsen vil samlet set karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt § 5 i bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr.

Spørgsmål 3 a

Hvis spørgsmål 2 og/eller 3 besvares bekræftende:

Har det nogen betydning, hvis det lægges til grund, at de 2 grise forud for den 11. juni 2007 var blevet behandlet med antibiotika?

Svar ad spørgsmål 3 a

Det fremgår ikke af sagsakterne hvorledes antibiotikabehandlingen er udført (dosis, præparat, behandlingstid og behandlingstidspunkt), men uanset dette burde grisenes situation, straks det blev konstateret, at behandlingen ikke havde effekt, have været afhjulpet, hvilket ud fra de fo-

religgende oplysninger bedst kunne være sket ved at aflive grisene. Fødevarestyrelsen finder således ikke, at det har nogen betydning, at grisene har været behandlet med antibiotika.

Spørgsmål 5

Udgør en svineavlslers opbevaring i en stald af en femte gris på ca. 60 – 70 kg., der led af endetarmsudfald (rectal prolaps) med et 15 cm. langt og sårbelagt bid og slitage fra gulv og inventar, i en beskidd sti med 5 andre grise og uden blødt leje en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig handling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. og 2. pkt. og Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5?

Svar ad spørgsmål 5

På grundlag af beskrivelsen i anmeldelsen og fotos skal Fødevarestyrelsen udtale følgende:

Dyr skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst varigt mén eller væsentlig ulempe og skal behandles omsorgsfuldt, herunder fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov. Dette indebærer, at alle dyr, når det under det daglige tilsyn konstateres, at de er syge eller tilskadekomne, omgående skal have en passende behandling og om fornødent isoleres i en passende sti med tør og bekvem strøelse.

Fødevarestyrelsen finder, at grisen burde være isoleret i en passende sti med tør og bekvem strøelse.

Det er oplyst, at grisens tilstand var bemærket, og at grisen var flyttet til en sti med færre dyr, men der er ingen oplysning om, hvornår det er sket. Der ses heller ikke at være andet i sagsakterne, der kan give støtte til en vurdering af lidelsens alder, ligesom der heller ikke er udtaget materiale til obduktion. På den baggrund finder Fødevarestyrelsen det ikke muligt at bedømme forsvarligheden af behandlingen af grisen.

Spørgsmål 6

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra styrelsen?

Svar ad spørgsmål 6

Nej.

Der henvises til Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse i sag j.nr. 2005-20-053-00190, især forholdet omtalt i punkt 3, til udtalelsen i sag j.nr. 2005-20-053-00206, til udtalelsen i sag j.nr. 2005-20-053-00210 især forhold 4, til udtalelsen i sag j.nr. 2005-20-053-00217 især forhold 4, b, til udtalelsen i sag j.nr. 2004-20-053-00103 især svar ad 1 og til udtalelsen i sag j.nr. 0633-65.01.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

2007-20-293-00944

Skrivelse af 29. november 2007 fra Sydøstjyllands politi

Sydøstjyllands Politi havde med brev af 29. november 2007 fremsendt akterne i en sag mod en vognmand om formodet overtrædelse af dyreværnslovgivningen i forbindelse med transport af svin. Sagen vedrørte syv forhold, og Fødevarestyrelsen blev i den anledning anmodet om at

besvare en række spørgsmål. Sydøstjyllands Politi havde endvidere ved brev af 23. januar 2008 fremsendt billedmateriale og CD-rom med videoklip vedrørende sagens forhold 7.

Fødevarestyrelsen vurderede, at spørgsmålene vedrørende forhold 4 og forhold 6 var af en sådan karakter, at Fødevarestyrelsen ikke mente at have den fornødne ekspertise til at besvare dem. Disse to forhold blev derfor den 23. januar 2008 forelagt Det Veterinære Sundhedsråd, jf. § 2, stk. 1 i bekendtgørelsen om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen. Rådet ville for så vidt angik disse 2 forhold afgive udtalelse direkte til Sydøstjyllands Politi.

Fødevarestyrelsen udtalte:

En vognmand var ved flere lejligheder blevet anmeldt for forhold i forbindelse med transport af dyr til slagteri.

Forhold 1:

Ved aflæsning på et slagteri blev der af embedsdyrlægen konstateret en gris med et stort halebidsår. Grisen havde understillede lemmer og usikker gang, den holdt hovedet lavt og udtrykket var sløvt. Grisen var ikke adskilt fra andre dyr under transport. Ved efterfølgende undersøgelse af slagtekroppen fandtes et granulerende sår ca. 6 – 7 cm i diameter med blotlagt knoglevæv centralt, en byld i muskulaturen ovenover lændehvirvlerne, akutte og kroniske bylder i lungerne (blodforgiftning) og knoglemarvsbetændelse i venstre forben. Der er fremlagt dokumentation i form af fotos.

Forhold 2:

Ved det levende syn på et slagteri blev der ved aflæsning konstateret en gris, der var springhalt på højre bagben. Grisen vægrede sig ved at gå og søgte hvile, straks det var muligt, hvorefter den var uvillig til at rejse sig. Grisen blev ikke transporteret adskilt fra andre dyr. Højre bagbens haseled var forstørret med en fast hævelse. Ved efterfølgende undersøgelse af slagtekroppen fandtes hævelsen at bestå af bindevæv og knoglenydannelse. Endvidere blev der i bækkenhulen konstateret en byld på 3 – 4 cm i diameter, der havde forbindelse til en knoglemarvsbetændelse med pusdannelse på 4 – 5 cm i diameter i bækkenknoglen omgivet af en 1 – 2 cm tyk bindevævskapsel. Der er ikke udtaget materiale til obduktion, men der er fremlagt dokumentation i form af fotos.

Forhold 3:

I forbindelse med aflæsning af smågrise på et samlested konstaterede embedsdyrlægen, at der var for mange grise på lastbilen. Det fremgår af anmeldelsen, at grisene gik meget tæt, de var urolige og skreg mens de ventede på at blive læsset af. Det fremgår endvidere, at lastbilen var læsset med 498 smågrise med en vægt på i alt 14.740 kg svarende til en gennemsnitsvægt på 29,6 kg. Grisene var fordelt på to dæk. Ud fra beregninger af dækstørrelser og grisenes vægt er overbelægningen beregnet til 43 % på dæk 1 og 38 % på dæk 2 eller 41 % i gennemsnit.

Forhold 5:

I forbindelse med aflæsning på et slagteri konstaterede embedsdyrlægen en gris, der gik gangbesværet. Grisen, der havde et meget stort lyskebrok, havde under transport været adskilt fra de øvrige grise på transportvognen. Grisen var tydelig gangbesværet af broksækken, bevægelsen havde karakter af er vis ”gyngeeffekt”, og den gik langsomt med skrævende ben. Chaufføren havde bemærket, at grisen var dårligt gående. Embedsdyrlægen oplyser, at der ved kontrol efter slagting fandtes arvæv i bughulen efter en kronisk bughindebetændelse samt en stor

mængde betændelsesvæv og –væske. Slagtekroppen blev totalkasseret. Der er ikke udtaget materiale til obduktion, men der er fremlagt dokumentation i form af fotos.

Forhold 7:

I forbindelse med aflæsning på et slagteri konstaterede embedsdyrlægen en gris, der var springhalt på højre forben. Grisen var generelt stærkt gangbesværet på grund af hævelser og sår på begge bagben samt på højre forben, ernæringstilstanden blev vurderet til under middel. Grisen gik nødigt, og overladt til sig selv søgte den straks at lægge sig eller sætte sig på bagparten. På bagpartens højre side sås svind af muskulaturen. På højre forben var en tennisboldstor hævelse med et kronisk sår omkring forknæet, hævelsen bestod af bindevæv, og fra såret gik en kanal med betændt, ildelugtende væv ind i knoglerne i/ved leddet. Der blev konstateret knoglemarvsbetændelse. På venstre bagben sås en trykning på ydersiden af hasen med et ca. 5x5 cm stort sår. Højre bagben havde en hævelse på ca. 10x10x10 cm omkring haseleddet med flere sår op til 4 cm i størrelse. Fra et af sårene flød blod- og pustilblandet væske. Huden i området var rød, varm og øm. Hævelsen bestod af bindevæv med 3 – 4 bylder (med i alt ca. ¾ l ildelugtende pus) i seneskederne omkring haseleddet, hvori der blev konstateret kronisk ledbetændelse. Der var overgriben til knoglemarven i underbenet. Slagtekroppen blev totalkasseret. Der er ikke udtaget materiale til obduktion, men der er fremlagt dokumentation i form af fotos og video. Videoptagelserne vider en gris med de ovenfor beskrevne læsioner, grisen virker smertepåvirket, den er den er tydelig gangbesværet og kraftigt støtthalt på højre bagben.

Spørgsmål 1.1 (vedr. forhold 1)

Såfremt det iagttagne lægges til grund, kan transporten af grisen uden adskillelse fra de andre dyr betegnes som forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af grisen?

Svar ad spørgsmål 1.1

På grundlag af de beskrevne læsioner og de fremlagte fotos skal Fødevarestyrelsen udtale følgende:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt, og de skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Det er Fødevarestyrelsen opfattelse, at grisen ikke burde være transporteret levende til slagtning, og at den under læsning og transport har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Grisen er således ikke blevet behandlet omsorgsfuldt.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere læsning og transport af grisen som uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§1 og 2 samt bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport, § 13, stk. 1.

Der henvises til sag nr. 2004-20-053-00146 i Det Veterinære Sundhedsråds årsberetning for 2004.

Spørgsmål 2.1 (vedr. forhold 2)

Såfremt det iagttagne lægges til grund, kan transporten af grisen uden adskillelse fra de andre dyr betegnes som forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af grisen?

Svar ad spørgsmål 2.1

På grundlag af de beskrevne læsioner og de fremlagte fotos skal Fødevarestyrelsen udtale følgende:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt, og de skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen finder, at de beskrevne læsioner har medført en tydelig og let erkendelig halvhed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at grisen ikke burde være transporteret levende til slagtning, og at den under læsning og transport har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst varigt mén og væsentlig ulempe. Grisen er således ikke behandlet omsorgsfuldt.

Lægges ovennævnte til grund vil Fødevarestyrelsens karakterisere læsning og transport af grisen som uforsvarlig behandling af grisen, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport, § 13.

Der henvises til sag nr. 2003-20-053-00036 i det Veterinære Sundhedsråds årsberetning for 2003 og sag nr. 2005-20-053-00192 fra Årsberetning fra Det Veterinære Sundhedsråd for året 2005.

Spørgsmål 3.1. (ad forhold 3)

Såfremt det lægges til grund at lastbilen kunne laste som beskrevet og der dermed har været den beskrevne overbelægning, kan behandlingen af grisene på dæk 1 da betegnes som forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig eller mishandling?

Svar ad spørgsmål 3.1.

På grundlag af de beskrevne forhold på dæk 1 skal Fødevarestyrelsen udtale følgende:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt, og de skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Når dette lægges til grund finder Fødevarestyrelsen, at grisene ved at være transporteret under så trange pladsforhold, som det fremgår af anmeldelsen, har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Grisene har ikke været behandlet omsorgsfuldt.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af grisene, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 samt bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport, § 5a sammenholdt med bilag 2.

Der henvises til sagerne nr. 0633-79.01 og 0633-93.01 (især svar ad 2) i Årsberetning fra Det Veterinære Sundhedsråd for året 2001 og sag nr. 2005-20-053-00211 fra Årsberetning fra Det Veterinære Sundhedsråd for året 2005.

Spørgsmål 3.2. (ad forhold 3)

Såfremt det lægges til grund at lastbilen kunne laste som beskrevet og der dermed har været den beskrevne overbelægning, kan behandlingen af grisene på dæk 2 da betegnes som forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig eller mishandling?

Svar ad spørgsmål 3.2.

På grundlag af de beskrevne forhold på dæk 2 skal Fødevarestyrelsen udtale følgende:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt, og de skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Når dette lægges til grund finder Fødevarestyrelsen, at grisene ved at være transporteret under så trange pladsforhold, som det fremgår af anmeldelsen, har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Grisene har ikke været behandlet omsorgsfuldt.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af grisene, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 samt bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport, § 5a sammenholdt med bilag 2.

Der henvises til de udtalelser fra Det Veterinære Sundhedsråd, der er nævnt under svar ad spørgsmål 3.1.

Spørgsmål 5.1. (ad forhold 5)

Såfremt vurderingerne af grisens besvær af brokken lægges til grund, antages behandlingen af grisen ved at transportere den adskilt fra de andre dyr at kunne betegnes som forsvarlig, uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af grisen?

Svar ad spørgsmål 5.1.

På baggrund af de beskrevne fund og de fremlagte fotos skal Fødevarestyrelsen udtale følgende:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt, og de skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Som det fremgår, havde grisen en tydeligt besværet bevægelse. Det er derfor Fødevarestyrelsens opfattelse, at den ikke var egnet til transport – heller ikke transport adskilt fra andre grise. Grisen har under læsning og transport været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Grisen har ikke været behandlet omsorgsfuldt.

Lægges ovennævnte til grund vil Fødevarestyrelsens karakterisere læsning og transport af grisen som uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport, § 13 (hvis transporten var > 50 km.) eller bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, § 4a (hvis transporten var højst 50 km).

Der henvises til sag nr. 2003-20-053-00029 fra Det Veterinære Sundhedsråds årsberetning for 2003 og sag nr. 2004-20-053-00081 fra det Veterinære Sundhedsråds årsberetning fra 2004. Endvidere henvises til udtalelse af 2. juni 2004 fra Det Veterinære Sundhedsråd om levering af svin med store navle-eller lyskebrok til slagting. Denne udtalelse er nu erstattet af Rådets udtalelse af 22. december 2006.

Spørgsmål 7.1. (ad forhold 7)

Såfremt det iagttagne lægges til grund, kan transporten af grisen uden adskillelse fra de andre dyr så betegnes som forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af grisen?

Svar ad spørgsmål 7.1.

På baggrund af de beskrevne fund og den fremlagte foto- og videodokumentation skal Fødevarestyrelsen udtale følgende:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt, og de skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen finder, at de beskrevne læsioner har været let erkendelige og har medført en tydelig og let erkendelig kraftig besværet bevægelse. Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at grisen ikke var egnet til transport. Grisen har under læsning og transport været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Grisen har ikke været behandlet omsorgsfuldt.

Lægges ovennævnte til grund vil Fødevarestyrelsens karakterisere læsning og transport af grisen som uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt bekendtgørelse nr 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr, § 4a.

Der henvises til sag nr. 2003-20-053-00062 fra Det Veterinære Sundhedsråds årsberetning for 2003 og til sag nr. 2004-20-053-00097 fra Det Veterinære Sundhedsråds årsberetning for 2004.

Der henvises i øvrigt til redegørelse af 20. december 1991 om transport af syge og tilskadede dyr.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

11.2 Fødevarestyrelsens sager vedrørende kvæg

2007-20-293-00946

Skrivelse af 30. november 2007 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Der anmodes i brevet om en vurdering til brug for den videre behandling af sagen. Det fremgår af det fremsendte, at sagen er udsat med henblik på forelæggelse for Det Veterinære Sundhedsråd, og det ses endvidere, at spørgsmålene i sagen er rettet til "Rådet". Det er imidlertid Fødevarestyrelsens vurdering, at sagen ikke er af principiel karakter, ligesom der findes en lignende sag, hvor det Veterinære Sundhedsråd har udtalt sig. På den baggrund finder Fødevarestyrelsen ikke anledning til at forelægge sagen for Det Veterinære Sundhedsråd, jf. bekendtgørelsen om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen.

Af det fremsendte materiale fremgår, at en lastbil med syv kreaturer i forbindelse med politiets kontrol af transporter med levende dyr blev standset ud for et kreaturslagteri. Ved kontrollen blev det konstateret, at der ikke var tilstrækkelig strøelse i lastbilens ladbund, og at bunden var meget våd og glat af dyrenes afføring og urin. Lastbilens ladbund bestod af rillet aluminiumsplade. Der er taget fotos af lastbilen og ladbunden efter, at kreaturerne var læsset af på slagteriet.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan rådet ud fra de fremsendte fotos udtale sig om der har været tilstrækkelig med strøelse, således at dyreværnsloven skønnes overtrådt?

Svar ad spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen udtaler sig ikke om, hvorvidt lovgivningen er overtrådt, idet denne vurdering henhører under retten, jf. vejledning om bekendtgørelse om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad spørgsmål 2:

Når det fremsendte materiale, herunder fotos af lastbilens ladbund, lægges til grund, er det Fødevarestyrelsens vurdering, at ladbunden ikke har været dækket af tilstrækkelig strøelse til at absorbere kreaturerne ekskrementer, hvilket har medført, at ladbunden har været glat. Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at de pågældende kreaturer ved at være transporteret på en ladbund, der var glat og uden tilstrækkelig strøelse, ikke har været beskyttet tilstrækkeligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Fødevarestyrelsen anser forholdet for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Der henvises til Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse i sagen med j.nr. 2004-20-052-00099 og i sagen med j.nr. 2006-20-052-00174.

Afgørelse:

Afgørelsen forelå ikke på tidspunktet for årsberetningens afslutning.

Register

Afgørelser i tidligere refererede sager

2003-20-09-00045	Udbrud af Newcastle Disease (ND) i Danmark.	s. 9
0634-36.01	Flere hunde efterladt uden pasning.	s. 9
2002-20-04-00001	Smitteoverførsel med ondartet lungesyge.	s. 9
0611-15.02	Hest med stor ledmus godkendt af dyrlæge ved handelsundersøgelse.	s. 9
2004-20-052-00076	Drægtig ko på mark ude af stand til at rejse sig.	s. 9
2005-20-03-00047	Hest handlet med spat.	s. 9
2005-20-051-00035	To heste opholdt sig i udendørs indhegning under kritisable forhold.	s. 9
2005-20-051-00040	Hest led af traumatisk forfangenhed grundet fejltagtig beskæring af hovene.	s. 9
2005-20-053-00219	To søer med grad 3 skuldarsår, 13 søer med grad 2 skuldarsår samt 4 søer med grad 1 skuldarsår.	s. 10
2005-20-053-00214	Kritisable forhold i en svinebesætning.	s. 10
2005-20-053-00218	Levering af grise med flænger, blødninger og brud.	s. 10
2005-20-053-00224	Kritisable forhold i sobesætning.	s. 10
2005-20-054-00053	Krav til hundeholds karakter og hundes pasning i forbindelse med en sag mod et større hundehold.	s. 10
2005-20-056-00033	Gentagne tilfælde af overlæs af kyllinger ved transport.	s. 10
2005-20-057-00040	Stærkt kritisable forhold i et større fårehold og kvæghold. kritisable forhold i et mindre hold af geder	s. 10
2005-20-07-00022	3 forskellige dyrlæger tilså en hest med dages mellem rum og 2. dyrlæge stillede diagnosen ”senestyltefod”. Hesten aflivedes.	s. 10
2005-20-09-00062	Kat opereret for et brækket forben og herefter aflivet.	s. 11
2005-20-293-00318	Transport af springhalt gris, der under transporten ikke var adskilt fra de andre grise.	s. 11
2005-20-293-00332	Syv søer med skuldarsår grad 3 (eventuelt grad 4).	s. 11

2006-20-03-00059	Hest handlet med forandringer i venstre forbens hovseneben.	s. 11
2006-20-03-00060	Hest handlet med skade på gaffelbåndet på venstre bagben og en lettere seneskade på det diagonale ben, højre forben.	s. 11
2006-20-04-00043	Hest kastreret og død herefter.	s. 11
2006-20-04-00047	Hest kastreret og blev efterfølgende aflivet.	s. 11
2006-20-04-00046	Flere heste døde af diarre.	s. 12
2006-20-04-00044	Kalve med lungeormsinfektion.	s. 12
2006-20-051-00052	Kritisable forhold i hestehold.	s. 12
2006-20-052-00150	Afhorning af ko.	s. 12
2006-20-052-00152	Transport af ko der muligvis var drægtig i sidste 10-del af drægtighedsperioden.	s. 12
2006-20-052-00155	Transport af drægtig ko i sidste 10. del af drægtighedsperioden.	s. 12
2006-20-052-00157	Tre drægtige kvier sendt til slagtning. Ingen af dem var i sidste 10-del af drægtighedsperioden.	s. 13
2006-20-052-00168	Transport af ko der muligvis var drægtig i sidste 10-del af drægtighedsperioden.	s. 13
2006-20-052-00172	Transport af drægtig ko i sidste 10. del af drægtighedsperioden.	s. 13
2006-20-052-00159	Kritisable forhold i kvægbesætning.	s. 13
2006-20-052-00160	Kritisable forhold i en kvægbesætning.	s. 13
2006-20-052-00176	Kritisable forhold på landejendom med kreaturer.	s. 13
2006-20-053-00233	Kritisable forhold i svinebesætning.	s. 14
2006-20-053-00237	Kritisable forhold i svinebesætning.	s. 14
2006-20-053-00248	Kritisable forhold i svinebesætning.	s. 14
2006-20-053-00255	Mange halebidte svin, mangel på rodemateriale og manglende sygestier i en fedesvinebesætning.	s. 14
2006-20-053-00256	Kritisable forhold i en sobesætning.	s. 14

2006-20-053-00273	8 svin havde opholdt sig i en stald uden vand og foder. Fem af svinene var døde og to af de døde lå som afgnavede skeletter.	s. 14
2006-20-053-00234	So med skuldarsår af grad 4.	s. 15
2006-20-053-00244	Transport af gris med lammet bagpart. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten.	s. 15
2006-20-053-00274	Transport af 278 grise i lastvogn. Overlæs med mindst 30 % og manglende ventilation. Transport af 148 grise i anden lastvogn. Overlæs med 36 %.	s. 15
2006-20-054-00079	Mand luftede hund ved at "trække" den efter sin bil med 30 km/t.	s. 16
2006-20-054-00080	Mand slog sin hund og løftede den op i halsbåndet og kastede den ned i gulvet som afstraffelse i omkring 20 min.	s. 16
2006-20-054-00081	En hundehvalp under 8 uger blev importeret til Danmark.	s. 16
2006-20-054-00070	Mand skød en kat med et luftgevær.	s. 16
2006-20-054-00078	Mand svingede kat rundt i halen og slyngede den ind i et trådhegn.	s. 16
2006-20-055-00016	Kritisable forhold på ejendom med får.	s. 17
2006-20-056-00042	Kritisable forhold på en minkfarm.	s. 17
2006-20-056-00043	Dyrehandler diagnosticerede og medicinerede 2 marsvin. Den ene blev ugen efter meget syg og måtte aflives.	s. 17
2006-20-056-00050	Test af skælshampoo på akvariefisk. 12 fisk døde.	s. 17
2006-20-053-00251	Akut Ap infektion (ondartet lungesygge) i en større besætning.	s. 15

Handelssager vedrørende heste

2007-20-03-00061	Handel af hest der kort efter købet var urent gående og som efter genoptræning fortsat var urent gående.	s. 18
------------------	--	-------

Ansvarssager vedrørende kvæg

2007-20-04-00049	Klovbeskæring af kvæg, hvorefter en del af besætningen blev halte. Senere måtte flere kvæg nødslægtes. Erstatningskrav blev rejst mod klovbeskæreren.	s. 26
------------------	---	-------

Ansvarssager vedrørende svin

2007-20-04-00051	Ejeren af en sobesætning sagsøgte et vognmandsfirma for smitte af hans besætning med PRRS-DK.	s. 30
------------------	---	-------

Dyreværnssager vedrørende heste

2007-20-051-00055	Forfangen pony.	s. 33
2007-20-051-00056	37-årig gammel gråskimlet hoppe var langpelset, afmagret og slimhinderne virkede blege. Hoppen blev aflivet.	s. 34
2007-20-051-00058	Kritisable forhold i et hestehold.	s. 37
2007-20-051-00059	Tre heste gik under kritisable forhold.	s. 38
2007-20-051-00061	Kritisable forhold på ejendom for heste og grise.	s. 40
2007-20-051-00062	Transport af 2 shetlandsponyer i en åben pickup varevogn.	s. 43

Dyreværnssager vedrørende kvæg

2007-20-052-00179	En kvie blev fundet siddende fast i noget mudder på en eng. Ved senere undersøgelse fandtes kvien at have feber og lidende af en voldsom lungebetændelse samt at den var døende.	s. 46
2007-20-052-00180	En ko af racen Simmentaler var blevet nødslagtet. Koens bagbens klovkapsler var faldet af før nødslagtningen efter betændelse i benet. Koen led endvidere af en del andre lidelser.	s. 50
2007-20-052-00181	På en landejendom fandtes flere halte køer med benlidelser, hvoraf flere måtte aflives.	s. 51
2007-20-052-00189	7 kreaturer leveret fra en besætning til et slagteri havde stærke haltheder som følge af kroniske betændelsestilstande i distale led og klove, manglende klovpleje eller medfødt lidelse.	s. 55
2007-20-052-00191	En ko lå afmagret på en mark. Koen måtte aflives.	s. 58
2007-20-052-00200	En besætningsejer anmeldtes for misrøgt, idet der bl.a. blev fundet en død kalv, der havde henligget et stykke tid i kanten af en mark.	s. 60
2007-20-052-00183	Kritisable forhold på ejendom med mange kreaturer, hvoraf en del var afmagrede.	s. 61
2007-20-052-00184	Kritisable forhold i en ko besætning.	s. 63
2007-20-052-00185	Kritisable forhold i kreaturbesætning.	s. 66

2007-20-052-00188	Udegående kreaturer i besætning havde ikke ordentlige muligheder for ly og læ. Endvidere gik 3 køer i stalden under meget beskidte forhold. Flere var afmagrede.	s. 76
2007-20-052-00196	Kritisable forhold i kvægbesætning	s. 77
2007-20-052-00186	Ved ankomsten til slagteriet fandtes en ko at være opkneben og dehydreret. På slagtegangen fandtes koen at være drægtig med et dødt foster.	s. 79
2007-20-052-00190	Transport af drægtig ko i sidste 10. del af drægtighedsperioden.	s. 80
2007-20-052-00193	Ved den levende kontrol på et slagteri fandtes 2 køer at være bevægelseshæmmede.	s. 81
2007-20-052-00195	En knap 5 mdr. gammel SDM-kalv blev transporteret i en påhængstrailer efter en personbil. Kalven var overdækket af en fastsurret presenning.	s. 82
2007-20-052-00197	En ko, som var meget mager, støttehalt på venstre bagben og ømbenet på højre bagben, blev transporteret levende adskilt fra de andre dyr under transporten.	s. 83
2007-20-052-00198	En kvie, der gik løs under transport sammen med 6 andre dyr, var faldet og var under en vejkontrol af dyretransport blevet fundet, tilsyneladende uden at kunne rejse sig.	s. 85
2007-20-052-00199	Transport af 3 køer. En ko havde svært ved at rejse sig ved aflæsning og alle 3 køer havde problemer med at bevæge sig.	s. 87
2007-20-052-00201	Transport af ko med dobbeltsidig brud af underkæben. Den blev transporteret adskilt fra de andre dyr.	s. 93
2007-20-052-00202	Transport af ko med dårlige klove. Den blev ikke adskilt fra de andre dyr under transporten.	s. 95
2007-20-052-00194	Spørgsmål vedrørende fortolkning af udtrykket ”udegående, dyr” som det er anvendt i udtalelse om udendørs hold af dyr i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr.	s. 97

Dyreværnssager vedrørende Svin

2007-20-053-00276	So med skuldarsår transporteret til slagteri.	s. 99
2007-20-053-00277	I en sobesætning fandtes adskillige søer at have skuldarsår af kategori 1-2.	s. 120
2007-20-053-00278	So med skuldarsår af grad 3.	s. 121

2007-20-053-00279	So med skuldersår af grad 4.	s. 125
2007-20-053-00281	So med skuldersår af grad 4.	s. 126
2007-20-053-00282	So med skuldersår af grad 4.	s. 127
2007-20-053-00286	En besætningsejer leverede i 3 omgange søer med skuldersår af grad 3 og 4. På ejerens sobesætning og slagtesvinebesætning fandtes flere kritisable forhold.	s. 128
2007-20-053-00290	I 3 tilfælde leverede en leverandør hhv. 2, 1 og 1 so/søer med skuldersår af grad 4.	s. 134
2007-20-053-00295	Levering af so med skuldersår af grad 3.	s. 135
2007-20-053-00298	Levering af so med skuldersår af grad 4.	s. 135
2007-20-053-00305/ 2008-20-053-00318	En leverandør leverede af 3 omgange henholdsvis en so med skuldersår af grad 3, en so med skuldersår af grad 4 samt 6 grise, hvor der blev påvist tydelige slagmærker på ryggen.	s. 137
2007-20-053-00280	Kritisable forhold i en sobesætning der var under sanering for ondartet lungesygge. En del grise blev aflivet.	s. 141
2007-20-053-00283	Veterinærkontrollen havde efter 3 leveringer af slagtesvin konstateret flere svin med skader. Ved besigtigelse på tre adresser, hvor besætningsejeren havde slagtesvinestalde, blev der konstateret flere kritisable forhold.	s. 143
2007-20-053-00292	Flere kritisable forhold i sobesætning og en slagtesvinebesætning med samme ejer.	s. 148
2007-20-053-00302	Kritisable forhold hos en større svineproducent.	s. 150
2007-20-053-00284	Transport af slagtesvin der var kraftig støttehælt til springhælt på venstre bagben. Svinet var ikke adskilt fra de andre dyr under transporten.	s. 151
2007-20-053-00285	Transport af en gris, som var springhælt på venstre forben. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten.	s. 153
2007-20-053-00287	Transport af 4 slagtesvin der havde alvorlig rektalprolaps. Grisene var adskilt fra de andre grise under transporten.	s. 154
2007-20-053-00289	Transport af 3 grise fra samme besætning med brok. Grisene blev sammen transporteret adskilt fra de andre grise under transporten.	s. 159

2007-20-053-00300	Levering af so der var stærkt halt på venstre bagben grundet en stor byld på ydersiden af rygsøjlen i venstre side af bækkenindgangen. Soen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten.	s. 160
2007-20-053-00301	Levering af slagtegris der var støttehalt på venstre forben grundet et inficeret brud på forben. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten.	s. 162
2007-20-053-00310	Levering af et svin, som var stærkt støttehalt på højre bagben samt et svin som lå på rampen uden at kunne rejse sig og efterfølgende blev slæbt ind af transportøren i ørene.	s. 164
2007-20-053-00313	I 4 tilfælde konstateredes på et slagteri, at flere svin i flere transporter udført af den samme chauffør havde adskillige blodudtrædninger under huden - angiveligt som efter slag med et drivredskab.	s. 165
2007-20-053-00294	Levering af slagtegris til slagtning med 2 større sår på bugen forårsaget af en urinflegmone.	s. 167
2007-20-053-00297	Levering af slagtegris til slagteri. Grisen støttede meget nødtigt på venstre forben pga. et gammelt, ikke korrekt ophelet brud.	s. 168
2007-20-053-00303	I en besætning fandtes en gris med en monstrøs fortykket Has. Den var støttehalt, gangbesværet og smertepåvirket under gang. Endvidere blev en anden gris leveret til slagtning med skuldersår af grad 4.	s. 169
2007-20-053-00306	En so blev leveret til slagtning med en ca. 40 cm i diameter stor hævelse bag forbenene.	s. 171
2007-20-053-00311	Levering af et overvægtigt gangbesværet slagtesvin på ca. 160 kg.	s. 172
2007-20-053-00312	Levering af en gris med auriculær elephantiasis i venstre øre på over 4 kg. Øret slog imod øjet, således at venstre øje konstant holdtes lukket.	s. 173

Dyreværnsager vedrørende hunde og katte

2007-20-054-00085	Et hundehold blev anmeldt for vanrøgt ved ikke at have sikret sig, at 4 hunde fik tilstrækkeligt mad og vand.	s. 175
2007-20-054-00092	Kritisable forhold i en hundekennel.	s. 176
2007-20-054-00100	Kritisable forhold i hundekennel. Hundene havde bidskader og flere var halte. Alle aggressive i varierende grad.	s. 179

2007-20-054-00104	Tæve med 9 hvalpe efterladt i en carport. Der var aftalt pasning og tilsyn af hundene under ejerens fravær.	s. 182
2007-20-054-00086	Sygeligt afmagret minipuddel blev fundet i stærkt afkræftet stand i et varmt hus uden mad og drikke.	s. 183
2007-20-054-00088	Hund havde været alene hjemme i en lejlighed i længere tid uden vand og mad.	s. 185
2007-20-054-00091	To hunde blev brugt som pladshunde på en autoophugningsvirksomhed. Hundene gik ikke under ordentlige forhold.	s. 186
2007-20-054-00095	Schæferhund befandt sig i en ca. 9 kvadratmeter stor hundegård under kritisable forhold. Hunden fremstod ekstremt uplejet og led af bl.a. massive hudforandringer, ræveskab, store væskende sår samt voldsom øregangsbetændelse i begge ører.	s. 188
2007-20-054-00096	Amerikansk Staffordshire Terrier blanding ekstremt afmagret og tilstanden var udviklet over måneder.	s. 190
2007-20-054-00105	To irske terriere var blevet efterladt siddende i en personbil i ca. fire timer en dag sidst i juli. Begge hunde blev fundet i dyb koma på grund af forhøjet temperatur i bilen.	s. 191
2007-20-054-00094	En hund blev luftet bundet til en bils anghængertræk i en 1,5 m lang hundesnor. Bilen kørte ca. 20 km/t.	s. 192
2007-20-054-00098	Hund var forsøgt aflivet med en lægtehammer.	s. 193
2007-20-054-00099	En 3½ måneder gammel hundehvalp var blevet slynget mod en betonvæg.	s. 194
2007-20-054-00102	En 13 mdr. gammel hund var formentlig blevet slået, pisket og sparket af en mand. Hunden blev senere aflivet pga. kvæstelser.	s. 196
2007-20-054-00103	Hund fik af sin ejer tilført skader resulterende i leverknusninger og flere ribbensbrud. Hunden døde. Ejeren luftede sin anden hund bundet til en scooter, der kørte i høj fart. Hunden var endvidere blevet slået, sparket ol.	s. 197
2007-20-054-00093	Salg og annoncering af fjernbetjent halsbånd til træning af hunde.	s. 202
2007-20-054-00089	Kat blev slået ihjel ved mindst 5 gange at få hovedet slået hårdt ned i et bord efter først at være forsøgt stranguleret med de bare næver. Katten døde efter det sidste slag.	s. 202
2007-20-054-00090	En katteejer blev anmeldt, fordi 12 af kattene var udmagrede, dehydrerede, med diarré, lungebetændelse og øjenbetændelse.	s. 203

2007-20-054-00097	Hankat var stærkt afmagret, meget afkræftet og dehydreret i svær grad.	s. 204
2007-20-054-00101	Killing blev af en forbigående tildelt 3-4 slag med en stok. Katten afgik kort efter ved døden.	s. 205

Dyreværnssager vedrørende får og geder

2007-20-055-00017	Tolv får gik i januar på en mark uden mulighed for læ, ly og tørt leje.	s. 208
2007-20-055-00020	Kritisable forhold i en besætning med ca. 300 får og geder.	s. 209
2007-20-055-00021	Kritisable forhold i et dyrehold bestående af får og geder.	s. 211
2007-20-055-00024	I en fåreflok på 10 får, fandtes 1 får dødt og 9 får fandtes alle afmagrede. Flokken havde ingen læmuligheder og der fandtes ingen mad og vand.	s. 215
2007-20-055-00022	Nyfødt lam blev slået ihjel ved først at blive kastet ned ad en bakkeskråning i to omgange for efterfølgende at blive trampet på flere gange.	s. 216
2007-20-055-00023	To får blev transporteret på et lad påsat en traktor. Fårene, der var bundet i reb om halsen, kunne under kørselen ikke finde støtte og de mistede flere gange balancen og bagbenene faldt ud over bagkanten.	s. 217

Dyreværnssager vedrørende andre dyr

2007-20-056-00052	Tre kanariefugle var i et ubeskyttet fuglebur sat ud på lejlighedens altan i alt slags vejr. Det havde lejlighedsvis stået på i flere år (2-3 år).	s. 219
2007-20-056-00056	Kritisable forhold i et dyrehold med forskellige arter fjerkræ. Samtlige af de ca. 150 fjerkræ var afmagrede.	s. 220
2007-20-056-00055	Dyretransport med bl.a. to æselføl blev af færdselspolitiet standset pga. kontrol af transport af dyr. Begge æselføl var afmagrede, var unormalt langpelsede og havde soleksem på mulerne.	s. 221
2007-20-056-00053	Tre kaniner blev fundet døde på en forladt ejendom.	s. 223
2007-20-056-00057	En dværgkanin opholdt sig udendørs i et bur, der stod i direkte sol. Over en del af buret var der lagt et hvidt håndklæde.	s. 224

Dyreværnssager vedrørende blandede besætninger

2007-20-057-00045	Dyreværnsmæssigt kritisable og uacceptable forhold i en besætning med blandet dyrehold.	s. 226
2007-20-057-00046	Dyreværnsmæssigt uforsvarlige forhold for en samling af flere Dyrearter.	s. 228
2007-20-057-00047	Landmand havde ikke ordentlige forhold i sit dyrehold bestående af tyre, køer, kvier og heste.	s. 242
2007-20-057-00048	Dyrehandler undlod dagligt tilsyn af 10 gnavere og jævnligt tilsyn af 3 geder samt undlod at fodre og vande dyrene tilstrækkeligt, hvorved gnaverne døde af sult og tørst.	s. 243
2007-20-057-00049	På en ejendom var der geder, får og et lam samt 22 heste. Dyrene gik under uacceptable forhold, havde ikke ordentlige vandingsforhold og flere var afmagrede.	s. 247

Sager vedrørende dyrlægers virksomhed

2007-20-07-00031	Chefdyrlæges forpligtelse i forhold til dyrlægelovens §§ 8 og 9.	s. 249
2007-20-07-00035	Dyrlæges tilsyn af kennel.	s. 250
2007-20-07-00032	En schæferhund pådrog sig et stærkt blødende sår i tungen. Den blev kørt til dyrlæge, der bedøvede og syede hundens tunge. Hunden blev kort efter sendt hjem. Senere på aftenen døde hunden.	s. 252
2007-20-07-00033	Klage over forholdene på en dyrlæges klinik	s. 254
2007-20-07-00034	Klage over at en dyrlæge på en ø havde fejlvurderet hans ko samt at der ikke flere dage i træk var dyrlæge på øen.	s. 254

Høringer

2007-20-08-00101	Høring over udkast til bekendtgørelser vedrørende udmøntningen af forslag til lov om ændring af lov om lægemidler, lov om apoteksvirksomhed og lov om dyrlæger.	s. 258
2007-20-08-00102	Høring over arbejdsgrupperapport om en klippekortordning For dyretransporter.	s. 258
2007-20-08-00103	Høring over ny bekendtgørelse om dyreejeres anvendelse af lægemidler m.v.	s. 259

2007-20-08-00104	Høring over ny bekendtgørelsen om opdræt af ræve.	s. 259
2007-20-08-00105	Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse nr. 910 af 29. august 2006 om dyrlægers anvendelse, udlevering og receptordinering af lægemidler til dyr.	s. 259
2007-20-08-00107	Høring over forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 999/2001 for så vidt angår bestemmelse af BSE status og kategorisering af lande, specificeret risikomateriale samt import til fællesskabet af levende dyr og produkter af animalsk oprindelse.	s. 259
2007-20-08-00108	Høring over forslag til lov om ændring af dyreværnsloven.	s. 260
2007-20-08-00109	Høring over forslag til ændring af Rådets Direktiv 96/22 EF vedr. forbud mod anvendelse af en række stoffer m. hormonal og thyreostatisk virkning og af betaagonister i husdyrbrug.	s. 260
2007-20-08-00110	Høring over forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger.	s. 260
2007-20-08-00111	Høring over forslag til lov om ændring af lov om fødevarer, lov om hold af dyr og lov om biavl.	s. 260
2007-20-08-00112	Høring over Dyreværnsrådets udtalelse om nødslagtning af produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden.	s. 261
2007-20-08-00113	Høring vedrørende udkast til forslag til kommissions Forordning om ændring af bilag V til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001. Høring vedrørende forslag om ændring af bilag IV til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 999/2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater.	s. 261
2007-20-08-00114	Høring over udkast til ny bekendtgørelse om autorisation af veterinære teknikere.	s. 261
2007-20-08-00115	Høring over udkast til ny bekendtgørelse om EU- og EØS-statsborgeres adgang til udøvelse af virksomhed som dyrlæge i Danmark.	s. 262
2007-20-08-00116	Høring over udkast til revideret udgave af Rigsadvokatmeddelelse vedr. behandling af sager om overtrædelse af dyreværnslovgivningen.	s. 262

2007-20-08-00117 Høring over udkast fra Kommissionen til tekniske specifikationer for navigationssystemer til transportmidler, der anvendes til lange transporter af visse dyr. s. 263

Andre sager

2007-20-09-00081 Udtalelse om forslag til kirurgisk indgreb på 2-4 ugers polte med henblik på at reducere forekomsten af skuldarsår. s. 264

Rådets generelle udtalelser

2007-20-02-00027 Udtalelse vedrørende behandling af lemmefrakturer hos kalve/unge kreaturer. s. 265

2007-20-02-00029 Meddelelse fra Det veterinære Sundhedsråd om obduktionsmateriale i forbindelse med transport samt slagtning af kvæg i sidste 10% af drægtigheden. s. 266

2007-20-02-00031 Udtalelse om slagtning og aflivning af fostre fra produktionsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden. s. 267

2007-20-02-00033 Udtalelse om patteamputation på køer udført af lægmand. s. 267

2007-20-02-00034 Udtalelse om plastikoperation på yver hos kvæg. s. 269

2007-20-02-00037/
2007-20-09-00084 Udtalelse om udendørs hold af kvæg af racen Welsh Black. s. 270

2007-20-09-00083 Udtalelse vedrørende skuldarsår hos søer. s. 271

Fødevarestyrelsens sager vedrørende svin

2006-20-293-00530 Levering af et svin der var stærkt støtتهalt grundet kronisk ledbetændelse. Svinet var ikke adskilt fra de øvrige under transport. s. 275

2007-20-293-00703 Levering af slagtesvin der havde været udsat for kraftig brug af tatoveringshammer. s. 277

2007-20-293-00939 Mangelfuld håndtering af syge dyr i svinebesætninger samt manglende og mangelfuldt indrettede sygestier. s. 277

2007-20-293-00944 En vognmand var ved flere lejligheder blevet anmeldt for forhold i forbindelse med transport af dyr til slagteri. s. 280

Fødevarestyrelsens sager vedrørende kvæg

2007-20-293-00946 I en lastbil med syv kreaturer var der ikke tilstrækkelig s. 286
strøelse i lastbilens ladbund og bunden var meget våd og glat
af dyrenes afføring og urin.



Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Mørkhøj Bygade 19
2860 Søborg

ISBN (tryk)
ISBN (web)

Tlf.: 3395 6000
Fax.: 3395 6001

E-mail: fvst@fvst.dk
<http://www.fvst.dk>